

GRENZELOOS

ERFGOËDDAG

PROGRAMMABROCHURE

En als Panamarenko wél iets interessants doet,
maak je het mee op Cobra.be

De cultuursite van de VRT

CO
BRA
.be

DE ZICHTBARE HELFT

21 december 1968, iets voor één uur 's middags plaatselijke tijd. Vanop het lanceerplatform op het John F. Kennedy Space Center wordt de Apollo 8-missie gelanceerd. Het project, dat gezien wordt als de wegbereider van de Apollo 11, met de beroemde maanlanding, zorgt voor een enorme sensatie op aarde. Na de vierde baan om de maan doet astronaut William Anders iets wat geen mens hem ooit heeft voorgedaan: hij neemt 'Earthrise', een foto van de 'opkomende aarde', een beeld dat het Amerikaanse magazine *Life* bestempelt als "een van de meest invloedrijke beelden die ooit gemaakt zijn over onze leefomgeving."

Voor het eerst kon de mens van *buitenaf* een foto van de aardbol maken en reproduceren. Het zien van een halve aardbol werkte zowel bevreemdend als inspirerend. De ene helft was zichtbaar, de andere stak nog in de schaduw van de maan. Maar voor het eerst kon iedereen naar de aarde kijken zonder grenzen en andere menselijke constructies. De 'grote blauwe planeet' – zo genoemd omdat de oppervlakte van onze planeet voor meer dan 70% uit water bestaat – deed mensen naar adem happen. Ga maar na, en zoek het beeld *Blue marble* (letterlijk: blauwe marmer) maar eens op via een zoekmachine. Dat beeld (genomen op 7 december 1972 door de bemanning van Apollo 17) opende het perspectief op het *geheel* van onze planeet, en maakte ook duidelijk dat de wereld, die we zo vaak graag opgedeeld zien in kleine, 'eigen' gehelen, in feite één is, zonder echte grenzen.

Grenzen vervullen allerlei functies. Soms zijn ze nuttig, bieden ze veiligheid en duidelijkheid, kansen tot ontwikkeling, versterking en worden ze gekoesterd. Soms zijn ze het waard om verdedigd te worden. Grenzen bieden ook referentiepunten en stof tot nadenken. Het oplossen of opheffen van grenzen gebeurt het best en is het meest duurzaam als het gaat om een win-winsituatie, als ook de kleinste of zwakste instemt of zich beschermd weet. Dit geldt voor de grenzen tussen onroerend, roerend, immaterieel en digi-

taal erfgoed, tussen 'Vlaams' of 'Belgisch' erfgoed, voor de grenzen tussen erfgoed(zorg) in steden, regio's, provincies, landen, continenten of tussen behoud en beheer, publiekswerking en onderzoek. Ook de vraag wanneer iets erfgoed wordt, tast grenzen af. Gebeurt dit na minstens twee à drie generaties? Wat betekenen de vele activiteiten rond de herdenking van '50 jaar migratie' vanuit Turkije en Marokko in dat verband? Wie bepaalt de grenzen tussen (voortaan) 'wel erfgoed' en 'niet erfgoed' en wat en voor wie zijn de gevolgen om daarvoor (voortaan) verantwoordelijkheid op te nemen?

Maar denk er aan dat je, net als de Earthrise-foto, misschien maar de helft van het cultureel-erfgoedverhaal ziet, dat er allerlei zaken achter de schermen gebeuren, rond registratie, klimaatbeheersing of behoud en beheer. Allerlei zorgzaam-koesterende activiteiten die geduldig worden uitgevoerd, dag in, dag uit, jaren na elkaar. Zaken die je doorgaans niet te zien krijgt, omdat ze meestal plaatsvinden in afgegrensde – niet zomaar voor het publiek toegankelijke – zones. Erfgoeddag is de ideale dag om erfgoedwerkers aan te spreken en te laten vertellen of tonen hoe belangrijk al dat werk achter de schermen is om voor het cultureel erfgoed te zorgen. Hoe belangrijk jouw blijvende en hopelijk sterkere steun is en die van de volksvertegenwoordigers en ministers die voor jou werken om mogelijk te maken dit op een zorgzame en duurzame manier te doen en ook maatschappelijk relevant te maken. De overdracht en grensovergangen tussen verleden, heden en toekomst regelen: hoe belangrijk is dat niet? Geniet grenzeloos op 27 april 2014 en we zien elkaar natuurlijk ook volgend jaar, op 26 april 2015, graag terug op de Erf!-dag. Koester en versterk samen met ons het draagvlak voor cultureel erfgoed.

In naam van de Stuurgroep Erfgoeddag,

Leen Breyne, Roel Daenen, Marc Jacobs en
Tine Vandezande.

INHOUD

> VOORWOORD	1	
> HANDLEIDING PROGRAMMABROCHURE	2	
 PROVINCIE ANTWERPEN		
> ANTWERPEN	8	
> NOORDERKEMPEN	15	
> K.ERF	16	
> MECHELEN	20	
> KEMPENS KARAKTER	23	
 BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST		
> BRUSSEL	32	
 PROVINCIE LIMBURG		
> MIJNSTREEK	44	
> HASSELT, DIEPENBEEK EN ZONHOVEN	46	
> HASPENGOUW	50	
 PROVINCIE OOST-VLAANDEREN		
> AALST	58	
> LAND VAN DENDERMONDE	59	
> MEETJESLAND	60	
> GENT	62	
> VIERSPRONG – LAND VAN RODE	70	
> WAASLAND	74	
> REGIO LEIE EN SCHELDE	76	
 PROVINCIE VLAAMS-BRABANT		
> PAJOTTENLAND & ZENNEVALLEI	85	
> LEUVEN	88	
 PROVINCIE WEST-VLAANDEREN		
> BRUGGE	101	
> ZUIDELIJKE WESTHOEK	109	
> KORTRIJK	111	
> BIE-REGIO	117	
 > DANKWOORD		124
> COLOFON		125

HANDLEIDING PROGRAMMABROCHURE

Beste lezer,

Neem even de tijd om deze handleiding door te lezen, want een voorbereide bezoeker is er twee waard, niet?

Het programma is ingedeeld in zes hoofdstukken, één per Vlaamse provincie en één voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Die zijn alfabetisch gerangschikt. Per hoofdstuk zijn ook de deelnemende steden en gemeenten alfabetisch gerangschikt. En per gemeente vind je een overzicht van alle organisaties, eveneens netjes in alfabetische volgorde. Deze brochure vertelt waar en wanneer een activiteit op zondag 27 april plaatsvindt en geeft meer uitleg. Alle activiteiten die deze brochure vermeldt, zijn gratis.

Voor meer informatie over een activiteit kan je terecht op het telefoonnummer, de website of het e-mailadres dat bij de organisatie vermeld staat. **Let goed op!** Een organisatie plant een activiteit soms ook 'op verplaatsing'. Als dat het geval is, is het adres blauw gedrukt (net zoals dit stukje tekst).

GEMEENTE

ORGANISERENDE INSTELLING

ADRES INSTELLING
TELEFOONNUMMER
E-MAIL
WEBSITE

SOORT ACTIVITEIT TITEL ACTIVITEIT

Hier staat een korte beschrijving van wat je op Erfgoeddag mag verwachten.

› LOCATIE INDIEN VERSCHILLENDE
VAN ADRES INSTELLING

› OPENINGSUREN OP ERFGOEDDAG

› RESERVATIE

➔ LOOPT NOG VERDER NA ERFGOEDDAG

Opgelet, voor een aantal activiteiten moet je reserveren. Dat is zo als er in de tekst '**reservatie**' staat. Je reserveert je plaats via het telefoonnummer, het e-mailadres of de website die bij de reserveringsgegevens vermeld staat. Om onaangename verrassingen te vermijden, kijk je best goed na waarvoor je moet reserveren! Bij reservaties geldt ook het principe dat 'wie eerst komt, eerst maalt'. Wees er dus tijdig bij.

 Vlieg wijst kinderen tot en met twaalf jaar op Erfgoeddag de weg naar superleuke activiteiten. Telkens je Vlieg tegenkomt, weet je dus dat het om een activiteit gaat waar kinderen koning zijn!

Bij alle activiteiten staat vermeld of ze al dan niet toegankelijk zijn voor **rolstoelgebruikers**.

- toegankelijk voor rolstoelgebruikers
- gedeeltelijk toegankelijk voor rolstoelgebruikers
- niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers

Hou er rekening mee dat je niet overal ook automatisch gratis toegang hebt tot het volledige aanbod of de volledige collectie van de deelnemende organisaties. Wanneer een organisatie je ook gratis toegang verleent tot de vaste collectie (of tijdelijke tentoonstellingen), wordt dat expliciet vermeld. Wanneer je een **sleutelgat** ziet, betekent dat dat je op Erfgoeddag de rest van de collectie **GRATIS** kan bezoeken. Met andere woorden: goed lezen is de boodschap. Neem contact op met de betrokken organisatie indien je twijfelt.

✳ **Dit radartje** duidt aan wanneer de activiteit in het teken staat van cultureel-erfgoedzorg. Hier krijg je – vaak letterlijk – de achterkant van het erfgoedbedrijf te zien, een exclusieve inkijk in hoe erfgoedwerkers ons cultureel erfgoed beheren en in optima forma proberen te houden.

2014 staat volop in het teken van de herdenking én viering van 50 jaar Marokkaanse en Turkse migratie. Dit jubileum is slechts een aanleiding. Want er zijn nog veel meer etnisch-culturele gemeenschappen en personen in ons land. En ook 'de Vlaming' zelf heeft een migratiegeschiedenis. Activiteiten die inzoomen op deze migratiegeschiedenissen kan je herkennen aan het symbool **'50 jaar migratie'** 50.

Pacman 🍷 vermeldt wanneer de activiteit de brug slaat tussen Erfgoeddag en de Digitale Week. Je vindt alle info over de Digitale Week op www.digitaleweek.be. De Digitale Week vindt plaats van 19 tot 27 april.

De diamant 💎 vermeldt wanneer de activiteit de brug slaat tussen Erfgoeddag en de Week van de Amateurkunsten. Je vindt die activiteiten ook op www.wak.be. De Week van de Amateurkunsten vindt plaats tussen 25 april en 4 mei.

★ ★ ★ ★ ★
Wanneer een organisatie een **'Speciale vermelding'** in de wacht sleept, merk je dat aan de sterrencirkel. Een 'Speciale vermelding' betekent dat deze organisatie uitblinkt door de uitwerking van het thema, de samenwerkingsverbanden die ze n.a.v. deze editie heeft aangegaan, enzovoort. Anders gezegd: een aanrader!

Je kan uiteraard niet alles bezoeken op Erfgoeddag zelf. Daarom vermeldt de programmabrochure met een **pijl** ➡ welke tentoonstellingen je, al dan niet betalend, ook na Erfgoeddag kan bezoeken.

TIP

Deze brochure blijft ook na Erfgoeddag handig. Je vindt er namelijk de contactgegevens van een groot aantal erfgoedorganisaties in Vlaanderen en Brussel. Ideaal als je je horizon verder wil verruimen ...

WEBSITE

Het hele programma kan je dankzij een handige zoekfunctie ook vlot raadplegen via www.erfgoeddag.be. Op de website vind je niet alleen de laatste stand van zaken, je vindt er ook informatie over de bereikbaarheid van de locaties. En ... je leest er alles over onze grote prijzenpot!

SOCIALE MEDIA

Blijf helemaal bij en volg ons op:

www.facebook.com/erfgoeddagvlaanderenbrussel

twitter.com/#!/Erfgoeddag. Deel je ervaringen voor, tijdens en na Erfgoeddag op Twitter met de hashtag #erfgoeddag

Of plaats jouw sfeerbeelden van Erfgoeddag op Instagram met als hashtag #erfgoeddag.

DE LIJN

De Lijn schenkt elke Erfgoeddag-bezoeker een gratis duo-dagpas. Knip deze gratis duo-dagpas van De Lijn uit, geef hem op zondag 27 april aan je bus- of trambestuurder en ontdek de fraaiste cultureel-erfgoedcollecties op Erfgoeddag. Zo kan je niet enkel alle erfgoedorganisaties en -instellingen in deze brochure bezoeken, maar reis je er ook nog eens gratis naartoe. En weer terug natuurlijk, zonder enige vorm van parkeer- of filestress. Voor meer info over de dienstregeling, surf naar www.delijn.be of bel De LijnInfo op 070 220 200.

NMBS

Het Weekendbiljet: de voordelige formule om te sporen tijdens het weekend. Met het NMBS-Weekendbiljet geniet je tijdens de weekends een korting van 50% op je heen-en-terugreis in 1e of 2e klas. Je bepaalt zelf de dag van de heenreis (op vrijdag vanaf 19 uur, op zaterdag of op zondag) en je kiest wanneer je terugreist (op vrijdagavond, op zaterdag of op zondag tijdens hetzelfde weekend). Je koopt je biljet in het station aan de loketten, aan de automaten of online op www.nmbs.be. Hier vind je tevens alle info over het productaanbod van de NMBS.

EN WAT NA 27 APRIL?

NOTEER ALVAST DEZE DATA IN JE AGENDA.

ERFGOEDDAG 2015 | 19 APRIL | ERF!

In deze editie besteden we speciaal aandacht aan een specifieke component van het woord 'erfgoed': erven. Wat is de relatie tussen erven, erfenis en erfgoed? Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen erven en erfgoed? Hoe belangrijk waren erfenissen voor de samenstelling van collecties in onze musea, bibliotheken en archieven? Van welk erfgoed zijn onze kinderen en kleinkinderen erfenamen en hoe gaat dat dan? Kan de staat ingrijpen als geërfde objecten het land dreigen te verlaten? Waar eindigt erven en waar begint erfgoedbeleid? Moet je er eeuwig zorg voor dragen, als ontvanger en doorgever van erfenissen? Kortom: wat kan de 'erf' in 'erfgoed' zoal betekenen?

ERFGOEDDAG 2016 | 24 APRIL | RITUELEN

Rituelen: ze zijn van alle tijden en overal ter wereld duiken ze op. Iedereen kent ze ook en koestert er wel een paar – hoogstpersoonlijke of publieke. Maar wat zijn rituelen precies en waarom zijn ze zo krachtig en betekenisvol? Ons leven zit boordevol met kleine en grote rituelen en handelingen die we van onze (voor)ouders hebben geleerd. Etnologen spreken over de jaarcyclus en de levenscyclus. Maar ook rituelen kunnen in de loop der tijd een andere vorm of inhoud aannemen. En hoe zit het met de rituelen van erfgoedwerkers? Kunnen we spreken van 'erfgoedrituelen'? Is een museum te beschouwen als een nooit eindigend ritueel? Zijn alle rituelen immaterieel erfgoed en omgekeerd? Hoe staan we tegenover wat sommige historici 'uitgevonden rituelen' noemen? Is het tot erfgoed verklaren, en er vervolgens zo mee omgaan, niet een kwestie van ritueel?

GRATIS duo-dagpas van De Lijn

Erfgoeddag zondag **27 april 2014**

Knip deze gratis duo-dagpas van De Lijn uit, geef hem aan uw bus of tramchauffeur en ontdek de fraaiste cultureel-erfgoedcollecties op Erfgoeddag. Zo kan u niet enkel alle erfgoedorganisaties en -instellingen die in deze brochure zijn opgenomen bezoeken, maar reist u er ook nog eens **gratis** naartoe. En weer terug natuurlijk, zonder enige vorm van parkeer- of filestress. **Een hele dag lang, met de bus en tram.**

Voornaam

Naam

Straat Nr. Busnr.

Postcode Gemeente

*De twee dagpassen zijn enkel geldig voor 2 personen op zondag 27 april 2014.
Enkel originele bonnen worden aanvaard. Niet verenigbaar met andere promoties.
Evenementnummer: 199*

RADIO 2 IN ANTWERPEN, VOOR GRENZELOOS LUISTERPLEZIER!
LUISTER NAAR MIDDAGPOST OP 97.5 FM EN BELEEF JE MOOIESTE ERFGOEDDAG OOI!
MEER INFO: WWW.RADIO2.BE

A stylized version of the European Union flag, consisting of twelve white stars arranged in a circle. The text 'WWW', 'ERFGOEDDAG', and 'BE' is written in white, bold, sans-serif capital letters across the center of the stars.

WWW
ERFGOEDDAG
BE

The 'ERFGOEDDAG' logo, which consists of the word 'ERFGOED' in white capital letters on a red rectangular background, and the word 'DAG' in white capital letters on a red rectangular background that is slightly offset to the right.

ERFGOED
DAG

**PROVINCIE
ANTWERPEN**

ANTWERPEN

In Antwerpen kan je op tientallen locaties grenzeloze ontdekkingen doen: op reis vertrekken met luxueuze zilveren reisnecessaires, etnografische kostuums bewonderen of deelnemen aan een workshop ebru, de eeuwenoude Turkse kunst van het watermermen.

De musea tonen je dan weer hoe kunstwerken worden ingepakt voor ze naar het buitenland vertrekken en welke reizen ze de afgelopen eeuwen hebben afgelegd om uiteindelijk in Antwerpen een veilige thuis te vinden.

In een havenstad vind je natuurlijk ook een bonte mix aan religies en nationaliteiten. (Nieuwe) Antwerpenaars vertellen je graag hun verhaal – vaak met gemengde gevoelens. Neem een kijkje in de oudste moskee die de stad rijk is of bezoek het nieuwe Red Star Line museum.

INFO

> ONTDEK ALLE ACTIVITEITEN IN DE ANTWERPSE PROGRAMMABROCHURE, VERKRIJGBAAR AAN DE BALIE VAN ANTWERPEN TOERISME & CONGRES: GROTE MARKT 13, 2000 ANTWERPEN, +32 3 232 01 03

ANTWERPEN

ADV - ARCHIEF, DOCUMENTATIE- EN ONDERZOEKSCENTRUM

LANGE LEEMSTRAAT 26
2018 ANTWERPEN
INFO@ADV.NE
WWW.ADV.NE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 225 18 37

TENTOONSTELLING GRENZELOOS REIZEN MET DE VLAAMSE TOERISTENBOND (VTB)

Herinner jij je nog de jaarlijkse vakantie-uittocht, de eerste reis naar het zonnige zuiden of het avontuurlijke verblijf in de bergen? 'Op reis gaan' was in de eerste helft van de 20e eeuw lang niet voor iedereen vanzelfsprekend. Vooroorlogse foto's,

reisverhalen en -brochures uit het rijke archief van de Vlaamse Toeristenbond (*1922) illustreren de groeiende interesse voor het toerisme.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

ATLAS

CARNOTSTRAAT 110
2060 ANTWERPEN
WWW.ATLAS-ANTWERPEN.BE

TENTOONSTELLING VLAMIGRANT, OVER MIGRATIE VAN VLAMINGEN VROEGER EN NU

> I.S.M. LINX+ EN STAD ANTWERPEN

Volgens een volkswijsheid zijn Vlamingen honkvast en hebben ze een baksteen in de maag. Toch trokken de voorbije eeuwen miljoenen Vlamingen weg uit hun eigen streek, op zoek naar een

veiliger, beter of ander bestaan. Wie waren deze landverhuizers, oorlogs- en klimaatvluchtelingen, seizoensarbeiders en expats? Waarom verlieten ze huis en haard? En hoe werden ze in het buitenland onthaald?

> ONTMOETINGSCENTRUM TOP HAT, DWARSLAAN 9, 2050 ANTWERPEN

> DOORLOPEND OPEN VAN 11 TOT 18.30 UUR
> LOOPT TOT 30 MEI 2014

LEZING

LANCERING VAN HET BOEK 'VLAMIGRANT'

> I.S.M. DAVIDSFONDS UITGEVERIJ EN STAD ANTWERPEN

In het boek dat gebaseerd is op de tentoonstelling 'Vlamigrant' wordt het grote verhaal van de Vlaamse emigratie aangevuld met kleine portretten en getuigenissen van Vlaamse emigranten van nu. Ook vandaag wonen er immers honderdduizenden Vlamingen elders in de wereld, verhuisd omwille van carrièrekansen of studie, omwille van het najagen van een droom of de liefde.

> ATLAS, HUIS VOOR DIVERSITEIT EN INBURGERING VAN ANTWERPEN, CARNOTSTRAAT 110, 2060 ANTWERPEN

> MEER INFO OVER HET PROGRAMMA VAN DE BOEKPRESENTATIE VIND JE OP WWW.ATLAS-ANTWERPEN.BE

BELGIA LOGE - ODD FELLOWS

KORTE LEEMSTRAAT 24
2018 ANTWERPEN
XAVIERVANLIERDE@GMAIL.COM
WWW.ODDFELLOWS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 485 717 108

RONDLEIDING BEZOEK AAN DE TEMPEL

De 'Independent Order of Odd Fellows' is een eeuwenoude broederschap die over alle

continenten verspreid is. Zij kent geen geografische grenzen. Nationaliteit, huidskleur of levensbeschouwing vormen geen criterium om toe te treden tot deze loge. Ook het streven naar vriendschap, (naasten) liefde, en het zoeken naar waarheid is grenzeloos. Logeleden geven je uitleg uit eerste hand.

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR (DUUR: 20 MIN.)

BIJZONDERE COLLECTIES UNIVERSITEIT ANTWERPEN

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK STADSCAMPUS
PRINSSTRAAT 13
2000 ANTWERPEN
WWW.UANTWERPEN.BE/NL/BIBLIOTHEEK/
COLLECTIES/BIJZONDERE-COLLECTIE/
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 265 48 15

TENTOONSTELLING 'THE BOOK OF LIFE'. LEVEN EN DOOD TE BOEK GESTELD IN ANTWERPEN

> I.S.M. BIBLIOTHEEK VAN HET RUUSBROECGENOOTSCHAP (UNIVERSITEIT ANTWERPEN)

Een handboek over vroedkunde, een schooltoneel, handgekleurde bidprentjes of een traktaat over sterven – geen thema heeft ons geschreven erfgoed zo beïnvloed als leven en dood. Met deze tentoonstelling tonen de erfgoedcollecties van de UAntwerpen hoe het historische boek een blik gunt op onze reis van het leven naar de dood, en hoe het ook vandaag nog de grenzen van tijd en ruimte overstijgt.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

ERFGOEDBIBLIOTHEEK HENDRIK CONSCIENCE

HENDRIK CONSCIENCEPLEIN 4
2000 ANTWERPEN
CONSCIENCEBIBLIOTHEEK@

STAD.ANTWERPEN.BE
WWW.CONSCIENCEBIBLIOTHEEK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 338 87 43

TENTOONSTELLING GRENZELOZE AVONTURENBOEKEN

Onverwachte ontmoetingen, mysterieuze zoektochten, gekke avonturen ... het hoort allemaal bij een avonturenverhaal, net als grenzen ontdekken, verleggen en overschrijden. Grenzen tussen fantasie en werkelijkheid, tussen verschillende culturen en tussen jeugd- en volwassenenliteratuur. We tonen je een staalkaart van avonturenboeken en -strips die in Vlaanderen werden gelezen sinds de 19e eeuw.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

RONDLEIDING EEN BLIK ACHTER DE SCHERMEN

Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience neemt je mee achter de schermen. Overstrijd grenzen en ontdek wat je daarvoor niet mocht zien. Kom genieten van deze eeuwenoude instelling en ontdek hoe een collectie wordt beschermd en verzorgd.

> OM 11.30, 13.30, 14.30 EN 16 UUR

> RESERVATIE

CONSCIENCEBIBLIOTHEEK@STAD.

ANTWERPEN.BE,

+32 3 338 87 43

WWW.CONSCIENCEBIBLIOTHEEK.BE,

MAXIMUM 4 X 20 PLAATSEN

HUMANISTISCH - VRIJZINNIGE VERENIGING VZW

LANGE LEEMSTRAAT 57
2018 ANTWERPEN
INFO@H-VV.BE
WWW.H-VV.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 233 70 32

TENTOONSTELLING 'GELOOF IN MIJ' - FOTOTENTOONSTELLING OVER GELOOF EN LEVENSBESCHOUWING IN ANTWERPEN

> I.S.M. ATLAS

Door de toenemende globalisering is Antwerpen een smeltkroes van wereldreligies en levensbeschouwingen geworden, elk met eigen rituelen, symbolen en/of kledijvoorschriften. Onbekend maakt onbemind en kan tot misverstanden leiden. In 81 zwart-witfoto's brengt fotograaf Johan Jacobs de symbolen en rituele praktijken van de 32 belangrijkste levensbeschouwingen in Antwerpen voor het voetlicht.

> VRIJZINNIG KAREL CUYPERSHUIS,
LANGE LEEMSTRAAT 57,
2018 ANTWERPEN

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR,
RONDELEIDING OM 11 UUR

→ LOOPT TOT 16 MEI 2014

LEZING AFRIKAANSE LEVENSBESCHOUWINGEN EN -WIJSHEDEN

> I.S.M. AFRIKAANS PLATFORM VZW

Kunnen Europeanen iets opsteken van Afrikaanse wijsheden? Dr. Henk Haenen doceert Afrikaanse filosofie in Utrecht, Mechelen en Antwerpen en onderzoekt onder meer de relevantie van de Afrikaanse 'sagefilosofie' voor politieke, economische en culturele moderniseringsprocessen in de nog jonge Afrikaanse staten. Zijn die inzichten ook toepasbaar in Europa?

> VRIJZINNIG KAREL CUYPERSHUIS,
LANGE LEEMSTRAAT 57,
2018 ANTWERPEN

> OM 13.30 UUR
(DUUR 1.30 UUR)

CONCERT JAUNE TOUJOURS, BELGIË'S 'LEADING MESTIZO BAND'

> I.S.M. DISTRICT ANTWERPEN

Jaune Toujours brengt een explosieve mix van rock, chanson, ska, gypsy, latin en Balkan. In België spelen zij samen met migranten en asielzoekers, maar ze kijken ook voorbij onze geografische grenzen en maakten albums waaraan internationale 'roots bands' meewerkten. Met albumtitels als 'Routes', 'Afrobelbeat' en 'Camping del mundo' passen zij helemaal in het plaatje van een grenzeloze Erfgoeddag!

> VRIJZINNIG KAREL CUYPERSHUIS,
LANGE LEEMSTRAAT 57,
2018 ANTWERPEN

> OM 16 UUR (DUUR 1 UUR)

KONINKLIJK MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN ANTWERPEN

LANGE KIEVITSTRAAT III-II3 BUS 100

2018 ANTWERPEN

PUBLIEKSWERKING@KMSKA.BE

WWW.KMSKA.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 203 42 05

DEMONSTRATIE KUNST OP REIS

> I.S.M. PROVINCIE ANTWERPEN

Het KMSKA, dat gesloten is voor renovatiewerken, toont zijn collectie op andere locaties in binnen- en buitenland. Zo verhuisden 8 altaarstukken naar de kathedraal en reisden 75 schilderijen van James Ensor rond in Japan. Op Erfgoeddag bouwt het KMSKA een nieuwe tentoonstelling van De Modernen op in de Koningin Fabiolazaal. Collectiebeheerders leggen je uit wat er allemaal komt kijken bij het veilig laten reizen van kunstwerken. Ze tonen hoe een schilderij wordt ingepakt in een transportkist. Je kan ook

Antwerpen, depot KMSKA, uitpakken van een uitgeleend schilderij van Michiel Coxcie

foto's en filmpjes bekijken van eerdere kunsttransporten van het museum.

> KONINGIN FABIOLAZAAL,
JESUSSTRAAT 28, 2000 ANTWERPEN

> OM 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30
EN 16.30 UUR (DUUR: 30 MIN.)

LETTERENHUIS

MINDERBROEDERSSTRAAT 22

2000 ANTWERPEN

LETTERENHUIS@STAD.ANTWERPEN.BE

WWW.LETTERENHUIS.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 222 93 20

TENTOONSTELLING VERRE VRIENDEN

Ontdek archiefpareltjes van over de grenzen. Handschriften, brieven, kaartjes en kattenbelletjes, van Anaïs Nin en Joseph

Brodsky tot Joseph Roth en Rainer Maria Rilke, van Léo Ferré en Rudyard Kipling tot Lawrence Alma-Tadema en Edvard Grieg. En jij, heb ook jij literaire pennen-vrienden? Laat het ons weten en samen brengen we ook jouw verhaal in kaart.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
→ LOOPT TOT 29 JUNI 2014

RONDELEIDING HET ARCHIEFDEPOT EN ZIJN GRENZEN

Breng een bezoek aan het depot en maak kennis met talloze archieven van schrijvers en literaire organisaties. Wat hoort thuis in het Letterenhuis en wat niet? Hoe gaan we daar in de praktijk mee om: hoe vinden

we een beter onderkomen voor archieven die hier eigenlijk niet thuis horen? En wat met archieven die aangeboden worden maar niet passen in de collectie?

> OM 10, 11.30, 13, 14.30 EN 16 UUR
(DUUR: 1 UUR)

> RESERVATIE LETTERENHUIS@STAD.
ANTWERPEN.BE, +32 3 222 93 20

M HKA

LEUVENSTRAAT 32

2000 ANTWERPEN

SOFIE.VERMEIREN@MUHKA.BE

WWW.MUHKA.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 260 99 99

RONDELEIDING HARING IN DE LIFT

Een deel van de hedendaagse kunstcollectie van het M HKA

bevindt zich buiten de museum-zalen of zelfs buiten de muren van het museum. Een gids neemt je mee op ontdekkingsstocht langs deze collectiewerken. We gaan letterlijk op wandel en achterhalen waarom deze werken op die specifieke plaats staan, wat de meerwaarde daarvan is en welke extra zorg ze nodig hebben.

► OM 11, 12, 14, 15 EN 16 UUR
(DUUR: 1 UUR)

RONDLEIDING SPECIAL GRENZELOOS: 'SKYSPACE' VAN JAMES TURRELL

Een gids geeft samen met een expert van onze afdeling Behoud en Beheer toelichting bij het werk 'Skyspace' van James Turrell. Dit kunstwerk staat op het dakterras van het M HKA en werd onlangs in volle glorie gerestaureerd. 'Skyspace' is letterlijk een grenzeeloos werk. Het kunstwerk is altijd in beweging. Hoe dat kan? Dat moet je zelf komen ontdekken.

► OM 14 EN 15 UUR (DUUR: 1 UUR)

WORKSHOP THE SKY IS NOT THE LIMIT

 Samen met een gids ga je op ontdekking door het museum en ontdek je werk van kunstenaars uit de Verenigde Arabische Emiraten, Azië of Afrika. Je ziet hoe hedendaagse kunstenaars met grenzen spelen en hoe hedendaagse kunst zelf ook grenzeeloos kan zijn. Is er een verschil met werk van lokale kunstenaars? Kijk verder dan je neus lang is en maak ten slotte ook zelf je eigen grenzeeloos kunstwerk!

► OM 11 EN 14 (DUUR: 1.30 UUR)

MAAGDENHUISMUSEUM

LANGE GASTHUISSTRAAT 33
2000 ANTWERPEN
MAAGDENHUISMUSEUM@
OCMW.ANTWERPEN.BE
WWW.OCMW.ANTWERPEN.BE/
MAAGDENHUISMUSEUM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 338 26 20

MULTIMEDIA- PRESENTATIE IN GEUREN EN KLEUREN

► I.S.M. OCMW ANTWERPEN,
NIET-BEGELEIDE JONGEREN EN
INTERCULTUREEL BEMIDDELAARS

We brengen een zinnenprikkelende mix van kleuren, geuren en getuigenissen. Met film, een fototentoonstelling en een multicultureel praatcafé gaan we in op wat erfgoed betekent voor nieuwkomers die veel moeten achterlaten. Wat brachten ze mee van hun thuisland? Wat is hun kostbaarste bezit? Wat vinden zij belangrijk om te vrijwaren voor de toekomst? Hoe vindt de kruisbestuiving plaats?

► MULTIMEDIAPRESENTATIE VAN 11 TOT 16 UUR, FOTOPRESENTATIE VAN 10 TOT 18 UUR, RONDLEIDING OM 14 UUR, KLEURRIJK CAFÉ VAN 14 TOT 17 UUR EN DOCUMENTAIRE OM 11, 14 EN 16 UUR
► RESERVATIE MAAGDENHUISMUSEUM@
OCMW.ANTWERPEN.BE,
+32 3 338 26 20

MAS | MUSEUM AAN DE STROOM

HANZESTEDENPLAATS 1
2000 ANTWERPEN
MAS@STAD.ANTWERPEN.BE
WWW.MAS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 338 44 00

TENTOONSTELLING ANTWERPEN, EEN NIEUWE THUIS

 Ontdek de verhalen van Marokkaanse en Turkse Antwerpenaren. Verhalen die meer vertellen over het reilen en zeilen

van mensen die een leven opbouwen in een nieuwe stad. Wonen en werken, telkens terug op reis gaan naar Marokko of Turkije, mogelijkheden scheppen om een religie te beleven, kinderverhaaltjes vertellen, liefde ervaren op afstand of zoeken naar het verhaal van je eigen vader ...

► DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR, RONDLEIDING OM 10, 11, 12, 14, 15 EN 16 UUR, TURKSE, MAROKKAANSE EN VLAAMSE KAMISHIBAI-VERHALEN VAN 10 TOT 12 EN VAN 14 TOT 16 UUR
► LOOPT TOT 1 MEI 2015

► RESERVATIE ERFGOEDDAG.MAS@STAD.ANTWERPEN.BE,
+32 3 338 44 00, WWW.MAS.BE
MAXIMUM 6 X 20 PLAATSEN

TENTOONSTELLING WERELDZEILERS

► I.S.M. VRIENDEN VAN HET NATIONAAL
SCHEEPVAARTMUSEUM

Een belangrijk deel van de maritieme collecties van het MAS werd de afgelopen 75 jaar verzameld door de Vrienden van het Nationaal Scheepvaartmuseum. Uit dit materiaal selecteerden we de reisverhalen van 4 spraakmakende wereldreizigers, ondernomen door Belgische zeilers tussen 1950 en vandaag. Maak kennis met de zeiljachten Omoo, Williwaw en Askoy II en de reisroutes, gevaren en avonturen onderweg.

► DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
► LOOPT TOT 28 SEPTEMBER 2014

MOMU

NATIONALESTRAAT 28
2000 ANTWERPEN
+32 3 470 27 76
LEEN.BORGMAANS@MOMU.BE
WWW.MOMU.BE

TENTOONSTELLING COLLECTIE WIEBE STODEL

De MoMu-bibliotheek heeft een

uitgebreide collectie over streekdrachten uit de ganse wereld. Het grootste deel daarvan is afkomstig van privéverzamelaar Wiebe Stodel. Hij verzamelde niet enkel gepubliceerd materiaal, maar ook documentatie zoals postkaarten en foto's. Maak kennis met deze verzamelaar, zijn bijzondere collectie en de documenten en kostuums die hij meebracht van zijn vele reizen.

► DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

TENTOONSTELLING GRENZELOZE INSPIRATIE

Tabi's van het Maison Martin Margiela, etnische stoffen bij Dries Van Noten ... hedendaagse modeontwerpers verwerken in hun collecties diverse invloeden, afkomstig uit alle windstreken. We tonen je enkele markante stukken uit onze collectie en nemen je mee langs een reeks ontwerpers met een grenzeeloze inspiratie.

► DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

MUSEUM MAYER VAN DEN BERGH

LANGE GASTHUISSTRAAT 19
2000 ANTWERPEN
MUSEUM.MAYERVANDENBERGH@
STAD.ANTWERPEN.BE
WWW.MUSEUMMAYERVANDENBERGH.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 338 81 87

TENTOONSTELLING IN DE VOETSPoren VAN FRITZ MAYER EN ZIJN COLLECTIE

Kunst komt niet zomaar in een museum terecht. Sommige kunstwerken legden vele honderden kilometers af vooraleer ze uiteindelijk hun plaats kregen in Antwerpen. Maar ook Fritz Mayer van den Bergh zelf maakte verschillende reizen, op zoek naar de mooiste kunstwerken. Wij leggen deze reizen graag

nog eens opnieuw af. Reis jij met ons mee?

► DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR,
DOORLOPEND RONDLEIDINGEN

MUSEUM PLANTIN-MORETUS/ PRENTENKABINET

VRIJDAGMARKT 22
2000 ANTWERPEN
MUSEUM.PLANTIN.MORETUS@
STAD.ANTWERPEN.BE
WWW.MUSEUMPLANTINMOERETUS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 221 14 50

TENTOONSTELLING DE ANATOMIE ONTLEED. PLANTIN ALS UITGEVER VAN GENEESKUNDIG WERK

In 1566 drukt Christoffel Plantin 'Vivae imagines corporis humani' van de Spaanse arts Juan Valverde. Dit boek is geïllustreerd met gravures naar Andreas Vesalius. Plantin geeft het werk uit in het Latijn en later in het Nederlands. De Spaanse vertaling blijft onuitgegeven. Deze tentoonstelling ontleedt de anatomie en het internationale karakter van het uitgevers- en drukkersvak in de 16e eeuw.

► DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

RONDLEIDING DE ANATOMIE ONTLEED. PLANTIN ALS UITGEVER VAN GENEESKUNDIG WERK

In 1566 drukt Christoffel Plantin 'Vivae imagines corporis humani', een boek van de Spaanse arts Juan Valverde. Het werk is geïllustreerd met gravures naar het werk van Andreas Vesalius. Waarom zou Plantin dit dure werk uitgeven? Wat kostte dit boek aan Plantin? Geraakte hij uit de kosten? En wie kocht uiteindelijk dit luxueuze boek? We ontleden zowel de anatomie als het drukkersvak.

► OM 10.30 EN 11.30 UUR (DUUR CA. 1 UUR)

- **RESERVATIE** INFO.CULTUUR@STAD.
ANTWERPEN.BE, +32 3 338 95 85,
MAXIMUM 2 X 20 PLAATSEN
-

MUSEUM ROCKOXHUIS

KEIZERSTRAAT 12
2000 ANTWERPEN
INFO@ROCKOXHUIS@KBC.BE
WWW.ROCKOXHUIS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 201 92 73

LEZING CHECK IN VOOR EEN VLUCHT NAAR EGYPTEN. REIZEN IN DE 17E EEUW

Reizen was in de vroegmoderne tijd allesbehalve een sinecure. Want hoe maak je een uitstap zonder wegwijzers, aangepaste landkaarten of gps? Een enkeltje naar Rome nam makkelijk twee maanden in beslag. Kom luisteren naar Hildegard Van de Velde, conservator museum Rockoxhuis, en verneem alles over de avontuurlijke reizen van toen.

- OM 10.30, 11.30 EN 12.30 UUR
(DUUR: 20 MIN.)
- **RESERVATIE** INFO@ROCKOXHUIS@KBC.BE, WWW.ROCKOXHUIS.BE, MAXIMUM 3 X 40 PLAATSEN
-

ZOEKTOCHT GEZINSZOEKTOCHT - SPEL ZONDER GRENZEN

 Heb je een speurneus en een scherpe blik? Neem dan met je hele gezin deel aan onze zoektocht door Het Gulden Cabinet. Je ontdekt dat grenzen ook in de 17e eeuw niet onoverkomelijk waren. Onderweg maak je kennis met de diverse culturen in Europa. Doe mee en misschien win jij wel een van de mooie prijzen, waaronder een set reiskoffers en een reischecke.

- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR
-

RONDLEIDING JE NEUS ACHTERNA, VAN ANTWERPEN VIA PARIJS NAAR SIENA!

- I.S.M. KMSKA

Wist je dat tal van kunstenaars uit Het Gulden Cabinet globe-trotters waren? Dat het Europa van toen voor hen geen grenzen kende? Tijdens een geleid bezoek ontdek je onder meer dat Rubens zijn inspiratie in Italië verwierf, dat Van Dyck een aardig mondje Engels sprak of dat makers van kunstkabinetten hun ebbenhout uit Madagascarieten overkomen ...

- OM 11, 12, 13 EN 14 UUR
(DUUR: 30 MIN.)
- **RESERVATIE**
INFO@ROCKOXHUIS@KBC.BE,
+32 3 201 92 85,
WWW.ROCKOXHUIS.BE,
MAXIMUM 4 X 15 PLAATSEN
-

NATIONAAL MUSEUM VAN DOUANE EN ACCIJZEN

ELLERMANSTRAAT 21
2060 ANTWERPEN
DOUANEMUSEUM@MINFIN.FED.BE
WWW.NATIONAALDOUANEMUSEUM.
JIMDO.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 470 758 101

TENTOONSTELLING IMPACT EU

- I.S.M. EUROPA DIRECT

Een belangrijk streefdoel van de Europese eenmaking was het vrij verkeer van personen, geld, goederen en diensten. Maar hoe grenzeloos is Europa anno 2014 eigenlijk? Drie decennia na het openstellen van de binnengrenzen staan we stil bij de invloed van de Europese Unie op de burgers van de lidstaten en op het takenpakket van de douane, de grenswachters bij uitsteking.

- DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
-

LEZING SMOKKEL

De Europese binnengrenzen vervagen geleidelijk, maar zijn nog steeds niet helemaal verdwenen. Bovendien hebben de EU en een handelsnatie als België nog buitengrenzen van formaat en is er ook nu nog nood aan bescherming op vlak van drugs of voedselveiligheid. Voormalig douanier Eric De Keyzer neemt je mee op reis langs de grenzen, de natuurlijke biotoop van zijn collega's in heden en verleden.

- OM 14 UUR (DUUR: 1 UUR)

OPLEIDING CONSERVATIE- RESTAURATIE

BLINDESTRAT 9
2000 ANTWERPEN
HUGO.DECRAEN@UANTWERPEN.BE
WWW.UANTWERPEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 213 71 34

RONDLEIDING DE STUDIO'S VAN DE OPLEIDING CONSERVATIE- RESTAURATIE

- I.S.M. STUDENTEN EN DOCENTEN
VAN DE OPLEIDING CONSERVATIE-
RESTAURATIE

Restauratoren verleggen voortdurend hun grenzen, via interdisciplinaire contacten en internationale onderzoeksgroepen. Ook de materialen van erfgoedobjecten zijn afkomstig uit de 5 continenten. We focussen op objecten uit 'Depot' en 'Kerke-lijk erfgoed', de thema's van het academiejaar 2013-2014 in de 7 modules BA-opleiding. Masters geven uitleg bij hun projecten en behandelde objecten uit hun stage.

- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 15 UUR,
(VERTREK OM DE 15 MIN.)

PALEIS OP DE MEIR

MEIR 50
2000 ANTWERPEN
+32 3 206 21 22
MAARTEN.JACOBS@HERITA.BE
WWW.PALEISOPDEMEIR.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 206 21 21

WANDELING KRONIEK VAN HET VERLOREN RIJK

 Dit meer dan 200 jaar oude paleis wist al heel wat koningen en keizers te betoveren. Eens in de ban van het paleis verliezen ze hun fortuin, geliefden en zelfs hun rijk. Kom mee terug in de tijd en ontdek het verhaal van deze gevallen vorsten. Met een kaart in de hand trek je door de verlaten kamers van het paleis. Zoek je weg naar buiten en val niet voor de vloek van het paleis!

- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR

PAROCHIE SINT-LAURENTIUS

MARKGRAVELEI 93
2018 ANTWERPEN
DERDEALFRED@SKYNET.BE
WWW.ST-LAURENTIUS-ANTWERPEN.NET
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 237 40 53

RONDLEIDING HET GRENZELOZE

- I.S.M. PAROCHIE TEAM, KERKRAAD,
VRIJWILLIGERS EN DE GEORGISCHE
ORTHODOXE GEMEENSCHAP

De Sint-Laurentiuskerk staat bol van de elementen die verwijzen naar inspiratiebronnen ver buiten onze grenzen: de centraalbouw, de koepel, mozaïeken boven de zijaltaren ... stuk voor stuk elementen uit de vroegchristelijke Byzantijnse bouwkunst. In de crypte van de kerk kan je bovendien kennis- maken met de Georgische kerk, gehuisvest in een kapel die werd ingericht volgens orthodoxe traditie.

- SINT-LAURENTIUSKERK,
HOEK VAN SCHOONBEKESTRAAT
EN MARKGRAVELEI, 2018 ANTWERPEN
- OM 13.30, 15 EN 16.30 UUR,
ORGELSPEL OM 14.30 UUR
-

RED STAR LINE MUSEUM

RIJNKAAL 15
2000 ANTWERPEN
REDSTARLINE@STAD.ANTWERPEN.BE
WWW.REDSTARLINE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 298 27 71

MARKT RED STAR LINE, VERHALEN ZONDER GRENZEN

Tussen 1873 en 1934 vertrokken aan de Rijnkaai in Antwerpen bijna 2 miljoen landverhuizers met een schip van de Red Star Line. Het museum vertelt hun verhaal. Maar dat verhaal is er één van en voor iedereen. Misschien heb ook jij een verhaal over migratie, vroeger en nu. Kom het ons vertellen en bouw mee aan de verhalencollectie van het Red Star Line Museum.

- RED STAR LINE MUSEUM, MONTEVIDEO-
STRAAT 3, 2000 ANTWERPEN
- DOORLOPEND TUSSEN 12 EN 17 UUR

WANDELING RED STAR LINE WALKUMENTARY

Ontdek op eigen houtje de verhalen van de Red Star Line in de stad. Op het hoogtepunt van de activiteiten vertrokken er wekelijks twee schepen. Iedere week trokken tot bijna 4.000 landverhuizers van het Centraal Station richting Rijnkaai. Vele jaren later zijn de sporen van deze geschiedenis grotendeels verdwenen. Dankzij de Red Star Line app worden ze weer tot leven gebracht.

- CENTRAAL STATION, KONINGIN
ASTRIDPLEIN 27, 2018 ANTWERPEN
- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

RIJN- EN BINNEN- VAARTMUSEUM VAN ANTWERPEN

ESMOREITLAAN 43 BUS 32

2050 ANTWERPEN

HUYSMANS.W@SKYNET.BE

WWW.RIJNENBINNENVAARTMUSEUM.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 232 86 70

TENTOONSTELLING GRENZELOZE BINNENVAART

> I.S.M. IN EIGEN BEHEER

Van de Noordzee tot de Middellandse Zee of van de Rijn tot de Zwarte Zee ... al heel lang bestaan er voor binnenschippers geen grenzen. Alhoewel ... Oude foto's en documenten illustreren het grenze-loze karakter van de binnenvaart, ook in lang vervlogen tijden.

> RIJN- EN BINNENVAARTMUSEUM -
SCHIP ANGÈLE, BONAPARTEDOK-
NIEUWPOORTKADE,
2000 ANTWERPEN

> DOORLOPEND RONDELEIDINGEN
TUSSEN 12 EN 17 UUR

RUBENSHUIS

WAPPER 9-II

2000 ANTWERPEN

RUBENSHUIS@STAD.ANTWERPEN.BE

WWW.RUBENSHUIS.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 201 15 55

TENTOONSTELLING EEN ZELFPORTRET IN BRIEVEN. EEN ANDERE KIJK OP DE COLLECTIE VAN HET RUBENSHUIS AAN DE HAND VAN DE BRIEFWISSELING VAN RUBENS

Naast kunstenaar was Rubens ook diplomaat en zakenman. Hij reisde langs de Europese hoven en speelde een belangrijke rol in de beau monde van de 17e eeuw. Sporen hiervan zijn terug te vinden in de correspondentie van de schilder. Aan de hand van citaten uit de brieven van Rubens stelden we

voor Erfgoeddag een brochure samen die je een unieke kijk geeft op de collectie van het Rubenshuis.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

SINT-ANDRIESKERK

WAAISTRAAT

2000 ANTWERPEN

+32 3 225 19 42

GRIET.BOSSCHAERT@SKYNET.BE

RONDELEIDING WEERGALOOS - GRENZELOOS

Verrassend hoe de Sint-Andrieskerk al eeuwenlang bezoekers van over de grenzen aantrekt, zoals Filips II en de hofdames van Mary Stuart. De weergaloze preekstoel werd grenze-loos populair, maar waarom vooral in de USA? Wat fascineerde Vincent Van Gogh zo aan de kerk? En wat komen Portugezen, Amsterdammers en sinds kort ook Italianen hier bekijken?

> OM 13, 14, 15, 16 EN 17 UUR

SINT-CAROLUS BORROMEUSKERK

HENDRIK CONSCIENCEPLEIN 12

2000 ANTWERPEN

RONDELEIDING WEERGALOOS - GRENZELOOS

De barokarchitectuur van de Sint-Carolus Borromeuskerk geniet internationale faam. Al in de 17e eeuw was de kerk met haar weergaloze plafondschilderingen van Rubens een publieks-trekker. Ook Maria de Medici, koningin Christina van Zweden en tsaar Peter de Grote brachten een bezoek. Hoe komt het dat de kerk zoveel complimenten krijgt van over de grenzen?

> DOORLOPEND TUSSEN 13 EN 16.30 UUR

SINT-PAULUSKERK

SINT - PAULUSSTRAAT 22

2000 ANTWERPEN

WALTER.GELUYCKENS@HOTMAIL.COM

WWW.SINT-PAULUSPAROCHIE.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 494 448 253

RONDELEIDING DE GRENZELOZE INZET VAN PAULUS

De apostel Paulus kende geen grenzen en reisde kriskras door het Middellandse Zeegebied om het geloof te verkondigen. We reizen de man achterna met behulp van een aantal landkaarten. Je hoort de boeiende verhalen van zijn tochten en ontdekt dat de grenze-loze inzet van Paulus ook in onze kerk sterk tot uiting komt, onder meer in de schatkamer.

> OM 12, 13, 14, 15 EN 16 UUR

STAD ANTWERPEN DIENST ARCHEOLOGIE

GROTE MARKT I

2000 ANTWERPEN

ANNE.SCHRYVERS@STAD.ANTWERPEN.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 478 717 209

EVOCATIE HET KEIZERSBASTION OVER DE GRENZEN VAN DE TIJD HEEN

In de parkeergarage Nationale Bank staat een deel van het Keizersbastion. Mark Tijsmans schreef er een verhaal over, een verhaal dat de grenzen van de tijd doet vervagen en je meevoert naar de periode waarin deze bastionmuur werd gebouwd ter bescherming en begrenzing van de stad. Vandaag vertelt Mark Tijsmans zijn verhaal, gezeten in de schaduw van het bastion.

> PARKING 'NATIONALE BANK' NIVEAU -3,
TOEGANGSGEBOUW HOEK FRANKRIJKLEI/
MARIA-HENRIËTTALEI, 2000 ANTWERPEN

> OM 11, 13, 15 EN 17 UUR

EVOCATIE HET KEIZERSBASTION OVER DE GRENZEN VAN DE TIJD HEEN

Ben je benieuwd hoe het was om in de 16e eeuw door Antwerpen te wandelen? Of hoe gek het voelde om achter een verdedigingsmuur te wonen? Of droom je er wel eens van om als archeoloog grote ontdekkingen te doen? Kom dan snel luisteren, want vandaag vertelt Mark Tijsmans een verhaal vlakbij de resten van een echt bastion, waardoor de grenzen van de tijd vervagen en je dromen eventjes waar worden.

> PARKING 'NATIONALE BANK' NIVEAU -3,
TOEGANGSGEBOUW HOEK FRANKRIJKLEI/
MARIA-HENRIËTTALEI, 2000 ANTWERPEN

> DOORLOPEND TUSSEN 11 EN 17 UUR

TOCHTEN VAN HOOP

DE LOODSEN

SINT-JACOBSMARKT 43

2000 ANTWERPEN

MARLEEN.PALINCKX@DELOODSEN.BE

RONDELEIDING DE LOODSEN VERLEGGEN DE GRENZEN

Tussen de Paardenmarkt, de Ossenmarkt en de Sint-Jacobsmarkt leefden vroeger rijk en arm samen. We zien sporen van individuen en gemeenschappen die zich het lot van kwetsbaren aantrokken. In vorige eeuwen waren dit vaak religieuze congregaties, maar we ontdekken ook solidariteitswerk van nu. Voortdurend worden de grenzen van de sociale congregaties verlegd naar de noden van deze tijd.

> OM 13, 14, 15 EN 16 UUR

UNIE VAN TURKSE VERENIGINGEN VZW

LANGE ACHTEROMSTRAAT 32

2018 ANTWERPEN

+32 3 289 91 13

SELAMET.BELKIRAN@UTVWEB.BE

WWW.UTVWEB.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 485 587 185

WORKSHOP EBRU: TURKS AMBACHT IN DE KIJKER

> I.S.M. FAMEUS VZW, FORUM VOOR

AMATEURKUNSTEN VZW, FARO VZW

EN MOSKEE IMAMI BUHARI CAMII

Ontdek de geheimen van ebru, de eeuwenoude Turkse techniek van watermermeren. Dit ambacht kende een grote bloei tijdens de Ottomaanse periode. Ebrupapier werd gebruikt voor staatsdocumenten of om religieuze boeken te versieren. Het gemarmerde papier was bovendien zeer gegeerd in Europa. Slechts enkele Turkse ambachtsslui beheersen de techniek in België. Laat je inspireren en ga zelf aan de slag.

> MOSKEE IMAMI BUHARI CAMII,
EVERAERTSTRAAT 101, 2060 ANTWERPEN

> OM 10 UUR VOOR (AMATEUR)KUNSTENAARS EN OM 13 EN 15 UUR VOOR HET PUBLIEK, RONDELEIDINGEN IN DE MOSKEE TUSSEN 10 EN 18 UUR, JE KAN VIA EEN MOBIELE OPNAMESTUDIO JE VERHAAL OVER 50 JAAR TURKSE MIGRATIE ACHTERLATEN

> RESERVATIE INFO@UTVWEB.BE,
+32 3 289 91 13, WWW.UTVWEB.BE OF
WWW.MIRAS50.BE

MAXIUM 3 X 8 PLAATSEN

VLEESHUIS | KLANK VAN DE STAD

VLEESHOUWERSTRAAT 38-40

2000 ANTWERPEN

+32 3 292 61 02

KAREL.MOENS@STAD.ANTWERPEN.BE

WWW.MUSEUMVLEESHUIS.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 478 919 118

RONDELEIDING DANSMODES BIJ HET BEGIN VAN DE GROTE OORLOG - 1914

Maak kennis met 'exotische' dansvormen van rond 1900

tot het begin van de oorlog: de foxtrot, de one-step, de tango, de maxixe, de samba ... Bovendien kan je ook zelf de beentjes uitslaan en je laten inwijden in de Amerikaanse modedans uit het begin van de 20e eeuw. Daarnaast leer je alles over de ontwikkeling van de fonograaf en de grammofoon.

➤ **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR, OM HET UUR IS ER EEN DANSINITIATIE**

VOOR KRUIS EN BEELD VZW

KARDINAAL MERCIERLAAN 7
2600 ANTWERPEN - BERCHEM
PAULA.SORNSEN@SKYNET.BE
WWW.VERBEELDING.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 473 610 683

WANDELING EEN GRENZELOOS VERHAAL VAN ONVRIJHEID NAAR VRIJHEID

In mei 1814 werd Antwerpen bevrijd van het 'Franse juk'. In een volkse opwelling kwamen in die meimaand ook de Mariabeelden opnieuw te voorschijn. Deze ommezwaai, van onvrijheid naar vrijheid, willen we onder de aandacht brengen als symbool voor vele onderdrukkingen door oorlog en machtsmisbruik. Een verhaal dat ook actueel is buiten de grenzen van onze stad.

➤ **ZUIDBEELD OP DE VRIJDAGMARKT, 2000 ANTWERPEN**

➤ **OM 10 EN 15 UUR (DUUR: 2 UUR)**

VORMINGPLUS REGIO ANTWERPEN

KLOKSTRAAT 12
2600 ANTWERPEN
FLORINELA.PETCU@VORMINGPLUS.BE
WWW.VORMINGPLUSANTWERPEN.BE/ICMS/
WEB/PHP/INDEX.PHP?PAGE_ID=160121
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 470 106 079

EVOCATIE UITPAKKEN

➤ **I.S.M. RED STAR LINE, INTERNATIONAAL COMITÉ, VIVA-POL, SPOETNIK EN MIORITA**

Migratie is een verhaal van alle tijden en alle mensen die op zoek gaan naar veiligere oorden, een beter leven of nieuwe horizons. Vormingplus verzamelde migratieverhalen bij Oost-Europese en Vlaamse mensen van de Taalcarrousel, een intercultureel praatcafé. Stap in onze minibuses en laat je meevoeren in een verhaal over vertrekken, aankomen en integreren.

➤ **RED STAR LINE (BUITEN HET MUSEUM), MONTEVIDEOSTRAAT 3, 2000 ANTWERPEN**

➤ **ERVARINGSMOMENTEN OM 11, 12, 12.30, 13, 14, 14.30, 15, 15.30 EN 16 UUR (DUUR: 30 MIN.)**

VREDESCENTRUM VZW

LOMBARDENVEST 23
2000 ANTWERPEN
INFO@VREDESCENTRUM.BE
WWW.ANTWERPEN14-18.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 292 36 51

WORKSHOP ANTWERPEN BOUWT BRUGGEN 1914-2014

Maak kennis met het nieuwe beleefparcours over vrede en conflict. Het Vredescentrum ontwikkelde dit interactieve parcours als onderdeel van het grootse herdenkingsprogramma '100 jaar Eerste Wereldoorlog in Antwerpen'. Ervaar hoe het was om 100 jaar geleden in Antwerpen te leven, kruip in een schuikelder, voer opdrachten uit en ... bouw samen bruggen richting vrede.

➤ **MUSEUM VLEESHUIS, VLEESHOUWERSSTRAAT 38, 2000 ANTWERPEN**

➤ **OM 10, 12.30, EN 15 UUR (DUUR: 2 UUR)**

➤ **RESERVATIE INFO@VREDESCENTRUM.BE, +32 3 292 36 55, WWW.ANTWERPEN14-18.BE, MAXIMUM 3 X 15 PLAATSEN**

LEZING ANTWERPEN TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG

➤ **I.S.M. PROGRAMMA ANTWERPEN '14-'18**

Drs. Evelyn De Roodt, experte in WOI en vluchtelingen in Nederland, vertelt over Belgische vluchtelingen en krijgsgevangenen in Nederland tijdens WOI. Je bent welkom in de prachtige zaal van het Bernarduscentrum, waar in 1914 tijdelijk een Duitse rechtbank werd ingericht. Achteraf heb je de mogelijkheid om vragen te stellen.

➤ **OM 11 UUR**

➤ **RESERVATIE INFO@VREDESCENTRUM.BE, +32 3 292 36 55,**

WWW.ANTWERPEN14-18.BE, MAXIMUM 100 PLAATSEN

ZILVERMUSEUM STERCKSHOF

HANZESTEDENPLAATS
2000 ANTWERPEN
INFO@ZILVERMUSEUM.BE
WWW.ZILVERMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 707 26 13

TENTOONSTELLING IK GA OP REIS EN NEEM MEE ...

Diverse reisnecessaires laten je zien wat de elite vanaf het begin van 18e tot het midden van de 20e eeuw meenam op reis. In de luxeuze handgemaakte koffers passen allerlei reisbenodigdheden zoals serviesgoed, toiletgerief, kandelaars of schrijfwaren. De koffers en hun inhoud zijn zowel het werk van kabinetmakers als van goud- en zilversmeden, kristal- en porseleinfabrikanten.

➤ **UMICORE ZILVERPAVILJOEN, HANZESTEDENPLAATS 15, 2000 ANTWERPEN**

➤ **DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR**

LOOPT TOT 31 MEI 2014

ANTWERPEN DEURNE

SINT-FREDEGANDUSKERK

LAKBORSLEI 31
2100 ANTWERPEN - DEURNE
+32 479 735 003
JAN.OVERSTEYNS@ANTWERPEN.BE

TENTOONSTELLING BEGRAFENISTEXTEL VAN VROEGER EN NU

Bij het overlijden overschrijden we de grens tussen het aardse en het eeuwige leven. De christelijke uitvaartvieringen zijn een persoonlijk, maar niet definitief afscheid aan de overledene en worden sfeervol ondersteund door tal van symbolen. In de tentoonstelling maak je kennis met de specifieke gewaden en voorwerpen die gebruikt werden en worden tijdens de uitvaartvieringen.

➤ **DOORLOPEND OPEN VAN 12 TOT 18 UUR**

ANTWERPEN EKEREN

LOKAAL CULTUURBELEID EKEREN

KLOOSTERSTRAAT 4
2180 ANTWERPEN - EKEREN
CULTUURANTENNE.EKEREN@STAD.ANTWERPEN.BE
WWW.CCEKEREN.BE

TENTOONSTELLING EKEREN ZONDER GRENZEN

➤ **I.S.M. DOCUMENTATIECENTRUM ANTWERPSE NOORDERPOLDERS**

Door de eeuwen heen zijn de grenzen van Ekeren meermaals gewijzigd. Zo behoorden Kapellen, Hoevenen, Stabroek, Schoonbroek en Luchtbal

vroeger tot het grondgebied Ekeren. Waar ligt de grens van onze gemeente? En hoe is die in de loop der tijden veranderd? Ontdek hoe het vroeger was en hoe Ekeren er vandaag uitziet.

➤ **DOORLOPEND OPEN VAN 11 TOT 17 UUR**

ANTWERPEN HOBOKEN

UITHUIS HOBOKEN

KAPELSTRAAT 64
2660 ANTWERPEN - HOBOKEN
UITHUSHOBOKEN@STAD.ANTWERPEN.BE
WWW.UITHUSHOBOKEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 292 65 30

RONDLEIDING 50 JAAR MIGRATIE: MOSKEE AL FATH IN BEELD

➤ **I.S.M. MAROKKAANSE MOSKEE AL FATH EN PAROCHIE ST JOZEF MORETUSBURG-HOBOKEN**

Vanaf de jaren 1960-1970 kwamen veel Marokkanen, en in mindere mate Turken, werken in de Metallurgie (nu Umicore) en de voormalige scheepswerf Cockerill. Deze bedrijven liggen in de wijk Moretusburg, net als de oudste Marokkaanse moskee van België. Een tentoonstelling blikt terug op het ontstaan van de moskee.

➤ **MOSKEE AL FATH, ACHTURENDAGSTRAAT 16A, 2660 ANTWERPEN - HOBOKEN**

➤ **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**

FILMVOORSTELLING FISTFUL OF MEMORIES

➤ **I.S.M. DISTRICT HOBOKEN, UITHUIS HOBOKEN, MAROKKAANSE MOSKEE AL FATH EN EL OUAHDA, VZW AL MAWADA, FORMAAT HOBOKEN, MAROKKAANS CONSULTAAT HOBOKEN, UNIE TURKSE VERENIGINGEN, UMICORE, STEUNPUNT KANSARME JONGEREN, GENEESKUNDE VOOR HET VOLK, ATLAS EN HET MAS**

Naar aanleiding van 50 jaar migratie maakten Marokkaanse, Turkse en Belgische jongeren onder professionele begeleiding een film. Korte inhoud: Omar en zijn klasgenoten krijgen de opdracht om een groepswerk te maken over 50 jaar migratie. Gaandeweg ontdekt Omar de verborgen migratiegeschiedenis van zijn voorouders. Stap mee in een verhaal over vriendschap, identiteit, vooroordelen en migratie.

► OM 14 EN 16 UUR

ANTWERPEN LILLO

SINT-BENEDICTUS

HAVENMARKT 5
2040 ANTWERPEN - LILLO
STEVENOSCE@SKYNET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 311 878

MULTIMEDIA- PRESENTATIE LANDVERHUIZERS

► I.S.M. HET POLDERMUSEUM
EN DE HEEMKUNDIGE KRING

Reeds vanaf 1843, toen het eerste stukje van de spoorverbinding tussen Antwerpen en Keulen klaar was, kwamen duizenden mensen vanuit heel Europa aan in het Oost-station. Hun uiteindelijke doel: emigreren naar New York, Boston, Philadelphia of Canada. Maak kennis met hun aangrijpende verhaal.

► DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

ARENDONK

HEEMKUNDIGE KRING ALS ICE CAN

MOL 37
2370 ARENDONK
INFO@HEEMKRINGARENDONK.BE
WWW.HEEMKRINGARENDONK.BE

WANDELING KANONNE, SEGËRRE EN PERRECUSES

Je wandelt door het centrum van Arendonk en krijgt een beeld van het dorp ten tijde van de bezetting. Arendonk was gelegen aan de versperringsdraad, wat uiteraard een invloed had op de plaatselijke sigarennijverheid en het alledaagse leven van de Arendonkenaren. Je komt meer te weten over kanonnen, sigaren en 'perrecusies' (typisch Arendonks woord voor ingewikkelde toestanden).

► PARKING DEROISSART, 2370 ARENDONK

► VERTREK OM 13.30 UUR

TENTOONSTELLING OP DE GENS VAN DE OORLOG

Arendonk heeft, als grensgemeente, de Eerste Wereldoorlog in alle heftigheid ervaren. We schenken aandacht aan 'de grens' van de oorlog, de grens met Nederland, de draadversperring, smokkelroutes, quarantainestallen en veel meer.

► HEEMMUSEUM, MOLENWIEL 37,
2370 ARENDONK

► DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 17 UUR

BAARLE- HERTOG

ERFGOEDCEL NOORDERKEMPEN

GROTE MARKT 1
2300 TURNHOUT
INFO@ERFGOEDCELNOORDERKEMPEN.BE
WWW.ERFGOEDCELNOORDERKEMPEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 471 391 246

ZOEKTOCHT SPEL ZONDER GRENZEN

Op diverse locaties in de Noorderkempen worden activiteiten georganiseerd die een link hebben met het thema 'Grenzeloos'. Op elke locatie is ook een spelelement te vinden (bv. volksspellen, zoektocht, gilde-activiteiten, enz.). Verzamel stempels door aan de activiteiten deel te nemen. Als je 3 stempels verzamelt, kan je een prijs afhalen op het centrale punt.

► CAFÉ SCHUTTERSLOF,
ZONDEREIGEN 27,

2387 BAARLE-HERTOG

► DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR

FIETSTOCHT FIETSTOCHT LANGS DE DODENDRAAD

► I.S.M. HEEMKRING
AMALIA VAN SOLMS

Op Erfgoeddag 2014 wordt de fietsroute langs de Dodendraad in de Noorderkempen ingehuldigd. Je maakt kennis met de nieuwe route waarbij je onderweg een aantal infoborden over en reconstructies van de Dodendraad tegenkomt. Bovendien kan je met je smartphone een aantal beklijvende verhalen beluisteren. Je vindt de fietsroute in de lokale Erfgoeddagbrochure en op de startplaatsen.

► CAFÉ SCHUTTERSLOF,
ZONDEREIGEN 27,
2387 BAARLE-HERTOG

► DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR

HEEMKUNDEKRING AMALIA VAN SOLMS

KERKSTRAAT 4
2387 BAARLE-HERTOG
HERMAN.JANSSEN@PANDORA.BE
WWW.DODENDRAAD.ORG
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 485 705 317

FIETSTOCHT DODENDRAADROUTE: HOOGSPANNING AAN DE BELGISCH-NEDERLANDSE GRENS

► I.S.M. ERFGOEDCEL NOORDERKEMPEN,
ERFGOED HOOGSTRATEN, HEEMKUNDE-
KRING MARCBLAS EN HEEMKUNDEKRING
NICOLAUS POPPELIUS

Spring op de fiets voor een tocht van 35 kilometer langs de rijksgrs. Onderweg kom je langs 4 reconstructies en 15 thematische infoborden die je de geschiedenis van de Dodendraad uitleggen. Op een aantal van die borden staat een QR-code die je met je smartphone kan scannen zodat je een ingesproken verhaal kan beluisteren. Je kan de verhalen ook downloaden via www.dodendraad.org.

► CAFÉ SCHUTTERSLOF,
ZONDEREIGEN 27,

2387 BAARLE-HERTOG

► DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

KONINKLIJKE UNIE VAN BELGISCHE RADIOAMATEURS

DRUKPERSSTRAAT 4
1000 BRUSSEL
ON4AVJ@UBA.BE
WWW.UBA.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 473 860 111

DEMONSTRATIE GRENZELOZE TELEGRAFIE

► I.S.M. DE ERFGOEDGEMEENSCHAPPEN
NOORDERKEMPEN, LAND VAN NEVELE
EN STAD MECHELEN

Van eind 19e tot eind 20e eeuw werd morsecode overal ter wereld gebruikt als communicatiemiddel. Door de komst van de telefonie, de gsm en het internet kunnen we het ons nog moeilijk voorstellen, maar dankzij morsecode konden veel mensenlevens gered worden. Maak kennis met deze bijzondere communicatievorm, die nu enkel nog door radioamateurs wordt gebruikt.

► SCHUTTERSLOF,
ZONDEREIGEN 27,
2387 BAARLE-HERTOG
► DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR

BEERSE

HEEMKUNDIGE KRING DE VLIERBES

BOUDEWIJNSTRAAT 18
2340 BEERSE
WWW.DEVLIERBES.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 14 60 07 70

TENTOONSTELLING WATT? GRENZELOZE MOGELIJKHEIDEN, GRENZELOOS VERBRUIK?

► I.S.M. EANDIS EN GC 'T HEILAAR

Wat we kennen als GC 't Heilaar was ooit een magazijn van de Provinciale Elektriciteitsdienst. Een terugblik in het verleden combineren we met een blik op de toekomst: elektriciteit biedt grenze-loze mogelijkheden, maar ondertussen weten we dat het verbruik ook zijn limieten heeft. Ontdek hoe je je elektriciteitsverbruik vermindert en hoe je zo kan bijdragen aan de leefbaarheid van de aarde!

► GC 'T HEILAAR, HEILAARSTRAAT 35,
2340 BEERSE

► DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

► LOOPT TOT 22 JUNI 2014

FIETSTOCHT PASTOORS ZONDER GREN- ZEN - HET HOF: SYMBOOL VAN DE DOBBELPAROCHIE BEERSE-VOSSELAAR

► I.S.M. TOERISME BEERSE VZW, TOERISME
VOSSELAAR, HEEMKRING ADRIAAN
GHYS VOSSELAAR EN DIENST CULTUUR
VOSSELAAR

Ooit was het Hof de pastorij van de dubbelparochie Vosse-laar-Beerse. Later werden de

parochies opgesplitst en werden nieuwe pastorijen opgericht. We fietsen langs deze pastorijen in Beerse en Vosselaar en passen ook langs de tentoonstelling 'Watt? Grenzeloos mogelijkheden, grenzeloos gebruik?' in GC 't Heilaar.

- › WITHERENPASTORIE, PASTORIESTRAAT 2, 2340 BEERSE
- › DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR, KLIK VOOR DETAILS OP WWW.BEERSE.BE/ERFGOEDDAG

BONHEIDEN RIJMENAM

HEEMKRING 'T HOEFIJSER

HOOGSTRAAT 52A
2820 BONHEIDEN - RIJMENAM
WWW.BLOGGEN.BE/HOEFIJSER

TENTOONSTELLING ZODRA DE OORLOG VERKLAARD WAS ...

Documenten, foto's en objecten geven je een beeld van het alledaagse leven tijdens de Eerste Wereldoorlog. We vertellen de verhalen van gewone mensen die in tijden van oorlog telkens weer hun grenzen moesten verleggen of letterlijk grenzen moesten oversteken. Om te overleven, of om elders hun toevlucht te zoeken, op zoek naar dat kleine beetje geborgenheid.

- › DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
- › LOOPT TOT 26 AUGUSTUS 2014

KANTCENTRUM 'T ORDINAALTJE VZW

BROUWERSDREEF 3
2820 BONHEIDEN
KANTCENTRUMBONHEIDEN@GMAIL.COM
WWW.KANTCENTRUMBONHEIDEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 52 56 75

TENTOONSTELLING KANT ZONDER GRENZEN

Kant kent geen grenzen. Op internationale kantommarkten en -wedstrijden ontmoeten liefhebbers van over de hele wereld elkaar en tonen ze hun kunnen. Ook technieken uit het buitenland vinden vlot hun weg naar onze eigen kantomkussens. Maak kennis met onze internationale werking en ontdek hoe we kant voortdurend bij de tijd houden.

- › SINT-MAARTENSBERG 1, 2820 BONHEIDEN - RIJMENAM
- › DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

WORKSHOP GRENZELOOS

Kantklossen hoeft niet altijd met fijne witte draden te gebeuren. Wat is het resultaat als we met andere materialen aan de slag gaan? Tast samen met ervaren kantwerksters de grenzen van het klossen af en probeer zelf allerlei nieuwe dingen uit!

- › SINT-MAARTENSBERG 1, 2820 BONHEIDEN - RIJMENAM
- › DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

BOOM

DIVERSITEITSRAAD

ANTWERPSESTRAAT 42
2850 BOOM
+32 477 365 329
ALEX.RAMAE@BOOM.BE
WWW.BOOM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 365 329

LEZING GRENZELOOS IN NOEVEREN - MAROKKAANSE GASTARBEIDERS

- › I.S.M. CULTUURRAAD BOOM

In 1964 werden twee akkoorden gesloten die respectievelijk de Turkse en Marokkaanse

NOORDERKEMPEN

Erfgoedcel Noorderkempen is dit jaar aanwezig in Zondereigen, aan café Schuttershof. Logisch ook, met een jaarthema als 'Grenzeloos'. Zondereigen ligt immers op de Belgisch-Nederlandse grens. Op Erfgoeddag wordt bovendien de fietsroute langs de Dodendraad officieel geopend. Deze fietsroute heeft startplaatsen in de gemeenten Baarle-Hertog, Hoogstraten, Merksplas en Ravels en volgt de Dodendraad, die hier tijdens de Eerste Wereldoorlog werd geïnstalleerd om de vlucht- en smokkelroutes naar Nederland af te sluiten. Maar in Zondereigen valt er nog meer te beleven! Kinderen kunnen een ritje maken op de Poppywagen – een draaimolen die de sfeer van de Eerste Wereldoorlog ademt. Je kan ook zelf een boodschap langs de Dodendraad smokkelen die door onze zendamateurs in morse naar café Schuttershof verzonden wordt.

Wie graag een wandelingetje maakt, kan in Zondereigen ook een wandeling langs de Dodendraad maken. Onderweg vertellen gidsen je alles over de geschiedenis van deze doodelijke infrastructuur. Het plaatselijk mannenkoor zorgt voor de muzikale omkadering met een selectie van Kempense oorlogsliederen.

Ook de andere gemeenten van Erfgoedcel Noorderkempen bieden je een brede waaier aan activiteiten: een 'spel zonder grenzen', fotozoektochten, oude volksspelen of gildeactiviteiten. Als je op drie locaties deelneemt, kan je in Zondereigen een toepasselijk cadeautje afhalen.

INFO

- › VOOR ALLE INFO: WWW.ERFGOEDDAGNOORDERKEMPEN.BE, CAFÉ SCHUTTERSSTOF, ZONDEREIGEN 27, 2387 BAARLE-HERTOG

RONDLEIDING GRENZELOOS IN DE WIJK NOEVEREN - SPANJAARDEN IN DE GLASFABRIEK

- › I.S.M. CULTUURRAAD BOOM EN PURA CANELA VZW

De immigratie in de Boomse arbeiderswijk Noeveren is verbonden met Spaanse gastarbeiders, die in de jaren 1950 en 1960 werden aangetrokken voor glasfabriek De Rupel. Als glasblazers vervaardigden zij het fraaie Boomse glaswerk. Zij vertellen hun verhaal terwijl je een bezoek brengt aan de tentoonstelling van Booms glas, dat kan beschouwd worden als Europees erfgoed.

- › LOKAAL 'T BAKSTEENTJE, NOEVEREN 69, 2850 BOOM
- › DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

VZW NEW BELGICA

WERF NEW BELGICA
NOEVEREN 26
2850 BOOM

TENTOONSTELLING GRENZELOOS IN NOEVEREN - EEN ROEMEEN OP ANTARCTICA

- › I.S.M. CULTUURRAAD BOOM

In de wijk Noeveren wordt op een werf een replica gebouwd van de 'Belgica', het schip waarmee Adrien de Gerlache in 1897-1899 de grensverleggende eerste overwintering op de Zuidpool doorstond. Een film vertelt je het verhaal van Racovitza, een Roemeense wetenschapper aan boord van de Belgica. Ontdek nog meer spannende verhalen op de tentoonstelling 'Wetenschappers op de Zuidpool, vroeger en nu'.

► DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR, FILMVOORSTELLING OVER DE ROEMEENSE WETENSCHAPPER RACOVITZA OM 14 UUR

BORNEM WEERT

DE ZILVERREIGER VZW - VLECHTMUSEUM VAN KLEIN-BRABANT

SCHELDESTRAAT 18
2880 BORNEM - WEERT
LUCDEWACHTER@SKYNET.BE
WWW.ZILVERREIGER.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 889 06 03

RONDLEIDING EXOTISCH GEVLOCHTEN

► I.S.M. GEMEENTE BORNEM

👤 Ken jij het verschil tussen 'wissen' en 'riet'? En weet jij dat planten als bamboe, raffia, bananenblad, waterhyacint en sisal zich uitstekend laten vlechten? Kom kijken hoe diverse materialen, uit Azië en Afrika, maar ook uit Amerika, verwerkt worden tot vlechtmiddelen. Bovendien geven diverse gevlochten voorwerpen je een mooi beeld van wat er allemaal mogelijk is met natuurlijke vezels.

► OM 11, 14 EN 16 UUR

➡ LOOPT TOT 31 OKTOBER 2014

BRASSCHAAT

CULTUURCENTRUM BRASSCHAAT

BREDABAAN 407
2930 BRASSCHAAT
+32 3 650 03 42
CULTUURCENTRUM@BRASSCHAAT.BE
WWW.VRIJETIJD-BRASSCHAAT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 472 904 931

SPEKTAKEL VOGELS KENNEN GEEN GRENZEN ... OF TOCH?

► I.S.M. ACADEMIE NOORD, STAD HARELBEKE, HEEMKUNDIGE KRING BRASSCHAAT, DEELRAAD ERFGOED BRASSCHAAT, WIJKWERKING MARIABURG VZW EN VOC BRASSCHAAT-KAPELLEN

👤 De Rozentuin wordt terug 'het grootste Vogelpark van België'. Oude foto's worden aangevuld door een heuse roofvogelshow en een tentoonstelling over vinken-zetten, beide opgenomen op de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed. Verder fietsen we langs de wijkwerking Mariaburg (expo rond duivensport), het Vogelopvangcentrum en kan je in Antverpia naar een tentoonstelling van Eduard Bal.

► ROZENTUIN EN KASTEEL,

GEMEENTEPARK 5, 2930 BRASSCHAAT

► ROOFVOGELSHOW IN DE ROZENTUIN OM 11, 11.30 EN 15.30 UUR, TENTOONSTELLING IN HET KASTEEL DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR, FIETSRUTE DOORLOPEND TUSSEN 10.30 EN 17 UUR, EXPO OVER DE DUIVENSPORT DOORLOPEND OPEN VAN 11 TOT 17 UUR

BRECHT

GEMEENTE BRECHT

GEMEENTEPLAATS 1
2960 BRECHT
KIM.DECOMBES@BRECHT.BE
WWW.BRECHT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 660 28 30

RONDRIJ | ROUTE BESTONDEN ER GRENZEN IN DE EERSTE WERELD- OORLOG?

► I.S.M. TOERISME BRECHT EN
GEMEENTE BRASSCHAAT

👤 De gemeenten Brecht en Brasschaat slaan de handen in elkaar aan het Groot Schietveld dat op het grondgebied van beide gemeenten ligt. Zowel in Brecht

als in Brasschaat kom je in aanraking met erfgoedverhalen uit de Grote Oorlog. Je fietst van de ene naar de andere gemeente en ontdekt de grenzeloze militaire geschiedenis.

► DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

DUFFEL

GEMEENTELIJK MUSEUM HET GASTHUIS

ROOIBERG 21B
2570 DUFFEL
RIA.MOENS@DUFFEL.BE
WWW.DUFFEL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 32 11 39

TENTOONSTELLING DUFFEL AAN DE VOORAVOND VAN DE DUITSE INVAL

► I.S.M. DE DUFFELSE KUNSTKRINGEN EN
DE VRIENDEN VAN HET MUSEUM

Tijdens de Duitse inval was voor Duffel een tragische rol weggelegd. Eind september 1914 was het dorp, gelegen op de buitenste fortengordel, het brandpunt van de aanval op de stelling Antwerpen. Duffel leed zware schade. Vele inwoners vluchtten naar veiliger, soms ook buitenlandse, oorden. De expo focust op het spanningsveld tussen het dorpsleven en de aanwezigheid van vreemde militaire troepen.

► DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

➡ LOOPT TOT 30 JUNI 2014

WORKSHOP TOON JOUW DUFFELCOAT

► I.S.M. DUFFELSE AMATEURFOTOGRAFEN

De duffelcoat is tijdloos, grenzeloos en alom gekend. We organiseren een publieksmoment voor bezitters van deze jas. Alle kleuren en maten zijn welkom. We verwachten alle duffelcoat-

K.ERF

Bizarre grensstenen, brandende grensschenders, grenstwisten tussen gemeentes. Mythische plekken als 'Alverberg' en 'Duivelskuil'. Veel straffe verhalen spelen zich af op de heide, vroeger in de Kempen de grens tussen twee woonkernen en bij valavond ook met een donker kolkende onderwereld. Op Erfgoeddag brengt k.ERF dit 'Niemandslaan' voor I dag tot leven en toveren we domein de Keiheuvel om tot een sp(r)ookjesbos. En samen met de toeristische diensten lanceren we ook wonderlijke wandel- en fietskaarten waar knooppunten, kabouters en grenskenen jou de weg door de betoverde Kempen wijzen.

Vergeet de Efteling! Welkom in de betoverde Kempen! Waar vroeger de grenzen lagen, wemelde het van de volksverhalen. Op domein Keiheuvel brengen vertellers en muzikanten dit magische niemandslaan tot leven. Allemaal te donker voor jou? Stap dan het Lampenmuseum van Geel binnen. Daar tonen ze vol trots hun internationale collectie.

INFO

► MEER INFO VIND JE OP WWW.ERFGOEDCELKERF.BE EN OP DE K.ERF-FACEBOOKPAGINA.

dragers in ons museum voor een fotoshoot. We maken een groepsportret en een individuele foto. De foto's worden opgenomen in een steeds groeiende duffelcoatexpo, die loopt vanaf Erfgoeddag tot en met 30 juni.

► OM 11 UUR

ESSEN

GEMEENTEBESTUUR ESSEN

HEUVELPLEIN 23
2910 ESSEN
+32 3 670 01 41
CULTUUR@ESSEN.BE
WWW.DENDOODENDRAAD.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 677 19 91

FIETSTOCHT DOODENDRAADROUTE: ACHTEROP BIJ JE BURGEMEESTER

► I.S.M. GEMEENTEBESTUUR KALMTHOUT

Geef mee het startschot van de unieke Doodendraadroute, een fietstocht van 17 kilometer door Essen en Kalmthout met authentieke beelden uit de tijd van WO1. Bij deze lancering rijden Kalmthout en Essen elkaar tegemoet tot aan de plaats waar 100 jaar geleden de enige doorgang was van den Doodendraad. Spring achterop bij je burgemeester en ontdek samen de vergrote foto's in het straatbeeld.

► VVV DE TASBERG, MOERKANTSEBAAN 50, 2910 ESSEN EN DE TOERISTISCHE DIENST, PUTSESTEENWEG 131, 2910 ESSEN

► OM 10 UUR (DUUR: 1.30 UUR)

GEEL

K.ERF

RECREATIEDOMEIN KEIHEUVEL
17DE ESC. LICHTVLIEGWEEZENLAAN 14
2490 BALEN
JANNA@ERFgoedDCELKERF.BE
WWW.ERFgoedDCELKERF.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 498 171 476

SPEKTAKEL KEMPEN (W)ONDERLAND

> I.S.M. TOERISME GEEL,
TOERISME DESSEL, TOERISME RETIE,
TOERISME LAAKDAL, TOERISME MOL,
TOERISME MEERHOUT, TOERISME
BALEN, LOKALE VVV'S, LOKALE
ERFgoedVERENIGINGEN, MUSEA,
TONEELVERENIGINGEN

Bizarre grensstenen,
brandende grensschenders,
grenstwisten tussen gemeen-
tes. Mythische plekken als
'Alverberg' en 'Duivelskuil'.
Veel straffe verhalen spelen
zich af op de heide, vroeger in
de Kempen de grens tussen
twee woonkernen en bij
valavond ook met een donker
kolkende onderwereld. Op
Erfgoeddag brengt k.ERF dit
'Niemandland' voor 1 dag tot
leven en toveren we domein
Keiheuvel om tot een sp(r)
oekjesbos. We lanceren die
dag samen met de toeristi-
sche diensten ook wonderlijke
wandel- en fietskaarten waar
knooppunten, kabouters en
grenskeien jou de weg wijzen
door de Betoverde Kempen.

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

LAMPENMUSEUM

HEIMERIK 19
2440 GEEL
+32 14 56 63 80
TOERISME@GEEL.BE
WWW.GEEL.BE
CONTACT ERFgoedDAG:
JANNA@ERFgoedDCELKERF.BE

TENTOONSTELLING LAMPEN ZONDER GRENZEN

> I.S.M. TOERISME GEEL

Het Lampenmuseum gaat
internationaal. Lampen en licht
kennen we overal, maar elk land
heeft zo zijn eigen manier om
lampen te versieren en aan te
steken. Ga mee op reis langs
olielampen uit Spanje, Marokko
en Indonesië. Ontdek hoe
lampolie ons iets leert over de
planten en dieren in de wereld.
Bestudeer hoe de handel tussen
Azië en ons land tot nieuwe
lampvormen leidde.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

HEIST-OP- DEN-BERG

ARCHIEF HEIST-OP-DEN-BERG

CULTUURPLEIN 2
2220 HEIST-OP-DEN-BERG
+32 15 75 86 86
ARCHIEF.HEIST@BIBLIOTHEEK.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 486 044 491

LEZING OVER PALESTINA

> I.S.M. BOEKHANDEL HET VOORWOORD,
PRISMA INTEGRATIECENTRUM
MECHELEN EN DE ETNISCH-CULTURELE
MINDERHEDEN VAN HEIST-OP-DEN-BERG

Inge Neefs, schrijfster van 'Gaza
op mijn hoofd', geeft een lezing
over de Palestijnse problematiek.
Aansluitend hierop vertelt een
Palestijns gezin dat in Heist-op-
den-Berg woont zijn verhaal en
ervaringen.

> BOEKHANDEL HET VOORWOORD,
NOORDSTRAAT 2, BUS 3,
2220 HEIST-OP-DEN-BERG

> LEZING OM 14.30 UUR, PALESTIJNSE
KOEKJES PROEVEN VAN 8 TOT 13 UUR
IN STAMINEE DE LIVING, NOORDSTRAAT 2
BUS 2, 2220 HEIST-OP-DEN-BERG

Baarle-Hertog, Zondereigen, Dodendraad

HEISTSE HEEMKUNDIGE KRING 'DIE SWANE'

KERKPLEIN 24
2220 HEIST-OP-DEN-BERG
ARCHIEF.HEIST@BIBLIOTHEEK.BE
WWW.HEEMKRING-DIESWANE.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 492 949 082

TENTOONSTELLING 150 JAAR SPOORWEGEN IN HEIST-OP-DEN-BERG

> I.S.M. GEMEENTEARCHIEF EN
DIENST TOERISME VAN
HEIST-OP-DEN-BERG

Precies 150 jaar geleden, op 6
juli 1864, reed voor de eerste
keer een trein door het Heistse
landschap. Een mijlpaal die
de Heistse grenzen voorgoed
opengooide. Voortaan waren
steden als Antwerpen, Lier en

Aarschot gemakkelijker bereik-
baar. Ter gelegenheid van deze
verjaardag blikken we terug op
de spoorweggeschiedenis van
onze gemeente.

> HEEMKUNDIG MUSEUM DIE SWANE
EN TREINMUSEUM PIETER NOMBLUEZ,
KERKPLEIN 2 EN 24,
2220 HEIST-OP-DEN-BERG

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
LOOPT TOT 25 MEI 2014

RADIOMUSEUM HEIST-OP-DEN-BERG

KERKPLEIN 24
2220 HEIST-OP-DEN-BERG
REMY.WAEGEMAN@SCARLET.BE
WWW.RADIOMUSEUMHEIST.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 494 581 788

TENTOONSTELLING GRENZeloos INTERNATIONAAL

> I.S.M. UNIE VAN BELGISCHE
ZENDAMATEURS (UBA) EN
SECTIE MECHELEN

Maak kennis met de wereld
van de zendamateurs en hun
kaartmateriaal. Een verzame-
ling QSL-kaarten toont je de
gemaakte contacten tussen
zendamateurs verbonden aan
de Spoorwegen. Bovendien
proberen we ter plekke contact
te maken met collega's-zenda-
mateurs van over de hele wereld
die belangstelling hebben voor
trein en spoorweg.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

HEMIKSEM

CULTUURDIENST IVEBIC HEMIKSEM-SCHELLE

FABIOLALAAN 55
2627 SCHELLE
+32 3 871 98 24
CULTUUR@IVEBIC.BE
WWW.IVEBIC.BE

FIETSTOCHT WIELERERGOED IN DE RUPELSTREEK: IN HET WIEL VAN EDDY MERCKX

- I.S.M. TOERISME RUPELSTREEK VZW
Onder begeleiding van een ex-prof wielrenner ondernemen we een recreatieve fietstocht. Onderweg worden verhalen verteld over wielherelden uit de streek, met een rechtstreekse of onrechtstreekse link naar Eddy Merckx. En dat zijn er heel wat. Sportliefhebbers kunnen over het muurtje kijken naar cultureel erfgoed en omgekeerd kunnen erfgoedliefhebbers hun sportieve grenzen opzoeken.
 - HEEMMUSEUM ONTRENT DEN HOVER, SINT-BERNARDUSABDIJ 4, 2620 HEMIKSEM
 - OM 14 UUR (15 À 20 KM, DUUR: CA. 2.30 UUR)
 - RESERVATIE CULTUUR@IVEBIC.BE
+32 3 871 98 24, WWW.IVEBIC.BE, MAXIMUM 2 X 25 PLAATSEN
-

HEEMKUNDIGE KRING HEYMISSEN VZW

SINT-BERNARDUSABDIJ 4
2620 HEMIKSEM
VERHOFSTADT@TELENET.BE
WWW.HEEMKUNDIGEKRINGHEYMISSEN.TK

TENTOONSTELLING BEZITTINGEN VAN DE SINT- BERNARDUSABDIJ BUITEN DE GEMEENTEGRENSEN

De reputatie van de paters cis-terciënzers van Hemiksem als ontginners van landbouwgrond,

beheerders van bosgronden en inpolderaars van moerasgronden kende geen grenzen. Bij de aanschaf en de ontginning van bos- en landbouwgronden lieten ze zich dan ook niet tegenhouden door dorps-, stads- of zelfs staatsgrenzen. De bewijzen hiervan vinden we terug in allerlei oorkonden en landboeken.

- DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

HERSELT

HEEMKUNDIGE KRING HERSELT

ASBROEK 1
2230 HERSELT
KAREL.EYCKMANSI@TELENET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 14 54 93 51

TENTOONSTELLING HERSELTE FIGUREN HERINNERD

- I.S.M. VRIJETJDSCESTRUM DE MIXX, GEMEENTE HERSELT EN ERFGOEDCEL HERSELT

Elke gemeente telt markante figuren die een speciale plaats innemen in het dorpsleven van de voorbije eeuw. Waar kwamen deze personen vandaan en welke grenzen staken ze over om tot in Herselt te raken? De tentoonstelling 'Herseltse figuren herinnerd' herdenkt mensen als Tist Kul, Wannes Rad, To van Nand, Jefken Appel, de Zeef, de Krol en Marus den duvel, Jef van Dyck en Janneke Schiet.

- DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

 LOOPT TOT 3 MEI 2014

HOBOKEN

HEEMKUNDIGE KRING HOBUECHEN I135

SINT BERNARDSESTEENWEG 987
2660 HOBOKEN
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 827 33 26

TENTOONSTELLING GRENZELOOS HOBOKEN - EEN POSTGESCHIEDENIS VAN HOBOKEN

Hoe slaagden Hobokenaren er vroeger in om over de grenzen heen contact te houden met mensen die voor hen belangrijk waren? In een tijd van beperkte communicatie en mobiliteit was dit niet altijd even vanzelfsprekend. Aan de hand van allerlei postdocumenten krijg je een overzicht van de postgeschiedenis van Hoboken.

- KASTEEL BROYDENBORG, BROYDENBORGLAAN 1, 2660 HOBOKEN
- DOORLOPEND OPEN VAN 14 TOT 17 UUR

HOOGSTRATEN

HEILIG BLOEDSTICHTING

VRIJHEID 185
2320 HOOGSTRATEN
JOHAN.DOMS@TELENET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 472 630 909

TENTOONSTELLING DE HEILIG BLOEDPROCESSIE VAN BOXTEL EN HOOGSTRATEN. TWEETWEE HISTORISCHE PROCESSIONS ANDERS BEKEKEN

- I.S.M. ERFGOEDCEL NOORDERKEMPEN EN STEDELIJK MUSEUM HOOGSTRATEN

De intensieve samenwerking tussen de Heilig Bloedprocessies van Boxtel (NL) en van Hoogstraten heeft al meermaals tot mooie projecten geleid. Je krijgt een overzicht van deze grensoverschrijdende samenwerking tussen 1924 en 2014, en werpt een blik achter de schermen van beide processies. Ontmoet processiegangers in

volle voorbereiding, kermisgangers en vele kijklustigen!

- SINT-KATHARINAKERK, VRIJHEID 151, 2320 HOOGSTRATEN
- DOORLOPEND OPEN VAN 13 TOT 18 UUR

LOOPT TOT 4 MEI 2014

STEDELIJK MUSEUM HOOGSTRATEN

BEGIJNHOF 9
2320 HOOGSTRATEN
MUSEUM@HOOGSTRATEN.BE
WWW.ERFGOEDBANKHOOGSTRATEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 340 19 80

TENTOONSTELLING WIEBE REIJINGA (1860-1930)

De Friese kunstenaar Wiebe Reijnga werd geboren in Groningen en belandde na vele zwerftochten in Antwerpen. Daar werd hij als landloper opgepakt en opgesloten in de kolonie van Hoogstraten. Na zijn vrijlating bleef hij hier en schilderde vele landschappen. Maak kennis met een 'clochard' van over de grens, een fenomeen van zijn tijd.

- DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR

 LOOPT TOT 22 JUNI 2014

HOOGSTRATEN WORTEL

ERFGOED HOOGSTRATEN

LEEMSTRAAT 9B
2320 HOOGSTRATEN
VANDEUNPIET@GMAIL.COM
WWW.ERFGOEDHOOGSTRATEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 340 19 80

FIETSTOCHT DODENDRAADROUTE: HOOG- SPANNING AAN DE BELGISCH- NEDERLANDSE GRENS

- I.S.M. ERFGOEDCEL NOORDERKEMPEN, HEEMKUNDEKRING AMALIA VAN SOLMS, HEEMKUNDEKRING MARCBLAS EN HEEM-

KUNDEKRING NICOLAUS POPPELIUS
De fietstocht van 38 km langs de grens vertrekt aan bezoekerscentrum De Klapenster (Wortel-Kolonie). Fiets mee aan de hand van de routekaart met knooppunten. Onderweg staan 4 reconstructies en 15 thematische infoborden. Op de borden staat een QR-code die je met een smartphone scant, waarna je een verhaal hoort. Je kan de verhalen ook thuis downloaden: www.dodendraad.org.

- BEZOEKERSCENTRUM DE KLAPEKSTER - NATUURPUNT, KOLONIE 41, 2323 HOOGSTRATEN - WORTEL
- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

HOVE

CC VREDEBERG

AARSCHOTSESTEENWEG 3
2500 LIER
KARIMA.ADOUIRI@LIER.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: INTEGRATIE@LIER.BE OF +32 3 800 03 11

FILMVOORSTELLING VAN GAST TOT GIDS, MIGRA- TIEVERHALEN UIT LIER

- I.S.M. LIERSE DIVERSITEITSRAAD, MAROKKAANSE EN TURKSE GEMEENSCHAP, VZW PRISMA, VZW AIF EN MARTINE VAN GORP

Lokale film met en over de eerste generatie Marokkaanse en Turkse gastarbeiders en hun kinderen. Waarom zijn ze naar Lier gekomen? Hoe verliep de ontvangst door de Lierenaren? Hoe was het voor hen om in een onbekende wereld terecht te komen en hoe was het voor de samenleving om plots 'vreemde' mensen zo dichtbij te hebben? Ook Vlamingen die een belangrijke rol hebben gespeeld, komen aan bod.

- RESERVATIE INTEGRATIE@LIER.BE
+32 3 8000 311

VOLKSSTERRENWACHT URANIA VZW

JOZEF MATTHEESSENSSTRAAT 60
2540 HOVE
INFO@URANIA.BE
WWW.URANIA.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 455 24 93

TENTOONSTELLING HET GRENZELOZE HEELAL

> I.S.M. DE VLAAMSE

VOLKSSTERRENWACHTEN

👁️ Klassieke maar zeer betrouwbare wiskundige methode gebaseerd op parallaxmeting en driehoeksmeetkunde zoals die gebruikt wordt in de landmeetkunde, zijn slechts toepasbaar in onze onmiddellijke omgeving. Om dieper in het heelal te kunnen doordringen, is het noodzakelijk om inzicht te verwerven in de processen die er zich afspelen. Ontdek op Erfgoeddag de raadsels van ons heelal!

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR

KALMTHOUT

GEMEENTEBESTUUR KALMTHOUT

FIETSTOCHT DODENDRAADROUTE ACHTEROP BIJ DE BURGEMEESTER

> I.S.M. GEMEENTEBESTUUR ESSEN

Zie p. 16

PROVINCIAAL SUSKE EN WISKE - KINDER- MUSEUM

BEAUVOISLAAN 98
2920 KALMTHOUT
INFO@SUSKEWISKE.PROVANT.BE
WWW.PROVANT.BE/SUSKE&WISKE

TENTOONSTELLING VANDERSTEEN ZONDER GRENZEN

👁️ Als echte globetrotters reizen Suske en Wiske de hele wereld rond en doorkruisen ze zelfs de grenzen van ruimte en tijd. Laat je meeslepen door de grenzeloze fantasie van Willy Vandersteen, in de Suske en Wiske-albums maar ook in schetsen en foto's die hij meebracht van zijn verre reizen. Na afloop kan je zelf aan de slag in de stripstudio. En wie durft de uitdaging aan die in de tuin op je wacht?

> PROVINCIAAL SUSKE EN WISKE -

KINDERMUSEUM,
BEAUVOISLAAN 98,
2920 KALMTHOUT

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

KAPELLEN

GEMEENTE KAPELLEN

ANTWERPSESTEENWEG 130
2950 KAPELLEN
TOERISME@KAPELLEN.BE
WWW.KAPELLEN.BE

RONDLEIDING ASTRONOMISCHE KLOK VAN KAPELLEN

> I.S.M. TOERISME KAPELLEN

Experts bestempelen de Smoldersklok als een van de meest vernuftige astronomische klokken ter wereld. De klok werd vernoemd naar Willem Smolders, ontwerpermaker. Laat je betoveren door dit astronomisch uurwerk!

> ERFGOEDCENTRUM HOEVE VAN
PAESSCHEN, ESSENHOUTSTRAAT 59,
2950 KAPELLEN

> DOORLOPEND TUSSEN 11 EN 17 UUR,
MAAK EEN RONDRIJ MET DE STANLEY
STEAMER MOUNTAIN WAGON 1913 EN
SCHRIJF JE IN VOOR DE FIETSRUTE
'VERGETEN LAND ROUTE' DIE JE NA
ERFGOEDDAG KAN FIETSEN

KASTERLEE TIELEN

HEEMKUNDIGE KRING KASTERLEE-LICHT- AART-TIELEN VZW

SINT-JOZEFSTRAAT 3
2460 KASTERLEE
HERMANVANGORP@PANDORA.BE
WWW.HEEMKRING.KASTERLEE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 499 277 780

WANDELING SLAG BIJ TIELEN

> I.S.M. 3DE BATALJON

PARACHUTISTEN TIELEN

Op 24 januari 1597 leverden het Staatsleger onder leiding van prins Maurits van Oranje en het koninklijk Spaans leger onder aanvoering van de graaf van Varax slag op de Tielenheide. Het beleg was onderdeel van Maurits' veldtocht van 1597, een succesvol offensief tegen de Spanjaarden. In de moerassige omgeving werden de Spanjaarden verslagen; ze verloren 2.000 manschappen.

> KLJ-LOKAAL, KERKSTRAAT 160,

2460 KASTERLEE - TIELEN

> VERTREK TUSSEN 10 EN 17 UUR
(DUUR: 1.30 UUR), RONDLEIDING OM
10.30 EN 15 UUR

LIER

ATELIER PETER GEYSELS

REGENBOOGSTRAAT 7 BUS 5
2500 LIER
GEYSELS.PETER@GMAIL.COM
WWW.PETERGEYSELS.BLOGSPOT.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 496 12 25 41

TENTOONSTELLING DE WERELD ROND MET HART EN ZIEL

> I.S.M. BUURTWERKING 'T LOOKS, OPEN

SCHOOL LIER EN SAMENLEVINGSOP- BOUW/ONS GEDACHT LIER

Eind jaren 1920 vertrok Lierenaar Alex Van Dijk op wereldreis, te voet. Zijn reisverhalen werden gepubliceerd in een lokale krant en lieten ook de thuisblijvers een stukje van de wereld zien. Eveneens van geen kleintje vervaard waren de paters dominicanen van De Kluis, die als missionarissen de verre wereld introkken. Tijdens deze tentoonstelling krijg je hun verhalen te horen.

> PEPPERSTRAAT 5, 2500 LIER

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

STAD LIER

PARADEPLEIN 2 BUS 1
2500 LIER
INTEGRATIE@LIER.BE
WWW.LIER.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 800 03 94

TENTOONSTELLING VAN GAST TOT GIDS

> I.S.M. LIERSE DIVERSITEITSRAAD,
MAROKKAANSE EN TURKSE GEMEEN-
SCHAP, VZW PRISMA, VZW AIF EN
TIMMERMANS-OPSOMERHUIS

Hoe verliep de ontvangst van de eerste generatie Marokkaanse en Turkse gastarbeiders in Lier? Waarom kwamen ze naar hier?

Hoe was het voor hen om in een onbekende wereld terecht te komen en hoe was het voor Lierenaren om plots 'vreemde' mensen zo dichtbij te hebben? Op de tentoonstelling zie je unieke en nooit eerder getoonde stukken die het migratieverhaal vertellen.

> TIMMERMANS-OPSOMERHUIS,

NETELAAN 4, 2500 LIER

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

FILM VAN GAST TOT GIDS

> I.S.M. LIERSE DIVERSITEITSRAAD, MAROKKAANSE EN TURKSE GEMEENSCHAP, VZW
PRISMA, VZW AIF, MARTINE VAN GORP

Lokale film met en over de eerste generatie Marokkaanse en Turkse gastarbeiders en hun kinderen. Waarom zijn ze naar Lier gekomen? Hoe verliep de ontvangst door de Lierenaren? Hoe was het voor deze mensen om in een onbekende wereld terecht te komen en hoe was het voor de samenleving om plots 'vreemde' mensen zo dichtbij te hebben. Ook Vlamingen die een belangrijke rol hebben gespeeld komen aan bod.

> CC VREDEBERG,

AARSCHOTSESTEENWEG 3, 2500 LIER

> OM 15.30 UUR (DUUR: 1 UUR),
NABESPREKING OM 16.30 UUR EN
RECEPTIE OM 17.30 UUR

> RESERVATIE: VIA UIT IN LIER,
AARSCHOTSESTEENWEG 3, 2500 LIER,
+32 3 488 06 79, UITLEN@LIER.BE,
WWW.LIER.BE EN
WWW.LIERCULTUURCENTRUM.BE

LILLE

GEMEENTE LILLE

RECHTSTRAAT 44
2275 LILLE
FAYE.VANIMPE@LILLE.BE
WWW.LILLE.BE

WANDELING OVER DRIE GEMEENTE- GRENZEN HEEN

> I.S.M. GEMEENTE VORSELAAR,
HEEMKRINGEN VAN LILLE EN VORSELAAR,
VVV VORSELAAR, VVV LILLE EN
REGIONAAL LANDSCHAP

👁️ De buurgemeenten Lille en Vorselaar slaan de handen in elkaar om een oude trage voetweg te ontsluiten. De Lilse voetweg overschrijdt de gemeentegrenzen van Vorselaar en Lille. In een brochure krijg je meer uitleg over het Kerkepad (zo heette de Lilse Voetweg). Sagen en legenden, info over de vroegere bewoners langs de weg

MECHELEN

Ruim 40 cultuur- en erfgoedorganisaties uit het Mechelse verwelkomen je graag op zondag 27 april voor Erfgoeddag. Een grenzeloos activiteitenprogramma strekt zich uit van Sint-Amands tot Boom en van Duffel tot Zemst, met Mechelen als kern.

Ontdek de impact van de Grote Oorlog in tentoonstellingen, een zoektocht naar collectiestukken, publicaties en lezingen. Of duik in de migratieverhalen van gemeenschappen die de afgelopen jaren uit alle werelddelen naar Mechelen kwamen. Zelfs planten en dieren verkennen soms andere horisonten. En de Mechelse regio blijkt om verschillende redenen bekend over de grenzen heen.

Willen ook je kids hun grenzen verleggen? Erfgoedman trekt zijn reisplunje aan en neemt hen mee op ontdekkingsstocht.

INFO

- > HET VOLLEDIGE MECHELSE PROGRAMMA VIND JE OP WWW.ERFgoedcelmechelen.be. OF HAAL DE LOKALE BROCHURE BIJ EEN VAN DE DEELNEMERS, UIT OF IN LAMOT.

CENTRAAL INFOPUNT OP ERFgoeddag:

- > ERFgoedcel MECHELEN, LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10 (INGANG HAVERWERF)
2800 MECHELEN, +32 15 29 49 10, ERFgoeddag@mechelen.be

en de historische linken tussen de gemeentes komen allemaal aan bod.

- > SINT-PIETERSKERK, KERKPLEIN 3,
2275 LILLE
- > VERTREK OM 13.30 UUR

MECHELEN

AARTSBISSCHOPPELIJK ARCHIEF TE MECHELEN

WOLLEMART 15
2800 MECHELEN
ARCHIV@DIOMB.BE
WWW.KERKNET.BE/AARTSBISSDOM/CONTENT.PHP?ID=290
CONTACT ERFgoeddag: +32 15 29 84 22

- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR,
RONDELEIDINGEN OM 10, 11, 12, 13, 14, 15,
16 EN 17 UUR

ACADEMIE VOOR BEELDENDE KUNSTEN

MINDERBROEDERSGANG 5
2800 MECHELEN
+32 15 28 29 90
ABK@MECHELEN.BE
WWW.ACADEMIEMECHANEN.BE
CONTACT ERFgoeddag: +32 15 28 29 90

TENTOONSTELLING CONTINENTEN

Vertrekpunt is het bestaande kunstwerk dat Nevan Lahart maakte voor de expo 'Newtopia'. De jongeren (11-13 jaar) werken samen aan een nieuw werk, geïnspireerd door Laharts visie en bronnenmateriaal m.b.t. mensenrechten wereldwijd. Eindsresultaat is een totaalinstallatie, een nieuwe wereldkaart waar oude, fysieke landsgrenzen verdwenen zijn en mensenrechten gevrijwaard worden.

- > DOORLOPEND OPEN VAN 9 TOT 17 UUR

→ LOOPT TOT 25 MEI 2014

ERFgoedcel MECHELEN

VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10
2800 MECHELEN
ERFgoedcel@mechelen.be
WWW.ERFgoedcelmechelen.be
CONTACT ERFgoeddag: +32 15 29 49 00

TENTOONSTELLING KLEUR IN DE KLAS!

- > I.S.M. 'T ARSENAAL MECHELEN
- Ontdek hoe grenzeloos rijk de Mechelse klasjes zijn. Snuister door portretten en verhalen van Mechelse kinderen over hun favoriete object, de betekenis en herkomst. De verhalen zijn het resultaat van een klassikale workshop filosoferen over migratie en tradities. Naast de tentoonstelling kunnen kinderen

genieten van verhalen over migratie die door acteurs in een theatersetting worden verteld.

- > LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10
(INGANG HAVERWERF), 2800 MECHELEN
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR,
VERTELLINGEN OM 11, 14 EN 15.30 UUR
(TE RESERVEREN)
- > RESERVATIE ERFgoeddag@
MECHELEN.BE, +32 15 29 49 10,
MAXIMUM 3 X 25 PLAATSEN

TENTOONSTELLING GRENZELOZE OMMEGANG: EEN TERUGBLIK

Blik mee terug op de Mechelse Ommeegang via talloze foto's en videofragmenten in de Erfgoedmobiel van Lamot. De focus ligt op de participatie van diverse gemeenschappen aan de Ommeegang. Bovendien doen we het verhaal achter de kostuums van de figuranten uit de doeken. Ontdek de verborgen symboliek die de kostuums een uniek karakter geven.

- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

→ LOOPT TOT 30 JUNI 2014

WORKSHOP GEKIEKT EN GESCAND

- > I.S.M. STADSARCHIEF MECHELEN, VORMINGPLUS REGIO MECHELEN, BRUGGEN-
BOUWERS EN DE MECHELSE MOSKEE
- 50 jaar geleden lieten de eerste Marokkaanse gastarbeiders de grenzen van hun thuisland achter zich om in België te komen werken. De Regionale Beeldbank wil daarom haar beeldcollecties over de Mechelse regio uitbreiden met beelden over de Marokkaanse migratie naar Mechelen. Kom langs met je foto's en wij scannen ze ter plaatse in.

- > MECHELSE MOSKEE, OLIVETENVEST 6,
2800 MECHELEN
- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

LEZING MATINÉE LAMOT: DE GRENZEN VAN DE OORLOG

- > I.S.M. STEDELIJKE MUSEA MECHELEN,
KONINKLIJKE OUDHEIDKUNDIGE KRING
VOOR KUNST EN LETTEREN VAN MECHELEN,
HEEMKUNDIGE KRING HOEMBEKA EN
MECHELSE ZENDAMATEURS

Soirée Lamot is een vaste waarde in het lezingencircuit. Boeiende vertellers nemen je mee in de coulissen van het Mechelse erfgoed. Speciaal voor Erfgoeddag is er Matinée Lamot, een exclusieve namiddageditie waar experts uit diverse Mechelse erfgoedorganisaties in korte lezingen het verhaal en de impact van WO1 in Mechelen brengen. Welke grenzen werden ten gevolge van deze oorlog doorbroken?

GALERIJ CG

ST. JANSTRAAT 9
2800 MECHELEN
+32 15 20 22 17
GROUWET@SKYNET.BE

TENTOONSTELLING DE GRENZEN VAN DE STAD

Kaarten en plattegronden werden vanaf de 16e eeuw in Vlaanderen gekoesterd. Cartografie omvat land- en zeekaarten, plattegronden van steden, landerijen en vorstelijke residenties. Voor de eerste keer werden grenzen getrokken en op papier gezet. Concurrerende steden en genootschappen, vijandige steden en huursoldaten aasden op routebeschrijvingen. De grenzen van een stad werden zo ook afgebakend.

- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

HET FIRMAMENT

HOOGSTRAAT 83 (BRUSSELPPOORT)
2800 MECHELEN
HANNE@HETFIRMAMENT.BE
WWW.HETFIRMAMENT.BE
CONTACT ERFgoeddag: +32 485 423 343

FILMVOORSTELLING LIFE'S BUT A WALKING SHADOW

> I.S.M. T ARSENAAL MECHELEN

Met de interculturele theater-technieken van het schimmen-spel brengen de acteurs van GEN2020, onder leiding van Mokhallad Rasem, een universeel en tijdloos verhaal over migratie. Deze documentaire geeft inzicht in de overdracht van een eeuwenoude, grenze-loze speltechniek en toont hoe theatermaker en acteurs deze naar eigen hand zetten tijdens het project 'Life's but a walking shadow'.

> LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10
(INGANG HAVERWERF), 2800 MECHELEN

KANTCLUB ETTERJEFKE

BEIAARDSCHOOL

BRUUL 52 BUS 5

2800 MECHELEN

JOT@BASE.BE

WWW.BLOG.SENIORENNET.BE/ETTERJEFKE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 29 49 00

DEMONSTRATIE GRENZELOZE KANT

> I.S.M. STEDELIJKE MUSEA MECHELEN EN
ERFGOEDCEL MECHELEN

Vlaamse kantwerkers verlieten hun vaderland en verspreidden de techniek van de Mechelse kant over de hele wereld. Aan de hand van verschillende foto's en documenten brengt kantclub Etterjefke het verhaal van kant over de grenzen heen.

> LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10
(INGANG HAVERWERF), 2800 MECHELEN

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

KAZERNE DOSSIN, MUSEUM, MEMORIAAL EN DOCUMENTATIECENTRUM OVER HOLOCAUST EN MENSENRECHTEN

GOSWIN DE STASSARTSTRAAT 153

2800 MECHELEN

INFO@KAZERNE DOSSIN.BE

WWW.KAZERNE DOSSIN.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 28 86 41

FILMVOORSTELLING SILENT STORIES

In de documentaire 'Silent Stories' portretteert journaliste Catherine Vuylsteke mannen en vrouwen die wegens hun seksuele geaardheid hun vaderland moesten ontvluchten. Catherine Vuylsteke licht haar film toe. Verder volgen we het spoor van Hitlers terreur tegen homoseksuelen, over mensenrechten en discriminatie van anders seksueel geaarde mannen en vrouwen tot de situatie nu.

> OM 11, 13.30 EN 15.30 UUR (DUUR: 1 UUR)

KONINKLIJKE GIDSEN- BOND MECHELEN

TOEKOMSTSTRAAT 39

2812 MECHELEN - MUIZEN

PAULDELBAERE@SKYNET.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 498 269 331

RONDELEIDING MECHELAARS, OOI GRENZELOOS BEROEMD, NU MISSCHIEF VERGETEN?

De wandeling belicht enkele Mechelaars die de faam van de stad tot over de grenzen hielpen uitdragen. Figuren die nu minder bekend zijn, maar ooit erkenning kregen, worden vanonder het stof gehaald. We bezoeken de plaatsen waar anekdotes over hen aan bod komen. Zo proberen we de grenzen van de vergeetelheid te doorbreken en het blazen van deze stadsgenoten (en dat van de stad zelf) op te poetsen.

> DIENST VOOR TOERISME MECHELEN,
HALLESTRAAT 2-4-6,
2800 MECHELEN

> OM 10, 13.30 EN 16 UUR (DUUR: 2 UUR)

Mechelen, Mechelse zendamateurs, automatische seinsleutel

KTA WOLLEMARKT

WOLLEMARKT 36

2800 MECHELEN

STEF.DEFEYTER@KTA-WOLLEMARKT.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 860 304

DEMONSTRATIE WELKE BUITENLANDSE INVLOEDEN BEÏNVLOEDEN ONZE EETCULTUUR?

De studenten van KTA Wollemarkt nemen je mee op een reis langs hun verschillende culinaire achtergrondculturen. Welke gerechten kregen zij overgeleverd van hun familie? Welke eigen interpretatietoetsen geven ze aan hun traditionele keuken? Worden ze beïnvloed door de Vlaams/Belgische keuken en is er ook een omgekeerde dynamiek? Ontdek het tijdens een smakvolle demonstratie!

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR

MALINWA ARCHIEF

KLEINE NIEUWENDIJKSTRAAT 53

2800 MECHELEN

ARCHIEF@MALINWA.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 29 49 00

TENTOONSTELLING EXPEDITIE URUGUAY

> I.S.M. ERFGOEDCEL MECHELEN, KRC
MECHELEN, KONINKLIJKE BELGISCHE
VOETBALBOND EN HET RIJSARCHIEF

België was het eerste Europese land dat zich in 1930 inschreef voor het eerste WK voetbal in het verre Uruguay. In de Belgische delegatie bevonden zich vier Mechelaars: Racingers Jan Diddens en Theodoor Nouwens, Malinwajer Gust Hellemans en delegatieleider Oscar Vankes-

beeck. Via een tijdlijn met sprekend beeldmateriaal en live interviews reconstrueren we hun overzeese expeditie-avonturen.

> LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10
(INGANG HAVERWERF), 2800 MECHELEN

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

MECHELENBINNENSTE- BUITEN VZW

JEF DENYNPLEIN 4/002

2800 MECHELEN

PETER.MEURIS@GMAIL.COM

WWW.MECHELENBINNENSTEBUITEN.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 485 750 551

RONDELEIDING WIE BLUST DE MAAN?

> I.S.M. SHARAF VZW

Samira en Peter hebben elk een speciale band met Mechelen. Ze nemen je mee op een dub-

bel-gidstocht door hun stad. De culturele afkomst van beide gidsen is niet dezelfde, maar er is heel wat dat hen bindt. Ze laten je kennismaken met hun ideeën, hun dromen en hun eigen (wijze) kijk op de dingen. Elke locatie in de stad is een bron van verhalen. Verschillend en toch vaak verrassend gelijk. Waar liggen de grenzen? Wie is de 'echte' Mechelaar? Je komt het te weten tijdens dit eigenzinnig blusavontuur.

- **LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10** (INGANG HAVERWEG), 2800 MECHELEN
- OM 14 UUR (DUUR: 1 À 2 UUR)
- **RESERVATIE** PETER.MEURIS@GMAIL.COM, MAXIMUM 1 X 25 PLAATSEN

RONDLEIDING AFGEBOORD

Door de stad lopen zichtbare, maar ook onzichtbare grenzen. Natuurlijke grenzen zijn duidelijk, maar organisatorische of juridische grenzen zijn dat veel minder. Loop met ons mee langs rooilijnen, bouwhoogtes en leer kijken naar deze levende grenzen in het stadsbeeld.

- **LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10** (INGANG HAVERWEG), 2800 MECHELEN
- OM 10, 13, 14 EN 15 UUR

MECHELSE ZENDAMATEURS

GROENSTRAAT 46
2800 MECHELEN
+32 478 123 123
FRANS.VERHEYDEN@OUTLOOK.COM
WWW.MCL.HAMRADIO.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 29 49 00

WORKSHOP INITIATIE TELEGRAFIE

- I.S.M. UBA VZW, RADIOMUSEUM HEIST O/D BERG, MCL (MECHELEN)
- ☛ Lang-kort-lang-kort-kort. Benieuwd naar de voorloper van de sms? De Mechelse radioamateurs wijden je in

de geheimen van morsecodes en telegrafie. Vergeet wat je hoorde in de jeugdbeweging, hier leer je de echte kneepjes van het vak en experimenteer je met het versturen en ontvangen van boodschappen, over taal- en landsgrenzen heen, en dat zonder gsm!

- **LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10** (INGANG HAVERWEG), 2800 MECHELEN
- **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**

DEMONSTRATIE GRENZELOZE COMMUNICATIE VROEGER EN NU. TELEGRAFIE ALS IMMATERIEEL ERFGOED

- I.S.M. UBA VZW, RADIOMUSEUM HEIST O/D BERG EN MCL (MECHELEN)

☛ Lang voor de komst van Facebook, Twitter of het internet was telegrafie met morsecodes de enige echt grenze-loze manier om informatie door te geven. We tonen je de geschiedenis van deze communicatievorm. Leer hoe je zelf tekens kan ontvangen en vergaap je aan diverse vormen van oude en minder oude seinsleutels, van de oudste telegrafien tot een telex uit 1985.

- **LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10** (INGANG HAVERWEG), 2800 MECHELEN
- **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**

PROVINCIAAL GROEN- DOMEIN VRIJBROEKPARK

RIDDER DESSAINLAAN 65
2800 MECHELEN
INFO@GROENMECHELEN.PROVANT.BE
WWW.VRIJBROEKPARK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 45 13 80

WANDELING EXOTEN ZONDER GRENZEN

☛ Maak in het Vrijbroekpark kennis met tal van exotische bomen, planten en dieren. Ben jij ook benieuwd hoe ze onze grenzen overstaken? Of wil je weten

hoe deze exoten stof waren voor tal van verhalen en vernieuwende producten? Kom dan snel een kijkje nemen en ontdek hoe ze onze wereld met hun komst veranderden.

- OM 10, 14 EN 16 UUR

REGIONAAL LANDSCHAP RIVIERENLAND

HOMBEEKSESTEENWEG 264
2800 MECHELEN
BART@RLRL.BE
WWW.RLRL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 29 49 00

ZOEKTOCHT HET PAD VAN DE HONDENVANGERS

☛ 1917, ook achter het front is de oorlog zichtbaar en worden grenzen overschreden. Er is geen voedsel, honden worden geslacht, mensen verkopen zichzelf. In de voetsporen van Victor gaan we op zoek naar zijn ontvoerde hond Django. Samen achterhalen we de oorlogsrealiteit en beleven we het landschap langs de rivier. De jeugdroman 'De Hondeneters' van Marita De Sterck is de basis voor deze activiteit.

- **LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10** (INGANG HAVERWEG), 2800 MECHELEN

- OM 11 UUR (DUUR: 3 À 4 UUR)
TIJDENS DE WANDELING WORDT ER OORLOGSBROOD EN SOEP VOORZIEN

- **RESERVATIE** INFO@RLRL.BE, +32 15 21 98 53, WWW.RLRL.BE, MAXIMUM 30 PLAATSEN

SPEELGOEDMUSEUM MECHELEN VZW

NEKKERSPOELSTRAAT 21
2800 MECHELEN
+32 15 55 70 75
EDUCATIEVE.DIENST@
SPEELGOEDMUSEUM.BE
WWW.SPEELGOEDMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 29 49 00

WORKSHOP GRENZELOOS SPELPLEZIER

☛ Verleg je grenzen en daag je tegenstander uit om samen met jou een gezelschapsspel te spelen! Neem het tegen elkaar op tijdens het cowboy-indianendamspel, schaken, Stratego ... en tal van andere spellen. Durf jij je pionnen over hun grens te plaatsen en het terrein van je tegenstander te veroveren?

- **LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10** (INGANG HAVERWEG), 2800 MECHELEN
- **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**

STADSARCHIEF MECHELEN

GOSWIN DE STASSARTSTRAAT 145
2800 MECHELEN
STADSARCHIEF@MECHELEN.BE
WWW.STADSARCHIEFMECHELEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 29 49 00

EVOCATIE RIK WOUTERS EN CO. DE GROOTE OORLOG VERTELD

- I.S.M. CONSERVATORIUM MECHELEN EN DE STEDELIJKE MUSEA MECHELEN
- Leerlingen van de Afdeling Woord van het Conservatorium Mechelen brengen op basis van documenten uit het stadsarchief verhalen van enkele Mechelaars in de 'Groote Oorlog'. Kostuums en documenten doen de grenzen van tijd en ruimte vervagen. Dit als voorsmaakje op de tentoonstelling 'Rik Wouters en co. Door de 'Groote Oorlog' getekend' (17 mei - 28 september 2014, Hof van Busleyden, Mechelen).

- **LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10** (INGANG HAVERWEG), 2800 MECHELEN
- **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**

STEDELIJKE MUSEA MECHELEN

GROTE MARKT 21
2800 MECHELEN
STEDELIJKEMUSEA@MECHELEN.BE
WWW.STEDELIJKEMUSEAMECHELEN.BE

WORKSHOP RIK WOUTERS & CO. DE GROOTE OORLOG VERBEELD

- I.S.M. STADSARCHIEF MECHELEN EN CONSERVATORIUM MECHELEN
- ☛ Kruip in de huid van Mechelse oorlogsfiguren zoals Alfred Ost en Paul du Trieu via tekeningen, foto's en spannende oorlogsverhalen. Stuur je eigen brief uit naam van deze personages per zelfgemaakte postduif met ballon de wereld in. Ben jij ook benieuwd welke brief het verst zal vliegen? Zal jouw oorlogsboodschap beantwoord worden?

- **LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10** (INGANG HAVERWEG), 2800 MECHELEN
- **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**

'T GROM

MIDZELEN 25
2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
INFO@TGROM.BE
WWW.TGROM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 31 50 55

DEMONSTRATIE PROEVERTJE UIT DE OORLOGSTUIN

't Grom gaat vreemd. Je vindt ons dit jaar in het Lamotgebouw te Mechelen. Daar lichten we een tipje op van de oorlogstuin die vanaf juni 2014 in 't Grom te bezichtigen is. Deze groentetuin zal aspecten van het alledaagse (over-)leven belichten. En wist je dat honger over de grenzen heen de Eerste Wereldoorlog heeft beïnvloed? Kom ons project ontdekken en laat je verrassen.

- **LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10** (INGANG HAVERWEG), 2800 MECHELEN
- **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**

URSULINEN MECHELEN

HOOGSTRAAT 35 - 2800 MECHELEN
+32 478 123 123
COMMUNICATIE@URSULINENMECHELEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 213 10 82

TENTOONSTELLING OP STAP MET URSULINEKE IN DE WERELD

Naar aanleiding van 100 jaar Ursulinen Mechelen en naar analogie met de vlucht van de zusters tijdens WO1, liet de school haar mascotte écht en virtueel op stap gaan. De grenzeloze avonturen en het volledige achtergrondverhaal kan je op een kleine tentoonstelling ontdekken. Tijdens rondleidingen ontdek je aanvullend objecten uit de tijd van de vlucht van de zusters.

➤ DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

EVOCATIE VLUCHT VAN DE ZUSTERS URSULINEN NAAR ENGELAND

➤ I.S.M. GEERT CLERBOUT EN RE-ENACTMENTGROEP 1914-1940 FORT LIEZELE

Scholengroep Ursulinen Mechelen opende in 1914 in de Milisenstraat. De zusters moesten bij het uitbreken van WO1 snel naar Engeland vluchten. Geert Clerbout vertelt in een lezing over hun vlucht en terugkeer naar Mechelen. Re-enactment-groep Fort Van Liezele speelt de 'oproeping van soldaten' na en geeft meer uitleg over uniformen en wapens van de soldaten.

➤ DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR,
LEZING OM 14 UUR EN RE-ENACTMENT-
GROEP VAN 13.30 TOT 16.30 UUR

VLAAMSE KUNSTKRING VOOR MARQUETEURS

ZEEVAARTSTRAAT 5
2800 MECHELEN
LOUISVANDERZEYP@SKYNET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 29 49 00

DEMONSTRATIE DE VERRE ROOTS VAN EEN OUD KUNSTAMBACHT

De techniek van de marqueterie kent zijn oorsprong bij

het houtinlegwerk of 'intarsia'. Intarsia is eeuwenoud en komt van ver over onze grenzen, zoals het oude Egypte. De Kunstkring ging op zoek naar de meest sprekende werkjes waarin kostbare materialen uit verre werelden je doen wegdromen. Daarnaast tonen de marqueteurs elementen van die vreemde invloeden in hun huidige werk.

➤ LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10

(INGANG HAVERWERF), 2800 MECHELEN

➤ DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

DEMONSTRATIE WORKSHOP MARQUETERIE VOOR KIDS

👶 Zet je eerste stappen in het ambacht van de marqueterie en vertrek met je eigen, eenvoudig houtinlegwerkje naar huis. Of ga de experimentele toer op en laat je inspireren door de vreemde motieven en materialen uit het verleden.

➤ LAMOT, VAN BEETHOVENSTRAAT 8-10

(INGANG HAVERWERF), 2800 MECHELEN

➤ DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

MECHELEN MUIZEN

NATUURPUNT MECHELS RIVIERENGEBIED

MUIZENHOEKSTRAAT 7
2812 MECHELEN - MUIZEN
BC.MECHELSRIVIERENGEBIED@NATUUR-
PUNT.BE
WWW.MECHELSRIVIERENGEBIED.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 43 61 09

WANDELING DE INTOCHT VAN EXOTEN IN HET MECHELS BROEK

➤ I.S.M. NATUURPUNT

De invoer van planten en dieren van ver over onze grenzen is

niet nieuw. Veel exoten zoals de tulp of het konijn veroverden een vaste plaats in onze natuur. Vandaag, dankzij groeiende mobiliteit en wereldhandel, worden natuurbeschermers nog meer dan vroeger geconfronteerd met invasieve nieuwkomers. Een expert neemt je mee in het Mechels Broek, op zoek naar herkomst én invloed van nieuwe exoten.

➤ MECHELS BROEK,
MUIZENHOEKSTRAAT,
2812 MECHELEN - MUIZEN

➤ OM 14 UUR

MERKSPLAS

CULTUURDIENST MERKSPLAS

MARKT 1
2330 MERKSPLAS
CULTUUR@MERKSPLAS.BE
WWW.MERKSPLAS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 14 63 94 42

FIETSTOCHT WOI IN DE GRENREGIO

➤ I.S.M. TOERISME MERKSPLAS VZW,
HEEMKUNDEKRING MARCBLAS,
GEVANGENISMUSEUM, ERFGOEDCEL
NOORDERKEMPEN EN CULTUURDIENST
MERKSPLAS

🚲 In de aanloop naar de Dodendraadroute stoppen we bij de landlopersbegravingen op Merksplas-Kolonie waar een gids je het verhaal doet van de Spaanse griep tijdens WO1. In Wortel-Kolonie vinden we aansluiting bij de hoofdroute en vervolgen we onze tocht naar Baarle-Hertog/Nassau. Terug in Merksplas houden we halt in Zondereigen bij de animatiestand van Erfgoedcel Noorderkempen.

➤ OM 13.30 UUR

KEMPENS KARAKTER

De regio van Kempens Karakter breidde in 2014 opnieuw uit. Met Heist-op-den-Berg, Hulshout en Putte erbij, kreeg Kempens Karakter er niet alleen heel wat erfgoed bij maar ook trouwe Erfgoedpartners. Het programma voor Erfgoeddag is dan ook veelbelovend.

Het boeiende verhaal achter het migrantenverleden, verhalen uit de Eerste Wereldoorlog, vroegere gemeentegrenzen, zeldzame oude kaarten, liedjes van slijpers die opnieuw door het landschap klinken ... het staat vast: onze deelnemers tonen hun grenzeloze inzet tijdens deze Erfgoeddag. Met wandelingen, tentoonstellingen, rondleidingen maar ook vertellingen, films en zelfs heuse spektakels kan dit prachtige erfgoedfeest niet meer mislukken.

INFO

➤ WWW.KEMPENSKARAKTER.BE, VOLG ONS OP WWW.FACEBOOK.BE/KEMPENSERFGOED
OF CONTACTEER ONS VIA: ERFGOEDCEL KEMPENS KARAKTER, BEGIJNHOF 27,
2200 HERENTALS, +32 14 21 97 00, INFO@KEMPENSKARAKTER.BE

MORTSEL

CULTUREEL CENTRUM MORTSEL

HEILIG-KRUISSTRAAT 16
2640 MORTSEL
LYDIA.CASSIERS@MORTSEL.BE
WWW.CCMORTSEL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 498 885 775

MULTIMEDIA- PRESENTATIE VERZAMELDE VERHALEN

📺 Om filmbank Azura (www.filmbankazura.be) bekend te maken, brengt een tot tijdschap-sule omgetoverde woonwagen elke week een bezoek aan een andere school. Op die manier overschrijdt ze gemeentegrenzen. Speciaal voor Erfgoeddag

worden oude filmpjes over het schoolleven vertoond en krijgen ouderen én kinderen (5e en 6e leerjaar) de kans om hun verhaal te vertellen voor de camera.

➤ STADSPLEIN 1, 2640 MORTSEL

➤ DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

NIEL

NIELS ERFGOEDARCHIEF

ANTWERPSESTRAAT 24
2845 NIEL
LIESBET-ANN.VERBRUGGEN@BIBNIEL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 451 11 10

TENTOONSTELLING OVER DE GRENZEN HEEN

- › I.S.M. MULTIMEDIA, NIELSE HOBBY EN POSTZEGELCLUB, GESCHIEDKUNDIGE KRING HET WIEL EN DE RUPELKADE

Heel wat Nielenaren, bekend en minder bekend, leven verder in het straatbeeld. Het NEA geeft een blik achter de schermen van deze 'onsterfelijke' inwoners. Wie waren ze en waarom werden ze vereerd met een eigen straatnaam?

- › GEMEENTEBESTUUR NIEL - ATRIUM, R. BERTHOUTLAAN 1, 2845 NIEL
- › DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

EXPERTENBEURS GRENZELOZE COLLECTIEDAG DOOR NIEL

- › I.S.M. MULTIMEDIA, NIELSE HOBBY EN POSTZEGELCLUB, GESCHIEDKUNDIGE KRING HET WIEL EN DE RUPELKADE

Het NEA wil het dagelijks leven van de Nielenaren tijdens WO1 in beeld brengen. We roepen daarom iedereen op om op Erfgoeddag herinneringen, beelden en documenten binnen te brengen. NEA registreert alle materiaal en vertelt hoe een kleine gemeente de oorlog overleefde door persoonlijke grenzen te verleggen of de gemeentegrenzen te ontvluchten.

- › GEMEENTEBESTUUR NIEL - ATRIUM, R. BERTHOUTLAAN 1, 2845 NIEL
- › DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

NIJLEN KESSEL

AMAZONE MMM

BOGAERTSHEIDE 14
2560 NIJLEN - KESSEL
+32 468 151 238
HETNETEPALEIS@GMAIL.COM
WWW.HETNETEPALEIS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 468 151 238

SPEKTAKEL GRENZELOZE KLANK

- › I.S.M. VZW MMM, VZW AMBIANCE BERLAAR, VZW PEGODE KONTICH EN DE BEKOORING WILRIJK

Oude slijpersliedjes uit Nijlen worden gezongen. Ontdek ook aan de hand van foto's het diamantverleden. Het Italiaanse duo Tombesi begeleidt met MMM-muzikanten mensen van Nijlen die slijpersliederen zingen als eerbetoon aan diamantslijpers. Daarnaast brengen ook Italiaanse zangers hun verleden naar België. Via de overlevring van het lied ontdekken de verschillende naties elkaars verleden.

- › DOORLOPEND TUSSEN 12 EN 20 UUR EN VERDER: NATUURWANDELING, RUILBEURS EN INSTRUMENTENMARKT EN ANIMATIE

OLEN

RADIOMUSEUM OLEN

GERHEIDEN 59
2250 OLEN
RADIOMUSEUM@TELENET.BE
WWW.RADIOMUSEUM-OLEN.BE/
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 495 45 36 33

TENTOONSTELLING TUSSEN VONK EN OMROEP

Hoe verliep de radiocommunicatie in België en Congo, voor en tijdens de Eerste Wereldoorlog? We schenken bijzondere aandacht aan radiopioniers als Robert Goldschmidt en Raymond Brailard en de rol van Koning Albert I in dit radioavontuur. Daarnaast verneem je alles over de radiocommunicatie aan het Belgische front en de radio-posten in de loopgraven.

- › DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

PUTTE

GEMEENTE PUTTE

GEMEENTEPLEIN 1
2580 PUTTE
ROBBY.GOOVAERTS@PUTTE.BE
WWW.PUTTE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 494 515 631

TENTOONSTELLING PUTTE EN HET HERTOGDOM BRABANT IN KAART GEBRACHT

› I.S.M. HEEMKRING HET MOLENIJZER
Kaarten van Van der Steegh- en uit 1770, Cariuskaarten, Popp-kaarten, een Mercator-kaart ... Maak kennis met om en bij de 70 originele handgemaakte kaarten uit de periode 1540-1800 over het oude hertogdom Brabant. Een unieke kans, want deze privécollectie wordt maar zelden aan het publiek getoond.

- › OUD GEMEENTEHUIS, ALICE NAHONSTRAAT 4, 2580 PUTTE
- › DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

WANDELING OP STAP IN PUTTE

In de loop der jaren kwamen ook in Putte heel wat toeristen langs. Je stapt langs oude herbergen, toeristische trekpleisters en kapelletjes waar ooit talrijke bedevaarders over de vloer kwamen. Bovendien leggen we de link met het toerisme anno 2014 en wandelen we langs enkele hedendaagse B&B's en populaire plekken.

- › OUD GEMEENTEHUIS, ALICE NAHONSTRAAT 4, 2580 PUTTE
- › OM 14 UUR (DUUR: 2 UUR)
- › RESERVATIE ROBBY.GOOVAERTS@PUTTE.BE, +32 15 76 78 88, WWW.PUTTE.BE
- › MAXIMUM 25 PLAATSEN

HEEMKRING HET MOLENIJZER

HEUVELSTRAAT 41B
2580 PUTTE
ROBBY.GOOVAERTS@PUTTE.BE
WWW.BLOGGEN.BE/HEEMKRINGPUTTE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 494 515 631

TENTOONSTELLING GROETEN UIT PUTTE

› I.S.M. CULTUURDIENST PUTTE
Ik ga op reis en schrijf ... een postkaart. Maar postkaarten kunnen evengoed vanuit de eigen gemeente verstuurd worden. Ook Putte stond in de voorbije eeuw meermaals model. We sturen je 'groeten uit Putte' en geven je een overzicht van die Putse postkaarten.

- › OUD GEMEENTEHUIS, ALICE NAHONSTRAAT 4, 2580 PUTTE
- › DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

RANST

ERFGOEDDRAAD RANST

ANTWERPSESTEENWEG 57
2520 RANST
CULTUUR@RANST.BE
WWW.RANST.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 498 161 851

TENTOONSTELLING VAN DE WIEG TOT IN HET GRAF

› I.S.M. GEMEENTE RANST EN FAMILIEKUNDE VLAANDEREN
Hoe leefden en stierven onze voorouders? Wie waren ze? En hoe kunnen we via stamboomonderzoek meer over hen te weten komen? Diverse egodocumenten (doopregister, communieprentjes, doodsbriefjes ...) brengen bovendien ook de migratie en de sociale en geografische mobiliteit van vorige generaties in beeld.

- › GEMEENTELIJK DOCUMENTATIECENTRUM RANST, DORPSTRAAT 43, 2520 RANST
- › DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
- › LOOPT TOT 30 APRIL 2014

RANST EMBLEM

DE TRAMSTATIE

LIERSESTEENWEG 13
2520 RANST - EMBLEM
DETRAMSTATIE@SKYNET.BE
WWW.DETRAMSTATIE.NET
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 480 27 95

TENTOONSTELLING ANTIEKE ETALAGEPOPPIEN

Etalagepoppen lokken je over de winkeldrempel en doen de grens tussen winkel en straat vervagen. Met hun ideale maten en perfecte gelaatstrekken proberen ze de man of vrouw in de straat te verleiden. In het unieke kader van het bruine volkscafé 'De Tramstatie' (anno 1928) kan je wegdromen bij een collectie antieke etalagepoppen uit de jaren 1920 en 1930, gemaakt in Brussel en Parijs.

- › DE TRAMSTATIE, LIERSESTEENWEG 13, 2520 RANST - EMBLEM
- › DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 22 UUR

RAVELS WEELDE- STATION

HEEMKUNDE- EN ERFGOEDVERENIGING NICOLAUS POPPELIUS VZW

BREDASESTEENWEG 46
2381 RAVELS - WEELDE-STATION
LC_NDRS@YAHOO.CO.UK
WWW.NICOLAUS-POPPELIUS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 474 971 727

TENTOONSTELLING GRENZeloos

- › I.S.M. ERFGOEDCEL NOORDDERKEMPEN

Aan Weelde-Statie werden tijdens de Eerste Wereldoorlog tienduizenden vluchtelingen opgevangen in loodsen. Later plaatste de Duitse bezetter een Dodendraad om de smokkel van mensen en goederen van en naar Nederland te beletten. Een tentoonstelling belicht, samen met diverse wandel- en fietstochten, deze donkere periode uit onze geschiedenis.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR, AANSLUIT- EN VERTREK PUNT VOOR DE DODENDRAADROUTE

RONDRIT | ROUTE MIGRATIE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG AAN DE GRENS MET NEDERLAND TE RAVELS-WEELDE-POPPEL

> I.S.M. DE DODENDRAADROUTE EN ERFGOEDCEL NOORDERKEMPEN

Tijdens de Eerste Wereldoorlog is er heel wat gebeurd aan onze grenzen. Vluchtelingen naar Nederland zoals we nu weer meemaken in Syrië-Turkije-Libanon en nog vele andere jammerlijke oorlogen enz.... We focussen met een rondleiding op de relikten van het stationscomplex van Weelde-Station en een kleine foto tentoonstelling in ons archief op deze problematiek die helaas heden ten dage nog altijd realiteit is. Wij sluiten vanuit ons archief aan bij de organisatie van erfgoedcel noorderkempen en de dodendraadroute.

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR

RIJKEVORSEL

CULTUURDIENST RIJKEVORSEL

MOLENSTRAT 5
2310 RIJKEVORSEL
CULTUURDIENST@RIJKEVORSEL.BE

WWW.RIJKEVORSEL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 340 00 37

FIETSTOCHT GRENZeloos RIJKEVORSEL

> I.S.M. VVV RIJKEVORSEL, HEEMKUNDIGE KRING, MOLENVRIENDEN RIJKEVORSEL EN CULTUURGROEP ACHTER

🚲 Fiets mee en doorkruis tijd en ruimte! Je kan onder meer een ritje maken op een oude paardenmolen, een molenspel spelen, souvenirs laten schatten, skypen met geëmigreerde inwoners van Rijkevorsel of een bezoek brengen aan het Aster Berkhofmuseum. In dat museum krijgen bovendien de reisverhalen van schrijver Aster Berkhof extra aandacht.

> STENEN BERGMOLEN, LOOIWEG, 2310 RIJKEVORSEL

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR, MOGELIJKHEID OM RIJTE TE MAKEN OP DE OUDE PAARDENMOLEN EN EEN OUD MOLENSPEL TE SPELEN, AAN HET KAPEL KLOOSTER: SKYPEN KAN DOORLOPEND VAN 10 TOT 17 UUR

RUMST

MUSEUM RUPELKLEI

UITBREIDINGSSTRAAT 33 - 2840 RUMST
EDMOND.LAMBRECHTS@TELENET.BE
WWW.MUSEUM-RUPELKLEI.BE

TENTOONSTELLING OORLOG IN RUMST

> I.S.M. GEMEENTEBESTUUR RUMST, GESCH. KRING RUMESTA EN JOS ROELANDTS

Foto's, kaarten, magazines, legermateriaal en brieven van soldaten leggen een menselijk en grenzeloos verhaal bloot: een verhaal van Rumst tijdens de Eerste Wereldoorlog. De collectie van Rumstenaar Jos Roelands en een boek van de geschiedkundige kring Rumesta vormen het vertrekpunt voor de tentoonstelling,

die wordt aangevuld met gesprekken met de auteurs, muziek uit 1914-1918 en documentaires.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

👉 LOOPT TOT 1 MEI 2014

SCHILDE 'S GRAVENWEZEL

DIENST CULTUUR EN BIBLIOTHEEK

BRASSCHAATSEBAAN 30
2970 SCHILDE
ERIK.BINON@SCHILDE.BE
WWW.SCHILDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 380 16 37

TENTOONSTELLING GRENZEN

> I.S.M. WERKGROEP ERFGOED, HEEMKUNDIGE KRING SCILLA EN HEEMKRING DE DRIE ROZEN

Vooraleer je grenzen kan aanduiden, verleggen of er conflicten kan over hebben, moeten ze er eerst zijn. Hoe zijn onze gemeentegrenzen ontstaan en op kaart gezet? Grenzen en wegen evolueerden, wijzigden, verdwenen, of werden met één pennentrek verlegd. Deze expo brengt een overzicht van 800 jaar grenzen, wegen, eigenaars, fusies en scheidingen.

> FEESTZAAL KAREL BORSTLAP, KERKSTRAAT 41-45, 2970 SCHILDE - 'S GRAVENWEZEL

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

SCHOTEN

ERFGOEDRAAD

GELMELNSTRAT 81-83
2900 SCHOTEN
LUT.ROELENS@SCHOTEN.BE
WWW.SCHOTEN.BE

TENTOONSTELLING SCHOTEN ZONDER GRENZEN

> I.S.M. BIBLIOTHEEK, CULTUURDIENST EN HEEMKUNDIGE KRING SCOT

🐼 Schoten en het Wereldfestival voor Folklore zijn reeds 55 jaar onlosmakelijk met elkaar verbonden. Velen van de uitgenodigde volksdansers logeerden bij Schotense gastgezinnen. In de loop der jaren werden heel wat geschenken en recepten uitgewisseld, die nu worden tentoongesteld. Gidsen leiden je rond en vertellen leuke anekdotes. Voor kinderen is er een zoektocht.

> KASTEEL VAN SCHOTEN, KASTEELDREEF 61, 2900 SCHOTEN

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR, RONDELEIDING OM 10, 12, 14 EN 16 UUR

SINT-AMANDS

MOLENMUSEUM

KERKSTRAAT 3
2890 SINT-AMANDS
INFO@MOLENMUSEUM.BE
WWW.MOLENMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 497 452 927

TENTOONSTELLING MOLEN, GRENZeloze INSPIRATIEBRON

Molens zijn grenzeloze, universele machines. De kweerm of handmolen was al in gebruik in de ijzertijd en vinden we vandaag nog terug in Marokko en Tunesië. De watermolen kwam via de Romeinen naar onze streken en de windmolen is een Vlaamse uitvinding die we tot ver over onze landsgrenzen wisten te exporteren. Ontdek het vernuft en de diversiteit van deze fascinerende werktuigen!

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR, RONDELEIDING OM 11 EN 15 UUR

(DUUR: 1 UUR)

PROVINCIAAL MUSEUM EMILE VERHAEREN

E. VERHAERENSTRAAT 71
2890 SINT-AMANDS
VERHAERENMUSEUM@SKYNET.BE
WWW.EMILEVERHAEREN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 52 33 08 05

TENTOONSTELLING EMILE VERHAEREN, DICHTER OVER DE GRENZEN HEEN

Reeds bij zijn leven was Emile Verhaeren (1855-1916) een dichter van Europees formaat. Deze tentoonstelling geeft een beeld van zijn oeuvre en presenteert ook de talloze vertalingen die van zijn gedichten gemaakt werden. De poëzie van Verhaeren was ook een inspiratiebron voor andere kunstenaars (Théo Van Rysselberghe, Odilon Redon, James Ensor, Henri Ramah ...) en zelfs componisten (Maurice Ravel).

> DOORLOPEND OPEN VAN 11 TOT 18 UUR, RONDELEIDING OM 15 UUR

👉 LOOPT TOT 25 MEI 2014

SINT-KATELIJNE-WAVER

ERF EN HEEM VZW

BORGERSTEINLEI 203
2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
DOCUMENTATIECENTRUM@ERFENHEEM.BE
WWW.ERFENHEEM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 55 34 35

RONDELEIDING FANTASIE IS GRENZeloos

🐼 "Ons land grenst ten noorden aan..." Zoveel kinderen dreunden het af, tekenden kaarten, kleurden grenzen en duiden ze aan op landkaarten. Niet gehinderd door grenzen

of staten, alleen geholpen door hun fantasie, reisden ze de wereld rond. Geen slagboom of grens kon hen tegenhouden. Kom, herbeleef en reis met ons mee!

> **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 12 UUR EN 13.30 EN 18 UUR**

'T GROM

MIDZELEN 25A
2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
INFO@TGROM.BE
WWW.TGROM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 31 50 55

LEZING VLAAMSE TUINDERS EN HOLLANDSE BOEREN IN DENEMARKEN IN DE 16E EEUW

> **I.S.M. ERF EN HEEM**

Gast spreker Willy Van Hoof (vzw Erf en heem) licht de grenzeloosheid toe van hoveniers uit onze streek die in het begin van de 16e eeuw naar Denemarken trokken. Ze ondernamen de reis op vraag van Isabella Van Oostenrijk, koningin van Denemarken. Zij wenste een grotere verscheidenheid aan groenten op tafel. Tijdens een voordracht in 't Grom wordt een en ander uitgetekend.

> **OM 15 UUR**

ZOEKTOCHT GRENZeloos FOR KIDS

> **I.S.M. ERFGOEDCEL MECHELEN**

In het kinderboekje van Mechelen vind je leuke opdrachten die je meenemen in 't Grom. Uit welke landen komen bekende en minder bekende groenten? Ontdek het samen met vrienden en/of familie.

> **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**

TIEL

HEEMKUNDIGE KRING KASTERLEE- LICHTAART-TIELEN VZW

SINT-JOZEFSTRAAT 3
2460 KASTERLEE
HERMANVANGORP@PANDORA.BE
HTTP://HEEMKRING.KASTERLEE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 499 277 780

MARKT KASTELSE VERENIGINGEN EN HUN BANDEN MET HET BUITENLAND

> **I.S.M. MURGESTICOMITÉ,
PLAFFEINCOMITÉ EN HET FORUM
VOOR VLAAMSE VROUWEN**

Het Murgesticomité zet zijn Roemeense activiteiten in de kijker. Het Plaffeiencomité toont zijn Zwitserse zuster gemeente. En het Forum voor Vlaamse Vrouwen biedt Roemeense, Zwitserse en Congolese hapjes aan.

> **KLJ-LOKAAL, KERKSTRAAT 160,
2460 TIELEN**

> **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR**

TURNHOUT

BILL

SAINCTELETESQUARE 19
1000 BRUSSEL
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 910 098

WORKSHOP BILL-FOTOGRAFIEWORKSHOP

> **I.S.M. ERFGOEDCEL MECHELEN**

Samen met zo'n 30 beginnende én gevorderde fotografen tussen 16 en 26 jaar schaaft je je fotografietechnieken bij. Na een stoomcursus fotografie onder begeleiding van 2 professionele fotografen, haal je je eigen fotocamera boven. Je trekt de stad in om Erfgoeddag en het erfgoed op een originele manier in de kijker

te zetten en zo je kennis in de praktijk om te zetten.

> **HEILIG GRAF SCHOOL,
PATERSTRAAT 26,
2300 TURNHOUT**
> **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**
> **RESERVATIE LYDIA@BILL.BE
+32 2 204 00 94, WWW.BILL.BE,
MAXIMUM 30 PLAATSEN**

COLLECTIE HEILIG GRAF

PATERSTRAAT 28
2300 TURNHOUT
DRIES.HORSTEN@HEILIG-GRAF.BE
WWW.HEILIG-GRAF.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 473 502 842

TENTOONSTELLING KAART & KONGO

> **I.S.M. ERFGOEDCEL NOORDERKEMPEN**

Het Heilig Graf, 351 jaar jong, was altijd al een school die haar leerlingen uit een ruime regio rekruteerde. Bovendien waren de zusters van het Heilig Graf jarenlang actief in Belgisch-Kongo. In de loop der jaren verzamelde de school heel wat didactisch materiaal, onder meer over het 'grenzeloos' vak bij uitstek, de aardrijkskunde.

> **KLOOSTER EN SCHOOL HEILIG GRAF,
PATERSTRAAT 28, 2300 TURNHOUT
PARKING EN INGANG LANGS BARON
DU FOURSTRAAT, NABIJ DE
GROTE MARKT**

> **DOORLOPEND OPEN VAN II TOT 18 UUR**

HISTORISCHE DRUKKERIJ TURNHOUT

STEENWEG OP MOL 84
2300 TURNHOUT
INFO@HISTORISCHEDRUKKERIJ.BE
WWW.HISTORISCHEDRUKKERIJ.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 14 42 00 34

TENTOONSTELLING DE FRANSE NADRIK IN BELGIË, EEN NATIONALE INDUSTRIE IN DE 19E EEUW

1814. België is bevrijd van het strakke Franse regime. Met de oprichting van het Koninkrijk der Nederlanden verdween de stevige Franse staatscensuur. Onder actieve stimulans van Koning Willem I kende de Belgische drukpers een enorme bloei door de export van duizenden goedkope Franse nadrukken, waarvan de verspreiding reikte tot in St. Petersburg. Ontdek het verhaal van deze nationale industrie.

> **DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR**

KLEIN ENGELANDHOEVE

KLEIN ENGELAND 27-35
2300 TURNHOUT
BC.KLEINENGELAND@NATUURWERK.BE
WWW.KLEINENGELANDHOEVE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 14 82 81 00

RONDLEIDING LEVEN OP DE KLEIN ENGELANDHOEVE: GRENS TUSSEN ARM EN RIJK

> **I.S.M. TREFFPUNT TOREKE VZW**

De Klein Engelandhoeve was in het verleden een thuis voor de armsten, pachters die zonder comfort hun dagelijks leven leidden. In groot contrast daarmee stond de functie als jachtverblijf voor notabelen. In een van de ruimten van de hoeve vind je een weergave van de leefruimte van de eerdere bewoners, tegelijkertijd een weergave van de armoede op het platteland.

> **DOORLOPEND TUSSEN II EN 18 UUR
(DUUR: 1 UUR)**

NATUURPUNT EDUCATIE

GRAATAKKER II
2300 TURNHOUT
JOS.GYSELS@NATUURPUNT.BE
WWW.NATUURPUNT.BE/NL/
NATUURBEHOUD/EDUCATIE_IO.ASPX
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 14 47 29 55

TENTOONSTELLING DE VOGELS ACHTERNA. WIELEWAALREIZEN IN BEELD EN WOORD

In de vorige eeuw organiseerde natuurvereniging De Wielewaal naast daguitstappen regelmatig ook buitenlandse reizen. De eerste keer in 1948, naar het vogeleiland Texel. In het Natuurpunt Museum, waar een deel van de collectie gewijd is aan de geschiedenis van de natuurbeweging, worden herinneringen opgehaald aan die vogelreizen. Naast foto's en verslagen zijn er oude filmbeelden te zien.

> **DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR**

VORSELAAR

GEMEENTE VORSELAAR

MARKT 14
2290 VORSELAAR
+32 14 50 71 25
SOFIE.VERVOORT@VORSELAAR.BE
WWW.VORSELAAR.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 14 50 71 25

WANDELING OVER DRIE GEMEENTE- GRENZEN HEEN

> **I.S.M. GEMEENTE LILLE,
HEEMKRINGEN VAN LILLE EN VORSELAAR,
VVV VORSELAAR, VVV LILLE EN
REGIONAAL LANDSCHAP**

De buurgemeenten Lille en Vorselaar slaan de handen in elkaar om een oude trage voetweg te ontsluiten. De Lilse Voetweg overschrijdt de gemeentegrenzen van Vorselaar en Lille. In een brochure krijg je meer uitleg over het Kerkepad (zo heette de Lilse Voetweg). Sagen en legenden, info over de vroegere bewoners langs de weg en de historische linkjes tussen de gemeentes komen allemaal aan bod.

- > **SINT-PIETERSKERK, KERSTRAAT 1, 2290 VORSELAAR**
- > **OM 13.30 UUR (DUUR: 1,5 UUR), (3,5 KM)**

WESTERLO

SINT-SEBASTIAANS GILDE WESTERLO

ASBERG 2
2260 WESTERLO
MARC.VANDENBRUEL@BASE.BE
WWW.SINT-SEBASTIAANS GILDE-WESTERLO.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 473 91 63 50

WORKSHOP ALLES OVER VENDELEN

Overal ter wereld zijn vlaggen en wimpels beladen met een rijke symboliek. Maar wat betekenen al die heraldische symbolen, de kleuren of de opbouw van een vlag? Uniek voor Vlaanderen is het vendelen. Wil je weten waarom? Kom het ontdekken op Erfgoeddag! Om het geheel muzikaal te kaderen steken we grenzen over en wordt er onder meer gevendeld op de tonen van het Europese volkslied.

- > **OM 10, 11, 13, 14 EN 15 UUR, TOELICHTING BIJ DE TENTOONSTELLING VANAF 13 UUR, RESERVEREN ENKEL NOODZAKELIJK VOOR DE WORKSHOP**
- > **RESERVATIE MARC.VANDENBRUEL@BASE.BE, +32 473 916 350, MAXIMUM 5 X 10 PLAATSEN**

WESTERLO TONGERLO

NORBERTIJNENABDIJ TONGERLO - DA VINCI-MUSEUM

ABDIJSTRAAT 40
2260 WESTERLO - TONGERLO
JEROEN.DE.CUYPER@TONGERLO.ORG

WWW.TONGERLO.ORG
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 14 53 99 17

TENTOONSTELLING BETALEN MET MUNTEN EN BILJETTEN

Weet jij hoe munten en biljetten zijn ontstaan? Ontdek hun geschiedenis in de Norbertijnenabdij. Dankzij deze betaalmiddelen dreven mensen handel en overschreden ze grenzen. Ze ontdekten daarbij ook andere culturen. Kom en zie oorlogsgeld dat dateert uit de Eerste Wereldoorlog of bewonder een uitzonderlijk biljet van Tongerlo.

- > **DOORLOPEND OPEN VAN 14 TOT 17 UUR**

→ **LOOPT TOT 30 SEPTEMBER 2014**

WOMMELGEM

DOCUMENTATIECENTRUM DE KAECK

FORT II STRAAT 1
2160 WOMMELGEM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 614 500

TENTOONSTELLING LANGS PAROCHIALE GRENZEN

> **I.S.M. GEMEENTEBESTUUR WOMMELGEM**
Wommelgem telt 2 woonkernen die van oudsher sterk verschillen: het centrum en het Kandonkmaar. Dit heeft te maken met de oude parochiale verdeling. In het documentatiecentrum vind je oude kaarten over de parochiegrenzen. Met een wandelkaart in de hand kan je de historische plekken langs deze grens ook zelf gaan verkennen.

- > **DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR**

ZOERSEL

EUROZOERSEL VZW

HANDELSLEI 167
2980 ZOERSEL
CULTUUR@ZOERSEL.BE
WWW.ZOERSEL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 492 948 119

TENTOONSTELLING GRENZELOOS: ZOERSEL EN HAAR JUMELAGES

> **I.S.M. DIENST CULTUUR ZOERSEL**
Zoersel is officieel verzusterd met Lora del Rio (Spanje), Crucea (Roemenië) en Laubach (Duitsland). Daarnaast hebben we contacten met Gräfenhainichen (Duitsland), Elancourt (Frankrijk) en Moutier (Zwitserland). In 2014 brengen we deze partners voor de 8e keer samen in Eurozoersel, dat om de 3 jaar plaatsvindt. In woord, beeld en klank blikken we terug op meer dan 30 jaar jumelagegeschiedenis.

- > **DOORLOPEND OPEN VAN 13 TOT 18 UUR**

→ **LOOPT TOT 16 MEI 2014**

ZWIJNDRECHT BURCHT

GEMEENTE ZWIJNDRECHT

BINNENPLEIN 1
2070 ZWIJNDRECHT
CULTUURDIENST@ZWIJNDRECHT.BE
WWW.ZWIJNDRECHT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 250 49 40

TENTOONSTELLING WIJ ZIJN VAN ZWIJNDRECHT

- > **I.S.M. BIBLIOTHEEK ZWIJNDRECHT EN HEEMKUNDIGE KRING ZWIJNDRECHT - BURCHT**

Inwoners met een andere etnische achtergrond of nationaliteit laten je meegenieten van hun erfgoed. Ze vertellen hun verhalen en tonen je allerlei foto's en voorwerpen. Je kan meegenieten van hun muziek en culinaire specialiteiten of luisteren naar

legendes, sprookjes en volksverhalen die ook de kinderen in vervoering zullen brengen.

- > **OC 'T WAAIGAT, KERKPLEIN 1, 2070 ZWIJNDRECHT - BURCHT**
- > **DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR,**
- > **ER ZIJN VOORLEESMOMENTEN VOOR KINDEREN WAARNA ZE CREATIEF AAN DE SLAG GAAN MET DE VERHALEN, PANELGESPREKKEN OVER ONS 'NIEUWE ERFGOED'.**

→ **LOOPT TOT 11 MEI 2014**

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Radio 2 plukt de Erfgoeddag.

de grootste familie **radio 2**

RADIO 2 IN VLAAMS-BRABANT/BRUSSEL, VOOR GRENZELOOS LUISTERPLEZIER!
LUISTER NAAR MIDDAGPOST OP 93.7 FM EN BELEEF JE MOOIESTE ERFGOEDDAG OOI!
MEER INFO: WWW.RADIO2.BE

The logo of the Brussels Capital Region is centered on the page. It consists of a large circle containing a stylized globe with latitude and longitude lines. Above the globe, the text 'BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST' is written in a bold, sans-serif font. Two five-pointed stars flank the text. The entire logo is set against a red background that features a faint, high-contrast image of a classical statue and some handwritten text.

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK
GEWEST**

BRUSSEL

Het thema 'Grenzeloos' is Brussel op het lijf geschreven als *melting pot* van culturen, talen en gemeenschappen. Brusselse musea, archieven, gidsenverenigingen, cultuurhuizen en andere organisaties hebben voor deze editie opnieuw een mooi programma uitgewerkt. Stuk voor stuk vulden ze het thema op een verrassende en vernieuwende manier in. De activiteiten kunnen ingedeeld worden in vier grote thema's: bestemming (on)bekend, over de grenzen van de kunst, grenzeloze stad en grensverleggende gedachten. Muntpunt is het centraal infopunt op Erfgoeddag. Tussen 10 en 11.30 uur wordt in de agora een selectie van activiteiten waarin het migratie-erfgoed centraal staat, voorgesteld. Regionaal integratiecentrum Foyer is er ook te gast met een meertalig voorleesmoment.

INFO

- > HET BRUSSELS PROGRAMMABOEKJE IS VANAF APRIL BESCHIKBAAR BIJ DE ERFGOEDCEL BRUSSEL, MUNTPOINT, DE GEMEENSCHAPSCENTRA, DE BIBLIOTHEKEN EN BIJ ALLE DEELNEMENDE ORGANISATIES.

ERFGOEDCEL BRUSSEL

- > WWW.ERFGOEDCELBRUSSEL.BE, ERFGOEDCELBRUSSEL@VGC.BE, +32 2 563 05 42

ANDERLECHT

ACADEMIE VOOR BEELDDE KUNSTEN VAN HET GEMEENSCHAPS-ONDERWIJS

DAPPERHEIDSPLEIN 17
1070 ANDERLECHT
INFO@ACADEMIEANDERLECHT.BE
ACADEMIEANDERLECHT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 484 632 944

RONDLEIDING KUNSTAMBACHTEN OVER DE GRENZEN VAN TIJD EN PLAATS

Stukken uit alle werelddelen reizen de wereld rond, zowel virtueel als fysiek, en komen onze leefwereld binnen. Andere materialen, vormen en technieken leiden tot nieuwe

inzichten en vormgeving. Maak kennis met de grenzeloosheid van kunstambachten tijdens een rondleiding langs zeven afdelingen kunstambachten: glas in lood, smeden, schilderen, textiel, polychromie, hout-meubel en steen-beeld.

- > DOORLOPEND TUSSEN 13 EN 18 UUR

FMDO VZW

BONDGENOTENSTRAAT 52
1190 VORST
BRUSSEL@FMDO.BE
WWW.FMDO.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 488 909 203

SPEKTAKEL STAP MEE IN ONS MIGRATIEVERHAAL

- > I.S.M. PARTAGE EN COULEURS VZW,

HIWAR VZW, BAWASA VZW, UKB VZW,
FIREFEC BANDOUNDU VZW, ARDAPS VZW
EN VERENIGING STAP VOOR STAP

Verschillende sociaal-culturele verenigingen van mensen met een migratieachtergrond verenigen hun krachten. Ze vertellen je hun migratieverhaal en tonen het cultureel erfgoed dat ze meedragen. Arabische muziek, een Congolese verhalenverteller, Togolese dans, een fototentoonstelling, Marokkaanse hapjes en persoonlijke verhalen zorgen voor een feestelijke sfeer.

- > ZAAL EXCELSIOR,
ELOYSTRAAT 80,
1070 ANDERLECHT

- > DOORLOPEND TUSSEN 13 EN 18 UUR

HET ERASMUSHUIS

KAPITTELSTRAAT 31
1070 ANDERLECHT
H.HAUG@ERASMUSHOUSE.MUSEUM
WWW.ERASMUSHOUSE.MUSEUM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 521 13 83

RONDLEIDING ERASMUS DE EUROPEAAN

Waarom is Erasmus een voorbeeldfiguur geworden voor een beroemde studentenmobiliteit in Europa? Wat kunnen we vandaag leren van een humanist die in de internationale taal van de 21e eeuw schreef: *Ubi bene ibi patria* (Waar men zich goed voelt, is het vaderland)? Dankzij deze originele rondleiding krijgt u inzicht in het buitengewone gedachte van een man die zich wereldburger noemde.

- > DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 15 UUR
- > RESERVATIE INFO@ERASMUSHOUSE.MUSEUM.BE

WORKSHOP SCHILDEREN OP HET SPOOR VAN ERASMUS

Eerst bezoek je het huis van Erasmus en ontdek je hoe hij al

reizend door Europa een netwerk van vrienden uitbouwde die hem in staat stelde een vernieuwende blik op de wereld te werpen. Daarna schilder je je eigen reis. Wilde natuur, vreemde landschappen, zonet uitgevonden gebieden, alles mag. Laat je fantasie maar werken!

- > OM 11 UUR
- > RESERVATIE INFO@ERASMUSHOUSE.MUSEUM.BE

ZOEKTOCHT OP REIS MET ERASMUS

Ben je tussen 6 en 12 jaar? Ga je graag op speurtocht? Neem dan deel aan ons spel, dat op zoek gaat naar de vele tochten die Erasmus tijdens zijn leven ondernam. Je krijgt een Erasmusmuts, een reisgids (dvd-speler) en een reistas (pedagogisch materiaal) om je reis aan te vatten. Het spel duurt ongeveer 1 uur en is bedoeld voor een groep van 3 tot 15 kinderen.

- > DOORLOPEND TUSSEN 10 TOT 18 UUR

MASEREELFONDS

KAZERNESTRAAT 33
1000 BRUSSEL
BRUSSEL@MASEREELFONDS.BE
WWW.MASEREELFONDS.BE

WANDELING BESTEMMING BRUSSEL-ZUID

- > I.S.M. KLARE LIJN

In de 19e eeuw werd Brussel een toevluchtsoord voor uitgestoten en dissidenten. Vanaf 1920 tot 1974 deed België een beroep op - tijdelijke - buitenlandse werknemers, maar de migranten bleven. Vreemdelingen vestigden zich doorgaans in de buurt van stadspoorten en treinstations. De wijk rond Brussel-Zuid toont vandaag de sporen van een moeilijke integratie, maar ook van diversiteit en solidariteit.

- > NMBS ZUIDSTATION, CENTRALE HAL VAN HET STATION - INFOPUNT TER HOOGTE VAN PERRON 7, 1070 ANDERLECHT

- > OM 14 UUR
- > RESERVATIE BRUSSEL@MASE-REEL-FONDS.BE, +32 2 502 38 80, WWW.MASEREELFONDS.BE,
- > MAXIMUM 25 PLAATSEN

TOCHTEN VAN HOOP

BEGIJNHOPPLEIN 7
1000 BRUSSEL
INFO@TOCHTENVANHOOP.EU
WWW.TOCHTENVANHOOP.EU
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 496 793 624

WANDELING ASIELZOEKERS OP DE GRENZEN

Welke tocht maakt een asielzoeker bij zijn aankomst in België? Zijn de grenzen van onze gastvrijheid in de loop der jaren verlegd? Aan de hand van getuigenissen van asielzoekers vroeger en nu leggen we de weg af die asielzoekers in Brussel afleggen: van de dienst Vreemdelingenzaken aan het Noordstation tot aan het opvangcentrum Klein Kasteeltje.

- > STATION BRUSSEL NOORD (LOKETTEN-ZAAL), VOORUITGANGSTRAAT 76, 1000 BRUSSEL

- > OM 14 UUR
- > RESERVATIE INFO@TOCHTENVANHOOP.EU, +32 496 793 624, WWW.TOCHTENVANHOOP.EU, MAXIMUM 25 PLAATSEN

RONDLEIDING KUREGEM

We brengen een bezoek aan een wijk vol grenzen. Een wijk met de grootste markt van België en de kleinste winkeltjes, grijs en kleurrijk, aan de rand van de stad en midden in de wereld, een thuis voor 76 verschillende nationaliteiten.

- > ZUIDSTATION, TER HOOGTE VAN SPOREN 1 EN 2, 1070 ANDERLECHT

- > OM 10 UUR
- > **RESERVATIE** INFO@TOCHTENVANHOOP.EU, +32 496 793 624, WWW.TOCHTENVANHOOP.EU, MAXIMUM 25 PLAATSEN

VZW KOREI

ZATERDAGPLEIN 6
1000 BRUSSEL
INFO@KOREI.BE
WWW.KOREI.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 380 22 09

RONDELEIDING DE ERFENIS VAN JULES VANDENPEEREBOOM

- > I.S.M. ACADEMIE VOOR BEELDENDE KUNSTEN VAN ANDERLECHT

Een gids van Korei leidt je rond in het Vandenpeereboomhuis, waarin ook de Academie gevestigd is. Net als het interieur en de collectie zijn ook de demonstraties van kunstambachten grenzeloos, zowel in tijd als in ruimte.

- > ACADEMIE VOOR BEELDENDE KUNSTEN
ANDERLECHT, DAPPERHEIDSPLEIN 17,
1070 ANDERLECHT

- > OM 15 UUR (DUUR: 1 UUR)
- > **RESERVATIE** INFO@KOREI.BE,
+32 2 380 22 09, WWW.KOREI.BE,
MAXIMUM 20 PLAATSEN

BRUSSEL

AMVB

ARDUINKAAL 18
1000 BRUSSEL
INFO@AMVB.BE
WWW.AMVB.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 209 06 01

MARKT ERFGOEDMARKT

- > I.S.M. BRUSSELLEER, BON,
FAMILIEKUNDE BRUSSEL

Leerkrachten, cursisten, genealogen, de staf van Brusselseer, bon, AMVB en Familiekunde

Brussel trokken uit hun verworpen omgeving om samen te werken. In een leertraject maakten ze kennis met elkaar door de grenzen van het archief te ontdekken. Op de erfgoedmarkt presenteren ze hun tussentijdse resultaten en gaan ze met jou in dialoog. Je bent welkom om te komen luisteren naar een rondleiding of deel te nemen aan dit interactief forum. Kom zeker langs en vergeet niet om een object mee te brengen dat voor jou waardevol Brussels Nederlandstalig erfgoed is.

- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR,
INTERACTIEF FORUM OM 13 UUR
- > **RESERVATIE** INFO@AMVB.BE,
+32 2 209 06 01, WWW.AMVB.BE

ARCHIEF VAN HET PALEIS VOOR SCHONE KUNSTEN BRUSSEL

RAVENSTEINSTRAT 23
1000 BRUSSEL
ARCHIVES@BOZAR.BE
WWW.BOZAR.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 507 84 59

TENTOONSTELLING HET PALEIS VOOR SCHONE KUNSTEN VAN BRUSSEL: 'HET ONTSTAAN VAN EEN INTER- NATIONAAL KUNSTPROJECT'

BOZAR ARCHIVES belicht het grenzeloze kunstenbeleid van het Paleis voor Schone Kunsten. Je ontdekt hoe artistieke migraties België op de culturele wereldkaart plaatsten. Centraal staan enkele figuren, zoals vioolvirtuoso's en UNESCO-ambassadeur Yehudi Menuhin. De migrantenzoon met vier nationaliteiten stond een halve eeuw lang op de planken. Op een tablet maak je een virtuele rondleiding.

- > DOORLOPEND OPEN VAN 11 TOT 17 UUR,
RONDELEIDING OM 11, 13 EN 15 UUR

Anderlecht, Erasmushuis, Erasmus als wereldburger

ARGOS, CENTRUM VOOR KUNST EN MEDIA

WERFSTRAAT 13
1000 BRUSSEL
INFO@ARGOSARTS.ORG
WWW.ARGOSARTS.ORG
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 229 00 03

FILMVOORSTELLING LOOK AT WHERE WE ARE

- > I.S.M. ARGOS COLLECTIE

De wortels van de videokunst liggen in de dans en performance uit het Amerika van de jaren 1960. In hun vroege werk trachtten de eerste kunstenaars de barrière tussen kijker en film op te heffen, als een virtuele grens. We brengen vijf werken samen van gelauwerde videokunstenaars, een periode van 40 jaar videokunst. Ons recht in de ogen kijkend, stellen

ze ons in vraag of manen ze aan tot actie.

- > DOORLOPEND TUSSEN 12 EN 18 UUR

ART & MARGES MUSEUM

HOOGSTRAAT 312-314
1000 BRUSSEL
INFO@ARTETMARGES.BE
WWW.ARTETMARGES.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 533 94 90

RONDELEIDING OVER DE GRENZEN VAN KUNST

Het Art & Marges Museum tast de grenzen tussen kunst en marge af en stelt de grenzen van kunst permanent in vraag. Ontdek de filosofie van het museum die kunstenaars buiten het officiële circuit verdedigt

zonder ze in een specifiek vakje te stoppen. Hierdoor komt een dynamische dialoog op gang tussen deze scheppers en professionele kunstenaars actief binnen het officiële culturele circuit.

- > OM 14 UUR IN HET NEDERLANDS,
OM 11 UUR IN HET FRANS
(DUUR: 1.30 UUR)
- > **RESERVATIE** INFO@ARTETMARGES.BE
+32 2 533 94 90, WWW.ARTETMARGES.BE

BILL

SAINCTELETESQUARE 19
1000 BRUSSEL
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 910 098

WORKSHOP BILL-FOTOGRAFIEWORKSHOP

- > I.S.M. ERFGOEDCEL BRUSSEL

Brussel, Art & Marges Museum, aftasten van de grenzen tussen kunst en marge

Samen met zo'n 30 beginnende én gevorderde fotografen tussen 16 en 26 jaar schaaft je je fotografietechnieken bij. Na een stoomcursus fotografie onder begeleiding van twee professionele fotografen, haal je je eigen fotocamera boven. Je trekt de stad in om Erfgoeddag en het erfgoed op een originele manier in de kijker te zetten en zo je kennis in de praktijk om te zetten.

- > MUNTPOINT, MUNTPLEIN 6,
- > 1000 BRUSSEL
- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR
- > **RESERVATIE** LYDIA@BILL.BE,
+32 2 204 00 94,
WWW.BILL.BE,
MAXIMUM 30 PLAATSEN

BRUKSELBINNENSTE-BUITEN

HOPSTRAAT 47 BUS 1
1000 BRUSSEL
BRUKSEL@SKYNET.BE
WWW.BRUKSELBINNENSTEBUITEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 218 38 78

WANDELING A LA LIMITE TUSSEN EURO- CRATEN EN JONCTION - A LA LIMITE TUSSEN MANNEKEN PIS EN HET KANAAL

De stad lijkt grenzeloos, maar zit vol grenzen. Grenzen tussen tegenstellingen. Grenzen tussen mensen. Grenzen tussen binnen en buiten, tussen boven en onder. Brukselbinnenstebuiten vond in de stad tientallen varianten die duidelijk maken dat

grenzen in gedachten en grenzen in de buitenwereld hand in hand gaan. Daarom organiseren we twee wandelingen.

- > BOVENSTAD, FRÈRE-ORBANSQUARE, LEOPOLDWIJK (MIDDEN), 1000 BRUSSEL
- > BENEDENSTAD, ST. JANSPLEIN, 1000 BRUSSEL
- > WANDELING IN BOVENSTAD OM 10 UUR, WANDELING IN BENEDENSTAD OM 14 UUR (DUUR: 3 UUR)
- > **RESERVATIE** BRUKSEL@SKYNET.BE
+32 2 218 38 78,
WWW.BRUKSELBINNENSTEBUITEN.BE

CENTRUM VOOR ACADEMISCHE EN VRIJZINNIGE ARCHIEVEN

PLEINLAAN 2
1050 BRUSSEL

INFO@CAVAVUB.BE
WWW.CAVAVUB.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 496 715 953

DEBAT GRENZeloos VRIJZINNIG

- > I.S.M. HUISVANDEMENS BRUSSEL

Vier panelleden van niet-Belgische origine brengen persoonlijke verhalen en getuigenissen over de waarden en de invulling van het vrijzinnig-humanisme in hun land van herkomst. Ook jij kan het gemodereerd gesprek aanvullen met je eigen verhalen en persoonlijke getuigenissen.

- > HUIS VAN DE MENS,
SAINCTELETTSQUARE 17,
1000 BRUSSEL
- > OM 10.30 (DUUR: 1.30 UUR)

CINEMATEK

RAVENSTEINSTRAT 3
1000 BRUSSEL
+32 2 551 19 00
INFO@CINEMATEK.BE
WWW.CINEMATEK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 551 19 61

FILMVOORSTELLING GRENZeloos

- > I.S.M. VLAAMSE DIENST VOOR
FILMCULTUUR VZW

Korte filmprogramma's leggen telkens de nadruk op een ander grensverleggend aspect van de audiovisuele productie in het kader van WOI. Blikvanger is het programma met films op de zeer zeldzame 28mm-dragers. Dit filmformaat en de bijhorende 'Cinématographie de Salon' werd op kerstdag 1911 gelanceerd door Pathé Frères als alternatief voor de magische lantaarns.

- > CINEMATEK,
BARON HORTASTRAAT 9,
1000 BRUSSEL
- > OM 14 UUR 'THE LOST PATROL', OM 16 UUR
'DAS TAGEBUCH DES DR. HART'

CULTURAMA

BARON DE VIRONLAAN 140
1700 DILBEEK
CULTURAMA@TELENET.BE
WWW.CULTURAMAVZW.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 472 859 857

WANDELING VAN HET KONINGSPLEIN NAAR MATONGE

We graven in het Belgische koloniale verleden, met verhalen over Congo-Vrijstaat en de expansiedrift van Leopold II. De wandeling brengt ons naar de Elsense wijk Matongé. Door de vele winkels met exotische producten, kapperszaken en Congolese restaurants voel en ruik je hoe de oud-kolonie nog steeds erg aanwezig is in Brussel. In deze wijk kan je het thema 'Grenzeloos' zomaar van de straat plukken.

- > SINT-JACOB OP DE KOUDENBERGKERK,
KONINGSPLEIN, 1000 BRUSSEL
- > OM 14 UUR (DUUR: 2 UUR)
- > **RESERVATIE** CULTURAMA@TELENET.BE,
+32 2 569 27 74,
WWW.CULTURAMAVZW.BE

EVADOC

VLAMINGENSTRAAT 39
3000 LEUVEN
INFO@EVADOC.BE
WWW.EVADOC.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 499 23 13 23

TENTOONSTELLING VAN BELGISCHE SOLDAAAT TOT ALLE BRUSSELAARS

- > I.S.M. BETHELKERK SCHAARBEK,
EGLISE PROTESTANTE EVANGÉLIQUE
DE BRUXELLES, EGLISE PROTESTANTE
JAPONAISE DE BRUXELLES, EGLISE
VIETNAMIENNE

Tijdens WOI deelde een Amerikaans echtpaar niet alleen kousen en scheergerief uit aan Belgische soldaten, maar ook bijbels. Na de oorlog zochten ze contact met alle Belgen. Hierdoor ontstonden talrijke nieuwe

kerken. Een Iraanse, Vietnamese, Japanse, Franstalige en Nederlandstalige kerk stellen zich voor, net als het expertisecentrum Evadoc.

➤ **ÉGLISE PROTESTANTE ÉVANGÉLIQUE DE BRUXELLES, STAATSBADSTRAAT 7, 1000 BRUSSEL**

➤ **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 12.30 EN 18 UUR, CONCERT VAN TRADITIONELE LIEDEREN UIT DE PROTESTANTSE TRADITIE IN HET NEDERLANDS, FRANS, VIETNAMEES, FARSI EN JAPANS OM 14 EN 16.30 UUR**

EXPERIENCE BRUSSELS!

KONINGSSTRAAT 2-4
1000 BRUSSEL
EXPO@BIP.IRISNET.BE
WWW.BIPONLINE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 563 61 11

TENTOONSTELLING KIJK VERDER DAN JE NEUS EN 'EXPERIENCE BRUSSELS!'

Deze interactieve tentoonstelling focust op het immateriële culturele erfgoed van Brussel met levensgrote portretten van inwoners die hun verhaal vertellen. Het is een grenzeloze *melting pot* van verhalen over migraties en ketjes, in verschillende talen. Kinderen kunnen tekeningen zonder grenzen maken, die aan het einde van de dag samen een reusachtig fresco vormen.

➤ **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

FEDERATIE VAN MAROKKAANSE VERENIGINGEN

OUDESTRIJDERSSTRAAT 9
2140 BORGERHOUD
+32 3 204 10 10
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 204 10 10

TENTOONSTELLING DAKIRA: 50 JAAR MAROKKAANSE MIGRATIE

➤ **I.S.M. JUBELPARKMUSEUM EN TAL VAN ANDERE PARTNERS**

Deze reizende tentoonstelling vertelt het migratieverhaal van de Marokkaanse gemeenschap in België. Getuigenissen, voorwerpen en illustraties doen de geschiedenis herleven. De expo wordt aangevuld met een selectie van Marokkaanse objecten uit het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. We slaan ook een brug naar 'Kunst uit de islamitische wereld' in de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis.

➤ **SINT-GORIKSHALLEN, SINT-GORKSPLEIN 23, 1000 BRUSSEL**

➤ **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 11 EN 17 UUR**

IPA BRABANT-BRUSSELS VZW

EREDIENSTSTRAAT 15
1000 BRUSSEL
DEMULDER@IPA-BRABANT.BE
WWW.IPA-BRABANT.BE

DEBAT IPA ALS NGO DOORHEEN DE WERELD

➤ **I.S.M. IPA NATIONAAL - IPA BELGIË VZW**
Hoe verloopt de samenwerking van verschillende politiediensten over de grenzen heen? Je komt er alles over te weten tijdens deze lezing, die het grenzeloze karakter van organisaties als de International Police Association benadrukt. Aanluitend kan je het museum bezoeken. Je vindt er een uitgebreide collectie politie-uniformen uit 60 verschillende landen.

➤ **TUSSEN 10 EN 17 UUR**
➤ **LOOPT TOT 27 JUNI 2014**
➤ **RESERVATIE VERHULST@IPA-BRABANT.BE, +32 485 553 738,**

WWW.IPA-BRABANT.BE, MAXIMUM 25 PLAATSEN

KLARE LIJN

DORPSTRAAT 40
1070 ANDERLECHT

INFO@KLARELIJN.BE
WWW.KLARELIJN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 493 504 060

WANDELING NAAR COMPOSTELA

➤ **I.S.M. MASEREEL**

Vanaf de 11e eeuw trekken pelgrims naar Santiago de Compostela om daar het graf van de apostel Jacobus te vereren. Pelgrims overschrijden daarbij niet alleen hun eigen grenzen. Langsheen de route worden ze verwelkomd in refugio's. In Brussel begeleiden een 50-tal bronzen Sint-Jakobsschelpen je langs de route. Eenmaal Brussel voorbij, wachten nog 2.200 kilometer.

➤ **HONGAARS CULTUREEL CENTRUM,**

TREURENBERGSTRAT 10, 1000 BRUSSEL

➤ **OM 12.30 UUR**

➤ **RESERVATIE INFO@KLARELIJN.BE, +32 493 504 060, WWW.KLARELIJN.BE, MAXIMUM 18 PLAATSEN**

WANDELING 28 EU-GRENZEN DOOR BRUSSEL

➤ **I.S.M. MASEREEL**

De vertegenwoordigingen van de EU-lidstaten laten in Brussel hun sporen na. Om andere culturen te smaken, moet je hier geen echte grenzen oversteken. Sommige landen restaureren zelfs ons erfgoed om er een cultuurcentrum te vestigen. Of wat gedacht van speciaalzaken die het diplomatiek personeel in hun eigen taal bedienen en waar ook jij terecht kan voor buitenlandse specialiteiten?

➤ **BIP BRUSSELS INFO PLEIN, KONINGSSTRAAT 2-4, 1000 BRUSSEL**

➤ **OM 10 UUR**

➤ **RESERVATIE INFO@KLARELIJN.BE, +32 493 504 060, WWW.KLARELIJN.BE, MAXIMUM 18 PLAATSEN**

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË

KEIZERSLAAN 4
1000 BRUSSEL
EDUCDIEN@KBR.BE
WWW.KBR.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 519 53 72

RONDLEIDING DE STAD IN PRENTEN

Ken je de weg naar het Paleis van Karel van Lotharingen? Misschien lukt het je met de hulp van een gps-toestel, maar zou je de weg ook terugvinden op een kaart uit de 18e eeuw? Ontdek hoe de Kunstberg door de eeuwen heen veranderde. Laat je gidsen door stukken uit het Prentenkabinet, breng een bezoek aan het depot en volg een demonstratie van het afdrukken van prenten in de afdeling Chalcografie.

➤ **PALEIS VAN KAREL VAN LOTHARINGEN, MUSEUMPLEIN 1, 1000 BRUSSEL**

➤ **RONDLEIDING IN HET NEDERLANDS OM 12, 13.30 EN 15 UUR, RONDLEIDING IN HET FRANS OM 13 EN 15.30 UUR (DUUR: 1 UUR), AANSLUITENDE DEMONSTRATIES (DUUR: 30 MIN.)**

WORKSHOP DRUK JE EIGEN KAART VAN BRUSSEL!

Kan jij Manneken Pis terugvinden op een blinde kaart van Brussel? Of verzin je liever je eigen plek onder de zon? Speel zelf voor cartograaf en druk met een linogravure jouw versie van de stad af.

➤ **PALEIS VAN KAREL VAN LOTHARINGEN, MUSEUMPLEIN 1, 1000 BRUSSEL**

➤ **DOORLOPEND TUSSEN 11.30 EN 17 UUR**

MASEREELFONDS

KAZERNESTRAAT 33
1000 BRUSSEL
BRUSSEL@MASEREELFONDS.BE
WWW.MASEREELFONDS.BE

WANDELING GRENZELOZE CONTROLE

➤ **I.S.M. KLARE LIJN**

De maatschappij, hoe tolerant ook, weet graag wat er binnen de grenzen van haar gemeenschap gebeurt en last controles in. Denken we maar (intelligente) camera's of mobiele apparaten als gsm, iPhone en iPad. Maar controle is geen uniek hedendaags gegeven. Alva's Bloedraad doet ons nog steeds kippenvol krijgen, terwijl ook de nazigruwel zijn sporen heeft nagelaten.

➤ **KAATHEATER, SAINCTELETTEPLEIN, 1000 BRUSSEL**

➤ **OM 10 UUR**

➤ **RESERVATIE BRUSSEL@ MASEREELFONDS.BE, +32 2 502 38 80, WWW.MASEREELFONDS.BE, MAXIMUM 25 PLAATSEN**

WANDELING DE BEVOORRADING VAN DE STAD

➤ **I.S.M. KLARE LIJN**

Een stad leeft van en voor zijn hinterland. Bij elke bevoorrading of bij elk vertrek van goederen of mensen worden de stadsgrenzen overschreden. Elke stad kampt bovendien vroeg of laat wel eens met bevoorradingproblemen en met de vraag hoe goederen ook weer weg te krijgen. Deze wandeling vertelt hoe de stad zich doorheen de tijd probeerde te bevoorraden en blikst vooruit naar de toekomst.

➤ **KAATHEATER, SAINCTELETTEPLEIN, 1000 BRUSSEL**

➤ **OM 12 UUR**

➤ **RESERVATIE BRUSSEL@ MASEREELFONDS.BE, +32 2 502 38 80, WWW.MASEREELFONDS.BE, MAXIMUM 25 PLAATSEN**

MUSEUM VAN DE STAD BRUSSEL - BROODHUIS

PEPERSTRAAT 1
1000 BRUSSEL
EDUCATIEVE DIENST@BRUCITY.BE
WWW.MUSEUMVANDESTADBRUSSEL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 279 43 58

RONDLEIDING DUBBELRONDLEIDING

Een gids-medewerker van het museum doorloopt samen met een 'nieuwe Brusselaar' de zalen van het museum. De dialoog tussen beiden focust vooral op de betekenis die de museumcollectie en de geschiedenis en ontwikkeling van de stad kunnen hebben voor bezoekers behorend tot etnisch-culturele minderheden. Welke stukken blijven voor hen het meest relevant? Zijn er aanknopingspunten met andere culturen te vinden? En welke nieuwe verhalen kunnen zich ontwikkelen in het contact van deze nieuwkomers met het Brusselse culturele erfgoed?

► OM 14 EN 16 UUR

MUSEUM VOOR BRIEVEN EN MANUSCRIPTEN

KONINGSGALERIJ 1
1000 BRUSSEL
INFO@MLMB.BE
WWW.MLMB.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 514 71 87

RONDLEIDING DE REIS OM DE WERELD IN 80 BRIEVEN

Wat is er grenzelozer dan de reiswereld? Ga mee op ontdekking langs post- en zoekkaarten, reisverhalen en geïllustreerde boeken van schrijvers zoals De Saint-Exupéry en Fitzgerald. We onderzoeken hoe Claus de gedichtenbundel 'Fiesta' schreef na een reis naar Mexico en hoe 'The old man and the sea' van Hemingway in een lovend artikel werd geprezen.

► OM 11 EN 14 UUR IN HET NEDERLANDS,
OM 12 EN 15 UUR IN HET FRANS
(DUUR: 45 MIN.)

MUSEUM VOOR HET KOSTUUM EN DE KANT

VIOLETSTRAAT 12
1000 BRUSSEL
EDUCATIEVE DIENST@BRUCITY.BE
WWW.MUSEUMVOORHETKOSTUUMENDEKANT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 213 44 50

DEMONSTRATIE VAN KAFATAN TOT BOERKA

We kijken vandaag over de muren van het museum en nodigen Annick Baillieul uit. Zij toont ons traditionele kledij die ze meebracht van haar reizen in het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Enkele van de kledingstukken zijn bovendien zeer aanwezig in het Brusselse straatbeeld. Wil je zelf een Marokkaanse kaftan, een Turkse pofbroek of een Afghaanse boerka uitproberen? Dat kan!

► OM 10.15 UUR IN HET FRANS EN OM 11.30 UUR IN HET NEDERLANDS

OMNIBUS OMNIA

BEGIJNHOFSTRAAT
1000 BRUSSEL
LUCSURDIACOURT@HOTMAIL.COM

RONDLEIDING LANGS KLEINE EN GROTE RESTEN VAN BRUSSELSE KLOOSTERS

Door de eeuwen heen kwamen en gingen in Brussel meer dan 38 kloostergemeenschappen. De arme klaren, de franciscanen, de dominicanen, de augustijnen... werden door verschillende regimes afwisselend gesteund of belaagd. Herbeleef de fascinerende geschiedenis van deze kloosterordes en ga mee op zoek naar de sporen die ze in Brussel achterlieten.

► MUNTSCHOUBURG, MUNTPLEIN,
1000 BRUSSEL

► VAN 10 TOT 12 UUR

REGIONAAL INTEGRATIE-CENTRUM FOYER

WERKHUIZENSTRAAT Z/N
1080 BRUSSEL
REIN.CALLEWAERT@FOYER.BE
WWW.FOYER.BE

EVOCATIE GRENZELOOS VERTELLEN

Vertellers uit verschillende windstreken brengen op een originele, interactieve manier een verhaal uit hun eigen cultuur en in hun eigen taal met muziek, theater, mime en dans. Voor groot en klein met goesting in grenzele verhalen.

► MUNTPIJN, MUNT 6, 1000 BRUSSEL

► DOORLOPEND TUSSEN 13 EN 16 UUR

SOCIO-CULTURELE VERENIGING VAN LIBERALE VROUWEN

MELSENSSTRAAT 34
1000 BRUSSEL
ANNELIES.DE.PAUW@LIBERALEVROUWEN.BE
WWW.LIBERALEVROUWEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 550 367

LEZING HET GLAZEN PLAFOND

► I.S.M. ROSA VZW

Op diverse manieren verkennen we het glazen plafond, de onzichtbare barrière die vrouwen belet om door te groeien naar hogere functies op de arbeidsmarkt. Fientje Moerman spreekt erover in 'Bitches, babes & business', er wordt een glazen kunstwerk gemaakt en samen met RoSa onderzoeken we het gebruik van de term 'glazen plafond'. En wat heeft Alice in Wonderland ermee te maken?

► OM 11 UUR, BEZOEK VAN HET KUNSTWERK KAN TOT 14 UUR

BRUSSEL LAKEN

EPITAAF VZW

ONZE-LIEVE-VROUWVOORPLEIN 16
1020 BRUSSEL - LAKEN
INFO@EPITAAF.ORG
WWW.EPITAAF.ORG

TENTOONSTELLING KOSMOPOLITISME OP DE BEGRAAFPLAATS VAN LAKEN

De artistieke en intellectuele elite van Brussel was vanaf de 19e eeuw sterk internationaal gekleurd. Zo werkte Ernest Salu samen met Auguste Rodin aan de beeldhouwwerken aan de Beurs. De collectie in het grafmakersatelier Salu weerspiegelt die buitenlandse aanwezigheid in Brussel. Foto's en souvenirs van reizen naar Italië en andere Europese bestemmingen illustreren die internationale invloed.

► DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR

RONDLEIDING KOSMOPOLITISME OP DE BEGRAAFPLAATS VAN LAKEN

Wie rondloopt op het kerkhof van Laken merkt dat de intellectuele *fine fleur* van Brussel vroeger sterk internationaal gekleurd was. De Spaanse La Malibran veroverde de Europese scène maar vond hier haar laatste rustplaats. Chinees diplomaat Lou Tseng Tsjang volgde zijn Belgische eega. En Franse artiesten als Rodin bepaalden mee het uitzicht van de necropool.

► OM 10.30 UUR IN HET NEDERLANDS,
OM 11 UUR IN HET FRANS
(DUUR: 1.30 UUR)

ELSENE

PRO VELO

LONDENSTRAAT 15
1050 ELSENE
K.VANDRIEL@PROVELO.ORG
WWW.PROVELO.ORG
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 502 73 55

FIETSTOCHT GRENZELOOS BRUSSEL

Als er één stad is die zich grenzeeloos mag noemen, is het Brussel wel. Brussel met zijn verschillende wijken, mensen en diverse culturele achtergronden. Je vindt er mooi naast lelijk, mondain naast volks, stad naast platteland, rijk naast arm. Alles loopt in Brussel kriskras door elkaar, zonder afgebakende grenzen. Vanaf de fiets krijg je een goed idee van die Brusselse verscheidenheid.

► VAN 14 TOT 17 UUR

► RESERVATIE INFO@PROVELO.ORG,
+32 2 502 73 55, WWW.PROVELO.ORG,
MAXIMUM 20 PLAATSEN

ETTERBEEK

KOREI VZW

ZATERDAGPLEIN 6
1000 BRUSSEL
INFO@KOREI.BE
WWW.KOREI.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 380 22 09

RONDLEIDING INTERIEURBEZOEK CAUCHIEHUIS

Rond 1900 was art nouveau niet enkel een nieuwe stroming binnen de architectuur, maar betekende het ook een heel nieuwe levensstijl. Vooral uit Brussel, Glasgow en Barcelona werd art nouveau over de wereld verspreid. Sgraffitokunstenaar,

architect en decorateur Paul Cau-
chie was een duidelijke schakel
in de 'art-nouveauketten' die door
Europa liep. We bieden je een
unieke blik achter de schermen.

➤ CAUCHIEHUIS, FRANKENSTRAAT 5,
1040 ETTERBEEK

➤ OM 11 UUR (DUUR: 1 UUR)

➤ **RESERVATIE** INFO@KOREI.BE,
+32 2 380 22 09, WWW.KOREI.BE,
MAXIMUM 15 PLAATSEN

EVERE

BRUSSELS MUSEUM VAN DE MOLEN EN DE VOEDING

WINDMOLENSTRAAT 21

1140 EVERE

CMATHUES@EVERE.IRISNET.BE

WWW.MOLENEVERE.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 245 37 79

WORKSHOP EXOTISCH CULINAIR ERFGOED. KOKEN MET INSECTEN

In Afrika, Azië en Zuid-Amerika
maken insecten al eeuwenlang
deel uit van het traditionele
dieet. Tegenwoordig worden heel
wat beestjes geïmporteerd in
België en gaan chef-koks er ook
hier mee aan de slag. Insecten
eten is de toekomst! Kom zelf dit
stukje culinair erfgoed uitproberen
onder de deskundige leiding
van een chef-kok.

➤ OM 14 UUR (DUUR: 2 UUR)

➤ **RESERVATIE** CMATHUES@EVERE.
IRISNET.BE, +32 2 245 37 79, WWW.MOLE-
NEVERE.BE, MAXIMUM 16 PLAATSEN

SCHAARBEEK

KLARE LIJN

DORPSTRAAT 40

1070 ANDERLECHT

INFO@KLARELIJN.BE

WWW.KLARELIJN.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 493 504 060

WANDELING REDSTAR - NOORDSTAR

➤ I.S.M. MASEREEL

Het Noordstation oefent al
anderhalve eeuw een sterke
aantrekkingskracht uit op tal
van forenzen, inwijkelingen en
vluchtelingen. Sommigen onder
hen leven in slechtere omstan-
digheden dan de derdeklasse-
passagiers van de Red Star Line.
Wie verhuist van zijn spontane
kampement naar de andere kant
van de spoorweg? Het contrast
tussen de bureaucratische
westkant en de volkse oostkant
is groot.

➤ NOORDSTATION LOKETTENZAAL

INFOPUNT, VOORUITGANGSTRAAT 76,
1030 SCHAARBEEK

➤ OM 14.30 UUR

➤ **RESERVATIE** INFO@KLARELIJN.BE
+32 493 504 060, WWW.KLARELIJN.BE,
MAXIMUM 18 PLAATSEN

SINT-JANS- MOLENBEEK

GEMEENTE SINT-JANS- MOLENBEEK

GEMEENTEHUIS

GRAAF VAN VLAANDERENSTRAAT 20

1080 SINT-JANS-MOLENBEEK

CULTUURBELEID.1080@MOLENBEEK.

IRISNET.BE

WWW.CULTURE1080CULTUUR.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 412 06 33

**TENTOONSTELLING
RELATIES MET VERRE
VRIENDEN: EEN BLIK OP DE
DYNAMIEK TUSSEN VERZUS-
TERDE GEMEENTEN EN DE
MAROKKAANSE MIGRATIE
NAAR MOLENBEEK**

Brussel. Archief van het Paleis voor Schone Kunsten, Yehudi Menuhin als voorbeeld voor de eerste marokkaanse migranten aan het paleis

➤ I.S.M. HEEMKUNDIGE KRING
MOLENBECCA, O.B. DE BOEKENMOLEN,
DAVIDSFONDS, GC DE VAARTKAPPOEN,
SADDIE CHOUA (REGISSEUSE)

De eerste migranten vonden
snel hun weg naar Molenbeek.
Wat lieten ze achter? Hoe werden
ze onthaald in hun nieuwe
thuis? De expo 'Verzusterd met
Molenbeek' schetst het officiële
kader van deze migratie. Het per-
soonlijke verhaal erachter beleeft
je in dialoog met Marokkaanse
migrantanten van 50 jaar geleden
en de gemeentelijke ambtenaren
van toen. Via de film 'De chouas'
beleeft je de keuzes van een hele
familie om te vertrekken of te
blijven. Ontdek deze boeiende en
intieme migratiegeschiedenis in
een gezellige sfeer met internati-
onale hapjes en spelletjes uit alle
windstreken.

➤ DOORLOPEND OPEN VAN 14 TOT 18 UUR

➔ LOOPT TOT 9 MEI 2014

SINT-JOOST- TEN-NODE

CHARLIERMUSEUM

KUNSTLAAN 16

1210 SINT-JOOST-TEN-NODE

WWW.CHARLIERMUSEUM.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 220 28 19

EVOCATIE OVER GRENZEN EN DREMPELS

Kunstvoorwerpen zijn getuigen
van uitwisseling. Zo werden
meubels bekleed met fineer van
tropisch hout en bleef porselein
lang een Oosters geheim. Vanaf

de opening van het museum in
1928 tot nu evolueerde de muse-
umpresentatie. Beeldmateriaal
illustreert de opstelling en de
keuze van de tentoongestelde
stukken. Het blijft een uitdaging
een geklasseerd gebouw
conform de vereisten van con-
servatie praktisch en inhoudelijk
toegankelijk te maken voor
het publiek. We zoomen in op
mogelijke publieksdrempels.
Dit vrij bezoek kan aangevuld
worden met een bezoek aan een
bewaarpplaats.

➤ DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR

**RONDLEIDING
OVER GRENZEN EN
DREMPELS. BEZOEK AAN
DE BEWAARPLAATSEN VAN
HET CHARLIERMUSEUM**

Musea tonen slechts een beperkt deel van hun collecties aan het publiek, de rest bevindt zich in bewaarplaatsen. Hoe zijn die depots georganiseerd? Gelden er bepaalde regels, procedures en conservatie-eisen? Toch hebben musea ook de taak hun collecties zo toegankelijk mogelijk te maken. Hoe zijn beide opdrachten met elkaar te verzoenen? Ontdek het tijdens deze exclusieve blik achter de schermen!

- > OM 10.15, 11.15, 12.15, 14.15, 15.15
EN 16.15 UUR
- > **RESERVATIE** +32 2 220 28 19

SINT-PIETERS-WOLUWE

VORMINGPLUS CITIZENNE VZW

STEENKOOLKAAI 9
1000 BRUSSEL
INFO@CITIZENNE.BE
WWW.CITIZENNE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 203 08 00

WORKSHOP SCHATTEN VAN MENSEN

- > I.S.M. COSTIK VZW EN
BIBLIOTHECA WITTOCKIANA

In het project 'Schatten van Mensen' tasten we de grens af tussen ambacht, kunst en *performing arts* en brengen we ambachten tot leven. Ontdek op Erfgoeddag het ambacht en de kunst van het boekbinden. Na de rondleiding maken we van oude boeken een nieuwe creatie.

- > BIBLIOTHECA WITTOCKIANA, BEMEL-
STRAAT 23, 1150 SINT-PIETERS-WOLUWE

- > TUSSEN 14 EN 17 UUR
- > **RESERVATIE** INFO@CITIZENNE.BE,
+32 2 203 08 00, WWW.CITIZENNE.BE,
MAXIMUM 14 PLAATSEN

[illegible]

RADIO 2 IN LIMBURG, VOOR GRENZELOOS LUISTERPLEZIER!
LUISTER NAAR MIDDAGPOST OP 97.9 FM EN BELEEF JE MOOIESTE ERFGOEDDAG OOI!
MEER INFO: WWW.RADIO2.BE

WWW
ERFGOEDDAG
BE
LASCH

ERFGOED
DAG

PROVINCIE LIMBURG

As, Museum 't Mieleke, miniatuurparcours Kolenspoor

AS

KONINKLIJKE SCHUTTERIJ ST.-SEBASTIAAN AS VZW

KANTONNALE BAAN Z/N
3665 AS
INFO@SCHUTTERIJ-AS.BE
WWW.SCHUTTERIJAS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 486 76 55 29

SPEKTAKEL KONINGSCHIETEN OP DE NIEUWE KOGELVANGER

Een jonge generatie zet de traditie van deze eeuwenoude schietsport voort. Verstrenge milieuwetten dwongen ons tot een keuze: stoppen met schieten in openlucht of investeren in een hoogtechnologische kogelvanger. We haalden de mosterd

bij Nederlandse schutterijen: beleef het Koningschieten op een kogelvanger van Nederlandse makelij. Er is ook een speciale schietwedstrijd voor kinderen.

> DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 19 UUR

MUSEUM 'T MIELEKE

ANDRÉ DUMONTLAAN 17
3665 AS
VITAL-IRENE@SKYNET.BE
WWW.AS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 479 30 85 04

TENTOONSTELLING SPOREN OVER DE GRENZEN VAN DE MIJNSTREEK HEEN

> I.S.M. SINT ALDEGONDISKRING EN VZW HET KOLENSPOOR AS

Vele migranten bereikten de Mijnstreek vanaf het treinstation

in Hasselt, weinigen zullen zich de halte 'Station As' nog herinneren. Voor de lokale bevolking was het 'Kolenspoor' als een deur naar de buitenwereld die openging. Kom het miniatuurparcours verkennen (met echte, rijdende treintjes!) en treed in de voetsporen van migranten, werklieden, de machinist die hout en steenkolen vervoerde ...

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

AS NIEL-BIJ-AS

LANGERS LANZ-BULLDOG-MUSEUM - MUSEUM VOOR ANTIEKE TRACTOREN

HOOGSTRAAT 277
3668 AS - NIEL-BIJ-AS
LANGERS-WALTER@HOTMAIL.COM
WWW.AS.BE/VRIJE_TIJD/TOERISME/MU-SEA_MONUMENTEN/MUSEA
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 497 28 02 79

TENTOONSTELLING LANZ-BULLDOGRTRACTOREN OVER DE GRENZEN HEEN

> I.S.M. TOERISME AS

De familie Langers speurde jarenlang in binnen- en buitenland naar de legendarische Lanz-Bulldogtractoren met gloeikopmotor. Vanuit de fabriek te Mannheim werden de tractoren immers over heel Europa verspreid. Vele tractoren legden een boeiend traject af vooraleer zij in het museum terecht kwamen. Ontdek in de tentoonstelling tractoren gevonden in Frankrijk, Polen, Oost-Duitsland ... en hun geschiedenis.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR, DOORLOPEND IS HET VOOR KINDEREN MOGELIJK OM EEN RONDRIT MET EEN LANZ-BULLDOGRTRACTOR TE MAKEN, OOK WORDT GEDEMONSTREERD HOE DE TRACTOR WORDT GESTART. DOORLOPEND ZIJN ER DEMONSTRATIES OP KINDERMAAT VAN VERSCHILLENDE AMBACHTEN ZOALS TOUWSLAGEN EN KOEIEN MELKEN

BERINGEN

KIOSK HEEMKRING BERINGEN-PAAL

MAASHEIDE 39
3580 BERINGEN
+32 11 45 40 93
CHRIS@HEEMKUNDE-BERINGEN.BE
WWW.HEEMKUNDE-BERINGEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 474 58 37 22

TENTOONSTELLING PAALSE BEROEPEN, EEN GRENZeloos VERTRouwen, UITGESTORVEN OF NIET?

> I.S.M. NATUURPUNT BERINGEN EN PAALONLINE

Palenaren waren gekend voor hun vakmanschap en daardoor werkten ze voor klanten ver over de dorps- en provinciegrenzen heen. Deze zeer gekende middenstanders waren ofwel pioniers in hun vak, of ze sloten een lange traditie af. Volg bijvoorbeeld de melkboer op zijn zoektocht naar een afzetmarkt in de regio. De tentoonstelling en publicatie geven een historisch overzicht van vele Paalse beroepen.

> ONTMOETINGSCENTRUM 'DE BUITING', TESSENDERLOSESTEENWEG 18, 3583 BERINGEN

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR, TIJDENS DE TENTOONSTELLING WORDT OOK HET BOEK 'PAALSE BEROEPEN, EEN GRENZeloos VERTRouwen. UITGESTORVEN OF NIET?' GEPRÉSENTEERD

NATUURPUNT BERINGEN

BEZOEKERSCENTRUM 'DE WATERSNIP'
GRAUWE STEENSTRAAT 2 - 3582 BERINGEN
+32 11 45 01 92
NATUURPUNT.BERINGEN@TELENET.BE
WWW.NATUURPUNTBERINGEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 474 58 37 22

TENTOONSTELLING GRENZeloos BERINGEN?!

> I.S.M. KIOSK HEEMKRING BERINGEN-PAAL, PAALONLINE EN REGIONAAL LANDSCHAP LAGE KEMPEN

Binnen het huidige Beringen merk je verschillen in tradities, gebruiken, dialecten ... tussen de deelgemeenten. Deze verschillen zijn terug te brengen tot de grens tussen het Graafschap Loon en het Graafschap Brabant die (Groot-)Beringen vroeger doorsneed. De tentoonstelling met foto's, kaarten en illustraties brengt de grillige grenzen door de eeuwen heen tussen de verschillende dorpen in beeld.

> ONTMOETINGSCENTRUM 'DE BUITING', TESSENDERLOSESTEENWEG 18, 3583 BERINGEN

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR

LEZING GRENZELOOS BERINGEN?!

- > I.S.M. KIOSK HEEMKRING BERINGEN-PAAL, PAALONLINE EN REGIONAAL LANDSCHAP LAGE KEMPEN

Binnen het huidige Beringen merk je verschillen in tradities, gebruiken, dialecten ... tussen de deelgemeenten. Deze verschillen zijn terug te brengen tot de grens tussen het Graafschap Loon en het Graafschap Brabant die (Groot-)Beringen vroeger doorsneed. Het hoe en waarom wordt toegelicht tijdens een lezing door Willy Vanlook, medeauteur van het boek 'Koersel, Van Neusenbergh tot Spiekelspade'.

- > ONTMOETINGSCEENTRUM 'DE BUITING', TESSENDERLOSESTEENWEG 18, 3583 BERINGEN

- > OM 11 UUR (DUUR: CA. 1.30 UUR)

REGIONAAL LANDSCHAP LAGE KEMPEN

GROTE BAAN 176
3530 HOUTHALEN-HELCHTEREN
+32 11 78 52 59
INFO@RLK.BE
WWW.RLK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 25 89 35

WANDELING PLANTEN ZONDER GRENZEN IN DE HOLLE WEGEN VAN PAAL

- > I.S.M. STAD BERINGEN, DE WINNING/VZW GROENWERK EN NATUURPUNT BERINGEN

In de holle wegen van Paal groeien oude inheemse bomen en struiken 'van hier'. Een gids neemt je mee op zoek naar dit levend erfgoed dat geen grenzen kent en vertelt daarbij hoe menselijk ingrijpen het landschap door de eeuwen heen heeft gevormd op basis van anekdotes/getuigenissen van vorige generaties landschapsbeheerders, boeren en ambachtslieden. Als bonus krijg je zaden voor eigen kweek mee.

- > GESTELSE MOLEN (ZIE GELE WEGWIJZER TER PLAATSE), BROEKKANTSTRAAT Z/N, 3580 BERINGEN
- > OM 14 UUR (AFSTAND: 4 KM, DOE STEVIGE SCHOENEN AAN)
- > RESERVATIE INFO@RLK.BE, +32 11 78 52 59

BERINGEN KOERSEL

KERKWERK MULTI- CULTUREEL SAMENLEVEN

HUIDEVETTERSSTRAAT 165
1000 BRUSSEL
+32 2 502 11 28
KAREN@KMS.BE
WWW.DEANDEREVERBEELD.WORDPRESS.COM/
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 479 75 93 98

TENTOONSTELLING DE ANDERE VERBEELD | VERBEELD GEVAAR

- > I.S.M. HET VERVOLG VZW EN MIJN-KATHEDRAAL SINT-THEODARDUSKERK BERINGEN

'De Andere Verbeeld | Verbeeld Gevaar' belicht de beeldvorming over 'zwarten', 'joden', 'Turken', 'kettters' en 'katholiekken'. Dit gebeurt aan de hand van voorbeelden uit de Vlaamse en Nederlandse religieuze kunst van ca. 1450-1750. Deze kunst blijkt vaak vooringenomen en stereotiep. Een knipoog naar het beeldgebruik in de media van vandaag maakt deze tentoonstelling actueler dan ooit.

- > MIJNKATHEDRAAL SINT-THEODARDUSKERK BERINGEN, KOOLMIJNLAAN Z/N, 3582 BERINGEN - KOERSEL
- > DOORLOPEND OPEN VAN 11.15 TOT 17.30 UUR, RONDELEIDING MET GIDSSEN MET EEN MIGRATIEVERLEDEN OM 12, 13.30, 15 EN 16.30 UUR (RESERVATIE NODIG)
- > LOOPT TOT 22 MEI 2014

- > RESERVATIE KAREN@KMS.BE, +32 2 502 11 28, WWW.DEANDERE-VERBEELD.WORDPRESS.COM, MAXIMUM 4 X 25 PLAATSEN

MIJNMUSEUM

KOOLMIJNLAAN 201
3582 BERINGEN-KOERSEL
+32 11 45 30 25
INFO@MIJNMUSEUM.BE
WWW.MIJNMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 42 15 52

TENTOONSTELLING WERKEN IN DE MIJN: MIJNWERKERS UIT ALLE WINDSTREKEN

- > I.S.M. TOERISME BERINGEN
- De steenkoolmijnen waren voortdurend op zoek naar arbeidskrachten. Van heinde en verre en om verschillende redenen kwamen bevolkingsgroepen in de mijn terecht. Enkele naoorlogse migranten vertellen in het museum hun verhaal. De tentoonstelling illustreert met historisch foto- en archiefmateriaal het verhaal van de Russische krijgsgevangenen. Zij werden tijdens WOII verplicht tewerkgesteld.

RONDELEIDING LEVEN IN DE BARAKKEN

- > I.S.M. BARAK 15 EN TOERISME BERINGEN
- Maak kennis met de interessante geschiedenis van de barakbewoners door een rondleiding in 'Barak 15', een replica van een krijgsgevangenenbarak. Hier leer je meer over de verschillende bevolkingsgroepen die in deze barakken verbleven en hun leefomstandigheden: de Russische krijgsgevangenen, maar later ook Duitse krijgsgevangenen en Italiaanse en Oost-Europese naoorlogse migranten.- > BARAK 15, LAAN OP VURTEN 81, 3582 BERINGEN

- > DOORLOPEND OPEN TUSSEN 11 EN 17 UUR, RONDELEIDING OM 11, 12, 13, 14, 15, 16 EN 17 UUR (VERTREK AAN HET MIJNMUSEUM)

RIMO LIMBURG

MARKTPLEIN 9 B 21
3550 ZOLDER - HEUSDEN-ZOLDER
INFO@RIMO.BE
WWW.RIMO.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 497 58 43 75

TENTOONSTELLING STRAAT IN DE KIJKER

- > I.S.M. STAD BERINGEN, CITÉVOLK
- SPREKEND EN HOGESCHOOL PXL HASSELT
Wij stellen je het unieke straatleven in onze mijncité voor. Een werkgroep i.s.m. RIMO verzamelde twee jaar lang historische foto's, bijhorende verhalen en tradities om de straten van Cité Beringen-Mijn en zijn diverse inwoners in de kijker te zetten. De tentoonstelling en de publicatie nodigen je uit om ook eens over de grens van het tuinmuurtje te kijken en illustreren op prachtige wijze het samengaan van diversiteit en gemeenschappelijkheid. Dit erfgoedproject doet grenzen, verschillen en vooroordelen vervagen.

- > MIJNSTADION (INGANG VIA PARKING AAN DE KOOLMIJNLAAN), STADIONLAAN 1, 3582 BERINGEN - KOERSEL

- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

BORGLOON

ABDIJ MARIËNLOF

COLENSTRAAT 1
3840 BORGLOON
JEROENREYNERS@MSN.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 486 27 80 27

PUBLICATIE HET RELIEKSCHRIJN VAN SINT-ODILIA (1292). EEN TURBULENTE GESCHIEDENIS

- > I.S.M. ERFGOED HASPENGOUW

Op Erfgoeddag wordt een nieuwe publicatie voorgesteld over het Odiliaschrijn. Het onderzoek van Jeroen Reyniers bevestigt de grenzeeloesheid van Odilia's levensverhaal. Ze was afkomstig uit Engeland en ging op bedevaart naar Rome. Op de terugreis werd ze in Keulen vermoord. Haar relieken werden in 1292 in het schrijn geplaatst in Hoei en maakten een laatste reis naar Kerniel.

- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

RONDELEIDING ONTDEK DE KUNSTSCHATTEN VAN ABDIJ MARIËNLOF

- > I.S.M. DIENST CULTUUR BORGLOON
- De zusters van abdijs Mariënlof nemen je mee op een reis door de tijd en vertellen de geschiedenis van hun klooster van Colen. Naast de kerk en de sacristie met het Odiliaschrijn zal uitzonderlijk de spreekkamer opgesteld worden, waarbij ook minder gekend werk zoals Luiks houtsnijwerk, Italiaans stucwerk van de broers Moretti en de schilderijen van de Luikse schilder Aubée aan bod komen.

- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR, RONDELEIDING OM HET HALF UUR

FRUITSTREEKMUSEUM

COLENSTRAAT 1
3840 BORGLOON
JEROENREYNERS@MSN.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 486 27 80 27

TENTOONSTELLING GE MOET DIE BOOM EVEN GRAAG ZIEN ALS UW LIEF

In het Fruitstreekmuseum duik je in de geschiedenis van de fruitteelt van Haspengouw. Fruit was niet alleen een inkomstenbron voor de fruitboer en de lokale bevolking maar ook voor

de werknemers van de stroopfabrieken of de mandenvlechters. Plukkers komen uit alle uithoeken van de wereld. GrenzeLoos is de liefde van de fruitteler voor zijn ambacht. Proef ook van de heerlijke Limburgse vlaai.

> **DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR**

STAD BORGLOON

SPEELHOF 10
3840 BORGLOON
RENAAT.ROEKAERS@BORGLOON.BE
WWW.BORGLOON.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 12 67 36 53

TENTOONSTELLING GRENZELOOZ: LOONSE FAMILIEHERINNERINGEN EN DAGBOEKEN UIT 'DE GROOTE OORLOG'

> I.S.M. ERFGOEDRAAD BORGLOON
'GrenzeLooz' vertelt het verhaal van Lonenaren tijdens WO1 die de lokale context overschrijden. Oud-strijders die de wapens hebben opgenomen aan de IJzer, Lonenaren die moesten vluchten of zij die vluchtelingen hebben gehuisvest ... Je wordt meegenomen op de tocht die onze voorouders tijdens de Eerste Wereldoorlog willens nillens moesten meemaken of ondergaan.

> **ABDIJ MARIËNLOF,
COLENSTRAAT 1, 3840 BORGLOON**

> **DOORLOPEND OPEN VAN 10
TOT 18 UUR, LEZING OM 11 UUR
(DUUR: 1 UUR)**

DIEPENBEEK

BIBLIOTHEEK DIEPENBEEK

MARKTPLEIN 24 A
3590 DIEPENBEEK
BIBLIOTHEEK@DIEPENBEEK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 941 410

TENTOONSTELLING GRENZELOOS DIEPENBEEK. DUIVENSPORT IN DE VER- SCHILLENDE WIJKEN VAN DIEPENBEEK

> I.S.M. HEEMKUNDIGE KRING DIEPENBEEK

Al eeuwen geleden zag men de kracht en het ongelooflijke oriëntatievermogen van duiven. Duiven konden lange trajecten afleggen, bijvoorbeeld om post te brengen. Twee Diepenbeekse duivenbonden belichten de geschiedenis van de duivensport aan de hand van allerlei voorwerpen (ringen, klokken ...) en vertellen meer over de sociale dimensie van de sport. De trajecten worden overzichtelijk voorgesteld.

> **DOORLOPEND OPEN VAN 14 TOT 18 UUR**

LOOPT DOOR TOT 4 MEI 2014

GEMEENTEBESTUUR DIEPENBEEK

DORPSTRAAT 14
3590 DIEPENBEEK
KARSTEN.REYNTJENS@DIEPENBEEK.BE
WWW.DIEPENBEEK.BE

TENTOONSTELLING MISSIONARISSEN EN VOLKS- GELOOF IN DIEPENBEEK

> I.S.M. HEEMKUNDIGE KRING EN VRIENDEN
VAN LOURDES

In de Sint-Servaaskerk in Diepenbeek kom je te weten wie de missionarissen van de gemeente waren. Waar trokken ze naartoe en wat was hun werk? Hoe leefde de gemeenschap mee met 'de missie'? Je ontdekt ook het verhaal van een ambtenaar die voor 1960 in Congo werkte. Maak bovendien kennis met de Diepenbeekse kapellen en de vereniging 'Vrienden van Lourdes', die in 2014 haar 100-jarig bestaan viert.

> **SINT-SERVAASKERK, MARKTPLEIN Z/N,
3590 DIEPENBEEK**

> **DOORLOPEND OPEN VAN 14 TOT 18 UUR**

GENK

DIENT DIVERSITEIT EN EDUCATIE STAD GENK

STADSPLEIN 1
3600 GENK
+32 89 65 42 43
DIVERSITEIT@GENK.BE
WWW.GENK.BE/OVER_GENK/UITFASEREN/
DIENST_DIVERSITEIT_EN_EDUCATIE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 65 58 88

LEZING SCHATTEN VAN VERHALEN: 'VOOR WIE IN ZIJN HOOFD KIJKT, ZIJN ER GEEN GRENZEN'

> I.S.M. VORMINGPLUS LIMBURG,
VRIENDENTAAL, VERHALEN VOOR HET
LEVEN EN SAMEN INBURGEREN

Mensen die hun land verlaten laten veel achter, maar brengen in hun bagage verhalen, gedichten, muziek en herinneringen mee. Een gemengde groep nieuwe en oude Genkenaren deelde ervaringen over thema's als migratie en thuis. Maak kennis met wat verzameld werd: een verhaal uit het land van herkomst, een gedicht, een migratieverhaal, een herinnering aan een bepaalde traditie ...

> **BIBLIOTHEEK GENK,
STADSPLEIN 3, 3600 GENK**

> **OM 14 EN 15.30 UUR**

> **RESERVATIE DIVERSITEIT@GENK.BE
+32 89 65 42 43 OF +32 476 69 90 22**

**WWW.GENK.BE
MAXIMUM 2 X 70 PLAATSEN**

EMILE VAN DOREN- MUSEUM. HUIS VAN LANDSCHAP EN KUNST

HENRI DECLÉENSTRAAT 21
3600 GENK
+32 89 65 38 10
CULTUUR@GENK.BE
WWW.EMILEVANDORENMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 476 77 30 22

MIJNSTREEK

De Mijnstreek staat al garant voor een divers aanbod aan erfgoed, maar met 'GrenzeLoos' als thema valt er nog verrassend veel te ontdekken!

Je kan er kennismaken met verschillende migranten die in de loop der tijden onze streek hebben opgezocht: mijnwerkers, krijgsgevangenen, barakbewoners, Roemenen, Marokkanen en Turken. Laat je echter ook eens verrassen door andere reizigers zoals woonwagenbewoners, hedendaagse nieuwkomers en vliegeniers.

Ontdek tevens meer over tastbare grenzen: bijvoorbeeld die tussen voormalige graafschappen; en de minder tastbare grenzen, zoals het moment waarop de grens van leven naar dood wordt overschreden. Er worden ook nog andere grenzen doorbroken: de snelheidsgrenzen op het Circuit van Zolder. Kortom: voor elk wat wils!

INFO

> **DIT ALLES EN MEER ONTDEK JE OOK OP ONZE FACEBOOKPAGINA: WWW.FACEBOOK.COM/ERFGOEDCELMIJNERFGOED EN IN ONZE LOCALE BROCHURE. DIE VIND JE BIJ BIBLIOTHEKEN, CULTURELE CENTRA EN TOERISTISCHE DIENSTEN IN DE MIJNSTREEK.**

> **ERFGOEDCEL MIJN-ERFGOED, E. COPPÉLAAN 87, 3600 GENK,
+32 89 81 14 12, LEEN@MIJNERFGOED.BE, WWW.MIJNERFGOED.BE**

TENTOONSTELLING 'AU REVOIR BRUXELLES'. OP ZOEK NAAR INSPIRATIE OP HET PLATTELAND

> I.S.M. VZW STICHTING MARTEN MELSEN
'Au revoir Bruxelles' brengt het verhaal van kunstenaars Emile Van Doren (1865-1949) en Marten Melsen (1870-1947). Na hun studie kozen ze ervoor hun geboortestad Brussel te verlaten en voorgoed te migreren naar het platteland, hun inspiratiebron. Van Doren trok naar Genk in de Limburgse Kempen en Melsen naar Stabroek in de Antwerpse polders. Hun nieuwe thuis werd het hoofdonderwerp in hun werk.

> **DOORLOPEND OPEN VAN 14 TOT 18 UUR**

LOOPT TOT 4 MEI 2014

KATTEVENNEN- EUROPLANETARIUM VZW

PLANETARIUMWEG 18-19
3600 GENK
+32 89 65 55 55
COSMODROME@GENK.BE
WWW.COSMODROME.BE

WORKSHOP VLIEG MEE!

'In de wolken', de vrijheid, het avontuur, zweven door de wolken ... Hoe zou het zijn om te vliegen? Waarom willen mensen vliegen en wat is de eindbestemming? Hoe kunnen we weer veilig landen? Ga op avontuur met Samir de Vliegenier, een durfal die ervan droomt om te vliegen als een vogel. Tijdens het atelier voor testpiloten ontdek je alles

over de vliegkunst! Voor kinderen van 7 tot 12.

- > DOORLOPEND TUSSEN 13 EN 17 UUR
- > **RESERVATIE** COSMODROME@GENK.BE, +32 89 65 55 55, WWW.COSMODROME.BE

LIMPRO VZW - LIMBURGS PLATFORM ROEMENIËWERKINGEN

SCHOTERWEG 217
3980 TESSENDERLO
+32 477 74 06 89
LIMBURGSE.ROEMENIEWERKING@LIVE.BE
WWW.FACEBOOK.COM/LIMBURGSPLATFORM.ROEMENIEWERKING

TENTOONSTELLING DRUM BUN! GOEDE REIS! VAN HARTELOZE GRENZEN NAAR GRENZELOZE HARTEN: REIS DOOR 25 JAAR LIMBURGS-ROEMEENSE SAMENWERKING

- > I.S.M. LIMBURGSE ROEMENIËCOMITÉS, PROVINCIE LIMBURG, ADR - VLAANDEREN, TON, ZIEKENHUIS OOST-LIMBURG EN STAD GENK

In 2014 is het 25 jaar geleden dat in Roemenië de revolutie uitbrak en talloze Roemenen de grens overstaken, waarna in België de hulpverlening op gang kwam. Je kan kennismaken met de persoonlijke ervaringen van sleutelfiguren en pioniers in de Roemeniëwerking vanaf eind 1980 via foto's, reisverslagen, persartikels en erfgoed van Roemeense migranten dat zij van thuis meenamen.

- > ZIEKENHUIS OOST LIMBURG - ZOL GENK, SCHIEPSE BOS 6, 3600 GENK
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 20 UUR, OFFICIËLE OPENING OM 11 UUR
- > LOOPT TOT 25 MEI 2014
- > **RESERVATIE** WWW.ADRVLAANDEREN.BE

PUBLICATIE DRUM BUN! GOEDE REIS! VAN HARTELOZE GRENZEN NAAR GRENZELOZE

HARTEN: REIS DOOR 25 JAAR LIMBURGS-ROEMEENSE SAMENWERKING

- > I.S.M. LIMBURGSE ROEMENIËCOMITÉS, PROVINCIE LIMBURG, ADR - VLAANDEREN, TON EN ZIEKENHUIS OOST-LIMBURG

De officiële presentatie van de publicatie die de uitbouw van het Limburg-Roemeniënetwerk vanaf 1989 belicht vanuit persoonlijk perspectief, aan de hand van getuigenissen van sleutelfiguren in de werkingen. Naast zakelijke contacten groeiden ook sterke persoonlijke relaties, die een nuancerend zicht geven op de officiële feiten. Anekdoten uit reisverslagen en foto's stofferen de inhoud.

- > ZIEKENHUIS OOST LIMBURG - ZOL GENK, SCHIEPSE BOS 6, 3600 GENK
- > OM 11 UUR (DUUR: 1 UUR)
- > **RESERVATIE** WWW.ADRVLAANDEREN.BE

FILMVOORSTELLING FILMVERTONING 'EMIL RACOVITA - THE EXPLORER'

> I.S.M. ZIEKENHUIS OOST-LIMBURG
De documentaire 'Emil Racovita - The Explorer' (door Fundatia Arte Vizuale) belicht het leven en werk van de baanbrekende Roemeense wetenschapper Emil Racovita. Een belangrijk deel van de documentaire gaat over zijn reis naar de Zuidpool op het einde van de 19e eeuw. Deze ontdekkingsreis ondernam Emil Racovita samen met de Belgische kapitein Adrien de Gerlache met het schip 'de Belgica'.

- > ZIEKENHUIS OOST LIMBURG - ZOL GENK (BEZINNINGSRUIMTE), SCHIEPSE BOS 6, 3600 GENK
- > OM 12 EN 17 UUR

ONS LEVEN VZW

ROOIERWEG 38
3700 TONGEREN
+32 497 58 43 86
HILDE.DEGOL@RIMO.BE

WWW.RIMO.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 497 58 43 86

TENTOONSTELLING GRENZELOZE ONTMOETINGEN LANGS DE DEUREN VAN VOYAGEURS

- > I.S.M. KADOC, MINDERHEDENFORUM VZW, RIMO LIMBURG EN KERKFABRIEK O.L.VROUW-TEN-HEMEL-OPNEMING OUD-WATERSCHEI

In de cultuur van de Belgische woonwagenbewoners zijn reizen en religie heel belangrijk. Luister naar de aanwezige voyageurs die zelf hun meest indrukwekkende of komische herinneringen aan bedevaartreizen vertellen aan de hand van foto's uit archieven van verscheidene kerkfabrieken. De reacties op de gebeurtenissen en plaatsen afgebeeld op de historische foto's worden vastgelegd door KADOC.

- > PARKING MIJNDEPOT - MIJN WATERSCHEI, ANDRÉ DUMONTLAAN 67, 3600 GENK
- > DOORLOPEND VAN 10 TOT 18 UUR, BEZINNINGSMOMENT OM 14 UUR

GINGELOM

HEEMKUNDE GINGELOM

SURLET DE CHOKIERSTRAAT 4
3890 GINGELOM
ROXANE.BORMANS@GINGELOM.BE
WWW.HEEMKUNDEGINGELOM.NET
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 83 21 01

TENTOONSTELLING EEN TERUGBLIK OP DE GEMEENTEGRENZEN

De huidige gemeentegrenzen zijn het resultaat van de vastlegging van de taalgrens en van de fusies van 1970 en 1977. Aan de hand van krantenartikelen, kaarten en foto's maak je kennis met de evolutie van de gemeentegrenzen en vernem je wat dit voor de inwoners betekende.

- > GEMEENTELIJKE BIBLIOTHEEK CLIM, SURLET DE CHOKIERSTRAAT 4, 3890 GINGELOM
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

HALEN

CULTUURDIENST HALEN

SPORTLAAN 4A
3545 HALEN
CULTUURDIENST@HALEN.BE

WANDELING GRENZELOOS VERDRIET - GRENZELOZE VREDE

- > I.S.M. VZW HALEN 2014
Tijdens de wandeling maak je kennis met het verloop van de Slag van de Zilveren Helmen op 12 augustus 1914, de eerste veldslag van WO1 op Vlaamse bodem. We wandelen langs het slagveld, het Belgische militaire kerkhof, de verschillende oorlogsmonumenten en houden halt bij het voormalige Duitse kerkhof met het 8 meter hoge kruis. We houden af en toe halt voor een gedicht, verhaal of ooggetuigenverslag.

- > BELGISCH MILITAIR KERKHOF, HOEK LINIESTRAAT EN BETSERBAAN, 3545 HALEN

- > OM 14 UUR (CA. 3 KM)
- > **RESERVATIE** CULTUURDIENST@HALEN.BE, +32 13 35 08 30

ZOEKTOCHT DE SLAG DER ZILVEREN HELMEN

- > I.S.M. MUSEUM SLAG DER ZILVEREN HELMEN

 Op 12 augustus 1914 vond in Halen de Slag der Zilveren Helmen plaats. Stel je een groot, sterk leger voor van vele Duitsers die optrokken richting Diest en Brussel. Daar tegenover het

Belgisch leger dat niet goed was opgeleid en niet over voldoende materiaal beschikte. Stel je ook een leger voor dat zich te voet, met de fiets of te paard verplaatste. Kom alles te weten over deze veldslag.

- > MUSEUM SLAG DER ZILVEREN HELMEN, ROTEMSTRAAT 14, 3545 HALEN
- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

HAMONT-ACHEL

STADSBESTUUR HAMONT-ACHEL EN GESCHIED- EN HEEMKUNDIGE KRING

UITPUNT
WAL 26
3930 HAMONT-ACHEL
+32 11 44 50 40
UITPUNT@HAMONT-ACHEL.BE
WWW.HAMONT-ACHEL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 497 36 18 37

TENTOONSTELLING HET GRENSTATION VAN HAMONT, IN HET MIDDEN TUSSEN ANTWERPEN EN MÖNCHENGLADBACH

- > I.S.M. DOCUMENTATIECENTRUM DR. BUSSELS

Via historische foto's kunnen bezoekers en inwoners zich even terug in de tijd wanen in het grensstation van Hamont-Achel. De historische foto's van station, spoorverkeer en treinreizigers worden op groot formaat en in openlucht tentoongesteld, uitgerekend in de maand dat deze spoorlijn terug opengesteld wordt en de Hamont-Achelaar weer direct naar Antwerpen kan sporen.

- > STATION HAMONT, STATIONSPLEIN 1, 3930 HAMONT-ACHEL
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

HASSELT, DIEPENBEEK EN ZONHOVEN

Kom grenzeloos genieten van Erfgoeddag in de regio Hasselt!

De Provinciale Bibliotheek Limburg brengt onze streken in beeld van de 17e eeuw tot nu, aan de hand van atlanten en kaarten. In Diepenbeek maak je kennis met de missionarissen en het volksgeloof in de gemeente. Het stadsarchief en de dienst diversiteit van Hasselt bieden je een blik op de belevenissen en verhalen van anderstalige nieuwkomers in de stad, vroeger en nu. Ook de tentoonstelling van de Zonhovense Heemkundekring is een aanrader: je ontdekt er de impact van de Eerste Wereldoorlog op het dagelijkse leven. Lezingen zetten de schedelreliken van Herkenrode en de schilderijen in de kapel van Spalbeek in de kijker. Je leert er meer over de exotische herkomst van het textiel rond de beroemde schedelreliken, en over de extases van mystica Elisabeth van Spalbeek.

INFO

> ERFGOEDCEL HASSELT, GROENPLEIN 1, 3500 HASSELT, +32 11 23 96 97, ERFGOEDCEL@HASSELT.BE, WWW.ERFGOEDCELHASSELT.BE

HASSELT

ABDIJSITE HERKENRODE VZW

HERKENRODEABDIJ 4
3511 HASSELT
ABDIJSITEHERKENRODE@HASSELT.BE
WWW.ABDIJSITEHERKENRODE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 23 96 70

EVOCATIE EEN BLIK IN DE VERDWENEN ABDIJKERK

> I.S.M. ERFGOEDKRING
HERKENRODE-KURINGEN

De verdwenen abdijkerk van Herkenrode spreekt tot de verbeelding. We gunnen je een blik in het interieur: het altaar, de majolicategels, de monstrans met bloedende hostie, de glasramen, de praalgraven, de schedelreliken, het orgel, enz. Waar komen deze stukken vandaan, wie heeft ze gemaakt, wat is hun betekenis, waar stonden ze in de kerk en waar zijn ze momenteel? Ga je mee op reis?

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

→ LOOPT TOT 4 MEI 2014

WANDELING OP STAP LANGS HEERLIJKE GRENZEN

> I.S.M. ERFGOEDKRING
HERKENRODE-KURINGEN

De abdis van Herkenrode bezat de heerlijke rechten over haar grondgebied. Om alle betwistingen daarover te vermijden, liet ze een landmeter dit gebied afpalen. Hiervan zijn vandaag nog sporen zichtbaar. Ga mee op tocht en leer ook bij over de betekenis van de gebruikte toponiemen, de grenzen tussen de religieuze en wereldlijke beleving, de waarde van diverse landschapselementen ...

> OM 13 EN 14 UUR
(6 KM, STEVIGE WANDELSCHOENEN
ZIJN AANGERADEN)

> RESERVATIE
ABDIJSITEHERKENRODE@HASSELT.BE,
WWW.ABDIJSITEHERKENRODE.BE,
MAXIMUM 2 X 30 PLAATSEN

BILL

SAINTCELETESQUARE 19
1000 BRUSSEL
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 91 00 98

WORKSHOP BILL-FOTOGRAFIE- WORKSHOP

> I.S.M. ERFGOEDCEL HASSELT

Samen met zo'n 30 beginnende én gevorderde fotografen tussen 16 en 26 jaar schaaft je je fotografietechnieken bij. Na een stoomcursus fotografie onder begeleiding van twee professionele fotografen haal je je eigen fotocamera boven. Je trekt de stad in om Erfgoeddag en het erfgoed op een originele manier in de kijker te zetten en zo je kennis in de praktijk om te zetten.

> VRIJ TECHNISCH INSTITUUT,
GROENPLEIN 6, 3500 HASSELT

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

> RESERVATIE LYDIA@BILL.BE,
+32 2 204 00 94, WWW.BILL.BE,
MAXIMUM 30 PLAATSEN

ERFGOEDCEL HASSELT

GROENPLEIN 1
3500 HASSELT
ERFGOEDCEL@HASSELT.BE
WWW.ERFGOEDCELHASSELT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 23 96 96

LEZING

MOOI VERPAKT. DE RELIEKEN- SCHAT VAN DE ABDIJ VAN HERKENRODE IN DE SINT-QUINTINUSKATHEDRAAL

> I.S.M. KUNSTHISTORICA EN ARCHEOLOGE
FRIEDA SORBER EN KERKFABRIEK
SINT-QUINTINUS HASSELT

In deze lezing staan de reliëken van Herkenrode centraal, die met 114 stuks een van de grootste reliëkenverzamelingen van Vlaanderen is. Volgens de legende behoren ze toe aan de Heilige Ursula en de 11.000 maagden van haar gevolg. Bijzondere aandacht gaat uit naar de kostbare stoffen rond de reliëken. Onderzoek wees immers uit dat dit textiel een bijzondere, soms exotische herkomst heeft.

> SINT-QUINTINUSKATHEDRAAL,
KORTSTRAAT 6, 3500 HASSELT

> OM 11 UUR

> RESERVATIE ERFGOEDCEL@
HASSELT.BE, +32 11 23 96 97,
MAXIMUM 2X30 PLAATSEN

LEZING

MYSTIEK ZONDER GRENZEN

> I.S.M. KERKFABRIEK SPALBEEK EN PROF.
DANY JASPERS (KU LEUVEN - HUB)

De schilderijen in de kapel van Spalbeek verbeelden het leven van de in haar tijd wereldberoemde mystica Elisabeth van Spalbeek. Zij beleefde zevenmaal per dag het lijden van haar Heer en bloedde iedere vrijdag uit de vijf wonden die Christus aan het kruis waren toegebracht. Kom alles te weten over haar leven en extases waarbij ze balanceerde op de grens tussen het reële en het mystieke.

> KAPEL VAN SPALBEEK,
SPALBEEKSTRAAT 67, 3500 HASSELT
> OM 14 UUR, GEÏNTERESSEERDEN KUNNEN
OM 15.30 UUR AANSLUITEN VOOR EEN
GEZAMENLIJK BEZOEK AAN DE ABDIJSITE
HERKENRODE

PROVINCIALE BIBLIOTHEEK LIMBURG

MARTELAARENLAAN 17
3500 HASSELT
PBL@LIMBURG.BE
WWW.LIMBURG.BE/PBL

TENTOONSTELLING GRENZeloos. EEN TEN- TOONSTELLING VAN OUDE KAARTEN UIT ONZE ERFGOEDCOLLECTIES

De PBL stelt enkele van haar fraaiste cartografische pronkstukken tentoon. De collectie handschriften en oude drukken bevat o.m. een wereldatlas van Willem en Johannes Blaeu uit 1645 én hun tweedelige atlas van de steden van de Nederlanden. Uit de 'Collectie Limburgensis' tonen we handgetekende gemeentekaarten, in 1903 door Limburgse onderwijzers vervaardigd op vraag van de gouverneur.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR

RONDLEIDING

UNIEK BEZOEK AAN HET ERFGOEDDEPOT VAN DE PROVINCIALE BIBLIOTHEEK LIMBURG

De PBL is de enige Limburgse erkende erfgoedbibliotheek, met o.a. een collectie oude drukken die in optimale omstandigheden wordt bewaard in het erfgoeddepot. Ook de kaartencollectie heeft hier haar plekje gevonden - een rustig verblijf in een bijzondere ruimte waarin als het ware de wereld verpoost. Schrijf je

in voor een bezoek aan deze ruimte, een ideale aanvulling op de kaartenexpo in de PBL.

- > OM 11.30, 13.30, 14.30 EN 15.30 UUR
- > **RESERVATIE** WWW.LIMBURG.BE/PBL, MAXIMUM 4 X 15 PLAATSEN

STADSARCHIEF HASSELT EN DIENST DIVERSITEIT STAD HASSELT

REDERIJERSSTRAAT 42
3500 HASSELT
STADSARCHIEF@HASSELT.BE
WWW.HASSELT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 23 98 79

TENTOONSTELLING STAD ZONDER MUREN: MENSEN EN VERHALEN IN BEWEGING, 1913-1963-2013

> I.S.M. STEDELIJKE INTEGRATIERAAD
Migratie is een verhaal van alle tijden. In deze tentoonstelling wordt de migratiegeschiedenis van Hasselt rond de jaren 1913, 1963 en 2013 belicht. We reizen terug in de tijd om te kijken wie naar Hasselt kwam en waarom, welke weg hij of zij aflegde en welke sporen hiervan zijn achtergelaten. Persoonlijke verhalen staan centraal. Durf jij net als hen de reis aan?

- > ZAAL ONDER DE TOREN, THONISSENLAAN 15, 3500 HASSELT
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
→ LOOPT TOT 4 MEI 2014

WANDELING BEKENDE STAD DOOR NIEUWE OGEN

- > I.S.M. STEDELIJKE INTEGRATIERAAD EN SAMEN THUIS IN HASSELT

Hoe ervaren nieuwkomers Hasselt? Samen met mensen die vaak noodgedwongen grenzen overstaken om in België een veilige toekomst op te bouwen, ga je op pad. Op die manier zie je gekende plaatsen in de stad en

de verhalen die eraan verbonden zijn door andere ogen. Wandel mee en kom aan de hand van verhalen en documenten meer te weten over de migratiegeschiedenis in Hasselt. Je zoekt met een kaart je weg in de stad. Om 15 uur vertrekt aan zaal Onder de Toren een gegidste wandeling. Samen met de leden van de Stedelijke Integratieraad trek je door de stad en sta je even stil bij hun verhaal.

- > ZAAL ONDER DE TOREN, THONISSENLAAN 15, 3500 HASSELT
- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR, WANDELING MET GIDS OM 15 UUR
→ LOOPT TOT 4 MEI 2014

DEBAT VLAAI ANDERS

Limburg staat bekend voor zijn gezelligheid en zijn vlaai. De provincie is hierin echter niet uniek. In tal van culturen komen mensen samen om te kletsen bij een kop koffie of thee. Kom proeven van de rijke koffie- en gebakcultuur van Hasselt. Het ideale moment voor de uitwisseling van (eet)gewoonten, de beste recepten, maar ook (migratie) verhalen aan de hand van foto's en voorwerpen.

- > ZAAL ONDER DE TOREN, THONISSENLAAN 15, 3500 HASSELT
- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR, MULTICULTUREEL MOMENT OM 12 EN 16 UUR DOOR DE VROUWENWERKING VAN HILAL

HEERS

ERFGOED HASPENGOUW

DIESTERSTRAAT 1
3800 SINT-TRUIDEN
INFO@ERFGOEDHASPENGOUW.BE
WWW.ERFGOEDHASPENGOUW.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 496 367 003

Hasselt, Sint-Quintinuskathedraal, exotische textielstukken in de relikeschat van de abdij van Herkenrode

TENTOONSTELLING SINT-MARTINUSKERK HEERS: ADELIJKE GRAFKERK

- > I.S.M. KERKFABRIEK SINT-MARTINUS HEERS EN GEMEENTE HEERS
Heiligenbeelden, schilderijen, edelsmeedkunst, religieus textiel, glasramen en grafstenen illustreren de rijke adellijke geschiedenis van de Sint-Martinuskerk. Een gids toont je deze unieke kerkschatten gemaakt door vermaarde kunststateliers in Luik, Gent, Brugge en Boom. Maak ook kennis met de Europese afkomst en uitstraling van Sint-Maarten en andere heiligen, vereerd in de kapellen van Heers.
- > SINT-MARTINUSKERK, BURGGRAAF DESMAISIÈRES, 3870 HEERS
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR, RONDLEIDING OM 11, 14 EN 16 UUR, ORGELCONCERT OM 10, 15 EN 17 UUR

WORKSHOP SINT-MAARTEN, GULLE KINDERVRIEND EN VOLKSHEILIGE

- > I.S.M. KERKFABRIEK SINT-MARTINUS HEERS EN CULTURELE DIENST HEERS
In sommige streken wordt niet Sinterklaas maar wel Sint-Maarten als vrijgevege kindervriend gevierd. Op zijn feestdag, 11 november, worden grote Sint-Maartensvuren aangestoken en gaan kinderen rond met zelfgemaakte lampionnen. Maak zelf je kleurrijke lampion van papier. Je papa en mama, opa en oma, oom en tante ... kunnen ondertussen een kijkje nemen in de kerk.
- > SINT-MARTINUSKERK, BURGGRAAF DESMAISIÈRESSTRAAT, 3870 HEERS
- > OM 11, 14 EN 16 UUR (DUUR: CA. 1 UUR)

HEUSDEN-ZOLDER

CIRCUIT ZOLDER

CONTROLETOREN
TERLAEMEN 30
3550 HEUSDEN-ZOLDER
+32 11 85 88 88
MARKETING@CIRCUIT-ZOLDER.BE
WWW.CIRCUIT-ZOLDER.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 85 88 88

TENTOONSTELLING ONBEGRENSD SNEL!

- > I.S.M. MUSEUMWERKING CIRCUIT ZOLDER EN VZW TERLAEMEN
Op het circuit van Zolder wordt al 50 jaar geracet tegen de klok. Autocoueurs, motorracers en wielrenners trachten steeds sneller de eindstreep te halen.

Lanaken. Dienst Erfgoed, gemeentefusie in Lanaken

We reconstrueren de evolutie in het doorbreken van snelheidsgrenzen met snelheidsmeters, tijdsuitslagen van historische koersen en coureurs, aerodynamische ontwikkelingen in de racerij en de soms desastreuze gevolgen van grenzeloze snelheid.

> **TRIBUNE CIRCUIT ZOLDER, TERLAEMEN 30, 3550 HEUSDEN-ZOLDER**

> **DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR**

HOESELT WERM

**CULTURELE DIENST
HOESELT**

EUROPALAAN 2
3730 HOESELT
YVES.VONCKEN@HOESELT.BE
WWW.HOESELT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 12 45 75 25

RONDLEIDING VERGULDEN EN MEUBELRESTAURATIE: KUNSTAMBACHT ZONDER GRENZEN

> **I.S.M. ATELIER VANDUCA EN ERFGOED
HASPENGOUW**

Atelier Vanduca kent een familietraditie in het vergulden van torenhanen, houtsnijwerk, stucwerk en hekken. Hun opdrachten reiken ver over de provinciegrenzen, van Antwerpen tot Venlo. Christophe en Eline zijn ook bedrijvig in het restaureren van kaders (kerk)meubilair. Zij nemen je mee doorheen hun atelier. Je ontdekt er het verschil

tussen blad- en witgoud, tussen water- en olieverguldend ...

> **ATELIER VANDUCA, TONGERSESTEENWEG 160, 3730 HOESELT - WERM**

> **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR,
DOORLOPEND RONDLEIDINGEN
(DUUR: 30 MIN.)**

HOUTHALEN- HELCHTEREN

GEMEENTEBESTUUR HOUTHALEN-HELCHTEREN

NIJEUW ADMINISTRATIEF CENTRUM (NAC)
PASTORIJSTRAAT 30
3530 HOUTHALEN-HELCHTEREN
INFO@HOUTHALEN-HELCHTEREN.BE
WWW.HOUTHALEN-HELCHTEREN.BE/

WELZIJN/ADVIESRAAD
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 497 449 274

SPEKTAKEL DE HODJA EN ZIJN EZEL: REISDE HIJ MEE?

> **I.S.M. HOUTHALENSE MOSKEE, CULTUUR
EN SOLIDARITEITSVERENIGING, TURKSE
VROUWENWERKING, BASISCHOLEN
MEULENBERG, GEMEENTELIJKE DIVERSI-
TEITSRAAD EN TEAM MAATSCHAPPELIJKE
PARTICIPATIE**

Wist je dat 1996 door UNESCO werd uitgeroepen tot internationaal Hodja-jaar? Nu komen de hodja en zijn verhalen naar het kinderfeest. Leeft zijn ezeltje nog? Heeft hij zijn baard nog? Welke avonturen heeft hij de voorbije 50 jaar zoal beleefd? Ben jij ook nieuwsgierig? De antwoorden op deze en tal van andere vragen kom je vandaag door workshops en een voorstelling van een gastverteller te weten.

> **CULTUREEL CENTRUM CASINO,
VARENSTRAAT 22A,
3530 HOUTHALEN-HELCHTEREN**

> **DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 18 UUR,
VOOR KINDEREN VAN 5 TOT 12 JAAR**

LANAKEN

DIENST ERFGOED

KONING ALBERTLAAN 112
3620 LANAKEN
ERFGOED@LANAKEN.BE
WWW.LANAKEN.BE/ERFGOED

TENTOONSTELLING DE NIEUWE GRENZEN VAN LANAKEN. DE SPOTS OP DE GEMEENTEFUSIE

> **I.S.M. DIENST CULTUUR, ERFGOEDKRING
WIOSELLO, K.G.O.S.S.U. EN RENOVATIE
REKEM**

De gemeentefusie van Lanaken, Rekem, Neerharen, Gellik en Veldwezelt liep in 1976 niet van een leien dakje. We kijken

terug naar die woelige periode en kijken hoe de toenmalige gemeentegrenzen opgeheven werden ten voordele van de 'nieuwe'. Aan de hand van getuigenissen, archiefmateriaal, kaarten en documentatiemateriaal kijken we naar de gemeentefusie en het ontstaan van 'groot-Lanaken'.

> **CC LANAKEN,
AAN DE ENGELSE HOF 10,
3620 LANAKEN**

> **DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR**

LANAKEN VELDWEZELT

ERFGOEDKRING WIOSELLO

KONING ALBERTLAAN 112
3620 LANAKEN

WANDELING DE OUDE EN HUIDIGE LANDS- EN GEMEENTE- GRENZEN

> **I.S.M. DIENST ERFGOED**

De gemeentegrens van Lanaken is ook meteen de landsgrens. Maar ook die is in de loop der jaren gewijzigd. We wandelen van Veldwezelt tot aan de voormalige dorpsgrens met Lanaken en verkennen de vroegere landsgrenzen. De grens tussen België en Nederland (Maastricht) werd pas in 1843 definitief vastgelegd. Onderweg vertellen we over grenzen, oude kadastranamen en huidige straatnamen.

> **STEENFABRIEK HEYLEN-WIENERBERGER,
2DE CARABINIERSLAAN 145,
3620 LANAKEN - VELDWEZELT**

> **OM 10 UUR
(DUUR: CA. 2 UUR)**

LEOPOLDSBURG

MUSEUM KAMP VAN BEVERLO

HECHTELSESTEENWEG 9
3970 LEOPOLDSBURG
MUSEUMKVB@SKYNET.BE
WWW.MUSEUMKAMPVANBEVERLO.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 34 48 04

TENTOONSTELLING LEOPOLDSBURG GRENZELOOS

De hele wereld komt samen in Leopoldsborg. De eerste burgers die in 1835 hun schamele hutjes bouwden kwamen van overal. In 1850 wordt de nieuwe gemeente Bourg-Leopold opgericht. Nadien verbleven hier 40.000 militairen, sommigen met vrouw en kinderen. Leopoldsborg was ook berucht voor zijn cabarets en 'speciale cafés', met serveuses uit heel de wereld. Leopoldsborg was letterlijk grenzeeloos.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

LOMMEL

ERFGOED LOMMEL VZW

LUIKERSTEENWEG 244
3920 LOMMEL
INFO@ERFGOEDLOMMEL.BE
WWW.ERFGOEDLOMMEL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 60 42 24

TENTOONSTELLING DEN DOODENDRAAD. DE ELEKTRISCHE DRAAD- VERSPPERING TIJDENS WO

> I.S.M. DIENST ERFGOED PROVINCIE
OOST-VLAANDEREN

De zogenaamde 'Doodendraad' eiste vele slachtoffers. Brieven-dragers, passeurs, smokke-

laars ... moesten hun pogingen om de draad te passeren met hun leven bekopen. Ook in Lommel beïnvloedde de aanwezigheid van de elektrische draadverspering het dagelijkse leven. Ontdek met Family Search aktes van de burgerlijke stand van slachtoffers van de draad, gesneuvelden, weggevoerden, politieke gevangenen ...

> DE BARRIERE HISTORISCH DOCUMENTA-
TIECENTRUM, LUIKERSTEENWEG 244,
3920 LOMMEL

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR,
DOORLOPEND TUSSEN 13 EN 17 UUR
DEMONSTRATIES VAN DE WEBSITE
FAMILY SEARCH

→ LOOPT TOT 14 JUNI 2014

MAASEIK

JOHN SELBACHMUSEUM

BOOMGAARDSTRAAT 18
3680 MAASEIK
SELBACHMUSEUM@TELENET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 89 62 20 00

RONDLEIDING HET JOHN SELBACH MUSEUM GAAT GRENZELOOS

Een bezoek aan het John Selbach Museum is als het bekijken van een documentairefilm uit voorbije eeuwen, een middag zou eindeloos lang moeten duren, elk beeld of speeltuig doet je immers wegdromen naar verre bestemmingen, brengt je in contact met exotische oorden, luchten met een eindeloze diepte, rondtrekkende vreemde muzikanten, paarden en ruitjes brengen je ver over de grenzen ...

> OM 11, 13 EN 15 UUR

> RESERVATIE SELBACHMUSEUM@
TELENET.BE, +32 89 62 20 00,
MAXIMUM 3 X 40 PLAATSEN

MUSEA MAASEIK

MARKT 45
3680 MAASEIK
MUSEA@MAASEIK.BE
WWW.MUSEAMAASEIK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 89 56 68 90

TENTOONSTELLING PIJN EN HELING TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG

In 2014 is het 100 jaar geleden dat WO I uitbrak. Bij de 'Grote Oorlog' denken we aan de verschrikkelijke verhalen uit de loopgraven aan de IJzer. In het Regionaal Archeologisch Museum ontdek je welke invloed deze tragische oorlog had op de Maaseikenaars en de Maaslander. Velen moesten vluchten om te kunnen overleven, vaak over de grenzen heen. Dit was niet altijd zonder gevaar ...

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR

→ LOOPT TOT 31 JULI 2014

MAAS- MECHELEN

VZW MOSKEE MOHAMMADI EN VZW MOSKEE EL ISLAM

WINDELSTEENSTRAAT 2 EN
VALKENIERSSTRAAT 19B
3630 MAASMECHELEN
+32 477 448 136, +32 475 397 255
JOS.HERMANS@MAASMECHELEN.BE/
WWW.TOERISMEMAASMECHELEN.BE/
WAT_TE_DOEN/BEZIENSWAARDIGHEDEN/
MULTICULTUREEL
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 448 136

TENTOONSTELLING 50 JAAR MAROKKAANSE MIGRATIE

> I.S.M. STICHTING ERFGOED EISDEN,
DIENST ERFGOED MAASMECHELEN EN
CULTUREEL CENTRUM MAASMECHELEN
Beide Marokkaanse moskeeën

ontplooiën naast hun religieuze functie ook socioculturele initiatieven. In het kader van de herdenking van 50 jaar Marokkaanse migratie riepen zij, in samenwerking met de gemeente Maasmechelen, de gemeenschap op historisch fotomateriaal ter beschikking te stellen en hun verhalen te delen. Diverse thema's komen aan bod: tewerkstelling, religie, huisvesting, gezinshereniging ...

> MOSKEE MOHAMMADI EN
MOSKEE EL ISLAM, WINDELSTEEN-
STRAAT 2 - VALKENIERSSTRAAT 19B,
3630 MAASMECHELEN

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

VZW STICHTING ERFGOED EISDEN

MUSEUM VAN DE MIJNWERKERSWONING
MARIE JOSÉESTRAAT 3
3630 MAASMECHELEN
+32 89 76 45 75
JOHANN.KOHLBACHER@TELENET.BE
WWW.ERFGOEDEISDEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 44 81 36

TENTOONSTELLING VAN HEINDE NAAR VERRE: TERUGKEERMIGRATIE EN DOORSTROOMMIGRATIE

> I.S.M. DIENST ERFGOED MAASMECHELEN
Veel mensen zijn vertrouwd met de geschiedenis van de vele migratiestromen naar de Mijnstreek. Dat een deel van deze arbeidsmigranten terugkeerde naar het thuisland of verder trok naar Amerika, Canada of Australië is een veel minder gekend fenomeen. Ontdek op deze tentoonstelling de verhalen en het erfgoed van deze ex-Eisdenaren en hoor de persoonlijke getuigenissen over hun tocht en nieuwe leven.

> CASINO, KASTANJELAAN 53,
3630 MAASMECHELEN

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

VZW TUINWIJK 2020

GUILAUME LAMBERTLAAN 17
3630 MAASMECHELEN
+32 471 26 53 36
INFO@TUINWIJK2020.BE
WWW.TUINWIJK2020.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 44 81 36

TENTOONSTELLING 50 JAAR TURKSE MIGRATIE

> I.S.M. TURKSE GEMEENSCHAP MAASME-
CHELEN, STICHTING ERFGOED EISDEN EN
DIENST ERFGOED MAASMECHELEN

In 2013 werden in het kader van de uitgave van een fotoboek reeds honderden foto's van en door Turkse families verzameld. Tuinwijk 2020 en de Turkse gemeenschap tonen nu een selectie van historische foto's op diverse locaties in de Tuinwijk. Vaak vergeten of onbekende geschiedenis wordt herontdekt: Turkse families in een nieuwe omgeving, religieuze beleving, vreugde, maar ook verdriet en heimwee.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

MAAS- MECHELEN OPGRIMBIE

'T OUDE GRIMBIACA

SCHOOLSTRAAT 17
3630 MAASMECHELEN - OPGRIMBIE
+32 89 76 29 68
FORD.RS200@GMAIL.COM
WWW.FACEBOOK.COM/PAGES/OPGRIM-
BIE-OP-POSTKAART-EN-FOTO
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 44 81 36

TENTOONSTELLING IN DE EEUWEN DER EEUWEN. DE LAATSTE REIS VASTGELEGD

> I.S.M. DIENST ERFGOED
MAASMECHELEN

HASPENGOUW

Dat Haspengouw rijk is aan erfgoed wordt weer bewezen met 28 activiteiten in 7 gemeenten. Laat je onderdompelen in de geschiedenis van de gemeentegrenzen in Gingelom, ontdek een grenzeloos topstuk in Borgloon of laat je verrassen door een enorme collectie historische landbouwmachines met internationale allure in Riemst. Er is voor elk wat wils, voor jong en oud. Alle activiteiten vind je op www.erfgoedhaspengouw.be.

INFO

- > [ERFgoedcel HASPENGOUW, DIESTERSTRAAT 1, 3800 SINT-TRUIDEN, +32 11 70 18 30](mailto:ERFgoedcel@haspengouw.be)
INFO@ERFgoedhaspengouw.be, WWW.ERFgoedhaspengouw.be
- > [ERFgoed HASPENGOUW vind je ook op Facebook en Twitter.](#)

In 2010 startte de gemeente Maasmechelen met het ruimen van oude graven te Opgrimbie. Heemkring 't Oude Grimbiaca heeft toen het nog ongeschonden kerkhof vastgelegd op foto en ging op zoek naar verschillende bijbehorende bronnen over de laatste reis: doodsbriefjes, bidprentjes, rouwadvertenties ... Je maakt kennis met voormalige inwoners uit Opgrimbie en volgt hun laatste reis.

- > [GEMEENSCHAPSCENTRUM OPGRIMBIE, HOEKSTRAAT 1, 3630 MAASMECHELEN - OPGRIMBIE](#)

- > [DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR](#)

MULTIMEDIA- PRESENTATIE DIGITAAL KERKHOF OP- GRIMBIE. DE LAATSTE REIS DIGITAAL VASTGELEGD

- > [I.S.M. DIENST ERFgoed MAASMECHELEN](#)
Maak kennis met de nieuwe website 'Digitaal Kerkhof Opgrimbie' van Heemkring 't Oude Grimbiaca waarop de laatste reis digitaal in beeld wordt gebracht. Bidprentjes, doodsbriefjes, foto's van graven ... werden

verzameld, gedigitaliseerd en aan elkaar gelinkt. De website en de zoekmogelijkheden worden gepresenteerd en je kan zelf op zoek gaan naar je voorouders uit Opgrimbie.

- > [GEMEENSCHAPSCENTRUM OPGRIMBIE, HOEKSTRAAT 1, 3630 MAASMECHELEN - OPGRIMBIE](#)
- > [DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR](#)

MAASMECHELEN UIKHOVEN

LANDBOUWMUSEUM DE NOSTALGIE

PASTOOR GOOSSENSLAAN 29
3631 MAASMECHELEN - UIKHOVEN
+32 477 67 52 12
CHRISTEL.KEES@TELENET.BE
WWW.TOERISMEMAASMECHELEN.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 477 67 52 12

TENTOONSTELLING GRENZELOOS VERZAMELEN

- > [I.S.M. DIENST ERFgoed MAASMECHELEN EN DIVERSE PARTICULIERE COLLECTIONEERS](#)
Landbouwmuseum 'De Nostal-

gie' doet zijn naam alle eer aan: vanuit de Euregio verzamelen verschillende collectioneers zich om de oude glorie van vroeger te tonen. De beheerder spant zich in om vanuit verschillende privécollecties ondermeer oude ambachten, stationaire motoren en allerhande erfgoed te tonen dat normaal verscholen blijft voor het publiek.

- > [DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR](#)

MEEUWEN- GRUITRODE

GEMEENTE MEEUWEN-GRUITRODE

PHIL BOSMANSPLEIN 1
3670 MEEUWEN-GRUITRODE
+32 89 85 59 46
TOERISME@MEEUWEN-GRUITRODE.BE
WWW.MEEUWEN-GRUITRODE.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 476 86 74 47

RONDLEIDING GENIET GRENZELOOS IN DE DUINENGORGEL

- > [I.S.M. GEMEENTE OPGLABBEK EN STAD MAASEIK](#)

Ontdek de Duinengordel in het hart van de Limburgse Kempen. Beklim de Oudsberg, de hoogste landduin van Vlaanderen en deel van het 'Hoge Kempen ruraal-industrieel overganglandschap'. Tuur over de grenzen heen. Verken de Commanderie in Gruitrode en maak kennis met de ridders van de Duitse Orde ... een verhaal zonder grenzen. Rondleidingen en lezingen maken je wegwijs in de geschiedenis.

- > [COMMANDERIJ GRUITRODE,](#)

[WEG NAAR OPOETEREN 2,](#)
[3670 MEEUWEN-GRUITRODE](#)

- > [DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR,](#)
[DOORLOPEND ANIMATIE VOOR KLEIN EN GROOT TUSSEN 14 EN 18 UUR, LEZING](#)

OVER DE 'DUITSE ORDE' OM 14 EN 16 UUR,
RONDLEIDING OM 10.30, 13.30, 14.30,
15.30 EN 16.30 UUR, CONCERT 'BOREAS'
OM 14 EN 15.30 UUR, VERTREK WANDELING EN FIETSTOCHT TUSSEN 10 EN 15 UUR, VERTREK RUITER- EN MENTOCHTEN TUSSEN 9 EN 14 UUR

NEERPELT SINT- HUIBRECHTS- LILLE

HEEMKUNDIGE KRING SINT-HUIBRECHTS-LILLE

DORPSSTRAAT 30
3910 NEERPELT - SINT-HUIBRECHTS-LILLE
INFO@HEEMKUNDE-SHLILLE.BE
WWW.HEEMKUNDE-SHLILLE.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 11 64 02 09

TENTOONSTELLING VAN NEDERZETTING NAAR DORP EN FUSIEGEMEENTE: GRENSWIJZIGINGEN DOOR HEEN DE EEUWEN

We focussen op de gewijzigde grenzen in de loop van de voorbije eeuwen: van Gallo-Romeinse nederzetting tot onderdeel van de Vrije Heerlijkheid Grevenbroek, van middeleeuws dorp met gemene gronden tot fusiegemeente. We besteden speciale aandacht aan de teuten.

- > [DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 12 UUR EN VAN 14 TOT 18 UUR](#)

OVERPELT

TAUHID CULTUREEL ONTMOETINGSCENTRUM

BREUGHELWEG 52
3900 OVERPELT

TENTOONSTELLING MAROKKAANSE MIGRATIE NAAR BELGIË

- > [I.S.M. GEMEENTE OVERPELT EN PROVINCIAAL INTEGRATIECENTRUM LIMBURG](#)

In 2014 herdenkt de Marokkaanse gemeenschap vijftig jaar migratie naar België. Persoonlijke getuigenissen en verhalen staan centraal. Daarnaast werpen foto's en diverse voorwerpen licht op het migratieverhaal en de Marokkaanse cultuur. Proef ook van de overheerlijke Marokkaanse hapjes.

- > [DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR](#)

PEER

WERKGROEP HERDENKING WOI

ZUIDERVEST 2 A
3990 PEER
+32 11 61 07 20
CHRIS.LINSEN@PEER.BE
WWW.BICCPEER.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 11 610 737

FIETSTOCHT HERDENKING WOI

- > [I.S.M. STAD PEER, BOND OUD-STRIJDERS, CULTURELE KRING, DAVIDSFONDS, HEEMKUNDIGE KRING PEER EN HEEMKUNDIGE KRING WIJCHMAAL](#)

Beklim de 'Reus der Kempen' en luister naar de verhalen over WOI. Proef van 'oorlogsvoedsel' aan de Deusterkapel. Het Poorthuis wordt omgetoverd tot gaarkeuken, met reproducties van aanplakbrieven van de bezetter. In de bibliotheek is er een tentoonstelling en een boekenstand over WOI. Maak ook kennis met het leven van 'passeur' Henri Verdonck.

- > [DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR](#)

RIEMST

GEMEENTEBESTUUR RIEMST

MAASTRICHTERSTEENWEG 2B
3770 RIEMST
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 476 40 00 87

TENTOONSTELLING HISTORISCHE MACHINES UIT DE HELE WERELD

Maak kennis met verschillende antieke landbouwwerktuigen en stationaire motoren die nooit in België gewerkt hebben. De familie Peumans verzamelde deze machines over de hele wereld en beheert ze. Je kan deze unieke collectie tijdens Erfgoeddag bezichtigen.

- > TONGERSESTEENWEG 163,
3770 RIEMST
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

PAROCHIERAAD ST-GENOVEVA ZUSSEN

KALSTERSTRAAT 28
3770 RIEMST
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 12 440 370

TENTOONSTELLING LEVEN EN WERK VAN MGR. TRUDO JANS, MISSIE- BISSCHOP IN CHINA

> I.S.M. GEMEENTE RIEMST
Mgr. Trudo Jans werd samen met pater Bruno Vanwert uit Vlijtingen tijdens de bloedige missie op 9 september 1929 in Iching (China) vermoord. Ontdek via uniek archiefmateriaal de tijdsgeest in China en de wijze waarop er aan missiewerk werd gedaan.

- > ST-GENOVEVA ZUSSEN,
PASTOOR BOLLLENSTRAAT 8,
3770 RIEMST
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

SINT-TRUIDEN

GESCHIED- EN HEEMKUN- DIGE KRING KORTENBOS

KRUISSTRAAT 61
3570 ALKEN
GHK.KORTENBOS@GMAIL.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 474 77 76 04

TENTOONSTELLING DE KLEEDJES EN MANTELTJES VAN HET MIRACULEUZE MA- RIABEELD EN DE VIERING VAN 60 JAAR BEIJAARDKLANKEN

> I.S.M. ERFGOEDCEL HASPENGOUW
Kortenbos was en is een belang-
rijk bedevaartsoord ter ere van
Maria. De kleedjes en manteltjes
van het miraculeuze Mariabeeld
zijn schenkingen vanuit het
hele land naar aanleiding van
genezingen. Dit toont aan dat
er een grenzeloze toeloop aan
bedevaarders naar Kortenbos
was vanaf de 16e eeuw. Luister
ook hoe de beiaard tot ver over
de grenzen van Kortenbos
weerklinkt.

- > BASILIEK ONZE-LIEVE-VROUW-TEN-
HEMELOPNEMING, BASILIEKSTRAAT Z/N,
3800 SINT-TRUIDEN
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR,
BEIJAARDCONCERT OM 14 UUR
(DUUR: 1 UUR)

HEEMKUNDIGE KRING GROOT SINT-TRUIDEN

MELVEREN-CENTRUM 36
3800 SINT-TRUIDEN
ANDRE.PHILIPPAERTS@GMAIL.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 68 01 70

TENTOONSTELLING OUDE ANSICHTKAARTEN

> I.S.M. M-THEATER
Op reis gaan en een ansicht-
kaartje sturen naar je familie en
vrienden is toch veel leuker dan
een sms? Je ziet een honderdtal
oude prentkaarten met pittige
commentaar, gericht aan een

adres in Sint-Truiden. Sommige
afzenders gingen ook op zoek
naar bijzondere postzegels. En
welk souvenir brachten ze mee?
Geïnspireerd door de prentkaar-
ten speelt het M-theater enkele
tafereltjes.

- > 'T GALERIJTJE, MINDERBROEDERSSTRAAT
29, 3800 SINT-TRUIDEN
- > DOORLOPEND OPEN VAN 13 TOT 18 UUR,
TONEEL OM 14, 15, 16 EN 17 UUR
(DUUR: 20 MIN.)

HISTORISCH CENTRUM LUCHTMACHTBASIS BRUSTEM

DIESTERSTRAAT 1
3800 SINT-TRUIDEN
DANY_SCHOEBCRECHTS@HOTMAIL.COM
WWW.AIRBASE-ST-TROND.BE/INDEX.PHP/NL
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 53 81 45

TENTOONSTELLING DE INTERNATIONALE OPDRACHTEN VAN DE BELGISCHE LUCHTMACHT

- > I.S.M. BURGERLIJKE MILITAIRE
SAMENWERKING TE SINT-TRUIDEN

Maak kennis met de vredesope-
raties van de luchtmacht onder
het mandaat van de Verenigde
Naties, met onder andere
volgende aspecten: no-flyzone
boven Libië als bescherming van
de burgerbevolking; inzet van de
luchtmacht vanaf de vliegba-
sis in Kandahar; humanitaire
hulp door helikopters in Mali.
Grenzeloze militaire hulp aan
personen in nood tijdens een
recent verleden.

- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
→ LOOPT TOT 30 OKTOBER 2014

KANT IN VLAANDEREN VZW

CLOCKEMSTRAAT 5A
3800 SINT-TRUIDEN
INFO@KANTINVLAANDEREN.BE
WWW.KANTINVLAANDEREN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 88 15 88

TENTOONSTELLING PUZZELMANIA: 'GESAMTKUNSTWERK' MET DIVERSE TEXTIELE TECHNIEKEN

- > I.S.M. KANTVERENIGINGEN EN KUNSTE-
NAARS UIT BINNEN-EN BUITENLAND

In het kantomuseum van Kant in
Vlaanderen kan je op Erfgoed-
dag een bijzondere tentoonstel-
ling bezoeken. Naast de oude
kantwerken van de zusters
Ursulinen wordt er een groot
'Gesamtkunstwerk' gepresen-
teerd. Het laat zien hoe mensen
van overal en vanuit hun eigen
interpretatie grenzeloze en
fantasierijke textiele vormen
creëren. Het past bovendien in
elkaar als een puzzel. Puzzel jij
ook mee?

- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

KANTELINK - KANT- EN TEXTIELKUNST

CLOCKEMSTRAAT 5
3800 SINT-TRUIDEN
RITA.VANWELKENHUYSEN@HOTMAIL.COM
WWW.KANTELINK.BLOGSPOT.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 473 53 96 51

TENTOONSTELLING KANT! EN KANT?

We zoomen in op een prachtig
gekleurd kantwerk uit de kant-
school van Sint-Truiden. Zowel
de vorm van de tekening als het
patroon zijn de inspiratiebron
waarmee grenzeloos gefan-
taseerd werd. Kantelink gaat
verder dan het traditioneel kant-
klossen: de grenzen van de kant-
structuren en de kantmaterialen
worden overschreden. Kom langs
en ontdek hoe hedendaagse
kantkunst naar traditionele kant
knipoogt.

- > STADHUIS (INKOMHAL), GROTE MARKT
Z/N, 3800 SINT-TRUIDEN
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
→ LOOPT TOT 4 MEI 2014

MINDERBROEDERS- KLOOSTER

MINDERBROEDERSSTRAAT 5
3800 SINT-TRUIDEN
+32 11 70 57 10
FRANSCUYPERS@OUTLOOK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 213 10 82

TENTOONSTELLING DE BLOEDIGE MISSIE IN CHINA

> I.S.M. MUSEUM DE MINDERE EN
CULTUURDIENST SINT-TRUIDEN
De Vlaamse minderbroeders
startten in 1872 met hun mis-
sionering in China. In juli 1904
stierven tien missionarissen
de marteldood in Cha-tse-ti.
Volgens de Chinese versie was
deze moord een uitvloeisel van
een conflict tussen katholieke en
protestantse Chinezen. Ontdek
de gerestaureerde cryptekapel
ter nagedachtenis van deze
martelaren.

- > DOORLOPEND OPEN VAN 11 TOT 17 UUR,
DOORLOPEND RONDELEIDING
→ LOOPT TOT 31 DECEMBER 2014

MUSEUM DE MINDERE

MINDERBROEDERSSITE
CAPUCIENESSENSTRAAT 1
3800 SINT-TRUIDEN
INFO@DEMINDERE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 67 29 71

TENTOONSTELLING BOOM EN MENS. DE BOOM ALS KRACHT, MYTHE, MUZE EN VERERING

De boom als grens in het land-
schap. De boom die de eeuwen
trotsert ver over de grenzen
van het menselijk bestaan. De
levensboom, de boom van de
balsem, de mythische boom,
beelden uit bomen ... Bomen in
al hun facetten voorgesteld op
foto's, schilderijen, tekeningen
en video-installaties. Kom kijken
in museum de Mindere over de
grenzen van het leven heen ...

› DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

➔ LOOPT TOT 20 JULI 2014

SINT-TRUIDENSE SCHATTEN VZW

PLANKSTRAAT 16
3800 SINT-TRUIDEN
SINTTRUIDENSESCHATTEN@GMAIL.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 476 92 75 04

TENTOONSTELLING SIMON MICHAËL CONINCKX, HET REISJOURNAAL VAN EEN KANUNNIK

› I.S.M. KERKRAAD VAN DE COLLEGIALE
ONZE LIEVE VROUW TENHEMELOPNE-
MINGKERK EN GESCHIED- EN OUDHEID-
KUNDIGE KRING SINT-TRUIDEN

De Truenaar Simon Michaël Coninckx vertrok in 1772 naar Rome om er zijn priesterop-
leiding te voltooien. Van zijn
heen- en terugreis hield hij een
dagboek bij dat de tijdsgeest en
de nakende Franse Revolutie
weerspiegelt. In Sint-Truiden
schreef hij korte volkse gedich-
ten en werd hij kanunnik van
de collegiale Onze-Lieve-Vrou-
wekerk. Het gerestaureerde
manuscript, enkele van zijn
dichtwerken en door hem ver-
taalde fabels van de La Fontaine
worden samen met voorwerpen
uit die tijdsperiode tentoonge-
steld. Laat je vervoeren door
de tonen van het 18e-eeuws
barokorgel.

› ONZE-LIEVE-VROUW-TENHEMELOP-
NEMINGKERK (SCHATKAMER), GROTE
MARKT Z/N, 3800 SINT-TRUIDEN

› DOORLOPEND OPEN VAN 13 TOT 18 UUR
➔ LOOPT TOT 31 DECEMBER 2014

STADSARCHIEF SINT-TRUIDEN

ABDIJSITE
DIESTERSTRAAT 1
3800 SINT-TRUIDEN
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 70 18 36

DEMONSTRATIE GRENZELOZE OPZOEKINGS- MOGELIJKHEDEN MET ON- LINE ARCHIEFINVENTARISSEN

Ook archieven zijn mee met
hun tijd. Ondertussen zijn een
groot aantal documenten via
internet raadpleegbaar. Maak op
Erfgoeddag kennis met de gren-
zeeloze zoekmogelijkheden
van online archiefinventarissen
en neem ook een kijkje achter de
schermen van het stadsarchief
van Sint-Truiden. Maak ook
kennis met de grenzeleze inter-
pretatie van archiefstukken door
de Academie Haspengouw.

› STADSARCHIEF, DIESTERSTRAAT 1, 3800
SINT-TRUIDEN

› DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR,
DEMO'S STADSARCHIEF DOOR THIERRY
GHYS OM 10, 13.30 EN 15.30 UUR, DEMO'S
RIJKSARCHIEF OM 10, 13 EN 15 UUR, DE-
MO'S BISSCHOPPELIJK ARCHIEF LIJK OM
13 EN 15 UUR, RONDELEIDING IN DE DEPOTS
VAN HET STADSARCHIEF OM 11, 14 EN 16
UUR, RONDELEIDING IN DE BIBLIOTHEEK
VAN HET VROEGERE KLEIN SEMINARIE OM
11, 13.30 EN 15.30 UUR

VOLKSKUNSTGROEP PIERLALA VZW

BREENDONKSTRAAT 23/202
3800 SINT-TRUIDEN
VOLKSKUNSTGROEP.PIERLALA@TELENET.BE
WWW.PIERLALA.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 497 86 30 85

DANSVOORSTELLING MEIBOOMPLANTING

› I.S.M. ERFGOEDCEL HASPENGOUW

Vroeger vierden de inwoners
van een stad of dorp het begin
van de lente met het planten van
de meiboom. Een met kleurige
linten versierde boom werd naar
het marktplein gedragen en daar
geplant. De bevolking danste
rond de meiboom en toonde zo
haar vreugde voor de nieuwe
lente. Volkskunstgroep Pierlala
zet deze grenzeleze en van oor-
sprongheidse traditie voort

met volksdansen uit binnen- en
buitenland.

› GROENMARKT, 3800 SINT-TRUIDEN
› DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 15 UUR

VZW ABDIJ STAD EN REGIO

GORSEM-DORP 31
3803 SINT-TRUIDEN
CLEM.VERHEYDEN@TELENET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 484 59 44 66

TENTOONSTELLING EUCHERIUS: VAN ORLÉANS NAAR SINT-TRUIDEN

› I.S.M. GESCHIED- EN OUDHEIDKUNDIGE
KRING SINT-TRUIDEN EN STADSBESTUUR
SINT-TRUIDEN

De restauratie van het beeld
van de Heilige Eucherius, dat
zich in de abdij van Sint-Truiden
bevindt, is de ideale gelegenheid
om in te gaan op de figuur van
Eucherius: hoe kwam de bis-
schop van Orléans in Sint-Trui-
den terecht? Wat is zijn verhaal?
Welk verhaal schuilt er achter
het beeld en de restauratie?
Een verhaal van geografie
en geschiedenis, grenzen en
migratie.

› ABDIJ SINT-TRUIDEN (INKOMHAL EN
KEIZERSZAAL), DIESTERSTRAAT 1, 3800
SINT-TRUIDEN

› DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
➔ LOOPT DOOR TOT 4 MEI 2014

TESSENDERLO

TESSENDERLO ERFGOEDOVERLEG

MARKT Z/N
3980 TESSENDERLO
+32 13 35 33 31
VVV@TESSENDERLO.BE
WWW.VVVTESSENDERLO.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 13 35 33 31

TENTOONSTELLING OUDE GRENZEN

Tessenderlo was een oude
grensplaats. Het behoorde in de
18e eeuw tot het prinsbisdom
Luik en lag op de grens met
Brabant. Dit was een periode
van grensoorlogen die aan beide
zijden van de grens werden
uitgevochten met commiezen of
douanen. Er waren ook talloze
smokkelincidenten, helaas soms
met dodelijke afloop. Kom in
de kelder kijken naar boeiende
collectiestukken.

› GEMEENTEHUIS -
MUSEUM DE KELDER, MARKT Z/N, 3980
TESSENDERLO

› DOORLOPEND OPEN VAN 13 TOT 18 UUR,
GELEIDE FIETSTOCHT LANGS DE DRIE
LOCATIES IN TESSENDERLO OM 13.30 UUR
(EINDE VOORZIEN OM 17 UUR)

VVV-TESSENDERLO

MARKT Z/N
3980 TESSENDERLO
VVV@TESSENDERLO.BE
WWW.VVVTESSENDERLO.BE

TENTOONSTELLING BIJEN EN HONING, MEDE OF HONINGWIJN

› I.S.M. TAXANDERS EN MOLENVRIENDEN
Kom meer te weten over bijen
en de lange weg van graankorrel
tot brood. Ken je de biehal en
de bloemenweide al? Proef de
Looise mede of honingwijn. In
de oven achter het molenhuis
wordt brood, vlaai en speculoos
gebakken. De molenaars geven
uitleg bij dit oude ambacht. Ze
schaafden hun technieken lang
geleden bij om hun ambacht
levend te houden. Hiervoor
gingen ze vaak over grenzen. Wil
je weten welke?

› MOLEN, MOLENSTRAAT 2,
3980 TESSENDERLO
› DOORLOPEND OPEN VAN 13 TOT 18 UUR

TENTOONSTELLING VAN EI TOT EI

Maak kennis met het streek-
product 'Looise spiekoek'.
Wist je dat sommige ingredi-
enten een hele weg aflegden?
Ontdek de weg en fascinerende
geschiedenis van dit heerlijke
streekproduct.

› BOSMUSEUM, ZAVELBERG 10, 3980
TESSENDERLO

› DOORLOPEND OPEN VAN 13 TOT 18 UUR

TONGEREN

ERFGOEDCEL TONGEREN

MAASTRICHTERSTRAAT 10
3700 TONGEREN
ERFGOEDCEL@STADTONGEREN.BE
WWW.TONGEREN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 12 80 00 92

TENTOONSTELLING HEILIGEN AAN HET WOORD

› I.S.M. STADSARCHIEF TONGEREN
We kijken in deze tentoonstel-
ling verder dan het beeld zelf.
We overschrijden de grenzen
van het object en kijken zo naar
de legendes van de heiligen
die tentoongesteld staan. Wie
waren zij en wat is hun verhaal?
Daarenboven gaan we de
discussie aan met de grenzen
van de tijd. Via restauratie en
conservatie vergroten we de
levensduur van het object en
overschrijden we zo de grenzen
van de tijd.

› DOORLOPEND OPEN VAN 13 TOT 18 UUR

LEZING DE TYPOLOGIE VAN DE KUNSTCRIMINEEL

Je krijgt een boeiende blik op de
wereld van de kunstcrimineel.
Met tal van voorbeelden doet
Janpiet Callens uit de doeken
hoe en waarom kunst vervalst
wordt. We kijken over de grenzen
van het kunstwerk en zien hoe

bepaalde ethische grenzen (de grenzen van het (on)aanvaardbare) doorbroken worden om kunst te vervalsen.

> [GALLO-ROMEINS MUSEUM \(AUDITORIUM\), KIELENSTRAAT 15, 3700 TONGEREN](#)

> OM 11 EN 15 UUR

TOERISME TONGEREN

MAASTRICHTERSTRAAT 10
3700 TONGEREN
WWW.TONGEREN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 12 80 00 70

ZOEKTOCHT DOORBREEK DE GRENZEN

> [I.S.M. ERFGOEDCEL TONGEREN](#)

Tijdens dit stadspel worden de grenzen van de werkelijkheid doorbroken. Kom tijdens dit spel meer te weten over het zichtbare en onzichtbare erfgoed. Maak kennis met o.a. de roddelende tantes van Pumkeskal en doorbreek de grenzen van de werkelijkheid. Ga op zoek naar de fouten en laat de twijfel verdwijnen.

> [INFOPUNT, VEEMARKT, 3700 TONGEREN](#)

> [DOORLOPEND TUSSEN 11 EN 18 UUR, ANTIKMARKT DOORLOPEND](#)

VAN 7 TOT 13 UUR

> [LOOPT TOT 31 AUGUSTUS 2014](#)

GALLO-ROMEINS MUSEUM

KIELENSTRAAT 15
3700 TONGEREN
WWW.GALLOROMEINSMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 12 67 03 46

EXPERTENBEURS WEET WAT JE BEZIELT

> [I.S.M. ARGUS](#)

Kom met je antiquiteiten, kunst of kitsch naar het museum. Ontmoet er restaurateurs die je vertellen en tonen hoe je schilderijen, glas- en aardewerk quasi onbegrensd houdbaar houdt.

Ontdek hoe voorwerpen de tand des tijds doorstaan hebben en zo bepaalde grenzen hebben doorbroken. Laat de experts je schatten identificeren, analyseren en taxeren. Zo begrijp je waarom je ze grenzeloos mooi vindt.

> [DOORLOPEND TUSSEN 11 EN 17 UUR](#)

ZONHOVEN

HEEMKUNDEKRING ZONHOVEN

HEUVENSTRAAT 4
3520 ZONHOVEN
HEEMKUNDE@ZONHOVEN.BE

TENTOONSTELLING DE GROTE OORLOG IN ZONHOVEN 1914 - 1918

> [I.S.M. TOERISME ZONHOVEN, GEMEENSCHAPSCENTRUM TENTAKEL, ERFGOEDCEL HASSELT EN ERFGOED DIEPENBEEK](#)

In tijden van oorlog krijgen grenzen ineens een heel andere betekenis. Mensen die vaak nooit verder dan de naburige dorpen kwamen, vluchten of worden afgevoerd naar de andere kant van het land en soms nog verder. De tentoonstelling geeft aan de hand van persoonlijke documenten, foto's en getuigenissen een beeld van de impact van de Eerste Wereldoorlog op het dagelijks leven in Zonhoven.

> [GEMEENSCHAPSCENTRUM TENTAKEL, KNEUTERWEG 2, 3520 ZONHOVEN](#)

> [DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR](#)

This image shows a full page of blank handwriting practice paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal red lines across the entire width of the page. The background is white, and there are no margins, text, or other markings present.

Eos Memo

een frisse kijk op geschiedenis

Iedere editie schrijft Memo geschiedenis vanuit de actualiteit. Historische inzichten, verfrissend en verrassend gebracht.

Deze actie is geldig t.e.m. 31 mei 2014

Abonneer nu
VOOR SLECHTS €18

VRAAG UW ABONNEMENT AAN VIA
www.eoswetenschap.eu/geschiedenis

RADIO 2 IN OOST-VLAANDEREN, VOOR GRENZeloos LUISTERPLEZIER!
LUISTER NAAR MIDDAGPOST OP 98.6 FM EN BELEEF JE MOOIESTE ERFGOEDDAG OOI!
MEER INFO: WWW.RADIO2.BE

WWW
ERFGOEDDAG
BE

ERFGOED
DAG

PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

AALST

Aan variatie geen gebrek in Aalst. Het thema 'grenzeloos' wordt er op erg verschillende manieren ingevuld: van de grenzen van het oude Land van Aalst of de grenzen van de Sint-Martinuskerk tot de grens oversteken naar Nederland om er een bepaalde visie te verkondigen, zoals priester Daens deed. Of wat dacht je van het aftasten van de grenzen binnen Aalst en deelgemeenten? Of de Faluintjes die zich groepeerden en een nieuwe grens optrokken? Het thema inspireerde Aalst Mixt om een mobiele tentoonstelling op te richten over de werkgelegenheid van immigranten in de jaren 1950-1960 en vandaag.

INFO

- DE LOKALE PROGRAMMABROCHURE VIND JE BIJ ALLE DEELNEMERS IN AALST EN IN DE OMLIGGENDE PARTNERGEMEENTEN (DENDERLEEUV, ERPE-MERE, LEDE EN NINOVE).
- ERFGOEDCEL AALST, OUDE VISMARKT 1, 9300 AALST, T +32 53 73 23 06, ERFGOEDCEL@AALST.BE, WWW.ERFGOEDCEL.AALST.BE

AALST

AALST MIXT

VZW PAROL
HERTSAGE II-19
9300 AALST
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 499 86 50 65

TENTOONSTELLING DE TEWERKSTELLING VAN MENSEN MET EEN MIGRATIEACHTERGROND GISTEREN EN VANDAAG

Een reeks foto's vertelt de verhalen over werkgelegenheid van mensen met een migratieachtergrond. We kijken terug naar de jaren 1950-1960 en maken de sprong naar de situatie vandaag.

- MARKT, MARKT 1, 9300 AALST
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 14 EN 15 UUR

GESCHIEDKUNDIGE VERENIGING VAN AALST

PUTSTRAAT 1 - 9310 AALST - MELDERT
LUC.GEEROMS@AALST.BE
WWW.HETLANDVANAALST.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 53 73 23 45

RONDLEIDING SINT-MARTINUSKERK AALST GRENZeloos

Ontdek het Land van Aalst in deze onafgewerkte kerk uit 1480. We focussen op 'zonevreemde' elementen die aantonen dat handels- en culturele contacten in het ancien régime vaak grensoverschrijdend of 'grenzeloos' waren. Reis mee langs de bouwgeschiedenis van de kerk, de grafsteen van boekdrukker Dirk Martens, het altaarschilderij door Rubens, het Van Peteghem-orgel, de Beeldenstorm ...

- SINT-MARTINUSKERK, PRIESTER DAENSPLEIN, 9300 AALST
- OM 15 UUR

PRIESTER DAENSFONDS VZW

HEKELGEMSTRAAT 47
9320 AALST - EREMBOEGEM
SECRETARIAAT.DAENSFONDS@SKYNET.BE
WWW.DAENS.ORG
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 459 409

MULTIMEDIA- PRESENTATIE DAENS IN NEDERLAND

- I.S.M. STEDELIJK MUSEUM

'T GASTHUY'S AALST

Priester Daens wordt in onze regio beschouwd als het sociale ijkpunt. Maar ook buiten Vlaanderen was hij actief. Rond 1899 trok Daens naar Nederland, deed er tal van steden aan en gaf er voordrachten. Ook hier werd zijn actie door de bisschoppen afgekeurd en kreeg hij het soms zwaar te verduren. In een korte videomontage brengen we dit verhaal in beeld.

- STEDELIJKE MUSEUM 'T GASTHUY'S AALST - DAENS MODULE, OUDE VISMARKT 13, 9300 AALST
- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR (DUUR: 20 MIN.)

'T GASTHUY'S - STEDELIJK MUSEUM AALST

OUDE VISMARKT 13
9300 AALST
MUSEUM@AALST.BE
WWW.AALST.BE/MUSEUM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 53 73 23 45

TENTOONSTELLING GRENZEN VAN AALST - GRENZEN IN AALST

- I.S.M. STADSARCHIEF AALST, DOCUMENTATIECENTRUM EN ARCHIEF VOOR DAENSISME EN HEDENDAAGSE GESCHIEDENIS VAN DE DENDERSTREEK (D.A.D.) VZW EN ERFGOEDCEL AALST

Het Land van Aalst (of Rijks-Vlaanderen) was eeuwenlang het grensgebied tussen het Franse en Duitse

rijk. De regio kende een zekere autonomie binnen het Vlaamse graafschap. De grens liep dwars door het grondgebied van het huidige groot-Aalst. Zo hoorden Baardegem en Meldert tot het Hertogdom Brabant. Merkwaardige grenzen van en in Aalst – ook qua dialect – vinden hun weg naar deze tentoonstelling.

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

LOOPT TOT 18 MEI 2014

AALST MOORSEL

HEEMKUNDIGE KRING DE FALUINTJES

GROTE BAAN 193
9310 AALST - HERDERSEM
DIERICKX.ALFFONS@TELENET.BE
HTTP://DEFALUINTJES.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 472 517 516

LEZING VIER DORPEN, ÉÉN STAD. DE GRENZEN VAN DE FALUINTJES

- I.S.M. HEEMKUNDE VLAANDEREN, CAG EN ERFGOEDCEL AALST

Op 1 januari 1977 werden de Faluintjesgemeenten Baardegem, Herdersem, Meldert en Moorsel ondanks groot protest toegevoegd aan Aalst. In de nasleep van de gemeentefusies werd in 1978 het 'Jaar van het Dorp' ingericht. Je verneemt meer over het ontstaan, het doel en verloop van dit bijzondere jaar en de impact op de lokale kring. Getuigenissen, foto's en oude affiches maken alles nog duidelijker.

- QUD GEMEENTEHUIS KAALBERG MOORSEL, PACHTING 4, 9310 AALST - MOORSEL
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, LEZING OM 11 UUR

BEVEREN- WAAS

ERFGOEDWERKING CC TER VESTEN

KASTEEL CORTEWALLE
ZWARTE DREEF 1
9120 BEVEREN-WAAS
BERT.VERWERFT@BEVEREN.BE
WWW.BEVEREN.BE/TERVESTEN
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 775 70 40

TENTOONSTELLING REYNAERD DIE MORDADEGHE DIEF. RECHTSPRAAK, MISDAAD EN STRAF IN HET LAND VAN BEVEREN (15E TOT 18E EEUW)

- I.S.M. GEMEENTEARCHIEF BEVEREN, HERTOEGELIJKE HEEMKUNDIGE KRING HET LAND VAN BEVEREN, ARCHIEF DE BERGEYCK

Archiven en erfgoedrelicten getuigen vaak over sluwe vossenstreken en goedgelovige slachtoffers. We tasten de grenzen af tussen goed en kwaad en gaan op zoek naar het criminele gedrag van onze voorouders. 'Vrouwe Justitia' wikt en weegt, terwijl de historische grenzen van de rechtspraak in de loop der eeuwen meermaals werden hertekend en gewijzigd.

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, DOORLOPEND RONDLEIDINGEN

LOOPT TOT 11 MEI 2014

HERTOEGELIJKE HEEMKUNDIGE KRING HET LAND VAN BEVEREN VZW

STATIONSTRAAT 6
9120 BEVEREN-WAAS
INFO@LANDVANBEVEREN.BE
WWW.LANDVANBEVEREN.BE

TENTOONSTELLING 1913. STILTE VOOR DE STORM? GROOT-BEVEREN

AAN DE VOORAVOND VAN DE GROOTE OORLOG

- > I.S.M. GEMEENTEARCHIEF BEVEREN, CC TER VESTEN, ARCHIEF DE BERGEYCK EN GIDSENVERENIGING BEVEREN.

Het kanonnengebouder van 1914 luidde ook in Beveren het einde in van de 'Belle Epoque'. De Beverse polderdorpen vormden vóór 1914 een transitzone waarlangs mensen, goederen en ideeën hun weg vonden naar onze noorderburen. Dit zou voor- goed veranderen. We snuiven nog eenmaal de sfeer op in het vooroorlogse Beveren en blikken terug op de lange 19e eeuw, een tijdperk van ongebreidelde vooruitgang.

- > KASTEEL CORTEWALLE, ZWARTE DREEF I, 9120 BEVEREN-WAAS
- > DOORLOPEND OPEN TUSSEN 14 EN 17 UUR
→ LOOPT TOT 28 SEPTEMBER 2014

DE PINTE ZEVEERGEM

GEMEENTEBESTUUR DE PINTE

KONING ALBERTLAAN 1
9840 DE PINTE
CULTUURBELEID@DEPINTE.BE
WWW.DEPINTE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 280 98 50

FIETSTOCHT GRENZELoze DEVOTIE IN DE PINTE EN ZEVEERGEM

- > I.S.M. HEEMKRING SCHELDEVELD, CULTUURRAAD EN ERFGOEDRAAD DE PINTE

 Waarom, door en voor wie werden de kapelletjes gebouwd? Welke betekenis moet je zoeken achter de beelden? Welke gebruiken bestaan vandaag nog? Op deze gezellige fietstocht, over de grenzen van De Pinte en Zeveergem heen, kom je het allemaal te

weten! Het gemeentebestuur stelt vandaag ook de publicatie 'Kapelletjes in De Pinte en Zeveergem' voor.

- > ONZE-LIEVE-VROUWKERK, DORP, 9840 DE PINTE - ZEVEERGEM, VOORSTELLING PUBLICATIE IN HET GEMEENTEHUIS (DE RAADSZAAL), KONING ALBERTLAAN 1, 9840 DE PINTE
- > VERTREK FIETSTOCHT OM 14 UUR, VOORSTELLING VAN PUBLICATIE OM 16 UUR
- > RESERVATIE WWW.DEPINTE.BE/ERFGOEDDAG.ASPX

DEINZE

MUSEUM VAN DEINZE EN DE LEIESTREEK

L. MATTHYSLAAN 3-5
9800 DEINZE
MUSEUM@DEINZE.BE
WWW.DEINZE.BE

SPREKTAKEL HET MUSEUM BREEKT UIT!

- > I.S.M. DIENST CULTUUR, JEUGDDIENST, ACADEMIE VOOR MUZIEK, WOORD EN DANS EN ACADEMIE VAN SCHONE KUNSTEN

 Over de grenzen van het museumgebouw heen, gaan we op zoek naar ideale plaatsen om de erfgoedcollectie tot leven te brengen. Oude muziekinstrumenten verhuizen naar de Stedelijke Muziekacademie, en op de speelplaats kan je genieten van oude spelletjes als bikkelen, hinkelen of knikkeren. In ruil gaan leerlingen literaire creatie en compositie in dialoog met de kunstwerken van Albert Saverys.

- > DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, SPEELSTRAAT DOORLOPEND TUSSEN 13.30 EN 17 UUR, OPEN DAG ACADEMIE MUZIEK VAN 14 TOT 18 UUR, OPEN DAG ACADEMIE SCHONE KUNSTEN VAN 11 TOT 17 UUR

DEINZE ASTENE

STICHTING GOED TE PARIJS

PARIJSESTRAAT 31
9800 DEINZE - ASTENE
LIEVEN.GODDERIS@GMAIL.COM
WWW.GOEDPARADJUS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 386 15 90

RONDLEIDING BINNENGLUREN BIJ DE BUREN: VOORSTELLING (RESTAURATIE) PLANNEN MET HET GOED TE PARIJS STADSBOSS DEINZE

- > I.S.M. REGIO LEIE SCHELDE, MONUMENTENWACHT, ANB, VLM, STAD DEINZE EN ODIN ARCHEOLOGISCHE OPGRAVINGEN

Aan de hand van archiefmateriaal brengen we de omzwervingen van het Lam Gods tussen 1794 en 2014 in kaart. Het wordt in 1794 meegenomen door Franse soldaten naar Parijs, daarna verstoopt Hitler het in zijn kunstencentrum in Linz. In 1946 keert het terug naar België. Wil je meer weten over de omzwervingen van het Lam Gods, kom dan op Erfgoeddag zeker een kijkje nemen!

- > OM 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 15.30 EN 16.30 UUR.
- > RESERVATIE LIEVEN.GODDERIS@GMAIL.COM, +32 473 89 00 23, WWW.GOEDPARADJUS.BE, MAXIMUM 6 X 25 PLAATSEN

DENDERMONDE

ERFGOEDCEL LAND VAN DENDERMONDE

NIJVERHEIDSSTRAAT 3
9200 DENDERMONDE
INFO@EGCLANDVANDENDERMONDE.BE
WWW.EGCLANDVANDENDERMONDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 471 217 727

DENDERMONDE

In het Land van Dendermonde doorbreken erfgoedorganisaties de grenzen! Laat je dus grenzeloos verrassen door een van de activiteiten in de regio. Maak kennis met de douane, laat je verleiden voor een reis per trein of boot, ontdek hoe bewoners uit de regio op hun manier grenzen verlegden, leer meer over een halve eeuw Turkse migratie of de migratie van jouw eigen voorouders, droom weg bij een verzameling postkaarten of ga op reis met reuzen! Wie zelf de grenzen van de tijd wil oversteken, kan zich in iedere gemeente laten fotograferen voor een gigantische nostalgische postkaart.

INFO

- > ERFGOEDCEL LAND VAN DENDERMONDE, NIJVERHEIDSSTRAAT 3, 9200 DENDERMONDE, +32 52 25 03 42, STEFANIE@EGCLANDVANDENDERMONDE.BE
- > NEEM OOK EEN KIJKJE OP ONZE FACEBOOKPAGINA OF LEES HET VOLLEDIGE PROGRAMMA NA OP ONZE WEBSITE WWW.EGCLANDVANDENDERMONDE.BE/PROJECTEN/ERFGOEDDAG 2014.

EVOCATIE GRENZELoze GROETEN UIT ...

- > I.S.M. BERLARE, BUGGENHOUT, DENDERMONDE, HAMME, LAARNE, LEBBEKE, WETTEREN, WICHELEN EN ZELE

Op vakantie in het Land van Dendermonde? Het kan! In Berlare, Buggenhout, Dendermonde, Hamme, Laarne, Lebbeke, Wetteren, Wichelen en Zele zorgt een reuzegrote postkaart voor een grenzeloos vakantiegevoel. Reis en poseer in je eigen of een andere gemeente met familie en vrienden in aangepaste outfit voor dit nostalgische plaatje en maak een geweldige vakantiefoto over de grenzen van de tijd heen!

- > ZIE WWW.EGCLANDVANDENDERMONDE.BE VOOR DE EXACTE LOCATIES

- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO DENDERMONDE

GENEALOGISCH DOCUMENTATIECENTRUM PRINSENHOF
VLAMARKT 29
9200 DENDERMONDE
INFO@FAMILIEKUNDE-DENDERMONDE.BE
WWW.FAMILIEKUNDE-DENDERMONDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 727 769

TENTOONSTELLING MIGRATIE & VERHUIS BIJ ONZE VOORoudERS

Onze voorouders bleven niet binnen de grenzen van hun gemeente, stad of land: op de vlucht voor het oorlogsgeweld of op zoek naar een beter leven, verhuisden vele 'gelukzoekers' naar andere oorden of vreemde landen als Frankrijk, Engeland, Congo of Amerika. Diverse publicaties en beschikbare bronnen geven je de kans om het verhaal van landverhuizers in je familiegeschiedenis te stofferen.

- > DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

MEETJESLAND

Het Meetjesland, dat is de groene streek die grenst aan Gent, West-Vlaanderen, Nederland en het Waasland. Grenzen genoeg dus om er een boeiende Erfgoeddag van te maken!

Op Erfgoeddag word je meester-smokkelaar. Verken onze grillige grenzen en kom mee krulbollen over de grenzen heen! Samen met jou dromen we over dichte burens en verre reizen. Ook in de Eerste Wereldoorlog speelden de grenzen van het Meetjesland een grote rol. Ontdek de vele verhalen over de elektrische draadversperring 'den draad', de bunkerlinie, het smokkel... Het volledige herinneringsprogramma 100 jaar Eerste Wereldoorlog in het Meetjesland, wandel- en fietsroutes, historische feiten en oorlogserfgoed vind je op www.eerstewereldoorlogmeetjesland.be.

INFO

> ERFgoedcel@meetjesland.be, VAN HOOREBEKEPLEIN 184, EEKLO, +32 9 373 75 96, ERFgoedcel@comeet.be, www.ERFgoedmeetjesland.be

DENDERMONDE BAASRODE

ERFGOEDSITE HOF TEN PEENE

SINT-URSMARUSSTRAAT 69
9200 DENDERMONDE - BAASRODE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 478 593 483

TENTOONSTELLING VAN HEERLIJK HOF TOT KOFFIEBRANDERIJ

> I.S.M. N.V. KAREL PEETERS EN KOFFIE-
BRANDERIJ BASERO

Dankzij de bewoners kent Hof van Peene een geschiedenis die op verschillende manieren grenzen doorbreekt. In de 16e eeuw was het een brouwerscentrum waarvan het bier ver buiten de grenzen van het dorp bekend was. In de 18e eeuw nam de grensverleggende arts Van Bavegem (hij ontwikkelde mee de verlostang) er zijn intrek. Vandaag staan op deze gerestaureerde erfgoedsite de bewoners opnieuw centraal.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17
UUR, RONDELEIDING OM 11, 13 EN 15 UUR

SCHIEPVAARTMUSEUM BAASRODE VZW

SINT-URSMARUSSTRAAT 137
9200 DENDERMONDE - BAASRODE
INFO@SCHIEPVAARTMUSEUMBAASRODE.BE
WWW.SCHIEPWERVENBAASRODE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 425 588

TENTOONSTELLING DE GRENZELOZE SCHEEPS- BOUWERS UIT BAASRODE EN THEMATENTONSTELLING 'GROOTE OORLOG'

> I.S.M. STAD DENDERMONDE

De collectie van het Scheepvaartmuseum illustreert grenzeloosheid in vele aspecten. Ontdek hoe de scheepsbouw evolueerde van houten naar ijzeren schepen, hoe de lokale scheepsbouwfamilies zich twee eeuwen lang konden handhaven of hoe Baasroodse schepen als de Leopold I ook letterlijk de grenzen overvoeren. Laat je daarnaast meeslepen door het verhaal van botervluchtelingen tijdens WOI.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN
10 EN 18 UUR

STOOMTREIN DENDERMONDE PUURS

FABRIEKSSTRAAT 118
9200 DENDERMONDE - BAASRODE
DIMITRI.BEECKMAN@DENDERMONDE.BE
WWW.STOOMTREIN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 375 856

TENTOONSTELLING 'GRENZeloos MET DE TREIN' EN STOOMTREINRITTEN

> I.S.M. STAD DENDERMONDE

De tentoonstelling leert je alles over Belgisch spoorwegaanpak in het buitenland. We focussen op Belgische stoomlocomotieven en de oude 'ferryboats', goederenwagens die met de boot naar Engeland gingen; de slaaptreinen naar het buitenland en de fameuze Oriënt-Express van de Belgische Compagnie Internationale des Wagons-Lits. In een oude trein steek je ook letterlijk de gemeentegrenzen over.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN
18 UUR, VERTREK OUDE TREIN UIT
BAASRODE OM 11.30, 12.45, 14, 15.15 EN
16.30 UUR, VERTREK OUDE TREIN UIT
SINT-AMANDS OM 11.55, 13.10, 14.25,
15.40 EN 16.55 UUR

EEKLO

CULTUURDIENST EEKLO

PASTOOR DE NEVESTRAAT 10
9900 EEKLO
ANNEMIEKE.PIETERS@EEKLO.BE
WWW.EEKLO.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 218 27 28

TENTOONSTELLING ZUSTERSTEDEN

> I.S.M. COMITÉ INTERNATIONALE
SAMENWERKING

Eeklo is officieel verzusterd met vier buitenlandse steden van vergelijkbaar formaat: het Franse Bagnols-sur-Cèze, het Duitse Braunfels, het Britse Newbury en het Italiaanse Feltre. Daarnaast onderhoudt Eeklo vriendschapsbanden met de Spaanse stad Carcaixent en de Hongaarse stad Kiskunfélyháza. Kom ontdekken waarom deze stedenbanden ontstaan zijn en welke uitwisselingsprojecten we organiseren.

> BIBLIOTHEEK EEKLO, MOLENSTRAAT 36,
9900 EEKLO

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 12 UUR

→ LOOPT TOT 18 MEI 2014

LEZING DE GESCHIEDENIS VAN REI- ZEN EN DE VERZUSTERING

> I.S.M. VVV EEKLO, COMITÉ INTER-
NATIONALE SAMENWERKING EN DE
BIBLIOTHEEK

Luister naar de verhalen bij de lopende tentoonstellingen. Verhalen over het eerste buitenlandse toerisme en de bijhorende vakantiekiekjes van 'Eertijdse reizigers', maar ook anekdotes en sterke verhalen over de relatie van Eeklo met haar zustersteden. Aansluitend kan je de tentoonstellingen bezoeken.

> BIBLIOTHEEK EEKLO, MOLENSTRAAT 36,
9900 EEKLO

> OM 10 UUR (DUUR: 2 UUR)

PLATTELANDSCENTRUM MEETJESLAND VZW - PROVINCIAAL STREEK- CENTRUM HUYSMANHOEVE

BUS 1 (ZIJSTRAAT PEPPERSTRAAT)
9900 EEKLO
ASTRID.VAN.KLEEF@PLATTELANDSCENTRUM.BE
WWW.PLATTELANDSCENTRUM.BE/
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 327 04 47

EVOCATIE VISITE EN HANDELS- ACTIVITEITEN OP DE HUYSMANHOEVE

> I.S.M. VVV EEKLO, HET RODE KRUIS
OPVANGCENTRUM EEKLO, HET CULINAIR
EN HET VERTELGENOOTSCAP EN DE
PROVINCIE OOST-VLAANDEREN

Het Provinciaal Streekcentrum Huysmanhoeve staat op Erfgoeddag in het teken van de culturele gebruiken bij de ontvangst van bezoekers. Mensen trekken op (handels)reis of migreren en worden elders ontvangen. Hoe verliep die ontvangst op het platteland? Welke gebruiken speelden daarbij een rol? Wat kwam er op tafel? En hoe verwelkomen mensen uit andere culturen bezoekers?

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR,
RONDELEIDING IN HET REGIONAAL ERF-
GOEDDEPOT OM 14 EN 16 UUR

VVV EEKLO

PEPPERSTRAAT BUS 1
9900 EEKLO
ASTRID.VAN.KLEEF@PLATTELANDSCENTRUM.BE
WWW.PLATTELANDSCENTRUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 327 04 47

TENTOONSTELLING INTERNATIONALE HAN- DELSACTIVITEITEN IN EEKLO TIJDENS DE 19e EEUW: DE BIGGENMARKT

> I.S.M. PLATTELANDSCENTRUM
MEETJESLAND VZW EN PROVINCIAAL
STREEKCENTRUM HUYSMANHOEVE

Op 13 maart 1864 schreef 'La Feuille d'Ostende': "De zwynsmarkt van Eecloo is iets wonderbaars: ze treft hare weerga niet aan in Europa. Sedert dat de yzerenweg de stad Eecloo met de haven van Oostende heeft vertakt, worden heel wat jonge zwynen naar Engeland verscheept." Maak kennis met de markt van toen en met mensen als Henry Bowyer, hij slachtte en exporteerde zo'n 100 varkens per dag.

- > **PROVINCIAAL STREEKCENTRUM HUYSMANHOEVE, BUS 1 (ZIJSTRAAT PEPPERSTRAAT), 9900 EKKLO**
- > **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**
→ **LOOPT TOT 31 MEI 2014**
ⓧ 50 ♿

TENTOONSTELLING EERTIJDSE REIZIGERS

- > **I.S.M. DE CULTUURDIENST EN DE BIBLIOTHEEK EKKLO.**

Vroeger bleven mensen vooral in hun eigen stad of streek, ze begaven zich zelden ver buiten het grondgebied. Aan het begin van de 20e eeuw komt daar verandering in. Per fiets, trein, vrachtwagen of boot ondernemen ze korte reizen in België en de buurlanden. Oude foto's en prentkaarten tonen hoe mensen in de jaren 1920 en 1930 op reis gingen. Elke reis was een feest maar ook een hele onderneming!

- > **BIBLIOTHEEK EKKLO, MOLENSTRAAT 36, 9900 EKKLO**
- > **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 12 UUR**
→ **LOOPT TOT 18 MEI 2014**
ⓧ 50 ♿

EVERGEM

BELGISCHE KRULBOLBOND

KOEKOEKSTRAAT 4
9940 EVERGEM
HUYGHE.P@BELGACOM.NET
WWW.KRULBOL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 476 466 002

DEMONSTRATIE KRULBOL OVER DE GRENZEN HEEN

Krulbollen is erfgoed, maar ook een volkssport die beoefend wordt in heel Vlaanderen ... en in de VS en Canada! Veel Vlamingen die begin vorige eeuw hun geluk gingen zoeken over de plas introduceerden daar 'rolle bolle'. In het mekka van krulbol, het Meetjesland, kan je op Erfgoeddag een tentoonstelling over krulbol bezoeken en wedstrijden van internationaal allure volgen.

- > **MOLEN VAN DOORNZELE EN OMGEVING, DOORNZELE DRIES, 9940 EVERGEM**
- > **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**
ⓧ 50 ♿

WZC TER CAELE

HOEKSSEN 29
9940 EVERGEM
CHRISTINE.DESMAELE@OCMW.EVERGEM.BE
WWW.OCMWEVERGEM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 253 85 39

DEMONSTRATIE KLABBENANSE UIT ONS ERTE

- > **I.S.M. GEMEENTE EVERGEM EN ERFGOEDCEL MEETJESLAND**
- In het dialectproject 'Klabbenanse' geven senioren als dialectexperten hun kennis door aan de jeugd. Dialect wordt zo een manier om de grens tussen jong en oud te doorbreken. Op Erfgoeddag stellen we het project aan je voor met onder meer een poëziewandeling en voordrachten uit het Evergems dialectpoëzieboek, oude gerechten en dialectmuziek van T.S. Corneel.

- > **DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 17 UUR**
- > **RESERVATIE CHRISTINE.DESMAELE@OCMW.EVERGEM.BE, +32 9 253 85 39, WWW.OCMWEVERGEM.BE**
ⓧ ♿

GENT

AMSAB-ISG

BAGATTENSTRAAT 174
9000 GENT
PAULE.VERBRUGGEN@AMSAB.BE
WWW.AMSAB.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 224 00 79

TENTOONSTELLING DE LAATSTE REIS

- > **I.S.M. HET INSTITUUT VOOR PUBLIEKSGESCHIEDENIS UGENT**

We nemen je mee op de laatste reis van enkele Turkse Gentenaars. Het wordt een tocht doorheen tijd en ruimte, waarbij we culturele, geografische en politieke grenzen overschrijden. Een verkennend onderzoek naar de rouw- en grafrituelen bij de Turkse gemeenschap in Gent.

- > **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**
→ **LOOPT TOT 30 SEPTEMBER 2014**
ⓧ 50 ♿

MULTIMEDIA-PRESENTATIE MIGRATIE-ERFGOED IN AMSAB-ISG

'U maakt geschiedenis, wij bewaren ze', dat is het motto van Amsab-ISG. We richten ons hiermee tot verschillende erfgoedgemeenschappen, niet in het minst tot die van de nieuwkomers in België. Al enkele jaren bouwen we aan een netwerk met het oog op het bewaren van hun erfgoed. Maak kennis met het materiaal dat we intussen hebben verworven.

- > **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**
ⓧ 50 ♿

ARCHIEF OCMW GENT

NEERMEERSKAAI 1B
9000 GENT
INFO.ARCHIEF@OCMWGENT.BE
HTTP://OCMWGENT.BE/ARCHIEF
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 266 94 01

Eeklo, Plattelandscentrum Meetjesland, Eeklose biggenmarkt

GENT

Gluren bij de burens, wandelen in de voetsporen van migranten of zoeken naar de herkomst van taal- en politieke grenzen. Het kan allemaal in de archieven, documentatiecentra, heemkundige kringen en musea van Gent. Kaarten, documenten, kunstwerken, foto's en verhalen confronteren ons elk op hun eigen manier met grenzen. Waar ligt de limiet van het normale als je het over pijngrenzen hebt? Hoe relevant is een landsgrens voor planten, dieren en handelswaren? Wanneer is een kunstenaar grensverleggend?

Is je nieuwsgierigheid nog niet genoeg geprikkeld? Steek eens de publieksgrenzen over en neem een kijkje achter de schermen in een van de cultuurhuizen. Of droom mee over de toekomstplannen voor de stad en steek zo de grens van de werkelijkheid over.

Dit jaar staat het erfgoed dat buiten de lijntjes kleurt centraal. Spannend!

INFO

- CENTRAAL INFOPUNT OP ERFGOEDDAG: STAM, STADSMUSEUM GENT, BIJLOKESITE, GODS-HUIZENLAAN 2, 9000 GENT, +32 9 267 14 00
- IN AANLOOP NAAR ERFGOEDDAG VIND JE DE GENTSE ERFGOEDBROCHURE BIJ ALLE DEELNEMERS EN IN TAL VAN CULTUURHUIZEN EN HORECAZAKEN IN HET GENTSE. OP ZONDAG 27 APRIL KAN JE DE BROCHURE OOK OPHALEN IN HET CENTRAAL INFOPUNT.
- VOOR MEER INFO KAN JE TERECHT BIJ HET STAM, STADSMUSEUM GENT, +32 9 267 14 00
- STAM@GENT.BE, WWW.STAMGENT.BE

TENTOONSTELLING GENT VERSCHILT

Groot, klein, man, vrouw, Gentenaar, niet-Gentenaar, dik, dun, jong, oud ... Iedereen is anders en iedereen is zichzelf. We brengen een kleurrijk verhaal over Gent aan de hand van prachtige portretfoto's, originele objecten uit diverse culturen, taalfragmenten uit de hele wereld en opvallende historische verschillen. Een rijkdom aan diversiteit binnen de grenzen van OCMW Gent!

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
- ➔ LOOPT TOT 12 SEPTEMBER 2014

WORKSHOP VRIENDJES MAKEN

Groot of klein, dik of dun, lang of kort haar, blond, donker, rood, geel, groen of blauw ... Iedereen is anders en dat is leuk! Verschillende gezichten, kapsels, kleertjes, hoedjes, schoenen ... in alle kleuren, vormen en maten, komen in jullie handen tot leven. Maak zelf je eigen originele popje voor onze kleurrijke vriendenkring.

- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

BOEKHANDEL LIMERICK

KONINGIN ELISABETHLAAN 142
9000 GENT
LIMERICK@SKYNET.BE
WWW.LIMERICK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 222 17 57

TENTOONSTELLING COLLECTIE SCHRIJF- MACHINES WILLEM FREDERIK HERMANS

De unieke collectie schrijfmachines van de Nederlandse schrijver Willem Frederik Hermans vond onlangs een nieuw onderkomen bij Boekhandel Limerick. De collectie telt ongeveer 150 schrijfmachines die samen een historisch overzicht geven van het ontstaan ervan tot de ontwikkeling van de elektrische schrijfmachine. Een collectie die tot parlementaire vragen leidde over de omgang met literair erfgoed.

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17 UUR

BUREN VAN DE ABDIJ

HARELBEKESTRAAT 5
9000 GENT
INFO@BURENVANDEABDIJ.BE
WWW.BURENVANDEABDIJ.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 476 41 06 87

EVOCATIE ABDIJEN BREKEN UIT HUN MUREN

I.S.M. HISTORISCHE HUIZEN GENT
Abdijen hebben lak aan onze grenzen. En dat was vroeger niet anders. Samen met enkele historische bewoners van de abdij kijken we over de muren heen. Door hun ogen ontdekken we het Europa en de wereld van eeuwen terug én van vandaag.

- SINT-BAAFSABDIJ, GANDA STRAAT VOORHOUTKAAI, 9000 GENT
- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR, EEN GEDETAILLEERD TIJDSCHEMA VIND JE OP WWW.BURENVANDEABDIJ.BE

RONDLEIDING ABDIJ OP DE GRENS

I.S.M. HISTORISCHE HUIZEN GENT
Tijdens een rondleiding op én rond de site van de Sint-Baafsabdij kom je meer te weten over de relatie tussen de abdij en haar directe omgeving, met de vele soorten grenzen die doorheen de tijd het Sint-Baafsdorp afbakenden en steeds opnieuw herdefinieerden. In tegenstelling tot wat je zou vermoeden, speelde het leven zich al die voorafgaande eeuwen niet enkel verborgen achter dikke muren af.

- SINT-BAAFSABDIJ, GANDA STRAAT VOORHOUTKAAI, 9000 GENT
- EEN GEDETAILLEERD TIJDSCHEMA VIND JE OP WWW.BURENVANDEABDIJ.BE

WORKSHOP GRENSTENEN: IK ZET MIJN STEMPEL

I.S.M. HISTORISCHE HUIZEN GENT
Er werden en worden nog steeds met veel zorg namen en andere teksten gebeiteld in grensstenen en -palen. Vanaf hier kom je op mijn domein! Wees welkom! Blijf weg! De grenswachter is een zeer machtig iemand. Op Erfgoeddag leer je van een echte steenkapper je initialen beitelen in je heel eigen grenssteen.

- SINT-BAAFSABDIJ, GANDA STRAAT VOORHOUTKAAI, 9000 GENT
- DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 17 UUR

CONCERT MUZIEK ZONDER GRENZEN: DUDOKA!

I.S.M. VOCAL ENSEMBLE DUDOKA, HISTORISCHE HUIZEN GENT
De Sint-Baafsabdij en omliggende wijk vertegenwoordigen op unieke wijze meer dan 1.000 jaar lokale en transnationale geschiedenis. De liederen sluiten

aan bij de verhalen over het abdijleven en zijn lokale tot internationale grenzen. Bij mooi weer zingt het koor in de kapittelzaal waardoor de gezangen niet enkel in de oude ruïnes maar ook in de omliggende straten te horen zullen zijn.

- SINT-BAAFSABDIJ, GANDA STRAAT VOORHOUTKAAI, 9000 GENT
- OM 11 EN 15 UUR (DUUR: 1 UUR). MEER INFORMATIE OP WEBSITE HTTP://DUDOKA.WORDPRESS.COM

CIRCUSCENTRUM

DE EXPEDITIE
DDK NOORD 4F 001
9000 GENT
INFO@CIRCUSCENTRUM.BE
WWW.CIRCUSCENTRUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 233 85 89

FILMVOORSTELLING LIVING CIRCUS TREASURES

Een reeks filmportretten leggen de getuigenissen van vijf circusfamilies vast. Hun verhalen zijn straf, emotioneel en soms onwaarschijnlijk. Allemaal dragen ze een grenzeloze liefde voor hun vak uit. Hun nomadisch bestaan, flexibiliteit en overlevingsdrang zorgen ervoor dat circusfamilies zich nooit zullen binden aan één regio. Zowel in hun dagelijks leven als in hun acts flirten ze met grenzen.

- OM 14 UUR: WIENER CIRCUS (DUUR: 30 MIN.), OM 14.30 UUR: CIRCUS RONALDO (DUUR: 30 MIN.), OM 15.15 UUR: CIRCUS PAUWELS (DUUR: 30 MIN.), OM 15.45 UUR: CIRCUS ROSE-MARIE MALTER (DUUR: 30 MIN.), OM 16.30 UUR: MAGIC CIRCUS (DUUR: 30 MIN.)

- RESERVATIE
INFO@CIRCUSCENTRUM.BE,
+32 9 233 85 89,
WWW.CIRCUSCENTRUM.BE/ERFGOEDDAG,
MAXIMUM 5 X 50 PLAATSEN

CULTUREEL CENTRUM MEULESTEDE

MEULESTEEDSESTEENWEG 515
9000 GENT
INFO@CCMEULESTEDE.BE
WWW.CCMEULESTEDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 329 74 79

TENTOONSTELLING BELGISCHE FILMAFFICHES OVER MIGRATIE VAN DE JAREN 1930 TOT NU

Veertig Belgische filmaffiches illustreren de migratiedrang van individuen, families en bevolkingsgroepen op zoek naar een beter leven: van 'Grapes of Wrath' (USA, 1939, regie van John Ford, zelf een Ierse migrant) tot 'Marina' (België, 2013, Stijn Coninx). Ook filmmakers als Chaplin en Losey die om sociopolitieke redenen verplicht werden om te migreren, komen in de tentoonstelling aan bod.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN
10 EN 18.30 UUR

→ LOOPT TOT 31 MEI 2014

DE WERELD VAN KINA

SINT-PIETERSPLEIN 14
9000 GENT
KINAHUIS@GENT.BE
WWW.DEWERELDVANKINA.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 244 73 73

ZEKTOCHT REIS ROND DE WERELD IN 80 MINUTEN

Flitsende Jules trok de wereld rond in 80 minuten. Hij nam overal mooie kiekjes, maar iets te snel. Bovendien tatte een computervirus zijn fotoreportage aan. Nu weet hij niet meer wat hij gezien heeft en waar hij precies is geweest. Jules zit flink in de rats. Helpen jullie Jules?

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

DESIGN MUSEUM GENT

JAN BREYDELSTRAAT 5
9000 GENT
MUSEUM.DESIGN@GENT.BE
WWW.DESIGNMUSEUMGENT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 267 99 99

TENTOONSTELLING DESIGN ZONDER GRENZEN

Heel wat designers verstaan de kunst om grenzen te overschrijden. Ze durven experimenteren met nieuwe materialen en nooit eerder geziene technieken zoals het 3D-printen. Ook iemand als James Dyson bewijst dat inventief nadenken en rigoureuze ontwerpstechnieken betere toestellen opleveren. Ontdek hoe grensverleggende ideeën een nieuwe wind doen waaien in het designlandschap.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

DOMOS VZW

BIJ SINT-JOZEF 12
9000 GENT
PASCAL.DEBOCK@VZW-DOMOS.BE
WWW.VZW-DOMOS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 491 340 814

TENTOONSTELLING GRENZeloos RABOT

> I.S.M. EETCAFÉ TOREKE, WIJK-GEZONDHEIDSCENTRUM RABOT, BUURTCENTRUM RABOT, TEWERKSTELLINGSPROJECT LABEUR, MANDALA SCHOOL, VRIENDEN VAN HET RABOT EN BUURTBEWONERS

Wat hebben een Turkse vrouw, een vijftienjarige, een echte Rabotien, een blinde vrouw, een studente en een Slovaakse familie met elkaar gemeen? In duo's tasten zij de grenzen van de wijk af. Samen met mensen die vertrouwd zijn met beeld, geluid en woord gaan ze grenzeloos op zoek om hun geliefde Rabot in beeld te brengen. Je kan de resultaten bewonderen in eetcafé Toreke.

> EETCAFÉ TOREKE,
VLOTSTRAAT 22, 9000 GENT

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 27 MEI 2014

ETHNOGRAFISCHE VERZAMELINGEN VAN DE UNIVERSITEIT GENT

HET PAND
ONDERBERGEN 1
9000 GENT
PAULINA.VANDERZEE@UGENT.BE
WWW.EVUG.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 486 070 360

TENTOONSTELLING GRENZeloze MASKERADE! VAN MEGA MINDY TOT MEXICAANSE HOND

Overal ter wereld dragen mensen maskers om te tonen én te verbergen. Op Facebook zetten we ook vaak een masker op. Bijzondere maskers laten je zien hoe grenzeloos de verbeelding kan zijn. Maskers bieden een kans om grenzen te verleggen. Je verneemt hoe gemaskerden in dieren of geesten veranderden. Met hun nieuwe identiteit van academisch erfgoed krijgt ook deze collectie bovendien een nieuwe kans.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, RONDELEIDING OM 11, 14 EN 16 UUR

FACULTEITSBIBLIOTHEEK LETTEREN EN WIJSBEGEERTE

ROZIER 44
9000 GENT
LIB.FLW@UGENT.BE
WWW.FLW.UGENT.BE/BIBLIOTHEEK
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 331 33 75

RONDELEIDING NAAR EEN CENTRALE FACULTEITSBIBLIOTHEEK

Aan de faculteit Letteren en Wijsbegeerte UGent groeit één

centrale faculteitsbibliotheek. Ruim 670.000 werken op 222 verschillende locaties rond de Blandijn worden verzameld in één gebouw, de Rozier. De grenzen tussen de collecties worden hertekend. Een centrale werking wordt uitgebouwd. Medewerkers geven een stand van zaken en vertellen je hoe zij de verhuis praktisch aanpakken.

> OM 12, 14, 16 EN 17 UUR

GENTSE GIDSEN

GODSHUIZENLAAN 28
9000 GENT
VOORZITTER@GENTSEGIDSEN.BE
WWW.GENTSEGIDSEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 233 07 72

WANDELING ZEG MIJ WAT JE EET EN IK ZEG JE WIE JE BENT

Met welke variëteiten brengen zij die 'blijven plakken' ons culinair erfgoed op smaak? Ga mee op stap en ontdek de aroma's van de Gentse keuken, verrijkt met Aziatische, Griekse, Afrikaanse, Italiaanse ... invloeden. We serveren je een culinaire wereldreis langs winkels, restaurants, smaken en geuren.

> INFO DIENST TOERISME,
VEERLEPLEIN, 9000 GENT

> OM 14 EN 16 UUR (DUUR: CA. 1 UUR)

> RESERVATIE INFO@GENTSEGIDSEN.BE,
+32 9 233 07 72, WWW.GENTSEGIDSEN.BE,
MAXIMUM 2 X 25 PLAATSEN

WANDELING HOE GENT EN DE GENTENAARS DE EERSTE WERELDOORLOG BELEEFDEN EN OVERLEEFDEN

We volgen de geschiedenis van de etappestad Gent en zien hoe bewoners zich, ondanks de ontregeling en miserie, weten aan te passen aan de oorlogssituatie. We zien hoe Gentenaars en de

bezetter elkaar in dagdagelijkse gewoonten en levenswijze beïnvloeden. Een wandeling over hoe mensen, over grenzen en oorlogen heen, erin slagen om samen het hoofd te bieden aan een opgedrongen situatie.

> INFO DIENST TOERISME,
VEERLEPLEIN, 9000 GENT

> OM 14 EN 16 UUR

> RESERVATIE INFO@GENTSEGIDSEN.BE,
+32 9 233 07 72, WWW.GENTSEGIDSEN.BE,
MAXIMUM 2 X 25 PLAATSEN

GENTSE UNIVERSITAIRE MUSEA - UNIVERSITEIT GENT

MUSEUM VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE WETENSCHAPPEN
KRIJGSLAAN 281 S30
9000 GENT
SCIENCEMUSEUM@UGENT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 264 49 30

TENTOONSTELLING WETENSCHAP ZET DE TOON

We vertellen je meer over de relatie tussen geluid, muziek en wetenschap. Over hoe onze muziekinstrumenten door de jaren heen veranderd zijn en wat de niet-westerse wereld ons over muziek leert. We steken zelfs de grens over naar de dierenwereld. We tonen hoe dieren geluid produceren en verklaren waarom die soms als muziek in onze oren klinkt.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 28 MEI 2014

HET HUIS VAN ALIJN

KRAANLEI 65
9000 GENT
+32 9 269 23 50
INFO@HUISVANALIJN.BE
WWW.HUISVANALIJN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 269 23 50

TENTOONSTELLING VREEMD & VERTROUWD

› I.S.M. INTEGRATIEDIENST STAD GENT, AMSAB-ISG, INTERCULTUREEL NETWERK GENT (VZW ING), FEDERATIE VAN VOORUITSTREVENDE VERENIGINGEN TURKSE UNIE VAN BELGIË (VZW TUB), PLATFORM AFRIKAANSE GEMEENSCHAPPEN (PAG VZW)

Museumobjecten ontlocken verhalen. Bepaalde gebruiksvoorwerpen herinneren aan de grootouders, speelgoed roept herinneringen op aan de eigen kindertijd. Andere objecten zijn ons vreemd. Het Huis van Alijn gaat op zoek naar verhalen van mensen uit verschillende cultuurgemeenschappen in Vlaanderen. Tradities, gebruiken en verhalen verrijken de museumobjecten en maken van het vreemde/vertrouwde museum een vertrouwd/verrassend huis.

› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

HISTORISCHE HUIZEN GENT

SINT-PIETERSABDIJ
SINT-PIETERSPLEIN 9
9000 GENT
+32 9 243 97 30
SINTPIETERSABDIJ@GENT.BE
WWW.SINTPIETERSABDIJ.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 479 891 158

TENTOONSTELLING WAAR IS HET TIENDE TAPIJT?

Eind 16e eeuw besteld de abt van de rijke Sint-Pietersabdij een reeks van tien wandtapijten over het leven van Petrus en Paulus. Eind 18e eeuw nemen de Fransen deze pronkstukken mee, nadien zwermen ze uit over de wereld. Negen wandtapijten zijn intussen opgespoord, vier zijn terug thuis. Maar waar is het tiende tapijt? Een gloednieuwe opstelling, met spannende verhalen en interviews.

› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

WORKSHOP WANDTAPIJT TE KOOP

🐼 Vlaamse wandtapijten waren gedurende meer dan 400 jaar het voornaamste, internationaal gerenommeerde luxe-exportproduct van de Zuidelijke Nederlanden. Malle verkopers leren je alle knepen van het wandtapijtenvak. Waar kan je die weefsels van goud- en zilverdraad kopen? Hoe lang duurt het voor je bestelling klaar is? Moet je een voorschot betalen? Leer er alles over aan het wandtapijtenkraam.

› OM 10, 13, 14 EN 15.30 UUR

ZOEKTOCHT KAMIEL EN DE KRAANVOGEL

🐼 Sinds de oudheid is de kraanvogel in heel veel culturen een voorteken van geluk en een symbool van waakzaamheid. De mythologische trekvogel was ooit de hoeder van de Sint-Pietersabdij. Hij is al lang uit onze streek verdwenen, een vogel kent geen grenzen en strijkt neer waar hij wil. Maar sinds kort is hij terug! Ontdek waarom via de grappige wall tattoos in de Sint-Pietersabdij.

› DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR
(DUUR: 1 UUR)

RONDLEIDING DE BEUL EN DE PIJNGRENS

Authentieke foltertuigen voeren je terug naar een tijd waarin de straf de daad volgde en de beul de enige ervaren en opgeleide persoon was om deze straffen uit te voeren. Hij moest ervoor zorgen dat de gestrafften bij bewustzijn bleven en zeker niet stierven, een grens die niet mocht worden overschreden. Een grens die bovendien verschillend was in de vroege en de late middeleeuwen.

› HET GRAVENSTEEN,
SINT-VEERLEPLEIN II, 9000 GENT
› OM 10.30, 11.30, 13, 14, 15 EN 16 UUR

HOTEL D'HANE STEENHUYSE

VELDSTRAAT 55
9000 GENT
+32 498 242 080
TANIA.EECKHOUT@GENT.BE

EVOCATIE DE GESCHIEDEN WERELDEN VAN UPSTAIRS EN DOWNSTAIRS

Upstairs zweefde de stadse sociëty over het ingelegde parket van de salle à l'italienne en logeerden staatshoofden als tsaar Alexander I en de Franse koning Louis XVIII. Maar neem de diensttrap naar de bediendenverdieping en je dringt binnen in het leven downstairs van het fraaiste herenhuis van de stad.

› OM 11, 15 EN 17 UUR

KARMELIETEN

BURGSTRAAT 46
9000 GENT
INFO@KARMEL-GENT.BE
WWW.KARMEL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 225 57 87

RONDLEIDING VERBODEN MET DE HELE WERELD. DE BIBLIOTHEEK EN GEBEDSRUIMTEN VAN HET KLOOSTER

De eeuwenoude bibliotheek van het klooster verlegt onze grenzen van tijd en ruimte. We ontdekken hoe mensen leefden en leven, en hoe ze verboden zijn met de wereld rondom. In het klooster maak je kennis met de karmelietenorde, waarvan de leden tot ver over de landsgrenzen verspreid zijn.

› DOORLOPEND TUSSEN 11 EN 17 UUR

KONINKLIJKE BOND DER OOSTVLAAMSE VOLKS- KUNDIGEN

KRAANLEI 65
9000 GENT
INFO@KBOV.BE
WWW.KBOV.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 269 23 50

TENTOONSTELLING DE GRENZELOZE FANTASIEWERELD VAN HET KINDERBOEK

Kinderen houden van grenze-loze fantasie. En waar vind je die beter uitgedrukt dan in kinderboeken? De KBOV bewaart en beheert een verzameling kinderboeken vanaf het laatste kwart van de 19e eeuw tot nu. We tonen je in vogelvlucht de mooiste voorbeelden uit drie periodes: het einde van de 19e eeuw, pre- en postwereldoorlog II.

› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17 UUR

➔ LOOPT TOT 1 SEPTEMBER 2014

KUNSTENCENTRUM VOORUIT VZW

SINT PIETERSNIEUWSTRAAT 23
9000 GENT
INFO@VOORUIT.BE
WWW.VOORUIT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 267 28 28

RONDLEIDING VOORBIJ DE PUBLIEKSGRENS

Feestlokaal Vooruit bestond vorig jaar 100 jaar. Tijdens dit feestjaar werden tal van verhalen gesprokkeld. Liefdesverhalen, verhalen van de Duitse bezetter, de Turkse Cinema in de Theaterzaal, de neergang en de heropstanding. Aan de hand van die verhalen leer je een andere kant van de Vooruit kennen. Bovendien komt dit immaterieel verleden tot leven op locaties die meestal ontoegankelijk zijn.

› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

LIBERAAL ARCHIEF VZW

KRAMERSPLEIN 23
9000 GENT
INFO@LIBERAALARCHIEF.BE
WWW.LIBERAALARCHIEF.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 221 75 05

TENTOONSTELLING REINAERT DE VOS IN DE KIJKER

Toen 'Willem die Madocke maecte' rond 1260 zijn Van den Vos Reynaerde schreef, een dierenepos over een sluwe vos die constant de grenzen van de wet en het land overschrijdt, kon hij niet vermoeden dat zijn verhaal tot op vandaag zo dikwijls bewerkt en herdrukt zou worden. Een selectie van opmerkelijke en historische drukken, afkomstig uit een privécollectie, wordt uitzonderlijk tentoongesteld.

› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

➔ LOOPT TOT 11 JULI 2014

MIAT

MINNEMEERS 9
9000 GENT
PUBLIEKSWERKING.MIAT@GENT.BE
WWW.MIAT.GENT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 269 87 50

TENTOONSTELLING STRAFFE GASTEN. 50 JAAR ARBEIDSMIGRATIE

Hoe ontving de stad Gent haar arbeidsmigranten? Bij welke werkgevers kwamen zij terecht? Ontdek de Gentse textielfabrieken, de beluiken en de eerste handelszaken van migranten. Het museumcafé serveert lekkers uit alle windstreken. Proef het verhaal van 50 jaar gastarbeid in Gent, op de plek waar het allemaal begon.

› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, RONDLEIDING OM 11, 14 EN 16 UUR
➔ LOOPT TOT 4 JANUARI 2015

› RESERVATIE

BOEKJEBEZOEK@GENT.BE,

+32 9 267 14 66,
MAXIMUM 3 X 20 PLAATSEN

MULTIMEDIA- PRESENTATIE STRAFFE GASTEN, STRAFFE STORIES

> I.S.M. GROEP INTRO KIDZ DAMPOORT
Naar aanleiding van de tentoonstelling 'Straffe Gasten!' lieten we jongeren reflecteren over hun eigen migratieverhaal. Aan de hand van een artistieke en creatieve methodiek kwamen ze tot een hedendaagse presentatie die ze op Erfgoeddag graag aan je voorstellen.

> OM 15 UUR

MUSEUM ARNOLD VAN DER HAEGHEN

VELDSTRAAT 82
9000 GENT
+32 479 891 158
TANIA.EECKHOUT@GENT.BE

RONDLEIDING CHINA AAN DE VELDSTRAAT

Een van de eerste Gentse katoenbaronnen, Joos Clemmen, liet in 1771 een salon in zijn stadspaleis in de Veldstraat behangen met beschilderde Chinese zijde. De allerrijksten waren dol op Chinese exportkunst. Een gids wekt de levendige en intieme tafereeltjes tot leven die bestemd waren voor westerse blikken. Wat zie je en welke betekenis geven we eraan?

> OM 10.30, 11.30, 13, 14, 15 EN 16 UUR

MUSEUM DR. GUISLAIN

JOZEF GUISLAINSTRAAT 43
9000 GENT
INFO@MUSEUMDRGUISLAIN.BE
WWW.MUSEUMDRGUISLAIN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 216 35 95

TENTOONSTELLING GESCHONDEN BEELD

Leidt waanzin tot creativiteit? Kan je ziekte lezen in het werk van psychiatrische patiënten? En kunnen we dan spreken van echte kunst? Balanceer op de grens tussen gezond en ziek en ontdek enkele outsiderkunsteners door middel van beeldend werk, documenten en filmfragmenten. Waar bevinden zij zich op die grillige lijn tussen normaal en abnormaal?

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

MUSEUM VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE GENEESKUNDE

HET PAND
ONDERBERGEN 1
9000 GENT
MUSEUMGENEESKUNDE@UGENT.BE
WWW.UGENT.BE/GE/MUSEUM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 223 08 32

TENTOONSTELLING ANDREAS VESALIUS, GREN- VERLEGGEND WETENSCHAP- PER MET INTERNATIONALE UITSTRALING

2014 is het 500e geboortejaar van Vesalius, Brussels Vlaming en vierdegeneratiemigrant. Hij verlegde de grenzen van zijn wetenschap en van de anatomie van de mens, van volstrekte onkunde naar het huidige geldende model. Zijn loopbaan en netwerk omspannen Europa en worden getoond aan de hand van exemplaren van zijn werken, illustraties en kaarten van zijn reizen door Europa en het Midden-Oosten.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17 UUR

MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN

CITADELPARK
9000 GENT

+32 9 240 07 00
MUSEUM.MSK@GENT.BE
WWW.MSKGENT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 240 07 28

RONDLEIDING SCHILDERIJ VAN DE MAAND 'PORTRET VAN EEN KLEP- TOMAA'N' VAN THÉODORE GÉRICAUT

In het Parijse hospitaal De La Salpêtrière maakte Théodore Géricault verschillende portretten van monomanen waarvan er drie in de tentoonstelling 'Géricault, fragmenten van mededogen' te zien zijn. Omdat de monomaan slechts gek is op één enkel vlak en voor de rest normaal functioneert, vervaagt in het begin van de 19e eeuw de grens tussen zin en waanzin, tussen wat normaal is en wat abnormaal.

> OM 14 UUR (DUUR: 1,5 UUR)

> RESERVATIE LIEVEN.VAN.DEN.ABEELE@
GENT.BE, +32 9 240 07 37,
MAXIMUM 2 X 30 PLAATSEN

LEZING HET VLOT VAN DE MEDUSA

Het vlot van de Medusa vertelt het verhaal van Franse kolonisten die in 1816 naar Senegal varen en schipbreuk lijden. Peter De Smet vertelt zowel het avontuur van de overtocht van 'De Medusa' en het politieke schandaal rond de schipbreuk als de geschiedenis van het schilderij. Vanuit de historische context legt hij verbanden met actuele thema's als migratie, kolonialisme, slavernij en uitbuiting.

> OM 10 UUR

> RESERVATIE SVEN.BONTINCK@GENT.BE
+32 9 240 07 52, MAXIMUM 50 PLAATSEN

WORKSHOP VLOTTEN BOUWEN

Het vlot van de Medusa' is

de titel van een beroemd schilderij van Théodore Géricault, gebaseerd op de schipbreuk van een Frans schip in 1816 op de Atlantische Oceaan. Kunstenaar Michiel Bolliou maakte in 2013 een eigen versie van het schilderij. Samen met deze vlottenbouwer ga je in de tentoonstelling op zoek naar zijn inspiratiebron en maak je zelf een vlot in het atelier.

> OM 10.30 EN 14 UUR (DUUR: 2 UUR)

> RESERVATIE MSK.EDUCATIE@GENT.
BE, +32 9 240 07 07, WWW.MSKGENT.BE,
MAXIMUM 2 X 20 PLAATSEN

NTGENT

SINT-BAAFSPLEIN 17
9000 GENT
DIRK.CROMMELINCK@NTGENT.BE
WWW.NTGENT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 269 35 29

WORKSHOP HET HUIS VAN DE ZWANENBROEDERS

Op Erfgoeddag duiken we in het repertoirearchief van NTGent. Jongeren tussen 14 en 18 jaar herinterpreteren 'Het huis van de Zwanenbroeders', een stuk waarin de grenzen tussen dialect, dans en muziek overschreden worden maar ook de naam van een schilderij van Ensor uit de collectie van het MSK. De grens tussen disciplines vervaagt, jongeren overstijgen hun eigen grenzen en creëren nieuw erfgoed.

> NTGENT/ARCA, SINT-WIDOSTRAAT 4,
9000 GENT

> DOORLOPEND TUSSEN 9 EN 20 UUR,
TOONMOMENT IN 'HET HUIS VAN DE
ZWANENBROEDERS' OM 20 UUR
(DUUR: 1 UUR)

> RESERVATIE
PUBLIEKSWERKING@NTGENT.BE,
+32 9 269 35 29, WWW.NTGENT.BE,
MAXIMUM 20 PLAATSEN

PLANTENTUIN UNIVERSITEIT GENT

K.L. LEDEGANCKSTRAAT 35
9000 GENT
CHANTAL.DUGARDIN@UGENT.BE
WWW.UGENT.BE/WE/NL/DIENSTEN/PLAN-
TENTUIN
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 264 50 75

TENTOONSTELLING PLANTENTOERISME

Al zitten planten met hun wortels in de grond, ze staan zeker niet stil. Ze bewegen zich naar het licht of kruipen over de grond. Zaden en vruchten surfen op rivieren, zweven door de lucht of liften mee met dieren. Planten migreren van de ene regio naar de andere en reizen in het kielzog van de mens over de hele planeet. Kom en ontdek dat de wereld voor planten haast geen grenzen kent.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

→ LOOPT TOT 24 DECEMBER 2014

RONDLEIDING PLANTENMIGRANTEN

Welke reizigers groeien er in je tuin? Op een toer door de buitencollecties en serres van de plantentuin ontdek je hoe planten grote afstanden overbruggen. In het spoor van de plantenjagers trek je naar exotische oorden en ontdek je hoeveel van onze (eetbare) gewassen goed geïntegreerde migranten zijn.

> OM 10.30, 13, 15 EN 16.30 UUR (DUUR:
1 UUR)

WORKSHOP SPEUREN NAAR PLANTEN

Wist je dat sommige zaden kunnen vliegen? Dat bomen bewegen? Je gaat als kleine wetenschapper aan de slag in je eigen laboratorium en onderzoekt hoe planten reizen. Je

Gent, boekhandel Limerick, eerste schrijfmachine van Willem Frederik Hermans

maakt een tocht langs de tuinen en serres en ontmoet heel wat eetbare planten en vruchten uit verre plaatsen zoals appelsien, bananen, koffie of cacao.

> OM 13.30 EN 15 UUR (DUUR: 1,5 UUR)

POEZIECENTRUM

VRIJDAGMARKT 36
9000 GENT
INFO@POEZIECENTRUM.BE
WWW.POEZIECENTRUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 225 22 25

TENTOONSTELLING IK SCHILDER JE WOORDEN DONKERBLAUW – DUBBEL- TALENTEN IN POEZIE EN BELENDENDE KUNST

Dichtende schilders en schilderende dichters. Niet alle kunstenaars beperken zich tot één discipline. Paul Snoek wou liever schilderen dan dichten omdat daar meer geld mee te verdienen was. De jonge Hugo Claus wist niet goed of hij de voorkeur gaf aan penseel of pen. Joke van Leeuwen wil niet kiezen. Lies Van Gasse mengt beide disciplines. Deze expo belicht het werk van een aantal dubbeltalenten.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

→ LOOPT TOT 17 MEI 2014

WANDELING POEZIEROUTE

Enthousiaste gidsen nemen je mee op een grenzeloze (poëzie) reis langs bijzondere Gentse plekjes. Ze dragen gedichten voor van overal ter wereld en vertellen sappige reisanekdotes. Welke dichter ging graag op reis? Wie bleef liever thuis? En als ze dan vertrokken, kwamen ze dan nog wel terug?

> OM 11 EN 15.30 UUR (DUUR: 1 UUR)

> **RESERVATIE** EDUCATIEF@POEZIECENTRUM.BE

LEZING INTERVIEW MET JOKE VAN LEEUWEN, EEN UNIEK DUBBELTALENT

Joke van Leeuwen is een van die zeldzame figuren, die niet enkel schrijft, maar die ook haar eigen of andersmans werk illustreert. En dat ze in allebei goed is, mag blijken uit de vele prijzen die ze al voor beide disciplines gewonnen heeft. Joke van Leeuwen leest voor uit eigen werk. Griet Pauwels interviewt haar over de symbiose tussen haar geschreven en haar plastisch werk.

> OM 14.30 UUR (DUUR: 45 MIN.)

> **RESERVATIE**

EDUCATIEF@POEZIECENTRUM.BE

PROVINCIAAL CULTUURCENTRUM CAERMERSKLOOSTER

VROUWEBROERSSTRAAT 6
9000 GENT
CAERMERSKLOOSTER@OOST-
VLAANDEREN.BE
WWW.CAERMERSKLOOSTER.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 269 29 10

RONDLEIDING HET KLOOSTERLEVEN EN HET LAM GODS

We tasten op twee fronten de grens af tussen het sacrale en het profane leven. Een gids vertelt je over de paters en bewoners die door de eeuwen heen in het karmelietenklooster geleefd hebben. Je krijgt ook toelichting bij de tentoonstelling 'Het Lam Gods ont(k)leed'. Tijd, oorlog of landsgrenzen hebben geen vat op de impact van dit retabel, we blijven geboeid door het mysterie van 'Het Lam Gods'.

> OM 10 EN 14.30 UUR

> **RESERVATIE** INFO@GANDANTE.BE,
+32 9 375 31 61, WWW.GANDANTE.BE,
MAXIMUM 2 X 20 PLAATSEN

S.M.A.K.

NICOLAAS DE LIEMAECKEREPLEIN 2
9000 GENT
INFO@SMAK.BE
WWW.SMAK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 240 76 01

LEZING SYMPOSIUM: MIND THE MAP

> I.S.M. VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

Eeuwenlang werden kaarten nauwelijks bevestigd maar in de 20e eeuw kwam hier verandering in. Zowel in de cartografie als in de kunst werd er opnieuw kritisch gekeken naar de systemen die men eeuwenlang gebruikte om de wereld in beeld te brengen. In het kader van zijn recente nummer 'Mind the Map' presenteert het tijdschrift *Kunstlicht* een minisymposium over het thema.

> OM 11 UUR

ZOEKTOCHT SPEL ZONDER GRENZEN IN S.M.A.K.

> I.S.M. MSKGENT

Doorbreek de grenzen met een echt 'spel zonder grenzen'! In het MSKGent, een 'ouder' museum aan de overkant van het S.M.A.K., ontdek je hoe actueel een schilderij is van Jeroen Bosch of hoe tijdloos het werk van Koen van den Broek is. Je verkent de verschillen en gelijkenissen van historisch en actueel erfgoed. Al die visies en interpretaties vloeien uiteindelijk samen in de inkomhal van S.M.A.K.

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

SARTEELHUIS

VADERLANDSTRAAT 166
9000 GENT
+32 498 242 080
ISABELLA_MION@HOTMAIL.COM

RONDLEIDING SARTEEL 1882 - 1942: EEN INTRODUCTIE IN DE BEELD-HOUWKUNST VAN VROEGER

> I.S.M. ISABELLE MION EN ERWIN VERSTUYFT

Op Erfgoeddag tonen we je in het atelier hoe Sarteel beelden modelleerde, kapte en sneed. Vervolgens krijg je de kans om de collectie in de expositiezaal, de hal en het trappenhuis te bezoeken. Enkele beelden werden zo opgesteld dat blinden ze kunnen aanraken: zo willen we grenzen doorbreken en zorgen dat iedereen kan genieten van materie, vorm en schoonheid van beelden.

> OM HET HALF UUR TUSSEN 10 EN 18 UUR (DUUR: 30 MIN.)

SINT-BAAFSKATHEDRAAL

HOOFDKERKSTRAAT 1
9000 GENT
BART.MATON@KERKNET.BE
WWW.SINTBAAFSKATHEDRAAL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 496 208 264

TENTOONSTELLING DE OMZWERVINGEN VAN HET LAM GODS

'Het Lam Gods' maakte tussen 1797 en 2014 door allerlei historische gebeurtenissen heel wat omzwervingen. Meermaals stak het daarbij binnen- en buitenlandse grenzen over. Aan de hand van archief- en fotomateriaal belichten we de lotgevallen van dit wereldberoemde altaarstuk.

> SINT-BAAFSKATHEDRAAL, SINT-BAAFSPLEIN, 9000 GENT

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 9 EN 17 UUR

STADHUIS

BOTERMARKT 1
9000 GENT
+32 479 891 158
TANIA.EECKHOUT@GENT.BE

RONDRIT | ROUTE HET STADHUIS GAAT VREEMD

Het Gentse stadhuis geeft op Erfgoeddag anekdotes over buitenlandse bezoekers en herinneringen aan vreemde overheersers prijs. Ga mee op tocht en ontdek de geheimen achter de kunstobjecten uit de Spaanse, Oostenrijkse, Nederlandse en hedendaagse periode.

> OM 10.30, 13, 15 EN 16.30 UUR

STAM, STADMUSEUM GENT

GODSHUIZENLAAN 2
9000 GENT
STAM@GENT.BE
WWW.STAMGENT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 267 14 00

WANDELING BLIJVEN PLAKKEN / MET EEN AUDIOGIDS

> I.S.M. AMSAB-1SG, HET HUIS VAN ALIJN EN MIAT

Het STAM wekt de kleurrijke migratiegeschiedenis van Gent tot leven, niet in het museum maar in de stad zelf. Audioroutes (met de fiets en te voet) tonen Gent door de ogen van de mensen die er zijn 'blijven plakken'.

> DOORLOPEND TUSSEN 13 EN 18 UUR (DUUR: 1.30 UUR)

> IK HAD EEN SPAANSE DIENSTMEID (NL OF ES, EIGEN FIETS, START STAM)

> ALLES WAT GOED IS AAN GENT, KOMT UIT ITALIË (NL OF IT, TE VOET, START HUIS VAN ALIJN)

> MIJN JEUGD IN DE BRUGSE POORT (NL OF AR, TE VOET, START HUIS VAN ALIJN)

> SIOEN DUKT ONDER IN DE WERELDMUZIEK (NL OF EN, TE VOET, START MIAT)

> MIJN GROOTVADER, CELAL KUBAT (NL OF TR, TE VOET, START MIAT)

> STAM, BIJLOKESITE,

GODSHUIZENLAAN 2, 9000 GENT

> HUIS VAN ALIJN, KRAANLEI 65,

9000 GENT

> MIAT, MINNEMEERS 9, 9000 GENT

WANDELING BLIJVEN PLAKKEN - MET EEN GIDS

> I.S.M. AMSAB-1SG

Een gids stelt je voor aan een aantal opmerkelijke figuren uit het Gentse migratieverleden. Maak kennis met 'de Turkse feestburgemeester' van de jaren zeventig, de Franse 'Marie met haar fluitje', 'de oude Zangrando' en vele anderen. Elk om hun eigen reden bleven ze plakken in Gent. Een stadswandeling over mensen, vol kleine verhalen en smakelijke anekdotes.

> OM 13, 14, 15 EN 16 UUR (DUUR: 1.30 UUR)

> RESERVATIE BOEKJEBEZOEK@GENT.BE, +32 9 269 87 50, MAXIMUM 4 X 20

PLAATSEN

> SINT-VEERLEPLEIN, 9000 GENT

STEDELIJKE OPENBARE BIBLIOTHEEK GENT

GRAAF VAN VLAANDERENPLEIN 40
9000 GENT
BIBLIOTHEEK@GENT.BE
WWW.GENT.BE/BIBLIOTHEEK
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 266 70 00

RONDLEIDING VERBODEN TOEGANG

> I.S.M. VIAA, SOGENT EN DE KROOK

Wat is verboden? Wat is taboe? Waar ligt de grens? We duiken onder in de kelders van de bib om je enkele verboden boeken te tonen. Boeken ooit in de ban van de kerk, of in de Eerste Wereldoorlog door de Duitsers gecensureerd, of door de nazi's verbrand, maar... boeken die ooit in het magazijn zijn beland. En nu? Bestaat censuur nog? Heeft Gent zijn grenzen verlegd? Daarna kan je aansluiten voor een bezoek aan het Wintercircus. Je krijgt audiovisueel erfgoed te zien dat gewoonlijk ontoegankelijk is. Projecties tonen de geschiedenis én toekomst van De Krook, als nieuwe locatie van de bib.

- > OM 9.30, 11, 13, 14.30 EN 16 UUR RONDLEIDING IN MAGAZIJN (DUUR: 1 UUR), OM 10.45, 12.15, 14.15, 15.45 EN 17.15 UUR BEZOEK WINTERCIRCUS (DUUR: 1 UUR)
- > RESERVATIE BIBLIOTHEEK@GENT.BE, +32 9 266 70 00, WWW.GENT.BE/BIBLIOTHEEK, MAXIMUM 10 X 20 PLAATSEN

THEATERVERSTELLING KINDERS, BREEKT UIT EUW SCHULPE (KINDEREN, VERLEG JE GRENZEN)

Dwoazerik, stoeme kalle, koomere (zo heeft de professor Gents er méér dan honderd!). Sta je bij zoiets met je mond vol tanden? Volg 1 uur les in steit zijn (stout zijn)* veur steite muilen door Perfesser Gensch Freek Neirynck ... En je bent een echte 'steite bieste'. Niet voor gevoelige ouders! *Vuile proat inbegrepen 'moar gien vuile maniere'.

> OM 11, 14, EN 16 UUR (DUUR: 1 UUR)

> RESERVATIE BIBLIOTHEEK@GENT.BE, +32 9 266 70 00, WWW.GENT.BE/BIBLIOTHEEK, MAXIMUM 3 X 20 PLAATSEN

UGENT - MUSEUM VOOR DIERKUNDE

K.L. LEDEGANCKSTRAAT 35
9000 GENT
DOMINICK.VERSCHELDE@UGENT.BE
WWW.MUSEUMVOORDIERKUNDE.UGENT.BE

TENTOONSTELLING GRENZELOOS! DE NOOI EINDIGENDE TREK EN GROTE MIGRATIES IN DE NATUUR

Waarom leggen heel wat dieren jaarlijks honderden tot duizenden kilometers af? Waar zijn ze naartoe op zoek? Zullen ze ooit stoppen of bereiken ze nooit hun doel? Waarom al die energie besteden in plaats van gewoon een vaste stek te vinden? Je komt meer te weten over de zin en onzin van migraties en populatiedynamica. Want niet

alle dieren migreren, en voor de mens is het nog een heel ander verhaal.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, RONDLEIDING OM 11.45 EN 16 UUR

WORKSHOP LEVENSTOCHT: EEN VRAGEN- EN BORDSPEL OVER DE VRIJHEID VAN HET NATUURRESERVAAT

Stel je voor één keer in de schoenen van een dier, en trek van een verdord gebied naar het natuurreservaat. Onderweg kom je heel wat vragen en problemen tegen. Ben jij diers genoeg om er te geraken? De dieren uit de vragen die je niet kent, kan je in het museum gaan bekijken.

> OM 10 EN 14 UUR

> RESERVATIE DOMINICK.VERSCHELDE@UGENT.BE, +32 9 264 52 28, WWW.MUSEUMVOORDIERKUNDE.UGENT.BE, MAXIMUM 2 X 8 PLAATSEN

WOORDENBOEK VAN DE VLAAMSE DIALECTEN (UGENT)

BLANDIJNBERG 2
9000 GENT
WVD@UGENT.BE
WWW.WVD.UGENT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 494 181 342

TENTOONSTELLING GRENZEN IN HET DIALECTLANDSCHAP

> I.S.M. FACULTEITSBIBLIOTHEEK LETTEREN EN WIJSBEGEERTE EN VZW EXPERTISECENTRUM VOOR TAALVARIATIE EN ORAAL ERFGOED

Aan de hand van heel wat kaarten maak je kennis met het gevarieerde dialectlandschap. Dialectologen leggen je ter plekke uit hoe het taalkundige erfgoed verzameld wordt en laten je zien hoe dialectverschillen in kaart te brengen zijn. Kinderen gaan met een

dialectenpuzzel aan de slag. De tentoonstelling is een visuele aanvulling op de lezing maar kan ook apart bezocht worden.

- > **FACULTEITSBIBLIOTHEEK LETTEREN EN WIJSBEGEERTE, ROZIER 44, 9000 GENT**
 - > **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**
-

LEZING DIALECTGEOGRAFIE: GRENZEN IN HET DIALECTLANDSCHAP

- > **I.S.M. FACULTEITSBIBLIOTHEEK LETTEREN EN WIJSBEGEERTE EN VZW EXPERTISECENTRUM VOOR TAALVARIATIE EN ORAAL ERFGOED**

Talen en grenzen hebben veel met elkaar te maken. Je krijgt uitleg over hoe woord- en klankgrenzen ontstaan (o.a. door migraties) en hoe ze de dialectlandschappen bepalen. Je leert over het verschil tussen actieve en receptieve dialectgebieden. Bovendien tonen we aan dat politieke grenzen en taalgrenzen elkaar beïnvloeden, maar niet steeds samenvallen.

- > **FACULTEITSBIBLIOTHEEK LETTEREN EN WIJSBEGEERTE, ROZIER 44, 9000 GENT**
- > **OM 11, 13 EN 15 UUR**
- > **RESERVATIE MELISSA.FARASYN@UGENT.BE, +32 9 264 40 79, WWW.WVD.UGENT.BE, MAXIMUM 3 X 60 PLAATSEN**

MULTIMEDIA- PRESENTATIE STEMMEN UIT HET VERLEDEN

- > **I.S.M. FACULTEITSBIBLIOTHEEK LETTEREN EN WIJSBEGEERTE EN VZW EXPERTISECENTRUM VOOR TAALVARIATIE EN ORAAL ERFGOED**

De UGent beschikt over een uitgebreide bandencollectie met dialectopnames uit de jaren 1960, samen een enorme collectie levensverhalen van gewone mensen. De collectie werd recent gedigitaliseerd. Ontdek een selectie fragmenten waarin grenzen een rol spelen:

authentieke getuigenissen over migratie tijdens de wereldoorlogen, IJslandvaarten, seizoensarbeid ...

- > **FACULTEITSBIBLIOTHEEK LETTEREN EN WIJSBEGEERTE, ROZIER 44, 9000 GENT**
 - > **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**
-
-
-
-

ZEBRASTRAAT NV

ZEBRASTRAAT 32/001
9000 GENT
ISOLDE@ZEBRASTRAAT.BE
WWW.ZEBRASTRAAT.BE

MULTIMEDIA- PRESENTATIE GENERATIES/ BINNENSKAMERS (G/B3)

- > **I.S.M. STAD GENT Generaties/Binnenskamers (G/B3)** is een sociaal documentair foto-essay van de fotografen Carl Uytterhaegen en Abdul-Vahit Duman. Met foto's van huiskamers geven ze visueel weer wat generaties van Vlamingen en Turkse migranten in Gent en Antwerpen van hun ouders overnemen of net niet. Dit resulteerde in een fototentoonstelling en een fotoboek. De auteurs geven toelichting bij dit project.

- > **DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 24 UUR**

GENT MARIAKERKE

HEEMKUNDIGE KRING MARKA VZW

ZANDEKENSSTRAAT 13
9030 GENT - MARIAKERKE
MARKA@TELENET.BE
WWW.HEEMKRINGMARKA.BE

TENTOONSTELLING 1150 JAAR GRENZeloos MARIAKERKE

De naam 'Marka' vinden we voor het eerst terug in een charter uit 864. In de loop der tijden evolueerde dit oude Marka tot het huidige Mariakerke. Ondertussen tekenden ook de gemeentegrenzen zich af, het leven binnen de gemeente veranderde. Oude kaarten en documenten, foto's en voorwerpen blikken terug op de geschiedenis van Mariakerke.

- > **MARIAKERKEPLEIN 8, 9030 GENT - MARIAKERKE**
 - > **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**
-

GENT SINT-AMANDS- BERG

VZW GROOT BEGIJNHOF SINTE-ELISABETH

GROOT BEGIJNHOF 67
9040 GENT - SINT-AMANDSBERG
INFO@GROOTBEGIJNHOF.BE
WWW.GROOTBEGIJNHOF.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 498 242 995

TENTOONSTELLING GRENZeloos IN BESLOTENHEID

Spiritueel is het begijnhof een ommuurde 'hortus conclusus' (gesloten hof), begrensd bovendien door allerlei regels, de ordening van het dagelijks leven en afspraken voor taken van gemeenschappelijk belang. Echt grenzeloos wordt het begijnleven pas wanneer we weten hoelang de vrouwen soms afwezig waren om mensen zorgzaam nabij te zijn.

- > **KERK GROOT BEGIJNHOF, 9040 GENT - SINT-AMANDSBERG**
 - > **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**
-

GENT WONDELGEM

GANDANTE VZW

WATERLELIELAAN 1
9032 GENT - WONDELGEM
INFO@GANDANTE.BE
WWW.GANDANTE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 479 515 242

RONDLEIDING GENT DOOR VREEMDE OGEN

- > **I.S.M. GANDANTE VZW** Gent was aan het eind van de middeleeuwen een van de rijkste en grootste steden van Europa. Ontelbare reizigers werden door de stad aangetrokken en liepen verwonderd door de straten van het wispelturige Gent. Uit enkele boeken werden impressies gedestilleerd van 'buitenlanders' die naar Gent reisden, als lid van het Bourgondische of Habsburgse hof, als handelaar, kunstminnaar of gelukzoeker.

- > **OM 14 UUR**
- > **RESERVATIE INFO@ARTORIA.BE, +32 9 375 31 61, WWW.GANDANTE.BE, MAXIMUM 25 PLAATSEN**

GERAARDS- BERGEN

STAD GERAARDSBERGEN

MARKT Z/N
9500 GERAARDSBERGEN
+32 54 43 72 89
CULTUUR@GERAARDSBERGEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 54 43 72 89

DEMONSTRATIE VOER OM OVER NA TE DENKEN

- > **I.S.M. HET IDEEËNHUIS EN DE INTEGRATIEDIENST**

In onze keuken, onze eetgevoonten en onze woordenschat geven we spontaan heel wat aan elkaar door, zelfs tot in de verste uithoeken van de wereld. Wist je bijvoorbeeld dat na de appeltjes van oranje uit Spanje, er een zoetere variant uit China kwam, en dat zo de naam 'sinaasappel' ontstond? Doorlopend proeverijen en verrassende recepten, demonstraties en uitwisselingen, taalweetjes ...

- > **IDEEËNHUIS, VREDESTRAAT 20, 9500 GERAARDSBERGEN**
- > **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**

GINGELOM BOEKHOUTE

DE TWEE AMBACHTEN

TRIESTSTRAAT 153
9960 ASSENEDE
FRANK.BAETE@SKYNET.BE
WWW.DETWEEAMBACHTEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 474 970 315

WANDELING DE GRENS VAN BOEKHOUTE: ONTDEK SMOKKELROUTES, VERDWENEN HAVENS EN DE 'DOODENDRAAD'

- > **I.S.M. GEMEENTE ASSENEDE EN GIDSSEN VAN HET BEZOEKERSCENTRUM BOEKHOUTE**

De gids vertelt je alles over de elektrische draad die de Duitse bezetter tijdens de Eerste Wereldoorlog spande. Pal op de grens tussen Boekhoute en Nederland moest deze draad de talloze vluchtelingen, spionnen, oorlogsvrijwilligers en smokkelaars tegenhouden. Maar door de draadversperring waren ook de havens van Boekhoute een tijdlang niet bereikbaar voor de lokale vissers.

- > **MONUMENT 'DOODENDRAAD', (TEGENOVER ISABELLAGEMAAL),**

HAVEN, 9961 GINGELOM - BOEKHOUTE
› DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17.30 UUR,
GIDSBEURTEN OP REGELMATIGE TIJD-
STIPPEN (DUUR: 1 UUR)

HAALTERT

VADERLANDSLIEVENDE KRING GROOT-HAALTERT

KOEMEERSSTRAAT 13
9450 HAALTERT - DENDERHOUTEM
LIBERATIONHAALTERT@SKYNET.BE

TENTOONSTELLING ONDERDUIK- EN ONTSNAP- PINGSLIJNEN TIJDENS WOII: HAALTERTS SCHUILOORD 'DE PATRIJS 1944'

Na de crash van hun vliegtuig
vonden talrijke geallieerde
bemanningsleden uit verschil-
lende continenten een tijdelijk
onderkomen in het Haalterts
schuiloord. Dankzij de hulp van
het plaatselijk verzet en van bur-
gers, konden ze via Frankrijk en
Spanje ontsnappen naar Enge-
land. Aan de hand van unieke
duivenberichten, sluikpers en
radiozendapparatuur doen we
hun verhaal.

› GEMEENTELIJK WARANDEGEBOUW -
KELDERVERDIEPING,
SINT-GORIKSPLEIN 17, 9450 HAALTERT
› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17 UUR

HAMME

DIENST CULTUUR

KAAIPLEIN 34
9220 HAMME
CULTUUR@HAMME.BE
WWW.HAMME.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 478 404 286

TENTOONSTELLING 'QUO VADIS?' MIGRATIE

VAN EN NAAR HAMME

› I.S.M. WERKGROEP ERFGOED, HEEMKRING
OSSCHAERT, ARCHEOLOGISCH MUSEUM,
IDCOLLECTIEF KUNSTKRING HAMME,
MARC VAN CAUTEREN (FOTOCUB
IMAGO), DE ALLOCHTONE GEMEENSCHAP
H.T.V. VZW O.L.V. MUSTAFA TOKGOZ EN
FATIMA GÖKCE, DE ACADEMIE HAMME
In 2014 is het 50 jaar geleden dat
België akkoorden sloot met Tur-
kije en Marokko om migratie naar
België mogelijk te maken. Een
beeldenroute door het centrum
van Hamme met installaties van
kunstenaar Mark Swysen stelt de
migratiestroom voor. Kranten-
knipsels, prentbriefkaarten,
videobeelden, foto's, briefwis-
sling, interviews en leesmomenten
vullen het project verder aan.
› IDPLUS CENTRUM, SINT-JANSSTRAAT 27,
9220 HAMME
› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

HERZELE

WATTENFABRIEK

SOLLEVELD 35
9550 HERZELE
WATTENFABRIEK@HERZELE.BE
HTTP://WATTENFABRIEK.HERZELE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 474 357 907

TENTOONSTELLING HERZELE (NAARS) IN VS EN CANADA

› I.S.M. HK DE HELLEBAARD
Hoe klont het dialect van Steen-
huize begin 20e eeuw? Dat kan
je horen in Californië vandaag!
We focussen op inwoners van
Herzele die in de eerste helft
van de 20e eeuw België ruilden
voor een nieuwe thuis in de VS
of Canada. Archiefmateriaal,
getuigenissen en beeldmateriaal
vertellen hun verhaal.

› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17
UUR, GETUIGENIS OM 11 EN 15 UUR
→ LOOPT TOT 3 MEI 2014

KAPRIJKE LEMBEKE

GEMEENTEBESTUUR KAPRIJKE

VELD 1
9970 KAPRIJKE
TOERISME@KAPRIJKE.BE
WWW.KAPRIJKE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 377 04 22

RONDLEIDING EEN BUNKER OP KINDERMAAT

› I.S.M. VRIENDEN VAN HET
BARDELAEREMUSEUM
Tijdens de Eerste Wereldoorlog
bouwde de Duitse bezetter een
grenslijn van bunkers ter verde-
diging van een mogelijke inval
vanuit Nederland. Deze bunkers
zijn - zeker voor kinderen - een
van de meest tot de verbeeld-
ding sprekende relictten uit die
tijd. Op Erfgoeddag onthult het
gemeentebestuur kindvriende-
lijke infopanelen die het verhaal
vertellen van het leven in en om
de bunker.

› BARDELAEREMUSEUM,
BARDELAERE 42, 9971 KAPRIJKE -
LEMBEKE
› DOORLOPEND TUSSEN 14.30 EN 18 UUR

KLUISBERGEN

ERFDEEL KLUISBERGEN

BRUGZAVEL 25B
9690 KLUISBERGEN
KLUISBERGEN@BIBLIOTHEEK.BE
HTTP://ERFDEEL-KLUISBERGEN.
SKYNETBLOGS.BE

TENTOONSTELLING OVER STRATEN EN PLEINEN

Hoe zagen onze straten, pleinen
en huizen er vroeger uit, in
vergelijking met de huidige

toestand? De gemeente Kluis-
bergen is een fusie van vier
heel verschillende dorpen met
een eigen karakter, die tegelijk
een dynamisch geheel vormen.
'Over straten en pleinen' wordt
een fascinerende confrontatie,
waarin zowel de grenzen van de
tijd als die van de vier deelge-
meenten worden doorbroken.

› HOME SINT-FRANCISCUS,
KWAREMONTPLEIN 41,
9690 KLUISBERGEN
› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18
UUR, BOEKVOORSTELLING OM 14 UUR

KNESSELARE

CULTUURRAAD KNESSELARE

HOOGTE 3
9910 KNESSELARE
CULTUURDIENST@KNESSELARE.BE
HTTP://KNESSELARE.BE

TENTOONSTELLING GRENZeloos LOPEN - GRENZEN VERLEGGEN, LOPEN OVER GRENZEN HEEN

› I.S.M. KNESSELARE RUN
Met mooi fotomateriaal brengen
we een overzicht van de loop-
carrières van André Ornelis en
Rik Vandenbergh, lopers die
hun grenzen wisten te verleggen
en die buiten de landsgrenzen
gingen lopen. Of wie weet kan
je jezelf spotten op een oude
schoolfoto, als deelnemer aan
een vroegere scholenveld-
loop. Wie wil, kan ook zelf de
loopschoenen aanbinden voor
Knesselare Run!

› SPORTHAL FLABBAERT,
PRINSENGOEDDREEF 33,
9910 KNESSELARE
› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 13 EN 18 UUR

KRUIBEKE BAZEL

HEEMKUNDIGE KRING WISSEKERKE

KRUIBEKESTRAAT 2
9150 KRUIBEKE - BAZEL
HEEMKUNDE.WISSEKERKE@GMAIL.COM
WWW.WISSEKERKE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 774 16 09

TENTOONSTELLING HOE DE STEENDORPENAREN NAAR VLAAMS-BRABANT TROKKEN

Wist je dat zo'n veertigtal fami-
lies ooit massaal uit Steendorp
wegtrokken, op zoek naar werk?
Hopend op een totaal nieuw en
beter leven reisden ze via de
Rupel en de Brusselse kanalen
naar de weverij van François
Scheppers in het Vlaams-Brab-
antse Lot. Kom ontdekken hoe
hun tocht verliep en hoe deze
vaak ongeletterde steenbakkers-
gasten hun nieuwe omgeving
beleefden.

› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

KRUIBEKE RUPELMONDE

GEMEENTE KRUIBEKE

ONZE-LIEVE-VROUWPLEIN 18-20
9150 KRUIBEKE - RUPELMONDE
CULTUUR@KRUIBEKE.BE
WWW.KRUIBEKE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 744 10 13

TENTOONSTELLING KRUIBEKE 1830-2030

Wie dacht dat Kruibekenaars
honkvast zijn, heeft het mis.
Door de eeuwen heen is de
Kruibekenaar - soms vrijwillig,
soms noodgedwongen - weg-

getrokken. Denk maar aan de laatste grote overstroming. Wat stimuleerde de nieuwe instromen in de gemeente? Wat brengt de toekomst? Je ontdekt het op deze reizende tentoonstelling.

- **MERCATOREILAND, NEDERSTRAAT 1, 9150 KRUIBEKE - RUPELMONDE**
- **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

LOKAAL OPVANGINITIATIEF

GEERAARD DE CREMERSTRAAT 24-26-28
9150 KRUIBEKE - RUPELMONDE
LOI.OCMWKRUIBEKE@TELENET.BE
WWW.KRUIBEKE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 830 41 56

DEMONSTRATIE KRUIBEKE 1830-2030

- **I.S.M. GEMEENTEBESTUUR KRUIBEKE**
Vluchtelingen moeten vaak verplicht een aantal grenzen passeren om op een - vaak niet-zelfgekozen plek - aan te komen. Traditionele en authentieke kledij uit alle hoeken van de wereld laat je kennismaken met het rijke en zeer verscheiden erfgoed van mensen uit andere en verre streken.

- **GETIJDENMOLEN, NEDERSTRAAT 2, 9150 KRUIBEKE - RUPELMONDE**

- **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**

LEBBEKE WIEZE

OUDHEIDKUNDIGE KRING H.H. SALVATOR WIEZE

NIEUWSTRAAT 64
9280 LEBBEKE - WIEZE
LUC-VAN-DRIESSCHE@SKYNET.BE
WWW.HEEMKRINGWIEZE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 170 398

TENTOONSTELLING GROETEN UIT WIEZE

Postkaarten over Wieze werden in de jaren 1960, de bloeiperiode van de Oktoberfeesten, verstuurd naar alle hoeken van het land en zelfs ver daarbuiten. Maar vanuit andere streken werden prentbriefkaarten ook naar Wieze gestuurd. Herlees de wensen die onze ouders en grootouders vroeger overmaakten aan vrienden en kennissen, of de uitnodigingen die ze verstuurd voor kermissen en feesten.

- **PASTORIE, SASBAAN 2, 9280 LEBBEKE - WIEZE**

- **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

LEDE

GEMEENTE LEDE

GEMEENTEHUIS LEDE
MARKT 1
9340 LEDE
+32 53 60 68 60
CLAUDIA.ROMBAUT@LEDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 53 60 68 60

TENTOONSTELLING ERFGOED BINNEN EN BUITEN DE LEEDSE GRENZEN

- **I.S.M. CULTURELE RAAD**
Wapenschilden, beelden en zelfs gebouwen in naburige gemeenten verwijzen naar onze Leedse adellijke bewoners uit vorige eeuwen. Of laat je inspireren door de tocht van de miraculeuze piëta van O.L.V. van Zeven Weeën die 600 jaar geleden van Keulen naar Lede kwam. En wat gezegd van onze Leedse carnavalsstoet, meer dan een halve eeuw oud maar nog steeds springlevend?

- **DE BRON - VERGADERZAAL, KERKEVIJVERSTRAAT 19 A, 9340 LEDE**

- **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

VIERSPRONG - LAND VAN RODE

Het Land van Rode heeft weer heel wat te bieden op Erfgoeddag! In Merelbeke kan je kennismaken met de grenzeloze geschiedenis van de treinmobiliteit, twee missionarissen uit het Huys De Cocker die naar Ubangi in Congo getrokken zijn, de geheimen van de duivensport en de oudste kaarten van de gemeente. Je kan de nieuwe erfgoedborden van Merelbeke-Flora met de fiets ontdekken en om het verst een boodschap uitsenden in morsecode.

In GC De Kluize in Oosterzele kan je genieten van de multiculturele voorstelling UMM van Muziektheater De Kolonie over het leven van de legendarische zangeres Umm Kulthum. Tegelijkertijd wordt de multimedievoorstelling 'Fans of Land van Rode' vertoond waarin nieuwkomers over hun eerste indrukken van het erfgoed van het Land van Rode vertellen. De Heemkundige Kring van Sint-Lievens-Houtem presenteert de geheimen van de steengroeven. Plezier verzekerd!

INFO

- **ERFGOEDCEL VIERSPRONG LAND VAN RODE, SINT-ANTONIUSPLEIN 10, 9860 OOSTERZELE, +32 9 363 88 54, WWW.ERFGOEDCELVIERSPONG.BE**

RONDLEIDING DUIVENSPOORT - LA LÉDOISE

- **I.S.M. CULTURELE RAAD**
De duivensport, jarenlang beoefend door zoveel Ledenaars, kent geen grenzen. Sinds het einde van de 19e eeuw tot begin jaren 1970 speelde ook constateurfabriek La Lédouse een belangrijke rol in de beoefening van de sport. Honderden constateurs vonden vanuit Lede hun weg naar duivenliefhebbers wereldwijd. De fabriek bleef vlekkeloos bewaard en opent speciaal voor Erfgoeddag opnieuw de deuren.

- **LA LÉDOISE, KERKEVIJVERSTRAAT 13, 9340 LEDE**

- **OM 11, 14 EN 16 UUR**

- **RESERVATIE CULTUUR@LEDE.BE, +32 53 60 68 60, MAXIMUM 3 X 20 PLAATSEN**

LIERDE

CULTUURDIENST LIERDE

NIEUWSTRAAT 21
9570 LIERDE
CULTUUR@LIERDE.BE
WWW.LIERDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 497 927 689

TENTOONSTELLING LIERDENAARS OVER DE GRENS ... SOMS DICHT ... SOM VER

- **I.S.M. GESCHIED EN HEEMKUNDIGE KRING TRIVERIUS**

Lierdenaars waren vooral in de 20e eeuw grensoverschrijdend. Seizoensarbeiders trokken naar het nabije Picardië (Noord-Frankrijk), sporadisch trokken er een aantal de 'grote plas' over. Een kloostergemeenschap met roots in Delftginge trok naar Congo en een simpel

huwelijksfeest over de grens was de basis van een jumelage. En ook de Lierdse duiven vlogen als de beste!

- **CULTUURHUIS 'T VIERSPAN, DORPSTRAAT 52, 9570 LIERDE**

- **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

LOCHRISTI ZAFFELARE

SIERTEELTMUSEUM LOCHRISTI (LOS)

DORP 83
9080 LOCHRISTI - ZAFFELARE
VRIENDENVANWILLY@GMAIL.COM

TENTOONSTELLING SIERTEELT: SAMENWERKING EN STRIJD OVER GRENZEN HEEN

- I.S.M. DSMG (DOCUMENTATIECENTRUM VOOR STREEKGESCHIEDENIS DR. MAURITS GYSSELING) EN HEEMKUNDIGE KRING DE OOST-OUDBURG

De Gentse sierteelt heeft al meer dan twee eeuwen een internationaal karakter. Planten, zaden en stekken werden van overal ter wereld aangebracht en hier veredeld. De export was van levensbelang en moest dikwijls opboksen tegen buitenlands protectionisme. De productie werd gepromoot op de Floraliën en buitenlandse beurzen. Ook de Begoniafestivals lieten de wereld in bloemen zien.

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 TOT 18 UUR, RONDELEIDING OM 10, 11, 14, 15, 16 EN 17 UUR, BLOEMTEELTDEMONSTRATIES OM 11, 13 EN 15 UUR, DOORLOPEND KLEUR- EN ZOEKWEDESTRIJDEN VOOR GEZINNEN

LOKEREN

STADSARCHIEF LOKEREN

TORENSTRAAT 1A
9160 LOKEREN
STADSARCHIEF@LOKEREN.BE
WWW.LOKEREN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 340 50 61

TENTOONSTELLING ERFGOEDSITES VAN BUITEN DE LANDSGRENNEN IN PAPIER EN KARTON

Lokeraar Jan Amez maakt maquettes van erfgoedsites, bij voorkeur van buiten de Belgische landsgrenzen. In het kader van het thema 'Grenzeloos' toont hij een aantal van deze werkstukken, waarover hij ook tekst en uitleg verstrekt: onder meer de Duitse domkerken van Aken en Speyer; het Waaggebouw in Deventer (Nederland); het Globe Theatre in Londen en de Duitse kastelen Moyland en Wartburg.

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 13.30 EN 17.30 UUR

TENTOONSTELLING ARCHIEFTENTOONSTELLING GRENZELOOS

Het Stadsarchief toont documenten uit de eigen collectie, onder meer een reispass uit de 19e eeuw en een register van uitschrijving met vermelding van de eerste Lokeraar die uitweek naar Amerika. Bijzondere aandacht is er voor de familie Hereman uit Eksaarde, die kort vóór 1900 een koffieplantage oprichtte in Brazilië en later aan de basis lag van koffiebranderij 'Estrella' in Eksaarde.

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 13.30 EN 17.30 UUR

RONDELEIDING DE FAMILIE HEREMAN: TUSSEN EKSAAARDE EN BRAZILIË

Toeristische gids Marie-Madeleine Dierick neemt je mee naar de minitoonstelling over de familie Hereman, koffieplanters in Brazilië. Daarna springen we op de fiets en zetten koers naar de voormalige koffiebranderij Estrella van diezelfde familie Hereman in Eksaarde.

- OM 14.45 UUR, AANSLUITEND VERTREKT EEN FIETSTOCHT DIE TOT 17 UUR DUURT

STEDELIJKE ERFGOEDRAAD

TORENSTRAAT 1A
9160 LOKEREN
STADSARCHIEF@LOKEREN.BE
WWW.LOKEREN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 9 340 50 61

DEBAT VAN DE MEDITERRANE WERELD NAAR WEST-EUROPA

- I.S.M. STADSARCHIEF EN STEDELIJKE OPENBARE BIBLIOTHEEK LOKEREN

Vier jonge vrouwen, twee van Turkse en twee van Marokkaanse origine, vertellen hoe zij

hun weg maakten en hun leven opbouwden in Lokeren. Historicus Bart De Wilde, specialist inzake sociale geschiedenis, treedt op als moderator van dit paneelgesprek.

- STEDELIJKE OPENBARE BIBLIOTHEEK, KERKPLEIN 3, 9160 LOKEREN
- OM 10.30 UUR (DUUR: 1.30 UUR)

LEZING BELGISCHE EMIGRATIE NAAR BRAZILIË TIJDENS DE 19E EN 20E EEUW

- I.S.M. STADSARCHIEF EN STEDELIJKE OPENBARE BIBLIOTHEEK LOKEREN

Johan Verberckmoes, hoogleraar geschiedenis aan de KU Leuven en specialist inzake Latijns-Amerika, schetst een beeld van de omvang, de betekenis, het hoe en waarom en de gevolgen van de Belgische emigratie naar Brazilië tijdens de voorbije twee eeuwen. Deze causerie kadert de emigratie van de familie Hereman uit Eksaarde, die in Brazilië een koffieplantage opstartte, in een ruimer verband.

- STEDELIJKE OPENBARE BIBLIOTHEEK, KERKPLEIN 3, 9160 LOKEREN
- OM 13.30 UUR (DUUR: 1 UUR)

MAARKEDAL

GEMEENTEBESTUUR MAARKEDAL - DIENST VRIJE TIJD

NEDERHOLBEESTRAAT 1
9680 MAARKEDAL
VRIJETIJD@MAARKEDAL.BE
WWW.MAARKEDAL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 473 849 444

TENTOONSTELLING OVER ODON, TANTE ALBERTINE EN KLEINE ISIDOOR. OORLOGSVERHALEN ONDER HET STOF UITGEHAALD

- I.S.M. BIBLIOTHEEK MAARKEDAL, CULTUURRAAD MAARKEDAL, HEEMKUNDIGE KRING BUSINARIAS, TONEELVERENIGING KWAMARANT EN KVLV ETIKHOVE

Net als het dagboek van frontsoldaat Odon Van Pevenaage worden brieven, medailles en andere kostbare erfstukken uit de Eerste Wereldoorlog vaak van generatie op generatie doorgegeven. Oorlogsverhalen worden telkens opnieuw verteld, over generatiegrenzen heen. Ook buiten je eigen familie zijn deze verhalen en voorwerpen van grote waarde. Samen vertellen ze immers het verhaal van 100 jaar geleden.

- GEITENHOEK 1, 9680 MAARKEDAL

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, IEDEREEN IS WELKOM MET EIGEN FOTO'S, BRIEVEN, VOORWERPEN EN VERHALEN OVER HET LEVEN TIJDENS DE OORLOG IN MAARKEDAL OM ZE TE SCHENKEN, IN BRUIKLEEN TE GEVEN, TE LATEN SCANNEN, TE LATEN REGISTREREN...

MALDEGEM

GEMEENTELIJK ERFGOED-COMITÉ MALDEGEM

BLOEMESTRAAT 45
9990 MALDEGEM
ARCHIEF@MALDEGEM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 72 89 30

TENTOONSTELLING MALDEGEMSE GRENNEN DOOR DE EEUWEN HEEN

Met behulp van kaartmateriaal, landboeken en kadasterboeken schetsen we de evolutie van de grenzen van Maldegem. Je ontdekt hoe die grenzen in de loop der tijden nogal eens wisselden, vanaf het ontstaan van het Ambacht Maldegem in de middeleeuwen tot de gemeentelijke fusies in 1976. We besteden speciale aandacht aan de vastlegging van de grens met

Nederland na het verdrag van Maastricht in 1843.

- GEMEENTEHUIS MALDEGEM (ZAAL ADEGEM, 3E VERDIEPING), MARKT 7, 9990 MALDEGEM
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
- ➔ LOOPT TOT 4 MEI 2014

LEZING FUSIES VAN GEMEENTEN IN BELGIË, MALDEGEM IN HET BIJZONDER

De laatste grote gemeentelijke fusieronde in België vond plaats in 1977. Daarbij werd het aantal Belgische gemeenten van 2.359 tot 596 gereduceerd. De fusie werd op relatief korte tijd doorgedrukt en ging in tegen de wens van veel gemeenten. Ook vandaag wordt het thema weer brandend actueel. Hoe stond Maldegem ervoor in 1976, en in 2013?

- GEMEENTEHUIS MALDEGEM, MARKT 7, 9990 MALDEGEM

- OM 10.30 UUR

WANDELING WANDELING LANGSHEEN HET GRENSPAD OP DE SCHEIDING TUSSEN MALDEGEM EN NEDERLAND

Ge mee op stap en kom meer te weten over het ontstaan van de grens (Verdrag van Maastricht 1843 - 1844) en de grensbewoners, de Hollandstelling en de elektrische draadversperring tijdens de Eerste Wereldoorlog. We herbeleven het smokkelgebeuren langsheen de grens en staan even stil bij de nog aanwezige relictien.

- CAFÉ HET EERSTE HUIS, AARDENBURGKALSEIDE, 9990 MALDEGEM
- EEN DAUWWANDELING EN EEN WANDELING IN DE NAMIDDAG
- RESERVATIE ACHIEF@MALDEGEM.BE

MERELBEKE

DE MUNTENAAR

TORREKENSSTRAAT 48
9820 MERELBEKE
+32 471 071 145
JOBKA@SKYNET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 471 071 145

TENTOONSTELLING MERELBEKE IN OUDE KAARTEN

Gemeentegrenzen zijn artificiële grenzen die door mensen worden opgesteld. Soms worden deze grenzen mee bepaald door natuurlijke obstakels (rivieren, bergen ...) maar even vaak is de grens een afbakening van een bestuurlijke eenheid. Ontdek hoe de grenzen van Merelbeke in de loop der jaren evolueerden. Vind jij je huis of straat terug op een oud grondplan van de gemeente?

- KERK MUNTE, MUNTEPLEIN, 9820 MERELBEKE
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 4 MEI 2014
♿

TENTOONSTELLING KOM VAN DAT DAK AF

Op Erfgoeddag staat de oude pastoorij van Munte volledig in het teken van de duivensport. We doen de geschiedenis van deze volkssport uit de doeken aan de hand van oude foto's, voorwerpen en getuigenissen. Hoe wordt een duivenwedstrijd georganiseerd? Welke duiven zijn de snelste? En hoe wordt de snelheid gemeten? Na een bezoek aan deze expo, kent de duivensport geen geheimen meer voor jou.

- OUDE PASTORIE MUNTE, MUNTEPLEIN, 9820 MERELBEKE
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 4 MEI 2014
♿

GEMEENTE MERELBEKE

HUNDELGEMSESTEENWEG 353
9820 MERELBEKE
MIEKE.VAN.DAMME@MERELBEKE.GOV.BE
WWW.MERELBEKE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 474 980 876

TENTOONSTELLING VAN MERELBEKE-STADIE EN DE IJZEREN WEG

Gelegen op de grens tussen Merelbeke, Gent en Melle is het niet altijd duidelijk tot welke gemeente het station van Merelbeke nu werkelijk behoort. De grens is vaag. Oude beelden, objecten en interviews met vroegere personeelsleden geven je een realistisch beeld van het treinverkeer in Merelbeke. Je ontdekt de geschiedenis van de treinmobiliteit in Merelbeke en daarbuiten.

- STATIONSGEBOUW MERELBEKE, MERELBEKESTATIONSPLEIN 16, 9820 MERELBEKE
- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR, RONDELEIDING OM HET UUR (TE RESERVEREN)
→ LOOPT TOT 4 MEI 2014
- RESERVATIE MIEKE.VAN.DAMME@MERELBEKE.GOV.BE, +32 9 210 32 92
♿

TENTOONSTELLING MORSEBERICHTEN EN MODEL TREINEN

- I.S.M. ETWIE
♿ Kort punt lang lang ... het ontcijferen van doorgeseinde boodschappen is geen sinecure en enkel ingewijden kunnen de codes begrijpen. Wist je trouwens dat morse nog steeds het snelste communicatiemiddel is, sneller dan sms of e-mail? Ga mee op ontdekkingsstocht en probeer samen met zendamateur Maurice De Caluwé een geografisch zo ver mogelijk afgelegen zendstation te bereiken!
- OUDE RTT-GEBOUW, HOEK PETER BENOTLAAN 172 EN MELLESTRAAT, 9820 MERELBEKE

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 4 MEI 2014
♿

FIETSTOCHT ERFGOEDFIETSTOCHT BINNEN DE GRENZEN VAN MERELBEKE-FLORA

Een ontspannende fietstocht brengt je langs de gloednieuwe erfgoedborden in Merelbeke-Flora. Een gids geeft uitleg bij de oorsprong van vreemde straatnamen, vertelt het verhaal achter de gevels van markante gebouwen, frist het bloemisterijverleden van de streek op en haalt de geschiedenis van de bombardementen op Merelbeke-Flora tijdens WOII aan.

- STATION MERELBEKE, MERELBEKESTATIONSPLEIN 16, 9820 MERELBEKE
- OM 14 UUR (DUUR 2 UUR)
- RESERVATIE MIEKE.VAN.DAMME@MERELBEKE.GOV.BE, +32 9 210 32 92, WWW.MERELBEKE.BE
♿

HUYS DE COCKER

GAVERSESTEENWEG 716
9820 MERELBEKE
DECOCKER@TELENET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 479 359 829

TENTOONSTELLING TWEË MISSIONARISSEN UIT HUYS DE COCKER IN UBANGI

- I.S.M. WERKGROEP ERFGOED MELSEN
Michel en Palmyra De Cocker, beiden uit Melsen, trokken tijdens de jaren 1930 als missionaris naar Noordwest-Congo. De brieven die ze nalieten, vormen een rijke bron van informatie over de rituelen van de lokale bevolking, de inrichting van de missieposten en het koloniale verleden. Hun lange staat van dienst maakt hen tot bevoorrechte getuigen van het koloniale en postkoloniale verleden.

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 11 TOT 18 UUR, LEZING OM 15 UUR (TE RESERVEREN)
- RESERVATIE DECOCKER@TELENET.BE, +32 479 359 829, MAXIMUM 40 PLAATSEN
♿

NAZARETH

GEMEENTEBESTUUR NAZARETH

DORP I
9810 NAZARETH
VRIJETIJD.CULTUUR@NAZARETH.BE
WWW.NAZARETH.BE

TENTOONSTELLING VERBROEDERING VAN DE 4 EKE'S

Onze deelgemeente Eke is verbroerd met Eichen-Brüche (Duitsland), Eiken (Zwitserland) en Eecke (Frankrijk). Sinds 1965 organiseren deze gemeenten afwisselend een verbroederingsfeest. Deze feesten vinden twee- tot driejaarlijks plaats. Via foto's en filmbeelden brengen we de geschiedenis van deze verbroederingsfeesten in beeld. Het oudste filmpje dateert nog uit 1967!

- ERFGOEDHUIS, DRAPSTRAAT 16, 9810 NAZARETH
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 14 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 20 SEPTEMBER 2014
♿

NINOVE

STAD NINOVE

OUDSTRIJDERSPLEIN 6
9400 NINOVE
CULTUUR@NINOVE.BE
WWW.NINOVE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 54 31 32 86

TENTOONSTELLING SOUVENIRS VAN 100 KARAAT

- I.S.M. VZW BARMHARTIGHEID EN WERKGROEP ERFGOEDDAG
Mensen uit de Maghrebijnse gemeenschap van Ninove laten zich portretteren met een typisch voorwerp dat hen na aan het hart ligt: een souvenir van 'ginder' dat ze 'hier' koesteren. Daarnaast presenteren de geportretteerden zichzelf en hun familie met foto's en filmpjes uit het familiealbum.
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 18 MEI 2014
♿ 50

TENTOONSTELLING VAN PYJAMA TOT ZENITH

- I.S.M. VZW BARMHARTIGHEID EN WERKGROEP ERFGOEDDAG
♿ 'Fundamentalisme', 'zelfmoordterroristen', 'de vrouw-onvriendelijke islam' en 'het islamitisch recht' ... te pas en te onpas worden deze termen in de mond genomen. Maar waar komen ze vandaan en waar staan ze echt voor? Deze tentoonstelling wil een genuanceerder beeld geven van de Arabische wereld dan dat wat we doorgaans in de media zien verschijnen.
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 18 MEI 2014
♿ 50

TENTOONSTELLING VAN LAMPENBLAZERS EN TABAKSPLANTERS

- I.S.M. WERKGROEP ERFGOEDDAG
De faam van sommige Ninoofse fabrieken reikte tot ver buiten de grenzen. Tabak uit Appelterre werd in heel West-Europa 'gerold', de broers De Bodt waren een tijdlang exclusieve importeurs van lucifers in Turkije. Maar evengoed haalde lampenfabriek Sigtag Spaanse glasblazers naar de Dender. Ontdek een stukje fascinerend industrieel erfgoed!
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 18 MEI 2014
♿

WANDELING DE GROTE TREK VAN GLASBLAZERS EN ZWAVELSTOKERS

> I.S.M. WERKGROEP ERFGOEDDAG

Wandel mee langs de sporen van het Ninoofse industriële verleden. Ooit rolde heel West-Europa sigaretten met tabak uit Appelterre, voerden de broers De Bodt lucifers in in Turkije en haalde lampenfabriek Sigtag Spaanse glasblazers naar de Dender. Een gegidste wandeling gaat op zoek naar de rafels van deze verdwenen industrie.

> OM 14 UUR

OOSTERZELE

ERFGOEDCEL VIERSPRONG

SINT-ANTONIUSPLEIN 10
9860 OOSTERZELE
ROOS.COPPENS@4SPRONG.BE
WWW.VIERSPRONG.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 474 980 876

MULTIMEDIA- PRESENTATIE 'FANS OF LAND VAN RODE'

> I.S.M. GC DE KLUIZE OOSTERZELE

'Fans of Land van Rode' toont filmpjes waarin nieuwkomers (niet-Belgen) vertellen welk cultureel erfgoed hen opgevallen is bij hun aankomst in Vlaanderen en meer bepaald in het Land van Rode. Welk cultureel erfgoed vonden ze merkwaardig? Zijn er gelijkenissen met hun eigen cultureel erfgoed? Welke gebruiken vonden ze eerder vreemd en hoe gaat het er in hun eigen cultuur aan toe? Grappig & leerrijk!

> GC DE KLUIZE, SPORTSTRAAT 3,
9860 OOSTERZELE

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR,
VOORSTELLING UMM DOOR DE KOLONIE
EN MOUSSEM OM 15 UUR

OUDEN DOEL

DE REINAERTHOEVE

OOSTLANGEWEG 1
9130 DOEL
DEREINAERTHOEVE@SKYNET.BE
WWW.FACEBOOK.COM/POLDERMAS
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 488 484 433

TENTOONSTELLING OUDEN DOEL – DE DOOLEN: EEN EILAND ZONDER GRENZEN

Ga aan de hand van diverse objecten en oude kaarten op zoek naar de grenzeloze eigenheid van Ouden doel, over tijd en ruimte heen. Je maakt een tijdreis door de geschiedenis van dit gebied, van de prehistorie over de middeleeuwen tot de huidige situatie. Het Reinaertpad staat garant voor een unieke erfgoedbeleving op de grens van grijs en groen.

> POLDERMAS, OUDENDOELDIJK 13,
9130 OUDEN DOEL

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 19 UUR

OUDENAARDE

PROVINCIAAL ARCHEOLOGISCH MUSEUM ENAME

LIJNWAADMARKT 20
9700 OUDENAARDE
BALIE.ENAME@OOST-VLAANDEREN.BE
WWW.PAM-ENAME.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 55 30 90 40

ZOEKTOCHT DE ERFENIS VAN KAREL DE GROTE

Een spannende zoektocht flitst je terug in de tijd naar Ename rond het jaar 1000. Het eenheidsrijk van Karel de Grote wordt in drie rijken opgesplitst, de politieke kaart wordt grondig

herschikt. Ook voor Ename zou deze beslissing grote gevolgen hebben. Ben je klaar voor een grenzeloos avontuur?

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR,
KINDERACTIVITEIT DOORLOPEND TUSSEN
14 EN 18 UUR

RONSE

STADSBESTUUR RONSE

GROTE MARKT 12
9600 RONSE
ERIC.DEVOS@RONSE.BE
WWW.RONSE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 55 31 76 62

LEZING DE TWEE VRIJHEDEN VAN RONSE

> I.S.M. GESCHIED- EN OUDHEIDKUNDIGE
KRING VAN RONSE

Binnen Ronse lagen vroeger twee allodia: het kapitteldomein of de Vrijheid, en het vrijgoed van Landenbourg. Om hun autonomie te benadrukken waren ze elk op hun manier begrensd met bomen, grachten en grenspalen. Hun contouren kunnen we in het landschap en in oude perceelplannen nog bijna intact terugvinden. Gebaseerd op nieuw archiefonderzoek presenteren we enkele tot nu toe onbekende aspecten.

> CC DE BROUWERIJ, PRIESTERSTRAAT 13,
9600 RONSE

> OM 10.30 UUR (DUUR: 2 UUR)

WANDELING TAALGRENSWANDELING

In het zuiden van de Vlaamse Ardennen ligt niet zomaar een grens. Het is de taalgrens die Vlaanderen van Wallonië scheidt. Die ontstond in de 5e eeuw toen Germaanse stammen zich in onze streken vestigden.

Zo kreeg de Germaans-Romaanse taalgrens vorm. In 1962 werd hij officieel vastgelegd. Met deze taalgrens als rode draad verkennen we de prachtige landschappen van de Vlaamse Ardennen.

> JEUGDHERBERG DE FIETEL,
RUDDERVELD 7, 9600 RONSE

> OM 14 UUR (DUUR: 2 UUR)

SINT-GILLIS- WAAS

HEEMKUNDIGE KRING DE KLUIZE

OUD-VREDEGERECHT
KERKSTRAAT 21
9170 SINT-GILLIS-WAAS
HEEMKUNDE@DEKLUIZE.BE
WWW.DEKLUIZE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 305 082

TENTOONSTELLING DE EERSTE WERELDOORLOG IN SINT-GILLIS-WAAS

> I.S.M. GEMEENTEARCHIEF SINT-GILLIS-
WAAS

Archiefdocumenten, enkele objecten en zeldzame foto's tonen het lijden van de burgerbevolking van Sint-Gillis-Waas en deelgemeenten onder de Duitse bezetting. De nabijheid van de grens met Nederland zorgde voor extra beslomeringen zoals de Dodendraad, de inkwartiering van grenswachten en speciale paspoortvereisten.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
LOOPT TOT 11 NOVEMBER 2014

SINT-LAUREINS SINT-JAN-IN- EREMO

GEMEENTE SINT-LAUREINS

DORPSSTRAAT 91
9980 SINT-LAUREINS
+32 9 218 76 40
MELINA.VANAUDENAERDE@SINT-LAU-
REINS.BE
WWW.SINT-LAUREINS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 473 933 110

LEZING SMOKKELEN IN DE GRENSSSTREEK ROND SINT-LAUREINS

> I.S.M. MEETJESLANDSE GIDSSENVERENI-
GING EN HET CULTUREEL ADVISORGAAN.

Kort na de Tweede Wereldoorlog werd er kwistig gesmokkeld in de grensstreek van Sint-Laureins. Naast boter werden ook dieren en alcohol clandestien over de grens gebracht. Douaniers en smokkelaars vochten onder elkaar en een kat-en-muisspel uit, vaak op het scherp van de snee. Overgeleverde verhalen brengen dit smokkelwereldje opnieuw tot leven.

> CULTURELE SITE DE MEET,
SINT-JANSSTRAAT 22, 9982 SINT-LAU-
REINS - SINT-JAN-IN-EREMO

> OM 15 UUR

> RESERVATIE DIENSTVRIJTIJD@
SINT-LAUREINS.BE, +32 9 218 76 40,
WWW.SINT-LAUREINS.BE, MAXIMUM 100
PLAATSEN

SINT-LAUREINS WATERVLIT

PLATTELANDSCENTRUM MEETJESLAND VZW

LEEMWEG 24
9980 SINT-LAUREINS - WATERVLIT
INFO@PLATTELANDSCENTRUM.BE
WWW.PLATTELANDSCENTRUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG:

WANDELING BOTERSMOKKELDROPPING

WAASLAND

Ook dit jaar staat het Waasland garant voor een aantrekkelijk programma. Kiezen zal weer moeilijk worden ...

In Beveren leer je alles over Groot-Beveren aan de vooravond van de 'Groote Oorlog'. In Lokeren kan je al fietsend kennismaken met de familie Hereman uit Eksaarde, die vanaf het einde van de 19e eeuw een koffieplantage oprichtte en uitbaatte in Brazilië en kan je een bezoek brengen aan hun voormalige koffiebrandij 'Estrella'. In Kruikebeke ontdek je alles over de grote in- en uitstromen die de gemeente heeft gekend. De geschiedenis van de duiensport wordt ontrafeld in Sint-Pauwels. In Sint-Niklaas word je onder andere vergast op 'Het feestmaal der smokkelaars', een langspeelfilm van Henri Storck in een productie van Frans Van Dorpe en kan je terugblikken op de gemeentefusie van 1977 tussen Sint-Niklaas, Belsele, Nieuwkerken en Sinaai. In Sinaai kan je kennismaken met het erfgoedproject van leerlingen van het 5e en 6e leerjaar van de Sint-Catharinaschool én kan je dit combineren met een bezoekje aan de Waaslandse Radio Amateurs waar je een seinsleutel in elkaar kan knutselen. In Stekene leer je alles over Stekene in de Eerste Wereldoorlog. In Temse ten slotte kan je de gesneuvelden van WOI eren of kantdemonstraties bijwonen. Haal je liever een frisse neus, dan kan je daarbovenop ook nog eens aan verschillende wandelingen deelnemen ...

INFO

ERFGOEDCEL WAASLAND, +32 3 780 52 10, WWW.ERFGOEDCELWAASLAND.BE

Kort na de Tweede Wereldoorlog was het grensgebied met Nederland het terrein van vele smokkelaars, die vooral boter vanuit Nederland naar België overbrachten. Hun beruchte verhalen liggen aan de basis van deze belevingswandeling. Herbeleef het smokkelverleden, terwijl de gids vertelt over de listen en streken van toen. Onderweg krijg je een hapje aangeboden.

KIOSK WATERVLIET, DORPSPLEIN,
9988 SINT-LAUREINS - WATERVLIET

OM 10 UUR

RESERVATIE

INFO@PLATTELANDSCENTRUM.BE,
+32 9 379 78 37,
WWW.PLATTELANDSCENTRUM.BE,
MAXIMUM 25 PLAATSEN

SINT-LIEVENS-HOUTEM

HEEMKUNDE HOUTEM

HEMELRIJK 22
9520 SINT-LIEVENS-HOUTEM
HEEMKUNDE.HOUTEM@GMAIL.COM
HEEMKUNDEHOUTEM.BLOG.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 498 598 916

LEZING STEEN ZONDER GRENZEN

Balegemse steen is een sterk kalkhoudende zandsteen en werd al gebruikt door de Romeinen. De Balegemse steenader loopt van Oosterzele over Sint-Lievens-Houtem tot in Hofstade en Meldert. Archeoloog Nico Van der Beken vertelt over deze steensoort en de fossielen

die erin teruggevonden werden. Een erfgoedfietsstocht gidst je in de namiddag langs enkele voormalige steenputten.

PAROCHIALE KRING VLIEZELE, VLIERZELE-
DORP, 9520 SINT-LIEVENS-HOUTEM

OM 10.30 UUR, FIETSTOCHT MET GIDS
OM 14 UUR (20 KM)

SINT-NIKLAAS

BIBLIOTHECA WASIANA

HENDRIK HEYMANPLEIN 3
9100 SINT-NIKLAAS
BIBLIOTHECA.WASIANA@SINT-NIKLAAS.BE
BIB.SINT-NIKLAAS.BE

LEZING RUDI ROTTHIER OVER DE GRENS

I.S.M. STEDELIJKE OPENBARE
BIBLIOTHEEK

De bekende Wase reisauteur en journalist Rudi Rotthier heeft er reizen opzitten in Egypte, Tunesië, Algerije, Iran, Afghanistan, India ... en schreef er ook boeken over. Tijdens Erfgoeddag komt hij langs voor een goed gesprek met Yvan De Maes-schalck waarbij hij bijzondere aandacht heeft voor de culturele verschillen en gelijkenissen tussen deze landen.

OM 14 UUR

KOKW VZW

ZAMANSTRAAT, 49
9100 SINT-NIKLAAS
INFO@KOKW.BE
WWW.KOKW.BE

TENTOONSTELLING GRENZELOOS ... 1830-1843?

I.S.M. STEM EN MERCATORMUSEUM
SINT NIKLAAS

Op de grenspalen in het Land van Waas staat het jaar 1843. Wat betekent dit? Grenzen en grenspalen zijn van alle tijden. Recent kocht de KOKW een bundel kaarten van cartograaf Vandermaelen. De bundel is gebruikt bij de bepaling van de Noordgrens. Maar hoe is die Noordgrens vastgelegd? Aan de hand van nooit eerder getoonde kaarten uit de collectie van de KOKW doen we deze historie uit de doeken.

MERCATORMUSEUM,
ZAMANSTRAAT 49,
9100 SINT-NIKLAAS

DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

RODE KRUISOPVANG- CENTRUM

KASTEELSTRAAT 8
9100 SINT-NIKLAAS
INTEGRATIE.OCSINT-NIKLAAS@RODEKRUIS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 778 88 20

TENTOONSTELLING OVER DE GRENZEN VAN ASIELZOEKERS

I.S.M. MERCATOR MUSEUM SINT-NIKLAAS
Asielzoekers hebben tijdens hun vlucht allerlei grenzen overgestoken: fysieke grenzen, maar ook mentale en emotionele. Welke objecten vertellen over het thuisland van asielzoekers en de reis die ze hebben afgelegd? En hoe evolueerden de grenzen van dat thuisland? Welke verhalen kunnen vluchtelingen vertellen over het - letterlijk en figuurlijk - moeten oversteken van grenzen?

DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

STADSARCHIEF SINT-NIKLAAS

HENDRIK HEYMANPLEIN 3
9100 SINT-NIKLAAS
ARCHIEF@SINT-NIKLAAS.BE
WWW.SINT-NIKLAAS.BE/VRIJE-TIJD/CUL-
TUUR/ERFGOED/STADSARCHIEF

TENTOONSTELLING MAROKKAANSE EN TURKSE MIGRANTEN IN SINT-NI- KLAAS: EEN TIP VAN DE SLUIER OPGELICHT

I.S.M. CC EN BIB SINT-NIKLAAS EN LO-
KAAL INTEGRATIECENTRUM SINT-NIKLAAS

In 1964 sluit België historische migratieakkoorden met Marokko en Turkije. Zij luiden het begin in van de aanwezigheid van nieuwe culturele gemeenschappen in Sint-Niklaas. Een kleine presentatie van archiefstukken en voorwerpen herdenkt deze gebeurtenis.

DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

TENTOONSTELLING VIER OP EEN RIJ: SINT-NIKLAAS FUSEERT

I.S.M. BIBLIOTHECA WASIANA

De gemeentefusie van 1 januari 1977 heft de grenzen tussen

Sint-Niklaas en de dorpen Sinaai, Belsele en Nieuwkerken op. Hoe beleefden deze dorpen de fusie? We kijken terug op historische feiten, merkwaardige omstandigheden en heftige emoties. Ook het sterke antifusiegevoel in de dorpen van toen komt in beeld.

> **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

→ **LOOPT TOT 25 MEI 2014**

FILMVOORSTELLING HET FEESTMAAL DER SMOK- KELAARS: EEN LANGSPEEL- FILM VAN HENRI STORCK IN EEN PRODUCTIE VAN FRANS VAN DORPE

> **I.S.M. DE BIB SINT-NIKLAAS**

In 1951 draaide Henri Storck zijn enige langspeelfilm 'Le banquet des fraudeurs', naar een scenario van Charles Spaak. Voor de productie ging de cineast in zee met de latere Sint-Niklase burgemeester Frans Van Dorpe. De film kent drie verhaallijnen: de grenzen als werkterrein voor douaniers en smokkelaars, de economische verschillen tussen de betrokken landen en een onvermijdelijke liefdesaffaire.

> **OM 10.30 UUR (DUUR: 1.30 UUR)**

> **RESERVATIE** ARCHIEF@SINT-NIKLAAS.BE, +32 3 778 33 80, WWW.SINT-NIKLAAS.BE/VRIJE-TIJD/CULTUUR/ERFGOED/
STADSARCHIEF, MAXIMUM 110 PLAATSEN

STEDELIJKE MUSEA SINT-NIKLAAS

ZWIJGERSHOEK 14

9100 SINT-NIKLAAS

STEDELIJKE.MUSEA@SINT-NIKLAAS.BE

WWW.MUSEA.SINT-NIKLAAS.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 778 34 50

TENTOONSTELLING POTTENKIJKERS

Met welk lokaal erfgoed heb jij een speciale band? Wat wil je herinnerd zien? SteM verbreedt de grenzen van het museum en

vormt ze om tot persoonlijke of collectieve herinneringen van zijn bezoekers. In het museum staat een kast met glazen bokalen. Ieder potje bevat een ontroerende herinnering aan Sint-Niklaas, die wacht om gelezen te worden. Er zijn nog potjes leeg: foto's zonder herinneringen ...

> **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

SINT-NIKLAAS SINAAI

HEEMKRING DE DISSEL

LANGE VELDSTRAAT 59

9250 WAASMUNSTER

GEORGES@TALLIR.COM

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 486 686 224

TENTOONSTELLING KENNISMAKEN MET HET VROEGERE SINAAIS ONDER- WIJS EN DORPSLEVEN

> **I.S.M. SINT-CATHARINA LAGERE SCHOOL**

SINAAI EN ERFGOEDCEL WAASLAND

De leerlingen van het 5e en 6e leerjaar van de Sint-Catharinaschool van Sinaai presenteren je hun erfgoedproject. Alvorens ze zelf de grenzen van het dorp achter zich laten, kijken ze nog even terug op de geschiedenis van de Sinaaise centrumscholen dankzij oude foto's, didactisch materiaal van toen en werken vervaardigd in de huishoudklas.

> **DORPSHUIS - OUD GEMEENTEHUIS**

SINAAI, DRIES 82,

9112 SINT-NIKLAAS - SINAAI

> **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

KUBA SECTIE WAASLAND

PAROCHIAAL CENTRUM SINAAI

DRIES 68

9111 SINT-NIKLAAS - SINAAI

LUK_ON4BB@TELENET.BE

[HTTP://ON6WL.BE](http://ON6WL.BE)

DEMONSTRATIE MORSE AAN EEN KOORDJE

Toen Samuel Morse in 1835 het morsealfabet ontwikkelde, kon hij niet vermoeden dat zijn uitvinding ook vandaag nog erg intensief gebruikt zou worden door radioamateurs overal ter wereld. Ook nu nog overschrijdt dit radioverkeer vlotjes alle grenzen. Maak kennis met het morsealfabet en versla de computer. Knutsel je eigen seinsleutel in elkaar en verstuur zelf je bericht.

> **DOORLOPEND TUSSEN 13 EN 18 UUR**

SINT-NIKLAAS SINT-PAUWELS

HEEMKUNDIGE KRING DE KLUIZE

KERKSTRAAT 21

9170 SINT-GILLIS-WAAS

HEEMKUNDE@DEKLUIZE.BE

WWW.DEKLUIZE.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 305 082

TENTOONSTELLING GESCHIEDENIS VAN DE DUIVENSPOORT IN SINT-PAUWELS

Elke vrijdagavond in de zomer werden de prijsduiven ingekorfd om op zaterdag over de grens naar Saint-Quentin of Noyon gebracht te worden. 's Zondags vlogen de duiven terug van Frankrijk naar Sint-Pauwels. Wij tonen prijsvliegers, medailles, duivenklokken (constateurs), keven, duivenhokken en andere duivenmelkerattributen samen met tientallen foto's en documenten van een uitstervende volkssport.

> **MUSEUM OUD GEMEENTEHUIS, DRIES 21,**

9170 SINT-NIKLAAS - SINT-PAUWELS

> **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

→ **LOOPT TOT 15 SEPTEMBER 2014**

STEKENE

HK D'EUZIE

MUSEUM OUD STATION

SPOORWEGWEGEL 1

9190 STEKENE

JOHN.BUYSE@PANDORA.BE

WWW.DEUZIE.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 488 295 144

TENTOONSTELLING STEKENE IN DE GROOTE OORLOG - EEN GRENSGEVAL

Op 10 oktober 1914 vielen de Duitsers Stekene binnen. Originele foto's, documenten, dagboekfragmenten en objecten illustreren hun vierjarig verblijf in onze grensgemeente. Grote aandacht gaat hierbij naar de vluchtelingen, smokkelaars en de elektrische draad. Een bijzondere plaats krijgt de eregalerij van de lokale militaire slachtoffers.

> **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

→ **LOOPT TOT 28 FEBRUARI 2015**

TEMSE

CURIEUS TEMSE

CAUWERBURG 92

9140 TEMSE

PASCALDEDYCKER@TELENET.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 497 443 586

TENTOONSTELLING OVER LEVEN - TEGEN MACHT; ARMOEDE EN WAT ER AAN TE DOEN

> **I.S.M. CURIEUS VZW**

In de 19e eeuw maakte armoede deel uit van het dagelijks leven. De invoering van de sociale zekerheid zorgde voor meer rechten waardoor mensen hun 'grenzen' konden verleggen. Ook migratie zorgde in de jaren 1950 voor een kentering. Gastarbeiders staken

de grens over op zoek naar een betere toekomst. A.h.v. de collectie van Amsab-ISG verbeelden we het verhaal van overleven, tegenmacht en armoede.

> **BIBLIOTHEEK TEMSE,**

DEVERSTRAAT 15, 9140 TEMSE

> **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17 UUR**

GALERIJ PHILIPPUS NIJS

SCHOOLSTRAAT 15

9140 TEMSE

GINO.DOBELAER@SKYNET.BE

WWW.ACADEMIEITEMSE.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 3 771 10 03

TENTOONSTELLING TEMSE ZOND ZIJN ZONEN UIT: IN VREDESNAAM!

> **I.S.M. ACADEMIE EN VAKTEKENSCHOOL**

EN GEMEENTEBESTUUR TEMSE

De expo eert de Temsese WOI-gesneuvelden. Naast de gekende gebroeders Van Raemdonck gaven nog vele andere jonge soldaten hun leven voor het vaderland. Archiefmateriaal over de gesneuvelden (o.a. van Clemens De Landtshier) en fotomateriaal over Karel Aubroeck (Temes kunstenaar van het Albert I-monument Nieuwpoort) worden gecombineerd met o.a. hommageportretten van de gesneuvelden.

> **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

→ **LOOPT TOT 4 MEI 2014**

KANTSCHOOL ARTOFIL

DURMESTRAAT 28

9140 TEMSE - TIELRODE

NADINE@ARTOFIL.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 476 527 979

TENTOONSTELLING GRENZeloos MET EEN KANTJE

> **I.S.M. FOTOGRAFENCOLLECTIEF**

ANDERS 23 TEMSE

Houtbeeldhouwer Adriaan Nys vestigde zich in Temse in 1706.

REGIO LEIE EN SCHELDE

In de gemeenten Deinze, De Pinte, Gavere, Nazareth, Sint-Martens-Latem en Zulte verleggen we grenzen om je een onvergetelijke dag te laten beleven. In Deinze kan je het spektakel 'Het museum breekt uit!' meepikken of een bezoek brengen aan het beschermd Goed te Parijs waar je kan 'Binnengluren bij de burens'. In De Pinte kan je terecht voor de wandeling 'Grenzeloos devoot' langs kapelletjes. Nazareth schenkt dan weer aandacht aan de 'Verbroedering tussen 4 Eke's'. Voor ambachten kan je terecht in leerlooierij Altan te Zulte. Ook Wereldoorlog I kan niet ontbreken, dus kan je in Machelen originele frontfoto's bekijken in 'Grenzeloos Goed Gezien'.

Kan je niet kiezen uit dit gevarieerd aanbod? Bezoek ze dan allemaal met onze charmante Nostalbus! Reserveer je plaats op de bus via info@egcleieschelde.be of +32 9 386 78 86. De Nostalbus vertrekt om 9.30 uur aan Brielpoort, Lucien Matthyslaan, 9800 Deinze.

INFO

> ERFGOECLEIE SCHELDE, MARKT 21, 9800 DEINZE, +32 9 386 78 86, [INFO@EGCLEIESCHELDE.BE](mailto:info@egcleieschelde.be)

Sporen daarvan vinden we terug in de O.L.V.-kerk van Temse, met o.m. de medaillons van het koor, beelden van de biechtstoel en een prachtige preekstoel. Dit snijwerk stond model voor hedendaags kantkloswerk. Demonstraties en kerkelijke gewaden uit verschillende landen zoals Nederland, Spanje en Malta maken de tentoonstelling af.

> DEKENALE ONZE-LIEVE-VROUWEKERK TEMSE, MARKT ZN, 9140 TEMSE

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 18 MEI 2014

KONINKLIJKE POSTZEGEL-EN ERFGOEDKRING TEMSE

KARDINAAL CARDIJNLAAN 15
9140 TEMSE
WALTER.JANSEGGERS@SKYNET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 491 086 977

TENTOONSTELLING TEMSE - KOM DAT ZIEN!

> I.S.M. FOTOGRAFIECOLLECTIEF
ANDERS 23 TEMSE

We nemen je mee op reis langs foto's, postkaarten en gedichten geschreven aan het IJzerfront en in krijgsgevangen- en interneringskampen, sepiafoto's van Temsese WOI-monumenten en -graven en archiefmateriaal over de Red Star Line. Ook de

Wilfordboten, die van het einde van de 19e tot medio 20e eeuw de hele regio tussen Temse en de Antwerpse haven ontsloten, komen aan bod.

> HET MOLENHUIS, WILFORDKAAI 23, 9140 TEMSE

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 11 MEI 2014

OP STOAPEL VZW

OOSTBERG 192
9140 TEMSE
OPSTOAPEL@SCARLET.BE
[HTTP://BLOG.SENIORENNET.BE/BOELWERF](http://blog.seniorennet.be/boelwerf)
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 486 897 685

TENTOONSTELLING BOELSCHEPEN OP DE WERELDZEEËN

> I.S.M. GEMEENTE TEMSE, RIJKSARCHIEF
BEVEREN, BELGIAN SHIPS ARCHIVE VZW,
EXMAR NV

Boelwerf in Temse was een scheepswerf met wereldfaam omwille van de kwaliteit van zijn schepen. Deze voeren naar alle uithoeken van de wereld en transporteerden alle soorten cargo. Aan de hand van een wereldkaart worden vaarroutes gereconstrueerd. Innoverende scheepsbouwtechnieken worden uitgelegd met behulp van foto en video. Grenzeloos reizen met een Boelschip dankzij grenzeloze technieken.

> AC DE ZAAT, FRANS BOELPLEIN 1, 9140 TEMSE

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→

TEMSE ELVERSELE

HEEMKUNDIGE KRING BRAEM VZW

HUIS DE FORTUNE
DORPSTRAAT 56

9140 TEMSE - ELVERSELE
LUC.PELEMANT@TELENET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 484 620 811

TENTOONSTELLING VER WEG MAAR ALTIJD DICHTBIJ

> I.S.M. DAVIDSFONDS TEMSE EN BEHEER-
RAAD GEMEENTEMUSEUM TEMSE

We laten je kennismaken met twee paters die Elversele op jonge leeftijd hebben verlaten, maar die het dorp nooit hebben losgelaten: scheutist-missionaris Basiel Van Raemdonck (1885-1973) en kapucijn Alfons Lefebure (1907-2002). Hun verhaal komt tot leven aan de hand van vele nagelaten brieven, foto's, verhalen, kaartjes en tekeningen.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

TEMSE STEENDORP

PASAR TEMSE

KAREL VAN HOEYLANDT LAAN 6
9140 TEMSE
MONIQUE.MARK@HOTMAIL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 476 942 035

WANDELING DAUWWANDELING LANGS DE GRENZEN VAN STEENDORP

> I.S.M. CM WAAS EN DENDER

We wandelen langs de grenzen van Steendorp en houden halt bij historische gebeurtenissen waar grenzen belangrijk waren. Zo staan we stil bij de arbeidsmigratie naar Lot, de lokale militaire geschiedenis tijdens de Eerste Wereldoorlog, de historic van de binnenschippers en de gemeentefusie.

> RUSTHUIS BLAUWHOF, HOSPITAALSTRAAT 37, 9140 TEMSE - STEENDORP

> OM 7 UUR

TEMSE TIELRODE

MILIEUWERKGROEP ONS STREVEN VZW

BURG. HEYMANSTRAAT 95
9140 TEMSE - TIELRODE
DECOCKHERMAN@SKYNET.BE
[WWW.ONSSTREVEN.BE](http://www.onsstreven.be)
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 495 991 249

WANDELING KABOUTERWANDELING: VOLKSVERHALEN ZONDER GRENZEN

> I.S.M. GEMEENTEBESTUUR TEMSE

Grenzen kunnen zowel verarmend als verrijkend zijn. Mensen die nooit buiten de grenzen van hun dorp kwamen, lieten hun verbeelding de vrije loop in volksverhalen. Zelfverzonnen verhalen gaven betekenis aan onverklaarbare zaken. Ga mee op ontdekkingsstocht en kom te weten hoe mensen vroeger anders dachten over zaken die we nu vanzelfsprekend vinden.

> PROVINCIAAL DOEIN ROOMACKER -
HOOFDINGANG, HOFSTRAAT Z/N,
9140 TEMSE - TIELRODE

> OM 14 UUR (DUUR: 2 UUR)

WANDELING DORPSWANDELING LANGS-HEEN VELE GRENZEN

> I.S.M. GEMEENTEBESTUUR TEMSE

We gaan op zoek naar contrasten uit het verleden: het verschil tussen het 'geboorte' en het dorp, landbouwers die ploeterden op hun akker en arbeiders die zwogeden in de lokale industrie. Het ontzag voor gezag en de verschillen in rijkdom vormden een grens tussen de volksmensen en de notabelen, iedereen hield zich op in zijn eigen vriendenkring. Of hoe ook een klein dorp erg verdeeld kon zijn ...

- **PROVINCIAAL DOMEIN ROOMACKER -**
HOOFDINGANG, HOFSTRAAT Z/N,
9140 TEMSE - TIELRODE
- **OM 14 UUR (DUUR: 2 UUR)**

WETTEREN

GEMEENTE WETTEREN

MARKT I
9230 WETTEREN
WWW.WETTEREN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 490 444 203

TENTOONSTELLING REUZEN OP REIS

- **I.S.M. ARCHIEFDIENST - DIENST TOERIS-**
ME EN EVENEMENTEN - HEEMKUNDIGE
KRING JAN BROECKAERT

Wetteren is een reuzenge-
meente. Haar reuzen zijn de
ambassadeurs van de gemeente
en steken dan ook vaak de Wet-
terse grenzen over. Je ontdekt
waar de reuzen te gast waren,
welke wereldtentoonstellingen
ze hebben bezocht en welke
voorbereidingen er met zo'n ver-
huis gepaard gaan. Bovendien
krijg je de gelegenheid om foto's
en beeldmateriaal over reuzen te
digitaliseren.

- **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

ZELE

HEEM- EN OUDHEID- KUNDIGE KRING ZELE

LOKERENBAAN 43
9240 ZELE
HOKZELE@HOTMAIL.COM
HTTP://HOKZELE.BE

TENTOONSTELLING GRENZeloos, MAAR NIET STRAFFeloos

Vandaag is vrij verkeer van
mensen en goederen bijna

vanzelfsprekend. Maar wie
vroeger de landsgrenzen
wou oversteken, werd vaak
gecontroleerd door de douane.
Deze tentoonstelling focust op
de aangeslagen goederen en
het aspect mensensmokkel.
Er wordt hiervoor onder meer
geput uit de collectie van de
Algemene Administratie van de
Douane en Accijnzen.

- **MUSEUM ZEELS ERFGOED,**
LOKERENBAAN 43, 9240 ZELE
- **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 14 EN 17 UUR**
→ LOOPT TOT 31 OKTOBER 2014

ZOMERGEM

CULTUURDIENST ZOMERGEM

HOEFBOUWSTRAAT 1
9930 ZOMERGEM
CULTUURDIENST@ZOMERGEM.BE
WWW.ZOMERGEM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 486 908 645

DEMONSTRATIE REISVERHALEN UIT ZOMERGEM

- **I.S.M. WOON- EN ZORGCENTRUM ONS**
ZOMERHEEM, ERFGOEDGROEP EN INSTI-
TUUT SINT-LUTGARDIS

Waar gingen mensen 50 jaar
geleden op reis en welke
verhalen herinneren ze zich
hier nog van? We gaan op zoek
naar de reisverhalen van de
Zomergemmers. Een klas uit het
Sint-Lutgardisinstituut inter-
viewt bewoners uit woon- en
zorgcentrum 'Ons Zomerheem'.
Deze verhalen, ondersteund door
foto's, stellen we op Erfgoeddag
aan je voor.

- **GEMEENSCHAPSCENTRUM**
'T SCHAAPSTUK, LUITENANT
DOBBELAERSTRAAT 14C,
9930 ZOMERGEM
- **OM 10.30 UUR**

ZOTTEGEM

STEDELIJK CENTRUM VOOR STREEKGESCHIE- DENIS

NIJEUWSTRAAT 40
9620 ZOTTEGEM
CVS@ZOTTEGEM.BE
WWW.ZOTTEGEM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 471 730 502

TENTOONSTELLING SPOREN IN DE TIJD. VERHALEN EN HERINNERIN- GEN ROND HET MIJN- WERKERSPAD

- **I.S.M. DIENST CULTUUR STAD ZOTTEGEM,**
STEDELIJKE ACADEMIE WOORD EN DANS
STAD ZOTTEGEM, TRAGE WEGEN VZW
- 'Sporen in de tijd' brengt
verhalen over de oude spoorlijn
82 samen. Je kan je eigen
herinneringen laten registreren
en luisteren naar het verhaal van
een mijnwerker. In de namiddag
wandelen we onder begeleiding
van een brassband langs het
traject van de oude spoorlijn. Het
gulden boek van de reizende ten-
toonstelling wordt doorgegeven
aan de gemeente Zwalm.
- **STEDELIJK ONTMOETINGSCENTRUM**
SINT-GORIKS-ODENHOVE, SINT GORIKS-
STRAAT 13, 9620 ZOTTEGEM
 - **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 16**
UUR, MAP-IT EVENT OM 11 UUR, LEZING
OM 14.30 UUR, MIJNWERKERSPAD OM 16
UUR EN SYMBOLISCHE OVERHANDIGING
VAN HET GULDEN BOEK AAN DE GEMEEN-
TE ZWALM OM 17.15 UUR

ZULTE

ALTAN

LOOIERIJSTRAAT 134
9870 ZULTE
SABINE.KERKHOVE@SKYNET.BE
HTTP://LEERLOOIERIJ.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 496 030 300

Wetteren, gemeente Wetteren, Wetterse reuzen op reis

**RONDLEIDING
DE WERKING VAN
DE AMBACHTELIJKE
LEERLOOIERIJ ALTAN**

Grote partijen ongekleurd leder werden vroeger opgekocht in Indië, en in de leerlooierij volledig verder afgewerkt. Vandaag kan je de looierij nog steeds bezoeken. Leerlooierij Altan werkt ook nu nog met authentieke looierijmachines, waarvan sommige ouder zijn dan 100 jaar.

> **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR**

**ZULTE
MACHELEN**

GEMEENTE ZULTE

KARREWEG 13
9870 ZULTE
CULTUUR@ZULTE.BE
WWW.ZULTE.BE

**TENTOONSTELLING
GRENZELOOS GOED GEZIEN**

> **I.S.M. FOTOCLUB REGENBOOG WAREGEM**

Het gemeentebestuur van Zulte en Fotoclub Regenboog Waregem slaan de handen in elkaar en presenteren een reeks gedigitaliseerde glasnegatieven uit de Eerste Wereldoorlog. Een aantal foto's werd vergroot, andere worden geprojecteerd. Als toemaatje richten we een demofotostudio in en kan je oude fototoestellen bekijken.

> **HUIS DE LEEUW, MACHELENDORP 7,
9870 ZULTE - MACHELEN**

> **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 12 UUR
EN 14 EN 17 UUR**

This image shows a full page of blank handwriting practice paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal red lines across the entire page, providing a guide for letter height and placement. The background is plain white, and there are no margins, text, or other markings present.

O openbaar
kunstbezit
vlaanderen
KV

kunst- en erfgoedtijdschrift | 6,20 euro
12de jaargang • tweemaandelijks • februari-mart 2014 • 120 pagina's nummer PBA 10

Thema
Het mysterie
Michaël Borremans

Géricault
in MSK Gent
Fragmenten van mededogen

Adolphe Sax 200
Feest in Dinant,
tentoonstelling in Brussel

Vraag een gratis proefnummer aan
van het tweemaandelijkse kunst-en erfgoedtijdschrift
Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen.

- Zes themanummers per jaar en zes keer een uitgebreide tentoonstellingsagenda met boeiende achtergrondinformatie.
- Surf naar **www.tento.be**

HET VERHAAL VAN 50 JAAR MIGRATIE IN GENT

€ 24,99

In 2014 is het precies 50 jaar geleden dat de eerste Turkse immigranten in Gent arriveerden om er in de leeggelopen textielfabrieken te gaan werken.

Vandaag leven er zo'n 20.000 Turken in Gent. Ongeveer 1 op de 10 Gentenaars heeft Turkse roots. Al die tijd bleef hun verhaal – een verhaal van toeristenarbeiders die zich vermomden als hippies in de jaren zeventig, van vollopende volkswijken, van pita en Mercedesen in de sociale woonwijk – onverteld. Tot nu.

VERKRIJGBAAR IN UW BOEKHANDEL OF
VIA WWW.LANNOOSHOP.COM

WWW.LANNOO.BE

 LANNOO

REKTO VERSO

TIJDSCHRIFT
VOOR
CULTUUR
EN KRITIEK

Rekto:verso beschouwt de wereld vanuit kunst en cultuur, met een verdiepende blik op film, podium, muziek, literatuur, beeldende kunst en cultuurbeleid.

ONTVANG EEN JAAR LANG REKTO:VERSO IN JE BUS VOOR 30 EURO.

Hoe? Schrijf 30 euro over op het rekeningnummer
BE 16 7350 0639 1274 - BIC: KREDBEBB,
met vermelding van je naam en adres.

WWW.REKTOVERSO.BE

Ontdek ons erfgoed,
én dat van een
AFS-student!

015 79 50 10
www.afsvlaanderen.be
wereldgezin@afs.org

Haal de wereld in huis, word gastgezin!

één

**OM FERM VAN TE
GENIETEN**

RADIO 2 IN VLAAMS-BRABANT, VOOR GRENZELOOS LUISTERPLEZIER!
LUISTER NAAR MIDDAGPOST OP 93.7 FM, 88.7 FM (LEUVEN) EN 92.4 FM (DIEST)
EN BELEEF JE MOOIESTE ERFGOEDDAG OOI! **MEER INFO: WWW.RADIO2.BE**

WWW
ERF·GO·EDDAG
·
BE

ERF·GO·ED
DAG

**PROVINCIE
VLAAMS BRABANT**

AARSCHOT

IPARC

HAACHTSTEENWEG 162B
1820 STEENOKKERZEEL - MELSBOEK
INFO@IPARC.EU
WWW.IPARC.EU

DEMONSTRATIE RESTAURATEURS AAN HET WERK IN DE ONZE-LIEVE-VROUWKERK

> I.S.M. KERKFABRIEK ONZE-LIEVE-VROUW
AARSCHOT

Kom onze hout- en polychromierestaurantoren live aan het werk zien aan de 17e-eeuwse barokke altaren in deze schitterende kerk, een toonbeeld van Demergotiek, een regionale variant van de Brabantse hooggotiek. Naast toelichting over de ingrepen die de grenzen van de specifieke restauratiedisciplines overstijgen, wordt ook een kunsthistorische schets gemaakt van deze waardevolle erfgoedstukken.

> ONZE-LIEVE-VROUWKERK, JAN VAN
OPHEMSTRAAT Z/N, 3200 AARSCHOT
> DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 17 UUR

BEERSEL ALSEMBERG

ERFGOEDCEL PAJOTTEN- LAND ZENNEVALLEI

MOLENSTRAAT 102
1700 DILBEEK
KAREN@ERFGOEDCEL.PZ.BE
WWW.ERFGOEDCEL.PZ.BE

MULTIMEDIA- PRESENTATIE GRENZeloos IMMATERIEEL ERFGOED: ZET JOUW TRADITIE OP DE KAART

> I.S.M. TAPIS PLEIN VZW

Waar komt jouw favoriete traditie vandaan? Welk ambacht heb jij nog uitgeprobeerd en welke melodie heeft zich voor eeuwig in je oren genesteld? Immaterieel erfgoed is bij uitstek grenzeloos en kent allerlei vormen, soorten, kleuren, generaties en locaties. Het bevindt zich in de hoofden, handen en in het hart van mensen. De mobiele fotostudio van tapis plein die op Erfgoeddag door het Pajottenland en de Zennevallei trekt, gunt je de kans om jezelf en je bijdrage op de gevoelige plaat vast te leggen én op een unieke kaart te zetten. Komt dat zien!

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 12 UUR IN
HET OPVANGCENTRUM TE BEERSEL -
ALSEMBERG, DOORLOPEND TUSSEN 12.30
EN 14.30 UUR IN DE BIBLIOTHEEK TE
LIEDEKERKE EN DOORLOPEND TUSSEN
15 EN 17 UUR IN DE BIBLIOTHEEK DE
WOLFSPUT TE DILBEEK

RODE KRUIS VLAANDEREN OPVANGCENTRUM ALSEMBERG

SANATORIUMSTRAAT 165
1652 BEERSEL - ALSEMBERG
INTEGRATIE.OCALSEMBERG@RODEKRUIS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 359 91 90

RONDLEIDING DE HELE WERELD ONDER ÉÉN DAK

Nieuwsgierig naar de werking van het opvangcentrum? Wil je ook wel eens weten hoe het leven van een asielzoeker eruit ziet? Kom dan een kijkje nemen achter de schermen van het opvangcentrum. Leer de tradities, de cultuur, de culinaire en artistieke talenten van deze multiculturele populatie kennen tijdens een rondleiding in het centrum!

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18
UUR, RONDLEIDING OM 10, 11, 13, 14, 15, 16
EN 17 UUR, PRESENTATIE OM 11 EN 14 UUR

BEERSEL LOT

GEMEENTE BEERSEL

ALSEMBERGSTEEENWEG 1046
1652 BEERSEL - ALSEMBERG
CULTUUR@BEERSEL.BE
WWW.BEERSEL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 359 16 16

WANDELING GRENZeloze VERHALEN

> I.S.M. HEEMKUNDIG GENOOTSCHAP VAN
WITTHEM BEERSEL, CULTUURDIENST
BEERSEL EN INTEGRATIEDIENST BEERSEL

Waarom was Lot de voorbije eeuwen een plek van komen en gaan? We wandelen langs de plaatsen die herinneren aan de lange migratiegeschiedenis van Lot en brengen verhalen van mensen op zoek naar een betere toekomst. Lottenaren laten we hierbij zelf aan het woord. Spoorweg, kanaal en fabrieken trokken nieuwe inwoners aan. Ook de oorlog deed grenzen vervagen.

> CENTRUM LOT, LOT Z/N,
1651 BEERSEL - LOT

> OM 14, 15 EN 16 UUR

> RESERVATIE CULTUUR@BEERSEL.BE,
+32 2 359 16 16, WWW.BEERSEL.BE

BERTEM KORBEK - DIJLE

ERFGOEDKAMER BERTEM VZW

OUDE TERVUURSEBAAN 32
3060 BERTEM
ROB.PARISIS@SKYNET.BE
WWW.ERFGOEDKAMERBERTEM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 16 48 92 08

TENTOONSTELLING OVER DE GRENS MET DE TRAM

Over de eeuwwisselingsgrenzen heen gaan we op zoek naar de grensoverschrijdende mobiliteitsmiddelen die vroeger bestonden in onze drie deelgemeenten, nl. Bertem, Korbeek-Dijle en Leefdaal. De focus ligt op de tramlijnen, die het contact van de bevolking met de omliggende dorpen en steden bevorderden. We verkennen ook de gevolgen van dit transportmiddel op cultureel, pedagogisch, economisch en sociaal vlak.

> THE SHELTER, STATIONSSTRAAT 13,
3060 BERTEM - KORBEK-DIJLE
> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

BIERBEEK

GEMEENTE BIERBEEK

SPEELPLEINSTRAAT 10
3360 BIERBEEK
CBC@DEBORRE.BE
WWW.DEBORRE.BE

WANDELING MIRADALWANDELING: WOUD ZONDER GRENZEN, MIRADAL DOORHEEN DE TID

> I.S.M. GEMEENTE OUD-HEVERLEE, GE-
MEENTELIJKE ERFGOEDRAAD BIERBEEK,
HEEMKUNDIGE KRING OUD-HEVERLEE,
ACTION ENVIRONNEMENT BEAUVECHAIN
EN HET AGENTSCHAP NATUUR EN BOS

Je gaat op zoek naar grenzen uit het verleden in het Meerdaalwoud en Heverleebos, met erfgoedverhalen en de nieuwe brochure 'Erfgoed in het Miradal' als leidraad. Er zijn de grenzen tussen leven en dood met de tumuli, tussen tijdperken met de ijzersmederij, de taalgrens, de grenzen van het graafschap Bruiningenrode ... De wandeling eindigt in het regiokantoor van het Agentschap voor Natuur en Bos.

> BRISE TOUT (MOLLENDAL BIERBEEK),
SINT JORIS WEERTSTRAAT 1,
3360 BIERBEEK
> OM 14 UUR (DUUR: CA. 2.30 UUR),
TENTOONSTELLING DOORLOPEND OPEN
TUSSEN 10 EN 18 UUR MET VOORSTELLING
VAN DE NIEUWE BROCHURE 'ERFGOED IN
MIRADAL' OM 17 UUR. EEN PENDELBUS
BRENGT JE TERUG NAAR BRISE TOUT EN
HAMME-MILLE.

BOORTMEER- BEEK

GEMEENTE BOORTMEERBEEK

PASTORIJSTRAAT 2
3190 BOORTMEERBEEK
+32 15 51 45 11
SOPHIE.MOONS@BOORTMEERBEEK.BE
WWW.BOORTMEERBEEK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 478 78 88 39

EVOCATIE HERDENKING TRANSPORT XX

Herdenk mee de 70e verjaardag van een uniek voorval uit de Tweede Wereldoorlog. Op 19 april 1943 werd het twintigste transport op de spoorlijn tussen Boortmeerbeek en Haacht tot stilstand gebracht waarbij zeventien gedeporeerden uit de trein konden ontsnappen. Nergens in Europa is tijdens WOII dergelijke bevrijdingsactie uitgevoerd op een jodentransport.

> HERDENKINGSMONUMENT
TRANSPORT XX,
PASTORIJSTRAAT 2,
3190 BOORTMEERBEEK

> DOORLOPEND TUSSEN 10.30 EN 12 UUR

PAJOTTENLAND & ZENNEVALLEI

Iedereen is migrant! Of toch bijna iedereen... Hoe kwam jij in Vlaanderen terecht? Vanuit een vlakbij gelegen dorp, van over de taalgrens, een buurland of vanuit een ver land?

Met de nabijheid van een multiculturele stad als Brussel met zijn migranten en expats, de vlakbij gelegen taalgrens maar ook de lokroep van een landelijke, groene omgeving is migratie absoluut een actueel thema voor de regio Pajottenland & Zennevallei.

Op tien locaties in de regio gaan er diverse activiteiten door die focussen op verhalen en getuigenissen van migranten vroeger en nu. Je kan terecht in Alseberg, Lot, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Halle, Liedekerke, Roosdaal, Sint-Pieters-Leeuw en Ternat. Ontdek erfgoed, beluister boeiende migratieverhalen, proef en beleef de diversiteit aan culturen in de regio!

Op elke locatie kan je de film 'Grenzeloze verhalen. Migratie in Pajottenland en Zennevallei' met mooie getuigenissen bekijken.

INFO

- > DIT EN VEEL MEER KAN JE UITGEBREID NALEZEN OP ONZE WEBSITE: WWW.GRENZELOZEVERHALEN.BE.
- > ERFGOEDCEL PAJOTTENLAND ZENNEVALLEI, MOLENSTRAAT 102, 1700 DILBEEK, +32 2 451 69 49, KAREN@ERFGOEDCEL.PZ.BE

DIEST

DIENST DIVERSITEIT

INFIRMIERSTRAAT 1
3290 DIEST
ACKA_A@HOTMAIL.COM

TENTOONSTELLING 50 JAAR MIGRATIE

- > I.S.M. PRIC

Dit jaar vieren we 50 jaar migratie. Een mooie gelegenheid om de verhalen en ervaringen van 75 verschillende nationaliteiten in Diest samen te brengen. We bekijken verschillende generaties migranten vanuit diverse ooghoeken. Bezoek op Erfgoeddag deze tentoonstelling en volg daarna een interculturele wandeling. Kortom, de stad Diest zal schitteren als een wereldstad!

- > PRIC, VEEMARKT 4, 3290 DIEST
- > VOOR MEER INFO OVER DE OPENINGEN: WWW.DIEST.BE/NL/20/NAVIGATIE/ON/20/DIVERSITEIT-EN-INTEGRATIE.HTML

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO DIEST

ROZENGAARD 73 CI
3290 DIEST
MARTIEN_MONDELAERS@HOTMAIL.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 497 33 48 98

TENTOONSTELLING DE BARONIE VAN DIEST

Deze tentoonstelling belicht de vroegere baronie van Diest in het Hertogdom Brabant. De baronie werd door de baanderheren van Diest en later door het huis van Nassau beheerd. De tentoonstelling laat zien hoe deze baronie werd opgenomen in de huidige provincie Brabant

en hoe de nazaten van deze beheerders door huwelijkspolitiek ook in andere verdwenen hertogdommen aan de macht kwamen.

- > BEGIJNHOF DIEST (IN DE SCHUUR), INFIRMIERSTRAAT Z/N, 3290 DIEST
- > DOORLOPEND OPEN VAN 9 TOT 18 UUR

→ LOOPT TOT 4 MEI 2014

DILBEEK

ERFGOEDCEL PAJOTTENLAND ZENNEVALLEI

**MULTIMEDIA-
PRESENTATIE
GRENZELOOS IMMATERIEEL
ERFGOED. ZET JOUW
TRADITIE OP DE KAART**
zie p. 84

GEMEENTE DILBEEK

KASTEELHOEVE, DE POORT
DE HEETVELDELAAN 4
1700 DILBEEK
+32 2 451 69 30
KATHLEEN.LEYS@DILBEEK.BE
WWW.DILBEEK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 498 92 28 35

TENTOONSTELLING GRENZELOZE VERHALEN UIT DILBEEK

- > I.S.M. ERFGOEDCEL PAJOTTENLAND & ZENNEVALLEI

Aan de hand van foto's, films en teksten maak je kennis met verhalen over migraties, niet alleen van voormalige of huidige inwoners van Dilbeek, maar ook van mensen uit de regio en zelfs daarbuiten. In schetsboekjes die in de gemeente rondreisden werden talrijke migratieverhalen van Dilbekenaars gebundeld. De schriftjes laten je kennismaken met hun herinneringen, indrukken en verwachtingen.

- > BIBLIOTHEEK DE WOLFSPUT (CC WESTRAND), D'ARCONATISTRAAT 1, 1700 DILBEEK
- > DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17 UUR, FILMVOORSTELLING 'WHO IS DAYANI CRISTAL' OM 16 UUR, VOORLEESMOMENT VOOR KINDEREN OM 11 EN 15 UUR

→ LOOPT TOT 14 MEI 2014

WORKSHOP CREATIEVE SCHRIJVERSATELIERS

Velen onder ons zijn op een of andere manier migrant. Wij nodigen iedereen uit om zijn migratieverhaal te vertellen en vorm te geven. We gaan op zoek naar onze eigen stem. Elke tekst, elk gedicht bekijken we aandachtig. We sturen bij, creëren 'een nieuw paar ogen' en tasten onze eigen mogelijkheden af. Je kan ook aan de slag gaan met 'Art Journaling', een creatieve uitlaatklep voor woord en beeld.

- > BIBLIOTHEEK DE WOLFSPUT (CC WESTRAND), D'ARCONATISTRAAT 1, 1700 DILBEEK
- > OM 11 EN 15 UUR SCHRIJFATELIER DOOR IVO VAN STRIJTEN (DUUR: 3 À 4 UUR), OM 14 UUR ART JOURNALING DOOR ISABELLE VANGEEL (DUUR: 3 UUR)
- > **RESERVATIE** KATHLEEN.LEYS@DILBEEK.BE, +32 2 451 69 30, WWW.DILBEEK.BE, MAXIMUM 3 X 10 PLAATSEN

DROGENBOS

FELIXART MUSEUM

KUIKENSTRAAT 6
1620 DROGENBOS
INFO@FELIXART.ORG
WWW.FELIXART.ORG
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 377 57 22

TENTOONSTELLING ERFGOED VAN DROGENBOSSENAREN: SPOREN VOOR DE TOEKOMST

- > I.S.M. GC DE MUSE, DROGENBOS EN GC DE MOELIE, LINKEBEEK

Drogenbos is altijd een kruispunt geweest waar diverse gemeenschappen elkaar treffen. Een oude molensteen getuigt nog van de aanwezigheid van de Romeinen. Doorheen de tijd evolueert erfgoed mee met de bevolkingsstromen. Wat willen nieuwe inwoners van Drogenbos anno 2014 voor de toekomst bewaren? Ontdek het in een boeiende expo!

- > DOORLOPEND OPEN VAN 10.30 UUR TOT 17 UUR

GOOIK

HEEMKUNDIGE KRING VAN GOOIK VZW

DORPSSTRAAT 67
1755 GOOIK

Grimbergen, Volkssterrenwacht Mira, instrumentarium van vroeger en nu

INFO@HEEMKUNDE-GOOIK.BE
WWW.HEEMKUNDE-GOOIK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 494 03 68 70

MULTIMEDIA- PRESENTATIE THUISKOMEN IN GOOIK

> I.S.M. GEMEENTEBESTUUR GOOIK
(OCMW)

Of je nu al je hele leven in Gooik woont of een nieuwe inwoner bent, we zijn allemaal Gooikenaars! Op deze ontmoetingsdag brengen nieuwe inwoners de verhalen, voorwerpen en tradities uit hun oorspronkelijke land mee. Aan de hand van mondelinge en materiële erfgoedelementen gaan we de confrontatie aan met verschillende culturen maar maken we vooral nader kennis.

> DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 17 UUR

GRIMBERGEN

HET MOT | MUSEUM VOOR DE OUDERE TECHNIEKEN

GULDENDAL 20
1850 GRIMBERGEN
INFO@MOT.BE
WWW.MOT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 270 81 11

WORKSHOP IS HET SOEP OF IS HET PAP? DAGELIJKSE KOST WERELDWIJD

Aardappelen, maïs, maniok, rijst ... overal ter wereld gebruiken mensen deze gewassen als basis voor hun voeding. Met grenzeloos vernuft slagen we er meestal in om onze dagelijkse kost klaar te maken. Ontdek onze

wereldcollectie en doe mee aan de leuke workshops.

> DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 18 UUR

VOLKSSTERRENWACHT MIRA VZW

ABDIJSTRAAT 22
1850 GRIMBERGEN
INFO@MIRA.BE
WWW.MIRA.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 269 12 80

LEZING HET HEELAL: GRENZeloos EN/OF ONEIN- DIG?

> I.S.M. VLAAMSE VOLKSSTERRENWACHTEN

Vanaf de aarde kijken we naar de ruimte rondom ons. Sinds het sterrenkundig onderzoek gebruikmaakt van ruimtetelescopen en ander hoogtechnolo-

gisch materiaal is ons idee over hoe het heelal echt in elkaar zit fundamenteel veranderd. In deze lezing schetsen we een historiek over hoe we gekomen zijn tot het beeld van een grenzeloos en/of oneindig heelal, of zelfs tot een multiversum.

> OM 11 EN 15 UUR, DOORLOPEND ROND-

LEIDINGEN

HAACHT TILDONK

CULTUURDIENST HAACHT

WESPELAARSESTEENWEG 85

3150 HAACHT

CULTUUR@HAACHT.BE

TENTOONSTELLING HENRI VAN STRATEN: HOU- TEN KRUISJES, LINOSNEDES

Samen met Frans Masereel, Jan-Frans en Jozef Cantré en Joris Minne behoorde Henri Van Straten tot de 'bekende Vijf', die na de Eerste Wereldoorlog de Vlaamse houtsnij kunst renoveerden. Dit is een unieke kans om zijn 'Houten kruisjes' te zien, een reeks linosneden in het thema van WOI. Tussendoor speelt Katskoo traditionele muziek uit de Lage Landen, Schotland, Scandinavië en Amerika.

> SINT-ANGELA SCHOOL TILDONK, KRUIEI-
KESTRAAT 5, 3150 HAACHT - TILDONK

> DOORLOPEND OPEN VAN 13 TOT 18 UUR,
TUSSENDOR BRENGT KATSKOO TRADI-
TIONELE MUZIEK UIT DE LAGE LANDEN,
IERLAND-SCHOTLAND, SCANDINAVIË EN
AMERIKA

CIRCUSVOORSTELLING GRENZeloze VOLKEREN

> I.S.M. COMPANIE BALL

'De ballen van Balltazar' is een

humoristische circus-straat-
theatervoorstelling die aandacht
wil vragen voor de geschiedenis
van de Romazigeuners die naar
ons land komen in de hoop op
een beter leven.

> SINT-ANGELASCHOOL TILDONK, KRUIEI-

KESTRAAT 5, 3150 HAACHT - TILDONK

> OM 14 UUR (DUUR: CA. 30 MIN.)

GEMEENTE HAACHT

WESPELAARSESTEENWEG 85

3150 HAACHT

CULTUUR@HAACHT.BE

EVOCATIE GRENsverleggende OOR- LOG IN WOORD EN BEELD

> I.S.M. HAGOK EN CULTUURRAAD

Herbeleef de onderhandelingen
tussen de Duitse generaal Von
Beseler en de afgevaardigden
van de burgerlijke macht die in
het Tildonks klooster plaatsvon-
den, en die tot de overgave van
Antwerpen leidden op 10 oktober
1914. Het klooster deed tijdens
WOI dienst als hospitaal voor
zowel Duitse als Vlaamse
gewonde soldaten.

> SINT-ANGELA SCHOOL TILDONK, KRUIEI-
KESTRAAT 5, 3150 HAACHT - TILDONK

> OM 13.30, 14.45, 15.30, 16.15, 17 EN 17.45
UUR (DUUR: 15 MIN.)

HALLE

ARCHIEF, STREEKMUSEUM EN TOERISME

GROTE MARKT 1

1500 HALLE

TENTOONSTELLING DE WONDERKAMER

Mensen uit alle windstreken
verhuisden de afgelopen decen-
nia naar Halle. In 'De wonder-
kamer' vind je een verzameling
mooie, kostbare, inspirerende,

nostalgische of grappige voorwerpen die mensen van verschillende origine meenamen uit hun thuisland. Ze worden tijdens Erfgoeddag verzameld op een reuzegrote wereldkaart. 'De wonderkamer' wordt zo een kamer om te bewonderen en je te verwonderen.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 17 UUR

DANSVOORSTELLING DANS EN MUZIEK UIT ALLE WINDSTREKEN

Muziek en dans zijn vormen van immaterieel erfgoed. Zo maken danspassen of kostuums vaak deel uit van een traditie, die van generatie op generatie wordt doorgegeven. Als je dit unieke erfgoed zelf wil beleven, kan je terecht op de Grote Markt voor enkele traditionele dans- en muziekoptredens uit verschillende continenten.

> GROTE MARKT, 1500 HALLE

> DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 17 UUR

ZOEKTOCHT DE ERFGOEDROUTE: MIGRATIE IN HALLE VROEGER EN NU

> I.S.M. PASAR VZW, CAFÉ COMBINNE,
DE INTEGRATIEDIENST EN
DE INTEGRATIERAAD

 Migratie is een eeuwenoud fenomeen. Verschillende migratiestromingen drukten de voorbije jaren, decennia en eeuwen hun stempel op de omgeving. Ga met de wandel-gps op zoek naar sporen van migratie in Halle vroeger en nu en ontdek via verhalen, getuigenissen en anekdotes een nieuwe kant van de stad. Sommige plekken hebben nog steeds dezelfde functie, andere zijn onherkenbaar veranderd. Breng ook zeker je (klein)kinderen mee, want voor hen is er een apart opdracht-

tenboekje. Hou je niet zo van zoeken? Geen probleem, ontdek de betekenisvolle plaatsen via de uitgestippelde wandelroute.

> HISTORISCH STADHUIS,
GROTE MARKT 1, 1500 HALLE

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17 UUR,

LAATSTE VERTREK OM 16.30 UUR

HERNE

CULTUURDIENST GEMEENTE HERNE

CENTRUM 17

1540 HERNE

SARAH.COPRIAU@HERNE.BE

WWW.HERNE.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 397 11 60

WANDELING ONTDEK HET KARTUIZERPAD

> I.S.M. CULTUURRAAD HERNE

Herne viert het 700-jarig bestaan van zijn kartuizerklooster. Als literair centrum waar de eerste Nederlandse Bijbelvertaling tot stand kwam, genoot het internationale uitstraling, waarmee het begrensde leven van de kartuizers in stilte en afzondering constrasteert. De gegidste wandeling vertrekt aan de kerk, passeert langs de oude kloosterwijk en wordt verrijkt met muzikale tussenstops en hapjes.

> SINT-PETRUS EN PAULUSKERK,

KERKSTRAAT, 1540 HERNE

> OM 14 UUR, TENTOONSTELLING OPEN VAN
10.30 TOT 18 UUR

→ LOOPT TOT 4 MEI 2014

HOFSTADE ZEMST

SPORTIMONIUM VZW

TERVUURSESTEENWEG 2/N

1981 HOFSTADE - ZEMST
HILDE.MICHIELS@SPORTIMONIUM.BE
WWW.SPORTIMONIUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 15 61 82 22

WORKSHOP GRENZeloos GESPEEL (D)

> I.S.M. GEMEENTE ZEMST

DIENST INTEGRATIE

 Volkssporten verschillen van moderne sporten door hun eeuwenoude traditie. Sinds jaar en dag gaan ze over van generatie op generatie, zonder veel wijzigingen. In de tijdelijke tentoonstelling ontdek je alles over de grenzeloze speldiversiteit. Natuurlijk beleef je deze grenzeloze sporten en spelen ook zelf! De spelregels en weetjes krijg je van nieuwe en getogen speelvolgels die in Zemst wonen.

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

HOLSBEEK

GEMEENTE HOLSBEEK

DUTSELSTRAAT 15

3220 HOLSBEEK

SANDRA.BOON@HOLSBEEK.BE

WWW.HOLSBEEK.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 16 62 95 02

TENTOONSTELLING VAN CORTRYCK TOT HOLSBEEK

> I.S.M. HOLSBEEKSE WERKGROEP
HEEMKUNDE

De tentoonstelling licht de vorming van de huidige fusiegemeente Holsbeek toe, waarbij je via archiefdocumenten en cartografisch materiaal teruggaat in de geschiedenis. We beginnen in de Franse periode en zoomen in op de verschillende grensconrecties die in de loop der tijd doorgevoerd werden.

> DOORLOPEND OPEN VAN 14 TOT 17 UUR

→ LOOPT TOT 16 MEI 2014

HOLSBEEK SINT-PIETERS- RODE

KASTEEL VAN HORST

RODESTRAAT 1

3220 HOLSBEEK - SINT-PIETERS-RODE

KASTEEL.HORST@HERITA.BE

WWW.KASTEELVANHORST.BE

RONDLEIDING DE DAME EN DE KEUKEN- MEID: DE GRENZEN TUSSEN ADEL EN PERSONEEL

 Hoe leefden adel en personeel samen in het Kasteel van Horst? Welke verborgen hoekjes vertellen je de verhalen over de grenzen tussen dame Maria-Anna en Margriet de meid? Kom het ontdekken tijdens een van onze belevingsrondleidingen op Erfgoeddag. Een rondleiding voor staknechten en jonkvrouwen van alle leeftijden!

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN
17 UUR, RONDLEIDING OM 10, 11, 14 EN
16 UUR

KORTENBERG ERPS-KWERPS

CULTUURDIENST KORTENBERG

DE WALSPLEIN 30

3070 KORTENBERG

STIEN.PARDON@KORTENBERG.BE

WWW.KORTENBERG.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 472 99 50 91

TENTOONSTELLING KORTENBERG: GRENZeloos OF BEGRENSD?

> I.S.M. ERFGOEDHUIS KORTENBERG

In deze tentoonstelling focussen we op de verschillende soorten

grenzen die Kortenberg heeft: de natuurlijke grenzen met de verschillende beken of het verhaal achter de fusie van de verschillende deelgemeentes. Ook de twee rivaliserende fanfares 'De Duvelen' en 'De Sussen' in Meerbeek komen aan bod. Was het sociaal netwerk van de twee fanfares begrensd of was het grenzeloos?

> ERFGOEDHUIS KORTENBERG,
DORPSPLEIN 16,

3071 KORTENBERG - ERPS-KWERPS

> DOORLOPEND OPEN VAN 13 TOT 18 UUR

LANDEN

GESCHIED- EN HEEMKUNDIGE KRING PEPIJN@LANDEN

BEZOEKERSCENTRUM RUFFERDINGE

MOLENBERGSTRAT 4

3400 LANDEN

INFO@GHKLANDEN.BE

WWW.GHKLANDEN.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 11 88 34 68

TENTOONSTELLING LANDEN, TAALEILAND OP DRIFT (1795-1963)

> I.S.M. STADSBESTUUR LANDEN

In 1795 werd door de toenmalige Franse bezetter het kanton Landen opgericht, ressorterend onder het departement van de Ourthe, de latere provincie Luik. 15 Vlaamse gemeenten gingen bijgevolg gedurende 168 jaar taalvreemd tot aan de vastlegging van de taalgrens in 1963, waarna hen onderdak werd verleend in de tweetalige provincie Brabant. We tonen de historische evolutie in woord en beeld.

> DOORLOPEND OPEN VAN 13 TOT 18 UUR

→ LOOPT DOOR TOT 1 JUNI 2014

LEUVEN

In Leuven kan je mee op reis langs 11 locaties, goed voor 26 'grenzeloze' activiteiten. Zoek in het stadhuis mee naar de (tijds)grenzen van het Leuvens dialect, naar de betekenis achter de namen van de Leuvense pleinen of naar de grenzeloosheid van enkele Belgische plaatsnamen. Meet in Museum M de schade op die kunst en erfgoed in tijden van oorlog en conflict lijden. Eryaar al wandelend met een gids hoe het de oorlogsvluchtelingen in Leuven is vergaan. Kom in de Sint-Pieterskerk alles te weten over de noodzaak en de verschillende disciplines van restauratie en ontdek hoe je zelf jouw steentje kan bijdragen voor de restauratie van een bijzonder muziekhandschrift. Maak kennis met Arabische kalligrafie in KADOC of denk mee na over de functie en betekenis van 'Heilige plaatsen' in de Maurits Sabbebibliotheek. Of kom luisteren hoe de beiaard 50 jaar Turkse en Marokkaanse migratie vertaalt ... Je beleeft dit en meer tijdens Erfgoeddag in Leuven. En zit je op Instagram? Via de hashtags #erfgoeddag en #'naamlocatie' verzamelen we heel graag foto's van jouw persoonlijke ervaringen!

INFO

- > VRAAG DE GEDETAILEERDE LEUVENSE PROGRAMMABROCHURE OP BIJ DE ERFGOEDCEL.
- > ERFGOEDCEL LEUVEN, PROF. VAN OVERSTRAETENPLEIN 1, 3000 LEUVEN, +32 16 27 22 85, ERFGOEDCEL@LEUVEN.BE
- > WWW.ERFGOEDCELLEUVEN.BE EN WWW.FACEBOOK.COM/ERFGOEDCELLEUVEN

OP ERFGOEDDAG

- > STADHUIS, GROTE MARKT 9, 3000 LEUVEN EN BALIE TOERISME LEUVEN, NAAMSESTRAAT 3, 3000 LEUVEN

WANDELING TAALVREEMD GAAN BIJ DE BUREN

- > I.S.M. COASIS - GESCHIEDKUNDIGE KRING RACOUR, JO UYTTERHOEVEN-HILDE POTTEL - STATION RACOUR, STADSBESTUUR LANDEN

Deze begeleide taalgrenswandeling start nabij de taalgrens in het voormalige station van Racour, gesitueerd langs de vroegere drukke spoorwegzate 147. Een strategische spoorlijn, waarlangs mensen, goederen, militairen in oorlogstijd ... grenzen overstaken. We wandelen langs 'trage' wegen en maken de taalgrensoversteek naar de buurgemeente Racour waar we onder leiding van L'OASIS een bezoek brengen aan de parochiekerk en het Musée de la

Vie locale et du Tarare. In Station Racour worden doorlopend streekeigen taalgrensversnaperingen aangeboden.

- > STATION RACOUR, RACOURHALTE 1, 3400 LANDEN
- > OM 13.30 UUR (7 KM)

LEUVEN

ACADEMIE VOOR HET LEUVENS DIALECT

GUIDO GEZELLELAAN 19
3020 HERENT
WWW.FACEBOOK.COM/LEUVENS DIALECT

TENTOONSTELLING ET LEIVES KAJEKE

> I.S.M. KANT'L, SALSAIVZW
Recent werd de oudste optekening van het Leuvens dialect teruggevonden in het stadsarchief: een enquêteschriftje uit 1885-86. Deze oudste dialectbron is het uitgangspunt voor een overzicht van de evoluties die het Leuvens dialect de voorbije 180 jaar doormaakte en van de schriftelijke bronnen die er sinds 1886 bijgekomen zijn. De expo en vertellessies maken duidelijk dat het 'Leives' nog leeft.

- > STADHUIS (SCHATKAMER), GROTE MARKT 9, 3000 LEUVEN
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
LOOPT TOT 10 MEI 2014

CAMPANAE LOVANIENSES

PASTOOR LEGRANDSTRAAT 6
3012 LEUVEN - WILSELE
BEIAARD@KULEUVEN.BE
WWW.CAMPANAELOVANIENSES.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 690 669

CONCERT FUSION ON BELLS: WERELDMUZIEK OP VLAAMSE KLOKKEN

Beiaardmuziek is ontstaan in onze streken. Veel mensen denken dan ook dat je op een beiaard Vlaamse muziek moet spelen, zoals 'Reuzegom' en 'Klokke Roeland'. Niets is minder waar. Onze samenleving is veranderd en daarom spelen beiaardiers ook muziek van en voor de nieuwe Belgen, die ze zelf uitgekozen hebben. 'Fusion on Bells' laat op Erfgoeddag Turkse en Marokkaanse muziek klinken op Vlaamse klokken!

- > SINT-PIETERSKERK (TORENBEZOEK MOGELIJK), GROTE MARKT, UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK (TORENBEZOEK MOGELIJK), MGR. LADEUZELEIN EN SINT-JAN-DE-DOOPERKERK, GROOT BEGIJNHOF, 3000 LEUVEN

- > OM 14 UUR (DUUR: 1 UUR) CONCERT OP DE BEIAARD VAN DE SINT-PIETERSKERK (PHILIPPE BEULLENS), OM 15 UUR (DUUR: 1 UUR) CONCERT OP DE BEIAARD VAN DE UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK (LUC ROMBOUITS), OM 16 UUR (DUUR: 1 UUR), CONCERT OP DE BEIAARD VAN HET GROOT BEGIJNHOF

CENTRUM VLAAMSE ARCHITECTUUR- ARCHIEVEN

JAN VAN RIJSWIJCKLAAN Z/N
2018 ANTWERPEN
ELLEN.VANIMPE@VAI.BE
WWW.CVAA.BE/ERFGOEDDAG2014

TENTOONSTELLING ONTWERPEN VOOR DE WE- RELD. RAPHAËL VERWILGHEN EN HET BELGISCH PAVILJOEN

IN PARIJS IN 1937

> I.S.M. UNIVERSITEITSARCHIEF KU LEUVEN
Op wereldtentoonstellingen wordt bij uitstek over de grenzen gekeken. Het spraakmakende Belgische paviljoen op de expo in Parijs in 1937 bracht Henry van de Velde, Jean-Jules Eggericx en Raphaël Verwilghen samen rond de ontwerptafel. Stukken uit het Leuvense Universiteitsarchief brengen deze expo weer tot leven. De tentoonstelling haalt Verwilghen, die behalve als ontwerper vooral grensverleggend was als stedenbouwkundige, uit de schaduw van zijn collega en vriend Henry van de Velde. Maak daarnaast ook kennis met de werking van het Universiteitsarchief en werp een blik in het erfgoeddepot.

- > UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK KU LEUVEN, LADEUZELEIN 21, 3000 LEUVEN
- > DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR, DOORLOPEND RONDELEIDINGEN
LOOPT TOT 25 JUNI 2014

BILL

SAINTELETESQUARE 19
1000 BRUSSEL
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 910 098

WORKSHOP BILL-FOTOGRAFIEWORKSHOP

> I.S.M. ERFGOEDCEL LEUVEN
Samen met zo'n 30 beginnende én gevorderde fotografen tussen 16 en 26 jaar schaaft je je fotografietechnieken bij. Na een stoomcursus fotografie onder begeleiding van twee professionele fotografen haal je je eigen fotocamera boven. Je trekt de stad in om Erfgoeddag en het erfgoed op een originele manier in de kijker te zetten en zo je kennis in de praktijk om te zetten.

- > DE BIB LEUVEN, RIJSCHOLSTRAAT 4 / DIESTSESTRAAT 49, 3000 LEUVEN
- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR
- > RESERVATIE LYDIA@BILL.BE,

+32 2 204 00 94, WWW.BILL.BE,
MAXIMUM 30 PLAATSEN

DAMIAAN VANDAAG

SINT-ANTONIUSBERG 5
3000 LEUVEN
WWW.DAMIAANVANDAAG.BE

VOORSTELLING NIEUWE TOEKOMST HAWAIIAANS MUZIEKHAND- SCHRIFT DAMIAANCOLLECTIE

> I.S.M. BOEKENSTEUN, ERFGOEDCEL
LEUVEN EN RESONANT

In de Damiaancollectie die deels werd toegevoegd aan de Topstukkenlijst, zit een bijzonder muziekhandschrift. Het gaat om een Hawaïaans liedboek met westerse muziekteksten uit de tijd van Damiaans verblijf op Molokaï. Dit mooie, interculturele erfgoedstuk is toe aan restauratie. Je krijgt een exclusieve, muzikale blik op dit handschrift en komt te weten waarom en hoe dit gerestaureerd zal worden.

> SINT-PIETERSKERK, GROTE MARKT,
3000 LEUVEN

> DOORLOPEND TUSSEN 11 EN 16.30 UUR,
TOELICHTING OM 15 UUR

DE FACTORY

VAARTKOM 4
3000 LEUVEN
SANNE.CLERINX@LEUVEN.BE
WWW.30CC.BE/FACTORY
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 499 670 631

TENTOONSTELLING ARTIFICIEEL

Ter herinnering aan WO1 leefden de deelnemers van De FactorY zich in in degenen die door oorlog en gewelddadige conflicten hun habitat moesten verlaten. Aan de hand van Belgische kunst(e-naars) zochten de deelnemers naar hun artistieke roots en identiteit. Wat is de grens van het verbeelden van wie je bent?

Hun vondsten vertalen zich in pakkende beelden die een prachtig tijdsdocument vormen.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

DE KOERIER VAN NAVARRA VZW

TERVUURSEVEST 130
3000 LEUVEN
+32 16 23 84 16
INFO@KOVANA.COM
WWW.KOVANA.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 16 23 84 16

WANDELING DE REIS VAN BRABANTSE MYSTIEK EN ZURBARÁN

De Rijlands-Brabantse mystiek reisde over de grenzen en zorgde voor uitwisseling tussen de Lage Landen en het Spaanse vasteland via boeken, studies, boekdruk-kunst, filosofie ... Het Leuvense Begijnhof is het ideale kader voor een wandelvoordracht hierover.

> LEUVENSE GROOT BEGIJNHOF -
BEGIJNHOFCONGRESHOTEL,
TERVUURSEVEST 15, 3000 LEUVEN

> OM 15 UUR (DUUR: 2 UUR)

> RESERVATIE: INFO@KOVANA.COM,
+32 16 23 84 16, WWW.KOVANA.COM,
MAXIMUM 25 PLAATSEN

IPARC

HAACHTSESTEENWEG 162B
1820 STEENOKKERZEEL - MELSBRÖEK
INFO@IPARC.EU
WWW.IPARC.EU

DEMONSTRATIE RESTAURATEURS AAN HET WOORD IN DE SINT-PIETERSKERK

> I.S.M. STAD LEUVEN EN
KERKFABRIEK SINT-PIETER

De 15e-eeuwse gotische Sint-Pieterskerk ondergaat een intensieve binnenrestauratie van o.a. de sculpturen, schilderijen en altaren om de grenzen van de tijd te vervagen. Je kan de

restauratoren van IPARC live aan het werk zien. Naast uitleg over de restauratie-ingrepen die bovendien de grenzen van één discipline overschrijden, krijg je een kunsthistorische schets van deze waardevolle stukken.

> SINT-PIETERSKERK, GROTE MARKT,
3000 LEUVEN

> DOORLOPEND TUSSEN 11 EN 16.30 UUR

KADOC - KU LEUVEN

VLAMINGENSTRAAT 39
3000 LEUVEN
POSTMASTER@KADOC.KULEUVEN.BE
WWW.KADOC.KULEUVEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 16 32 35 00

TENTOONSTELLING BUITEN DE LETTERS KLEUREN. ARABISCHE KALLIGRAFIE

> I.S.M. VOEM VZW

Letters en cijfers zijn misschien wel het meest interculturele erfgoed dat er bestaat, denk maar aan Romeinse en Arabische cijfers, het Latijns schrift ... Hun verspreiding danken ze aan contacten tussen bevolkings-groepen in het verleden. Recente migratiebewegingen brengen onbekende vormen in nieuwe contexten. Kunstenaars tasten de grenzen van de traditie af en gaan in dialoog met westerse vormen.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR,
RONDLEIDING IN HET ERFGOEDDEPOT
MOGELIJK

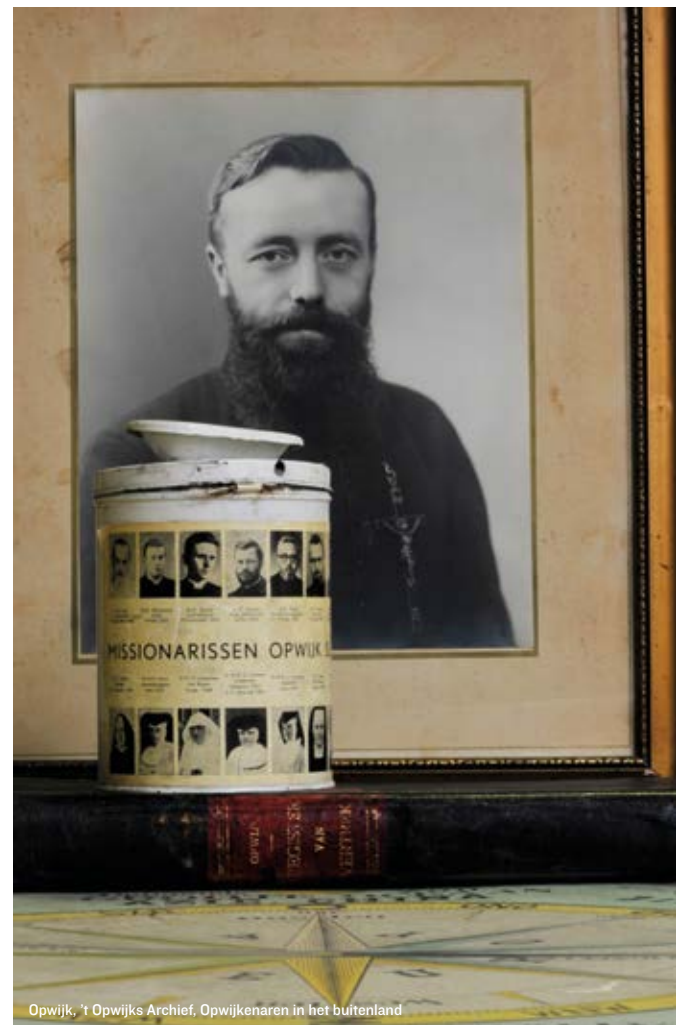
> TUSSEN 14 EN 16 UUR KAN JE SAMEN
MET KALLIGRAAF MOHAMED IKRAM
ZELF PROEVEN VAN DE KUNST VAN DE
KALLIGRAFIE

> LOOPT TOT 14 JUNI 2014

KONINKLIJK VERBOND DER JAARTALLEN LEUVEN VZW

HOOGLAND 68
3000 LEUVEN
WWW.JAARTALLEN.BE

Opwijk, 't Opwijks Archief, Opwijknaren in het buitenland

MULTIMEDIA- PRESENTATIE VRIENDSCHAPSBANDEN VROEGER, VANDAAG EN MORGEN

> I.S.M. VRIENDENKRINGEN
MANNEN VAN HET JAAR

De traditie van de Leuvense Jaartallen is gebaseerd op vriendschap. Mannen van verschillende afkomst en met uiteenlopende interesses en beroepen organiseren zich in een vriendenkring. Ook tussen de vriendengroepen onderling bestaan nauwe banden, zelfs buiten de landsgrenzen. De Jaartallen brengen dit vriendschapsnetwerk in kaart en staan stil bij hoe het was, is en zal of zou kunnen zijn.

> STADHUIS (RAADSKELDERS),
GROTE MARKT 9, 3000 LEUVEN
> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

KONINKLIJKE LEUVENSE GIDSENBOOND

VLAAMINGENSTRAAT 114
3000 LEUVEN
JORISCHELIS@GMAIL.COM
WWW.GIDSENLEUVEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 69 46 37

WANDELING WEG VAN LEUVEN. OP DE VLUCHT IN AUGUSTUS 1914

Een gids vertelt het verhaal van de vluchtelingen die naar Leuven kwamen aan het begin van de oorlog, maar ook van de inwoners van de stad die na de brand in augustus 1914 op de vlucht sloegen. Hoe ontsnapten zij uit de chaos? Wie bood hen onderdak? Waar vonden ze eten? Wanneer keerden ze terug? Je kan kiezen uit een wandeling door de binnenstad of een fietstocht naar het ommeland.

> OORLOGSMONUMENT,
MARTELARENPLEIN, 3000 LEUVEN

> OM 11 EN 15 UUR (DUUR: 1.30 UUR)
> RESERVATIE
ERFGOEDCEL@LEUVEN.BE,
+32 16 27 22 85,
WWW.ERFGOEDCELLEUVEN.BE,
MAXIMUM 4 X 25 PLAATSEN

M - MUSEUM LEUVEN

VANDERKELENSTRAAT 28
3000 LEUVEN
BEZOEK@LEUVEN.BE
WWW.MLEUVEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 16 27 29 29

TENTOONSTELLING RAVAGE

'Ravage' focust op kunst en erfgoed in tijden van conflict. Vertrekpunt is WO I in Leuven, precies 100 jaar geleden. Maar de expo gaat verder over lands- en tijdsgrenzen heen. Door de eeuwen heen zijn er over de hele wereld vele voorbeelden van conflicten waarbij kunst en cultuur een doelwit zijn geweest. Werken van oude meesters en van hedendaagse en internationale kunstenaars komen aan bod.

> DOORLOPEND OPEN VAN 11 TOT 18 UUR
LOOPT TOT 1 SEPTEMBER 2014

TENTOONSTELLING DE VIJAND

De expo 'De Vijand' is gebaseerd op het gelijknamige, poëtische prentenboek van Davide Cali en Serge Bloch en legt een link met de tentoonstelling 'Ravage'. 'De Vijand' vertelt het verhaal van de soldaat en zijn vijand. Elk in hun eigen loopgraaf, onder dezelfde sterren en met een even grote honger, zijn ze toch niet zo verschillend. In tijden van oorlog en conflict worden ze vrienden ...

> DOORLOPEND OPEN VAN 11 TOT 18 UUR
LOOPT TOT 1 SEPTEMBER 2014

ZOEKTOCHT GEZINSPARCOURS DE VIJAND

Aan de hand van een beleevingsboekje word je samen met je gezin ondergedompeld in de tentoonstelling van 'Ravage' en 'De Vijand'. Via de opdrachten in het boekje maak je op een creatieve manier kennis met het thema van oorlog in de kunst. Kruip in de huid van een echte soldaat en steek de grens naar een andere wereld over!

> TUSSEN 11 EN 18 UUR
LOOPT TOT 1 SEPTEMBER 2014

MATRIX (CENTRUM VOOR NIEUWE MUZIEK)

MINDERBROEDERSSTRAAT 48
3000 LEUVEN
INFO@MATRIX-NEW-MUSIC.BE
WWW.MATRIX-NEW-MUSIC.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 472 21 69 13

TENTOONSTELLING | LEZING | CONCERT RADIO MATRIX

De opkomst van de radio deed heel wat grenzen vervagen, zowel geografisch als maatschappelijk en cultureel. De invloed van de radio op de verspreiding en productie van muziek is enorm. Jongeren brengen een live radioconcert ten gehore. Een kleine expo focust op de nauwe band tussen radio en nieuwe muzikale ontwikkelingen zoals radio-opera's en elektronische muziek, een lezing geeft extra duiding.

> UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK, MGR.
LADEUZELEIN 21, 3000 LEUVEN
> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT
18 UUR, LEZING OM 14 EN 15.30 UUR,
CONCERT OM 17 UUR

MAURITS SABBEBIBLIOTHEEK

CH. DE BÉRIOTSTRAAT 26 B3102
3000 LEUVEN
+32 16 32 38 07

VERONIQUE.VERSPREUT@THEO.BIB.
KULEUVEN.BE
WWW.THEO.KULEUVEN.BE

TENTOONSTELLING SACRED PLACES

> I.S.M. LUCA SCHOOL OF ARTS, KU LEUVEN
Heilige plaatsen als medium voor mensen in hun zoektocht naar spiritualiteit ... Voor welke uitdagingen staat onze maatschappij om het religieus patrimonium een zinvolle toekomst te geven? Hoe en waarom zoeken mensen ernaar om spiritualiteit een betekenisvolle plaats in hun leven te geven? Architect Tom Callebaut onderzoekt dit in zijn doctoraat en wil zijn ervaringen delen.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR
LOOPT TOT 31 MEI 2014

MOOSS VZW

VAARTKOM 4
3000 LEUVEN
INFO@MOOSS.ORG
WWW.MOOSS.ORG
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 16 65 94 65

ZOEKTOCHT VAN DOUANE TOT KUNST

Met je smartphone of iPad kan je met het hele gezin op speurtocht naar het immateriële erfgoed in het oude douanegebouw. Scan de QR-codes: luister naar de douaniersverhalen en ontdek ook de nieuwe bewoners. Van douane tot kunst: ontwerp verder je eigen stempel en werk mee aan een uniek kunstwerk. Stap met ons over de grens: van administratie tot kunst. Mooss-medewerkers helpen je op weg!

> OPEK - OPENBAAR ENTREPOT VOOR DE
KUNSTEN, VAARTKOM 4, 3000 LEUVEN
> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

RIJKSARCHIEF LEUVEN

VAARTSTRAAT 24
3000 LEUVEN

RIJKSARCHIEF.LEUVEN@ARCH.BE
WWW.ARCH.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 486 712 166

TENTOONSTELLING GRENZEN VAN PAROCHIES, GRENZEN VAN (LEEF)WERELDEN

> I.S.M. DOCUMENTATIECENTRUM
VLAAMS-BRABANT

Eeuwenlang vormden parochies het leefkader: mensen werden er gedoopt en begraven. Parochiegrenzen waren veel meer dan louter kerkelijke grenzen. Op vele plaatsen vormden ze later de gemeentegrenzen. De afgrenzing tussen parochies gaf vaak aanleiding tot discussies tussen de inwoners en de pastoors. Deze tentoonstelling met uniek cartografisch materiaal brengt deze historische realiteit in beeld.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR,
RONDELEIDINGEN IN HET ARCHIEF EN DE
VASTE COLLECTIES OM 11, 14 EN 15.30 UUR

SCOUTS EN GIDSEN MUSEUM

SINT-GEERTRUIABDIJ 5
3000 LEUVEN
MARC.BULLENS@SKYNET.BE
WWW.SCOUTSMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 966 347

TENTOONSTELLING SCOUTISME IN DE EERSTE WERELDOORLOG

De Duitse inval in 1914 schudde de wereld grondig door elkaar. Wij nemen je mee in de problematiek van de pas opgerichte wereldwijde scoutsbeweging. Wie waren deze eerste scouts? Waar droegen ze bij aan de krijgsv verrichtingen? Wat betekenden ze voor de noodlijdende samenleving? Niet alleen de Belgische scouts, maar ook de scoutsbewegingen van de andere frontlanden komen aan bod.

- ▶ **DOORLOPEND OPEN VAN 14 TOT 18 UUR, PERMANENT RONDELEIDINGEN**
 LOOPT TOT 30 OKTOBER 2014

STADSARCHIEF LEUVEN

RIJSCHOOLSTRAAT 4
3000 LEUVEN
ARCHIEF@LEUVEN.BE
WWW.LEUVEN.BE/ARCHIEF

TENTOONSTELLING EN PLEIN PUBLIC. LEUVENSE PLEINEN EN HUN NAAMGEVING ONDER DE LOEP

▶ **I.S.M. LEUVENSE GIDSENBOND**
 In het stedelijk weefsel vormen pleinen een grenzeloze ontmoetingsplaats bij uitstek. Hun naamgeving is aan sterke veranderingen onderhevig, waardoor ook de toponymie van de Leuvense pleinnamen een onderdeel is van de lokale geschiedenis. De tentoonstelling laat zien hoe het archief ook het geheugen is van deze relatie tussen de namen, de functies en het uitzicht van de Leuvense pleinen.

- ▶ **STADHUIS (WANDELZAAL), GROTE MARKT 9, 3000 LEUVEN**
- ▶ **DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR**
 LOOPT TOT 10 MEI 2014

WANDELING EN PLEIN PUBLIC. WANDELING LANGS LEUVENSE PLEINEN

- ▶ **I.S.M. KONINKLIJKE LEUVENSE GIDSENBOND**

Aansluitend bij de expo over de plaatsnamen en hun evolutie kan je met een gids mee op stap langs de Leuvense pleinen. Welk verhaal zit erachter? Wie gaf het plein zijn naam? Wanneer werd het aangelegd en wie woonde er? Wat gebeurde er zoal: werd er ooit markt gehouden of feestgevierd? Hoe ziet het er vandaag uit? Na deze wandeling ken je zelf het antwoord.

- ▶ **VERTREK PUI VAN HET STADHUIS, GROTE MARKT 1, 3000 LEUVEN**
- ▶ **OM 10.30, 14 EN 15.30 UUR**
- ▶ **RESERVATIE** ERFGOEDCEL@LEUVEN.BE, +32 16 27 22 85, WWW.ERFGOEDCELLEUVEN.BE, MAXIMUM 3 X 25 PLAATSEN

DEMONSTRATIE GRENZELOZE INZET VAN VRIJWILLIGERS

Sinds 2008 werkt het stadsarchief aan Itinera Nova dat alle 1128 registers van de middeleeuwse Leuvense schepenbank digitaal wil beschikbaar stellen. Maak kennis met de ruim 50 vrijwilligers die zich hier permanent voor inzetten. Ze voeren heel uiteenlopende taken uit en dragen het project mee uit. Als essentiële schakel van dit virtuele megaproject doorbreken ze de grenzen van vrijwilligerswerk.

- ▶ **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**
 OOK OP 3 EN 4 MEI 2014

VISIONM

WINGEWEG 39
3220 HOLSBEKE
FONS.FEYAERTS@GMAIL.COM
WWW.VISIONM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 479 809 713

LEZING HET VERRE BELGIË

▶ **I.S.M. ERFGOEDCEL LEUVEN**
 Fons Feyaerts onderzoekt al jaren de gelijkenissen tussen plaatsnamen over heel de wereld. In zijn lezing focust hij op de verre naamgenoten van het Koninkrijk België. Waar liggen deze plaatsen? Wat is hun geschiedenis en vooral: wat is de band met België? Waarom ligt elders in de wereld een naamgenoot van België, Vlaanderen, Brussel, Gent, Antwerpen, Brugge en misschien ook wel van Leuven? De verre Belgische naamgenoten worden in het stadhuis op een

grote wereldkaart aangeduid. Ken je zelf zo'n plaatsnaam? Tot en met 10 mei kan je deze komen aanduiden op de wereldkaart.

- ▶ **STADHUIS LEUVEN - GOTISCHE ZAAL, GROTE MARKT 9, 3000 LEUVEN**
- ▶ **OM 11.30 EN 13.30 UUR (DUUR: 1 UUR, TE RESERVEREN) IN DE GOTISCHE ZAAL VAN HET STADHUIS, DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR INSTALLATIE WERELDKAART IN SCHEPENKAMERS STADHUIS**
- ▶ **RESERVATIE:** ERFGOEDCEL@LEUVEN.BE, +32 16 27 22 85
 LOOPT NOG TOT EN MET 10 MEI 2014

LEUVEN HEVERLEE

ALAMIRE FOUNDATION / HUIS VAN DE POLYFONIE

ABDIJ VAN PARK I
3001 LEUVEN - HEVERLEE
VEERLE.FRANCKE@ARTS.KULEUVEN.BE
WWW.ALAMIREFOUNDATION.ORG

DEMONSTRATIE DE POLYFONIE VAN DE LAGE LANDEN ZONDER GRENZEN

Maak kennis met de rijke collectie in het Huis van de Polyfonie. Uit een koorboek dat Alamire ca. 1520 in Mechelen maakte, brengt het vocaal ensemble Thamyris de anonieme polyfone 'Missa Salve Regina'. Deze mis staat symbool voor het grenzeloze, internationale werktein van de componisten en muzikschrijvers uit de Lage Landen rond 1500.

- ▶ **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17 UUR, HET MUZIEKLABO VINDT PLAATS VAN 14 TOT 17 UUR.**

CULTUREEL ERFGOED ANNUNTIATEN HEVERLEE

NAAMSESTEENWEG 355
3001 LEUVEN - HEVERLEE
ARCHIEF.ANNUNTIATEN@HHH.KSLEUVEN.BE

WWW.ANNUNTIATEN.SKYNETBLOGS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 16 39 93 20

TENTOONSTELLING DE VIER MOMENTEN VAN DE ZON. EEN VERHAAL OVER VERBONDENHEID

▶ **I.S.M. SECUNDAIR ONDERWIJS HEILIG HARTINSTITUUT HEVERLEE EN BLIK OP AFRIKA**
 Het Congolese erfgoed staat centraal. De vier momenten van de zon vertellen een verhaal van verbondenheid en gaan op zoek naar universele emoties achter het getoonde erfgoed. Dat erfgoed drong in de voorbije decennia door tot in de Belgische huiskamer en beïnvloedde de moderne Europese kunst. 'The wall of Africa' is het resultaat van geïnspireerd werk van jonge kunstenaars van hier.

- ▶ **DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR**

LIEDEKERKE

ERFGOEDCEL PAJOTTENLAND ZENNEVALLEI

MULTIMEDIA-PRESENTATIE GRENZeloos IMMATERIEEL ERFGOED. ZET JOUW TRADITIE OP DE KAART
 zie p. 84

GEMEENTE LIEDEKERKE

OPPERSTRAAT 31
1770 LIEDEKERKE
CULTUUR@LIEDEKERKE.BE
WWW.LIEDEKERKE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 53 64 55 82

TENTOONSTELLING VERHALEN ZONDER GRENZEN

- ▶ **I.S.M. ERFGOEDCEL PAJOTTENLAND & ZENNEVALLEI, LIEDEKERKS HEEMKUNDIG GENOOTSCHAP, INTEGRATIEDIENST EN BIBLIOTHEEK**

Grenzeloze verhalen van Liedekerkse migranten in beeld gebracht. Levensverhalen en getuigenissen van iedereen die van ver of net dichtbij verhuisde naar Liedekerke. Hoe kwam Veronica in Liedekerke terecht? Vanuit een nabijgelegen gemeente of dorp, van over de taalgrens, een buurland of een ver land? Hun verhaal op fotopaneel, op film en in het echt, elkaar echt ontmoeten en (opnieuw) leren kennen.

- ▶ **VRIJETIJDHUIS, WARANDESTRAT 22, 1770 LIEDEKERKE**

- ▶ **DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 16 UUR**
 LOOPT TOT 30 NOVEMBER 2014
 50

LONDERZEEL

GEMEENTE LONDERZEEL - CULTUURDIENST

LIJSTERSTRAAT 1
1840 LONDERZEEL
CULTUUR@LONDERZEEL.BE
WWW.LONDERZEEL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 497 787 406

TENTOONSTELLING 1914-1918: TUINIEN TEGEN DE HONGER

- ▶ **I.S.M. BIB LONDERZEEL, JEUGDDIENST, CULTUURDIENST EN MIJN ZADENBIB**

In 1918 vulden maar liefst 180.000 Belgische families hun armzalige rantsoen aan met wat ze zelf kweekten in oorlogstuinjes. Niet-bebouwde grond werd in steden en gemeenten omgetoverd tot tijdelijke moestuinen. Wereldwijd groeiden de nog jonge volkstuinbewegingen explosief. We brengen foto's, filmpjes en info bij elkaar voor een tentoonstelling in de bib.

- ▶ **BIBLIOTHEEK LONDERZEEL, MOLENSTRAAT 5, 1840 LONDERZEEL**
- ▶ **DOORLOPEND OPEN VAN 14 TOT 18 UUR**
 LOOPT TOT 31 MEI 2014

- CULTUURHUIS 'DE JACK-OP', AMERSTRAAT 1, 3118 ROTSELAAR - WERCHTER
- DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR, DOORLOPEND RONDELEIDINGEN

SINT-PIETERS-LEEUEW VLEZENBEEK

GEMEENTE SINT-PIETERS-LEEUEW

PASTORIJSTRAAT 21
1600 SINT-PIETERS-LEEUEW
INFO@SINT-PIETERS-LEEUEW.BE
WWW.SINT-PIETERS-LEEUEW.BE

TENTOONSTELLING GRENZELOZE VERHALEN

Een Antwerpse volgde de liefde, toeval bracht een Ierse naar hier ... Wie zijn deze mensen en wat brengen ze mee? Deze tentoonstelling brengt het migratieverhaal van enkele nieuwe inwoners van Sint-Pieters-Leeuw. Aan de hand van objecten, souvenirs, foto's, muziek, kinderliedjes, rituelen en kledij vertellen ze elk hun verhaal. Als toemaatje komen ook culinaire herinneringen smakelijk aan bod.

- MERSELBORRE, SCHALIESTRAAT 2, 1602 SINT-PIETERS-LEEUEW - VLEZENBEEK
- DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

FILMVOORSTELLING GRENZELOZE VERHALEN

➤ I.S.M. PRIC
De film 'Marina' (2013, Stijn Coninx) vertelt het aangrijpende migratieverhaal van de charmantie zanger Rocco Granata. Het verlangen naar een andere toekomst, de zoektocht naar een eigen identiteit en de passie voor muziek vormen de rode draad in deze hartverwarmende film.

- MERSELBORRE, SCHALIESTRAAT 2, 1602 SINT-PIETERS-LEEUEW - VLEZENBEEK
- OM 14 UUR

TERNAT WAMBEK

INTEGRATIEDIENST TERNAT

GEMEENTEHUISSTRAAT 21
1740 TERNAT
+32 2 583 04 47
INTEGRATIE@TERNAT.BE
WWW.TERNAT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 583 04 47

MULTIMEDIA- PRESENTATIE THUIS IN TERNAT

- I.S.M. DIENST INTEGRATIE, DIENST WELZIJN, OCMW, STUURGROEP INTEGRATIE, BIBLIOTHEEK, ERFGOEDCOMMISSIE, COMMISSIE INTERNATIONALE SAMENWERKING, DE TERNATSE LAGERE EN SECUNDAIRE SCHOLEN

De pas opgerichte integratiedienst gaat vreemd! In de film 'Grenzeloze verhalen' ontdek je getuigenissen van diverse migranten. In een gezellig praatcafé oefenen we samen Nederlands met verhalen van kinderen en volwassenen over 'thuis komen'. Ook foto's, voorwerpen en zelfgemaakte hapjes vertellen wie ze zijn. We spelen 'vreemde' gezelschapsspellen en muziek zorgt voor een feestelijke toets.

- GEMEENTESCHOOL DE KIEM, LANGE-
STRAAT, 1741 TERNAT - WAMBEK
- DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 17 UUR

TERVUREN

KONINKLIJK MUSEUM VOOR MIDDEN-AFRIKA

LEUVENSESTEENWEG 13
3080 TERVUREN
+32 2 769 52 11
MIN.DE.MEERSMAN@AFRICAMUSEUM.BE
WWW.AFRICAMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 2 769 5 246

WANDELING GRENZELOZE PLANNEN, BAANBREKENDE REALISATIES

Wandelend op de museumsite ontdek je met een gids hoe een eeuw geleden de wereld werd veroverd en tentoongesteld. Met grenzeloze ambitie werd het museum opgericht. Nu, een eeuw later, is het tijd voor renovatie. Grote plannen worden gerealiseerd om te voldoen aan de noden van een Afrikamuseum in de multiculturele samenleving. Een (w)Erfgoeddag.

- OM 10.30, 13, 15 EN 16.30 UUR
(DUUR: 1.30 UUR)
- RESERVATIE RESERVATIONS@AFRICAMUSEUM.BE, +32 2 759 52 46, WWW.AFRICAMUSEUM.BE, MAXIMUM 4 X 20 PLAATSEN

TIENEN

ERFGOEDSITE TIENEN

GROTE MARKT 3
3300 TIENEN
LUTGART.VRANCKEN@ERFGOEDSITETIENEN.BE
WWW.ERFGOEDSITE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 16 80 57 37

TENTOONSTELLING SUIKER IN DE WERELD

- I.S.M. STAD TIENEN

De tentoonstelling zet de bijzondere collectie suikerstukken, die het Suikermuseum in de loop der jaren heeft verzameld, in de kijker. Je ziet stukken uit o.m. Mexico, Sicilië, Egypte en Indië. Je maakt ook kennis met het gebruik van suiker in de culturele en antropologische context. De

Tienen, Suikermuseum, suikerstukken uit de ganse wereld

collectie uit Indië krijgt speciale aandacht. Misschien kan je wel proeven van versgeperst suikerriet?

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

→ LOOPT TOT 31 DECEMBER 2014

ZEMST

DE SEMSE

SCHOOLSTRAAT 17
1980 ZEMST
DESEMSE@GMAIL.COM
WWW.DESEMSE.BE

TENTOONSTELLING GRENZELOZE RELATIES

> I.S.M. VRIENDENKRING VAN SPERMEZEU

Twintig jaar geleden legde een postkaarten-protestactie tegen het Roemeense beleid de basis voor de 'Vrienden van Spermezeu'. De vele contacten heen en weer leidden ook tot 'grenzeloze liefde' en enkele Roemeens-Vlaamse koppels vestigden zich in Zemst. De Semse toont de geschiedenis van deze vereniging en in gesprekken getuigen Roemeense Zemstenaars over hun eerste jaren en ervaringen in ons land.

> DOORLOPEND OPEN VAN 10 TOT 18 UUR

GRENSVERLEGGENDE CURSUSSEN

Ook in uw buurt

Hebt u een gezonde dosis interesse in geschiedenis, erfgoed of actualiteit? Dan bent u bij Davidsfonds Academie aan het juiste adres. Onze cursussen en dagevenementen staan open voor iedereen en we nemen de tijd om echt op een onderwerp in te gaan, vaak met een extra belevenis. Zo beleeft u cultuur in Vlaanderen vanop de eerste rij.

- 👉 cursussen van een viertal lessen, maar ook dagevenementen, toptentoonstellingen, theatervoorstellingen, opera en concerten
- 👉 enthousiaste vakspecialisten over uiteenlopende onderwerpen rond geschiedenis, erfgoed én actualiteit
- 👉 cursussen op meer dan 70 plaatsen in Vlaanderen, dus ook bij u in de buurt
- 👉 jaarlijks 10.000 cursisten die genieten van kwaliteit

Interesse? Vraag dan snel de gratis cursusgids aan via de bon op deze bladzijde, www.davidsfonds.be, academie@davidsfonds.be of tel. 016/310 670. Ons volledige aanbod is ook te vinden op www.davidsfonds.be/academie.

BRUNCHEN IN DE BIJLOKE

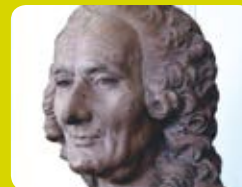
De Bijloke verrast met een bijzondere muzikale dialoog: Bach versus Goeyvaerts. Lezing door Maarten Beirens, brunch en concert door B'Rock.
Cursusdag in De Bijloke Gent op zondag 6 april.

2000 JAAR BASILIEK TONGEREN

De oudste gotische kerk van ons land geeft haar geheimen prijs. U krijgt het verhaal van de recente archeologische ontdekkingen. Met exclusieve rondleiding in de kerk en de museumkelder.
Cursusdag in het Gallo-Romeins Museum Tongeren op vrijdag 25 april.

JEAN-PHILIPPE RAMEAU

Ignace Bossuyt vertelt over het leven en werk van een van de grootste barokcomponisten. Met concert door Capriccio Stravagante en Collegium Vocale.
Cursusdag in het Concertgebouw Brugge op vrijdag 9 mei.

ZOMERS GENIETEN

De zomercursussen combineren op een originele manier genieten en bijleren. Op het programma o.m. het Lam Gods, MAFestival, Laus Polyphoniae, Karel de Grote, WO I en de brand van de Leuvense universiteitsbibliotheek. (*)

(*) Definitief programma beschikbaar vanaf april

BON terug te sturen naar Davidsfonds Academie, Blijde-Inkomststraat 77, 3000 Leuven, Fax 016/310 608

- ☐ Ik ontvang graag vrijblijvend de gratis Zomerbrochure (verschijnt vanaf april)
☐ Ik ontvang graag vrijblijvend de gratis Cursusgids Najaar 2014 (cursussen sept. – dec., verschijnt in juni)

Voornaam en naam: _____
Straat en nr.: _____
Postnr. en gemeente: _____
e-mail: _____

Wet 8.12.'92: gegevens komen in databestand van Davidsfonds. Kunnen meegedeeld worden aan sectoren van het Davidsfonds en derden. Betrokkenen kunnen publiek register raadplegen; hebben toegangs- en correctierecht.

DAVIDSFONDS
ACADEMIE

Alle info:

www.davidsfonds.be/academie

facebook.com/davidsfondssacademie

METAMORFOSEN

OUDE
MUZIEK IN
BRUGGE

1-10
AUG 2014

Jordi Savall
Il Giardino Armonico
Le Poème Harmonique
Amandine Beyer
Leonardo García Alarcón
Ensemble Correspondances
Robin Verheyen
Olivier Fortin

www.mafestival.be

RADIO 2 IN WEST-VLAANDEREN, GRENZeloos LUISTERPLEZIER!
LUISTER NAAR MIDDAGPOST OP 100.1 FM EN BELEEF JE MOOIESTE ERFGOEDDAG OOI!
MEER INFO: WWW.RADIO2.BE

WWW
ERFGOEDDAG
BE

ERFGOED
DAG

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

Blankenberg, Zuivelmuseum, kraaipeet en pinketting ter bestrijding van de botersmokkel

ANZEGEM

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

KONING LEOPOLD III-LAAN 41
8200 BRUGGE - SINT-ANDRIES
WWW.WEST-VLAANDEREN.BE/CULTUUR

RONDELEIDING OP REIS MET STIJN STREUVELS

De Vlaamse schrijver Stijn Streuvels was zonder overdrijven een wereldburger. Van zijn vele reizen in België, Europa en de wereld bracht hij talrijke voorwerpen mee die een plaats kregen in zijn huis. Daarnaast had hij een grote reputatie als vertaler van Duitse, Scandinavische en Russische literatuur. Een gids neemt je mee door het huis op zoek naar sporen van

Streuvels als wereldreiziger.

- > **HET LIJSTERNEST, STIJN STREUVELS-STRAAT 25, 8570 ANZEGEM**
- > **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, RONDELEIDING OM 10, 11.30, 14 EN 15.30 UUR (TE RESERVEREN)**
- > **RESERVATIE REGINE.PHILIBERT@WEST-VLAANDEREN.BE, +32 50 40 33 47**

AVELGEM WAARMAARDE

REGIONAAL ARCHEOLOGISCH MUSEUM VAN DE SCHELDEVALLEI

RIJTSTRAAT 4
8581 AVELGEM - WAARMAARDE
WWW.VOBOW.BE/MUSEUM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 475 38 35 53

RONDELEIDING GRENZELoze ARCHEOLOGIE

Verneem meer over de herkomst van silex, over de import versus de lokale/regionale productie van Gallo-Romeinse archeologica en Merovingisch aardewerk. Hoe verloopt het bruikleenverkeer tussen musea? Maak kennis met een stukje landbouwgeschiedenis met de Merovingische maaizeis uit Kerkhove en met de ontsluiting en problematiek bij de digitalisering van (archeologisch) erfgoed.

- > **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR**

BLANKENBERGE

CULTUURCENTRUM BLANKENBERGE

HOOGSTRAAT 2
8370 BLANKENBERGE
+32 50 43 20 43
CULTUUR@BLANKENBERGE.BE
HTTP://CULTUUR.BLANKENBERGE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 43 20 43

WANDELING VAN WAAR KOMEN DE PRODUCTEN?

Heb je er al bij stilgestaan dat ons erfgoed grenzeloos is? Ga mee met de gids door de stad en ontdek de herkomst van producten als geglaazuurde tegels, mooie blauwsteen(arduin) of dennenhouten lambrisering. Allemaal werden ze gemaakt met producten die geïmporteerd werden. Ook de technieken die gebruikt werden vinden niet altijd hun oorsprong in België. Het erfgoed gaat over de landsgrenzen heen!

- > **BELLE EPOQUE CENTRUM, ELISABETHSTRAAT 24, 8370 BLANKENBERGE**
- > **OM 10.30 EN 14.30 UUR**
- > **RESERVATIE CULTUUR@BLANKENBERGE.BE, +32 50 43 20 43, HTTP://CULTUUR.BLANKENBERGE.BE, MAXIMUM 2X25 PLAATSEN**

WANDELING DE GRILLIGE GREN TUSSEN LAND EN ZEE

Ga mee met de gids langs de Blankenbergse haven en ontdek de grillige grens tussen land en zee. Wie denkt dat de zee grenzeloos is, heeft het bij het verkeerde eind. Onzichtbare lijnen bakenen gebieden, vaarroutes en terreinen af. Ontdek tijdens de wandeling de onzichtbare grenzen en de maritieme geschiedenis van handeldrijven en oorlogvoering aan de hand van historisch documentatiemateriaal.

- > **OM 10 EN 14 UUR**
- > **RESERVATIE CULTUUR@BLANKENBERGE.BE, +32 50 43 20 43, HTTP://CULTUUR.BLANKENBERGE.BE, MAXIMUM 2X25 PLAATSEN**

RONDELEIDING HUISJE VAN MAJUTTE: VERKEN DE VROEGERE GRENZEN VAN DE BLANKENBERGSE VISSERIJ

In het vissershuisje van Majutte wordt het verhaal van de oude grenzen van de Blankenbergse visserij verteld aan de hand van oude zeekaarten die de grenzen in zee aanduiden. Tot waar kon er gevist worden? Hoe verliep de Blankenbergse visserij en op welke grenzen botste men? Want de zee is toch 'grenzeloos'?

- > **HUISJE VAN MAJUTTE, BREYDELSTRAAT 10, 8370 BLANKENBERGE**
- > **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 12 UUR EN 14 EN 18 UUR**

HET ZUIVELMUSEUM

BRUGSESTEENWEG 68
8370 BLANKENBERGE
INFO@ZUIVELMUSEUM.BE
WWW.ZUIVELMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 43 20 43

RONDELEIDING BOTERSMOKKEL OVER DE GRENZEN HEEN

Sinds mensenheugenis is smokkelen voor inwoners in de grensstreek een tweede natuur. De jaren 1952-1962 waren de gouden tijden voor het smokkelen van boter omdat ze in Nederland de helft goedkoper was. Ondanks het geweld werd botersmokkel beschouwd als de meest romantische misdaad uit de Nederlands-Belgische geschiedenis. Het Zuivelmuseum brengt deze spannende periode op de boterplank.

➤ OPEN TUSSEN 11 EN 18 UUR, RONDELEIDING
OM 11, 13.30, 15 EN 16.30 UUR

LIVING STONE - STONE MUSEUM

VISSERSSTRAAT 47
8370 BLANKENBERGE
INFO@LIVINGSTONE-SHOP.BE
WWW.LIVINGSTONE-SHOP.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 43 20 43

TENTOONSTELLING MINERALEN UIT DE GANSE WERELD

Het Living Stone Museum herbergt een van de grootste en meest unieke privécollecties mineralen op wereldniveau. Je vindt er mineralen die afkomstig zijn uit alle uithoeken van de wereld, van India tot de Verenigde Staten. Alle exemplaren zijn stuk voor stuk perfect bewaard gebleven. Kom alles te weten over de herkomst van deze mineralen en hun eigenschappen, over de landsgrenzen heen.

➤ OPEN TUSSEN 10 EN 12 UUR EN 14 EN
18 UUR

VZW DE SCUTE

BEVRIJDINGSPLEIN 15
8370 BLANKENBERGE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 43 20 43

TENTOONSTELLING MARITIEM ERFGOED OVER DE GRENZEN HEEN

Overall waar mensen langs de kust te maken hebben met de zee, ontstaat een verhaal van havens, schepen, visserij, handel, rijkdom en vergankelijkheid. Zo vinden we overal in de wereld mensen en verenigingen terug die hun maritiem erfgoed koesteren, het in stand houden, valoriseren en zo voor de komende generaties preserven. Ontdek hoe grenzeloos maritiem erfgoed kan zijn.

➤ OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR,
DOORLOPEND RONDELEIDINGEN

BREDENE

HEEMKRING TER CUERE VZW

HEEMKUNDIG MUSEUM TURKEYNHOF
ZEGELAAN 42
8450 BREDENE
TER.CUERE@TELENET.BE
WWW.HEEMKRING-TER-CUERE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 30 63 46
OF +32 59 33 08 30

TENTOONSTELLING BEVOLKING IN BREDENE TIJDENS WO

➤ I.S.M. NSB BREDENE EN GEMEENTEBE-
STUUR BREDENE

Met deze tentoonstelling belichten we het wedervaren van de plaatselijke bevolking die moest samenleven met de ingekwartierde Duitse bezetter, van de vissersbevolking die uitweek naar Engeland en er de taal en gebruiken moest leren en van de ingeweken bevolking uit het binnenland die met de kustbevolking samenleefde.

➤ OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR,
DOORLOPEND RONDELEIDINGEN

BRUGGE

BRUGGE-MARIASTAD VZW

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

WANDELING MARIA WAAKT

Maria wordt vereerd over de grenzen heen. Ook in Brugge vinden we talrijke plekken die verwijzen naar de verering van Maria. Zo zijn er zowat 310 Mariabeelden in het Brugse straat-

beeld met elk een eigen verhaal en betekenis. Gidsen nemen je mee in het voetspoor van Maria. Ontdek de verschillende soorten Maria's en maak kennis met het verhaal achter deze prachtige sculpturen.

➤ BLINDEKENSAPEL,
KREUPELENSTRAAT 8, 8000 BRUGGE
➤ OM 10 EN 14 UUR (DUUR: 2 UUR)
➤ RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.
ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOED-
DAG2014, MAXIMUM 6X20 PLAATSEN,
RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21
TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

BRUGGEMUSEUM

DIJVER 12
8000 BRUGGE
BRUGGEMUSEUM@BRUGGE.BE
WWW.MUSEABRUGGE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

DEMONSTRATIE IN VOGELVLUCHT OVER LAATMIDDELEEUWS BRUGGE

➤ I.S.M. STADSARCHIEF BRUGGE,
UGENT, KU LEUVEN EN VUB

De kaart van Brugge door Marcus Gheeraerts toont met veel details de stad in 1562. Anno 2014 kan je deze 'magische' kaart verkennen via een digitaal platform, MAGIS Brugge. Interesse in de digitalisering van deze kaart en het in kaart brengen van de Brugse grenzen? Kom MAGIS ontdekken tijdens een voordracht of ga met Marcus op verkenning tijdens de demonstraties. Kinderen kunnen de Brugse beer opsporen.

➤ PROVINCIAAL HOF, MARKT 3,
8000 BRUGGE
➤ DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR,
LEZING OM 10 EN 14 UUR (DUUR: 30 MIN.)

CULTUURBIBLIOTHEEK

MAGDALENASTRAAT 30
8200 BRUGGE
INFO@CULTUURBIBLIOTHEEK.BE
WWW.CULTUURBIBLIOTHEEK.BE

BRUGGE

Maar liefst 60 activiteiten tonen je hun definitie van 'grenzeloos' op 26 en 27 april. Je leest het goed, in Brugge maken we er een tweedaagse van.

Er is voor elk wat wils. Zo laten enkele activiteiten je kennis maken met de evolutie van de Brugse grenzen. Ga maar eens kijken naar de tentoonstellingen in Sint-Pieters en Dudzele of breng een virtueel bezoek aan Brugge tijdens de demonstraties van de vernieuwde website KaartenHuisbrugge.be of het nieuwe platform Magisbrugge.be. Bruggelingen zijn ook altijd zelf heel leergierig geweest en trokken omwille van geloof, beroep of familiale redenen de wijde wereld in. Erfgoeddag 2014 ging ook op zoek naar de verschillende migrantengemeenschappen in Brugge. De fototentoonstelling Brugse migratie in beeld is daar het resultaat van, net zoals de demonstraties en workshops over tradities of het culinaire erfgoed uit Nepal, Turkije of Afrika.

Het Provinciaal Hof op de Markt wordt het kloppend hart van de Erfgoeddag in Brugge. Naast het centrale infopunt, vind je er ook een tiental expo's en zijn er bijna doorlopende verdiepende lezingen. Dé plek om jouw Erfgoeddag te starten!

INFO

➤ VOOR ALLE ACTIVITEITEN OP RESERVATIE MOET JE TUSSEN 21 EN 24 APRIL VERPLICHT INSCHRIJVEN VIA WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014 OF +32 50 44 50 48 VANAF 9 UUR.
➤ VRAAG DE SPECIALE BRUGSE PROGRAMMABROCHURE AAN VIA ERFGOEDDAG@BRUGGE.BE OF KIJK OP WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014.

TENTOONSTELLING WAAR LIGT 'ZUIDLAND'?

Eeuwen werd er gezocht naar een land in het zuidelijke deel van de Stille Oceaan. Het zou een waar paradijs zijn, maar het bleek niet te bestaan. De reizen van James Cook waren een hoogtepunt in die zoektocht. Ook nieuwsgierig naar 'Zuidland', de kaarten en intrigerende verslagen over deze ontdekkingsreizen? Kom het zelf ontdekken en treed in de voetsporen van de eerste ontdekkingsreizigers.

➤ OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR,
DOORLOPEND TOELICHTING

CULTUURCENTRUM BRUGGE

SINT-JAKOBSSTRAAT 20
8000 BRUGGE
CULTUURCENTRUM@BRUGGE.BE
WWW.CCBRUGGE.BE

WORKSHOP MOMOTARO

➤ I.S.M. PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

 Momotaro is een eeuwenoud Japans verhaal over een kleine perzikjongen en over groot geluk, vrienden en vijanden. Het verhaal wordt verteld a.h.v. een uniek vertelvaliesje. Maar wat zou er in jouw koffer moeten zitten om je achterachterklein-kinderen jouw verhaal te kunnen vertellen? Welk erfgoed wil jij bewaren voor de toekomst? Een foto, dagboek, filmpje? Verzin je eigen grenzeloos verhaal.

- > BIEKORF THEATERZAAL, SINT-JAKOBSSTRAAT Z/N, 8000 BRUGGE
- > OM 14 UUR (DUUR: 85 MIN.), THEATER-VOORSTELLING OM 14 UUR WAAROP DEZE WORKSHOP VOORT BOUWT
- > RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERF-GOEDCELBRUGGE.BE/ERFgoeddag2014, MAXIMUM 50 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

ERFgoedCEL BRUGGE

PAKHUIZEN
KOMVEST 45
8000 BRUGGE
+32 50 44 50 45
INFO@ERFgoedCELBRUGGE.BE
WWW.ERFgoedCELBRUGGE.BE

DEMONSTRATIE KAARTENHUIS, DE VIRTUELE GRENZEN VAN BRUGGE?

> I.S.M. DIENST MONUMENTENZORG
BRUGGE EN STADSARCHIEF BRUGGE
De website www.kaartenhuis-brugge.be laat je Brugge in de loop der tijd verkennen op een virtuele manier. Oude kaarten, al dan niet gekoppeld aan de hedendaagse kaart van Brugge en archiefgegevens, laten toe de geschiedenis van de stad, zijn bewoners en de huizen op een eenvoudige manier te ontdekken. Ook de deelgemeenten, tot in de jaren 1970 zelfstandige gemeenten, laten hun grenzen zien.

- > PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE
- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR,

TOELICHTING OVER DE INHOUD VAN DE
WEBSITE EN DE VELE MOGELIJKHEDEN
VOOR ONDERZOEK OM 11 EN 15 UUR
(DUUR: 45 MIN.)

EUCORA VZW

PATHOEKWEG 34
8000 BRUGGE
INFO@EUCORA.BE
WWW.EUCORA.BE

DEMONSTRATIE ERFgoedZORG IN DE PRAKTIJK

Gespecialiseerde vaklui die restaureren volgens originele technieken worden zeldzamer. Terwijl vroeger de technieken vaak van generatie op generatie werden overgeleverd, zijn nu gespecialiseerde en soms internationale opleidingen nodig. De kennis om bepaalde technieken te blijven doorgeven komt nu van ver over de grenzen. Laat je verrassen door hout- en marmer-imitaties, bronzeertechnieken, staffwerk en gipsen ornamenten. Of volg een demonstratie polychromeren en vergulden.

- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

FAMILIEKUNDE VLAANDE- REN REGIO BRUGGE

KLEINE HERTSBERGESTRAAT 3
8000 BRUGGE
FAMILIEKUNDEBRUGGE@SKYNET.BE
WWW.FAMILIEKUNDEBRUGGE.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 50 36 02 62

DEMONSTRATIE GRENZE(N)LOOS, OP ZOEK NAAR VERLOREN VOORoudERS

Duizenden Vlamingen trokken ooit naar Amerika, Canada, Noord-Frankrijk, Zeeland ... op zoek naar een nieuw leven. Als je je stamboom wil opmaken, vraagt dit veel spoorwerk. Gelukkig bestaan er vandaag heel

wat naslagwerken en digitale middelen om de sporen van je geëmigreerde familie terug te vinden. Kom kijken, zoek mee en wie weet vind je wel sporen terug van je familie.

- > PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE
- > DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

FMDO

BONDGENOTENLAAN 52
1190 VORST
+32 471 83 72 03
TINE@FMDO.BE
WWW.FMDO.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 50 44 50 48

TENTOONSTELLING BRUGSE MIGRATIE IN BEELD

- > I.S.M. VORMINGPLUS REGIO BRUGGE, DIVERSITEITSDIENST STAD BRUGGE EN ERFgoedCEL BRUGGE

Al in de 14e-15e eeuw was Brugge een metropool voor veel immigranten. Vandaag bestaat de Brugse migrantengemeenschap uit verschillende kleine gemeenschappen. Voor sommigen is Brugge echt hun thuisstad, anderen zijn recent ingeweken. Deze expo geeft Brugse migranten een gezicht en vertelt hun verhaal a.h.v. een voorwerp dat voor hen een grote waarde heeft en iets vertelt over hun herkomst.

- > PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE
- > OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

GROENINGEMUSEUM

DIJVER 12
8000 BRUGGE
MUSEA@BRUGGE.BE
WWW.MUSEABRUGGE.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 50 44 50 48

RONDLEIDING BRUGGELINGEN VEROVEREN PARIJS EN ROME

Vanaf het einde van de 18e eeuw maken de Brugse neoclassicisten het mooie weer in de grote kunstcentra Parijs en Rome. Aangespoord door J.B. Suvée maken talentrijke, nu vergeten, oud-leerlingen van de Brugse academie als J. Ducq, J.D. Odevaere en F.J. Kinsoen carrière in het buitenland. We eindigen in de Walburgakerk met een blik op het werk 'De Verrijzenis van Christus' van Suvée.

- > OM 10 EN 14 UUR (DUUR: 2 UUR)
- > RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERF-GOEDCELBRUGGE.BE/ERFgoeddag2014, MAXIMUM 2X25 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

HANDMADE IN BRUGGE

SINT-JAKOBSSTRAAT 36
8000 BRUGGE
INFO@TAPISPLEIN.BE
WWW.TAPISPLEIN.BE
CONTACT ERFgoedDAG: +32 479 079 184

WORKSHOP ONTWERP EEN OBJECT MET KANTPATRONEN

> I.S.M. TAPIS PLEIN VZW
Onder begeleiding van Margot Billiet, een repeating pattern designer, leer je een eigen patroon te ontwerpen. Eenmaal tevreden met je ontwerp, ga je samen met architect Lennart Claeys aan de slag om dit patroon om te vormen tot een grenzeloze creatie. Via lasercutting vertalen we dit patroon tot een ruimtelijk object. Voorkennis is niet nodig, wel jouw grenzeloze creativiteit!

- > PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE
- > OM 14 UUR (DUUR: 3.30 UUR)
- > RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERF-GOEDCELBRUGGE.BE/ERFgoeddag2014, MAXIMUM 15 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

HEILIG BLOEDBASILIEK

BURG 10
8000 BRUGGE

RONDLEIDING GRENZeloZE VERERING VAN HET HEILIG BLOED

De lange weg die de relikwie van het Heilig Bloed heeft afgelegd voor ze in Brugge terecht kwam en de tot op vandaag enorme verering van deze relikwie tonen aan dat het Heilig Bloed grenzeloos erfgoed is. Confraters vertellen je hoe, wanneer en door wie de relikwie naar Brugge kwam. Ook de grenzeloze verering ervan en het belang van de jaarlijkse Heilig Bloedprocessie worden toegelicht.

- > OM 14 EN 16 UUR (DUUR: 1 UUR)
- > RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERFgoedCELBRUGGE.BE/ERFgoeddag2014, MAXIMUM 12X20 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

HET CENTRUM VOOR DE VERSPREIDING VAN DE CONGOLESE KENNIS EN CULTUUR

VARENDREEF 115
8750 WINGENE
GRIOTSHITENGE@GMAIL.COM
WWW.GRIOTSHITENGE.BE

TENTOONSTELLING CONGO ONTMASKERD

> I.S.M. UNION ROYALE DES CONGOLAIS
DE BELGIE EN FMDO
Overgangsrutuelen, geboorten, huwelijken, de dood ... zijn universele thema's die geen grenzen kennen. Maar in elke cultuur worden deze gebeurtenissen met specifieke rituelen gevierd. In Congo spelen maskers daarin een belangrijke rol. Wil je graag weten welke? Griot Tshitenge vertelt er meer over. Grenzeloze tradities door de maskers van de

Congolese gemeenschap, een boeiende ontdekking.

> **PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE**

> **OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, DOORLOPEND TOELICHTING**

HISTORIUM

MARKT 1

8000 BRUGGE

DUTYMANAGER@HISTORIUM.BE

WWW.HISTORIUM.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 471 88 63 98

LEZING GELOOF EN BIJGELOOF IN DE MIDDELEEUWEN

Verneem in het Historium meer over geloof, bijgeloof en de paasbeleving in de middeleeuwen.

Waar lag de grens tussen geloof en bijgeloof? Welke betekenis had Pasen voor de middeleeuwse mens? Waar liggen de grenzen tussen de middeleeuwse en de hedendaagse paasbeleving?

> **OM 15.15 UUR (DUUR: 30 MIN.)**

> **RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014, MAXIMUM 2X40 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR**

KONINKLIJKE GIDSEN- BOND VAN BRUGGE EN WEST-VLAANDEREN

KLEINE HERTSBERGSTRAT 3

8000 BRUGGE

+32 50 33 22 33

INFO@BRUGES-GUIDES.COM

WWW.BRUGES-GUIDES.COM

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

EVOCATIE SPEAKERS' CORNER: SCHRIJVERS OVER BRUGGE

Brugge is een stad voor alle talen, seizoenen en tijden. Talloze binnen- en buitenlandse auteurs schreven en schrijven nog altijd over hun liefde voor

Brugge. Kom luisteren naar grenzeloze teksten over Brugge in het Nederlands, Frans, Engels, Spaans en Italiaans uit de wereldliteratuur. En laat je verrassen door literair erfgoed met een knipoog naar Brugge.

> **BINNENPLEIN GRUUTHUSE, DIJVER 17, 8000 BRUGGE (BIJ REGENWEER IN VRIENDENZAAL GROENINGE, DIJVER 12)**

> **OM 14 EN 16 UUR (DUUR: CA. 1 UUR)**

KONINKLIJKE GIDSEN- KRING BRUGGE VZW

'T ZWEERD 10

8000 BRUGGE

+32 50 34 65 45

INFO@GIDSENKRINGBRUGGE.COM

WWW.GIDSENKRINGBRUGGE.COM

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

WANDELING ADORNES ACHTERNA TOT IN JERUZALEM

Bruggelingen Anselm en Jan Adornes waren de inspiratiebron voor de 'Lonely Planet' voor Jeruzalembedevaarders uit 1491-1492 van de hand van Rombout de Doppere. Wie is die Rombout? En wie zijn vader Anselm en zoon Jan? Waarom trokken ze op bedevaart en welke grenzen kruisten ze naar het verre Jeruzalem? Deze wandeling is een must voor elke wereldreiziger!

> **PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE**

> **OM 10, 10.30, 13.30 EN 14 UUR (DUUR: 2 UUR)**

> **RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014, MAXIMUM 4X25 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR**

WANDELING VAN OPEN POORT TOT BRUGSE ZOT

Maak kennis met de geestelijke gezondheidszorg in Brugge

vroeger en nu. Ga mee op zoek naar de grens tussen geestelijk gezond en ongezond, naar de evolutie in de behandelingsmethoden, naar het verschil in behandelingen voor rijk en arm, de rol van de overheid ... Ontdek ook welke benamingen men geesteszieken gaf en welke heiligen vereerd werden.

> **PSYCHIATRISCH ZIEKENHUIS ONZIE-VE-VROUW, KONING ALBERT I-LAAN 8, 8200 BRUGGE**

> **OM 10, 10.30, 14 EN 14.30 UUR (DUUR: 2 UUR)**

> **RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014, MAXIMUM 4X25 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR**

KUNSTROUTE VZW

KORTE VULDERSTRAT 30

8000 BRUGGE

BEUCUEB@GMAIL.COM

WWW.BRUGES-ART-ROUTE.COM

WANDELING BIER, EEN GRENZeloos VERHAAL IN BRUGGE

Ontdek het verhaal van de opgang en neergang van brouwerijen in Brugge, waaronder dat van de Aigle Belgica, een bedrijf dat zorgde voor de socialisering van werkluizen en voor sportactiviteiten in groep. Hierdoor drukte het zijn stempel op de maatschappij. Het is ook het verhaal van heel veel organisaties die actief waren in Brugge en waarvan de bedrijfsleiders van de Aigle Belgica mee aan de wieg stonden.

> **PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE**

> **OM 10, 13 EN 15 UUR (DUUR: 2 UUR)**

> **RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014, MAXIMUM 6X20 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR**

MENS & DIER OP PAPIER VZW

KEIZER KARELSTRAAT 15

8000 BRUGGE

TENTOONSTELLING EEN PERSMAGNAAT VAN TOEN: DE DUIF

Begin 20e eeuw kende de duivensport een pijlsnelle bloei. Lokale drukkers speelden hier op in met de uitgave van duivensportkranten. Zo ook Abdon De Poorter, die in 1906 'De Vlaamse Duif' lanceerde. In 2012 schonk Luc De Vlieghe, de laatste zaakvoerder, zijn collectie oude duivensportkranten aan Mendop vzw. Deze kleine expo laat je proeven van een unieke brok persgeschiedenis.

> **PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE**

> **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

LEZING DE MAN DIE VIJF MILJOEN DUIVEN LIET VLIEGEN

Weinigen waren meer betrokken bij de Belgische duivensport dan Luc De Vlieghe ('1935). Als 'convoyeur' reisde hij een halve eeuw lang per trein en vrachtwagen naar Frankrijk om er wedstrijdduiven te lossen. Zijn firma in Izegem voorzag de duivenmelkers van miljoenen ringen, rieten korven, nestschotels, prijsbepalers, enz. Met Jan Desmet blikt hij terug op zijn rijkgevulde carrière.

> **PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE**

> **OM 16 UUR (DUUR: 1 UUR)**

MENSEN VAN DE WEG VZW

LISSEWEEGSE STEENWEG 73/6

8380 BRUGGE- ZWANKENDAMME

WWW.MENSENVANDEWEG.BE

TENTOONSTELLING WOONWAGENBEWONERS VROEGER EN NU

Mensen van de weg vzw neemt het op voor voyageurs, Manoes-jen, Roms en Roma. Deze vier groepen hebben een nomadische cultuur en zijn steeds op zoek naar nieuwe grenzen. De expo focust op 'Brugse' woonwageneigenaren in woord en beeld met oude foto's, documenten en voor hen typische voorwerpen.

> **PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE**

> **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

MUS-E BELGIUM

TERHULPSESTEENWEG 61

1180 BRUSSEL

+32 2 660 25 80

JOZEFIEN@MUS-E.BE

WWW.MUS-E.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

TENTOONSTELLING DORP GEZONKEN

Wist je dat er in Zeeland nog veel restanten zijn van de meer dan 100 kerkdorpen die er ooit verdwenen? Kunstenares Marieke De Maré en Anneleen De Causmaecker gingen samen met kinderen uit Gent, Brugge en Vlissingen op zoek naar sporen uit het verleden en filosofeerden over de gevolgen van het stijgende water. De expo 'Dorp gezonken' brengt fantasie en realiteit in woord en beeld.

> **PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE**

> **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

MUSEA BRUGGE / BEHOUD EN BEHEER

DIJVER 12

8000 BRUGGE

+32 50 44 87 23

BENOIT.KERVYN@BRUGGE.BE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

TENTOONSTELLING VERKONDIG DE BLIJDE BOODSCHAP, BRUGSE ZENDELINGEN NAAR DE VIER WINDSTREKEN

Vlaanderen speelde in de loop van de geschiedenis een belangrijke rol in het verhaal van de missies. Diverse Brugse kloosterorden zonden hun zonen en dochters uit naar al dan niet verre oorden. Naast evangelisatie speelden ze er vaak een pioniersrol in onderwijs en ziekenzorg. Archief, foto's, souvenir en verhalen brengen ons een beeld van vallen en opstaan, maar boordevol idealisme.

> SINT-WALBURGAKERK,

SINT-MAARTENSPLEIN 1, 8000 BRUGGE

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

→ LOOPT TOT 30 SEPTEMBER 2014

MUSEA BRUGGE HOSPITAALMUSEUM

DIJVER 12
8000 BRUGGE
EVELIEN.VANDEN.BERGHE@BRUGGE.BE
WWW.MUSEABRUGGE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

RONDELEIDING ZE KWAMEN VAN VERRE

Het eerste Memlingmuseum opende zijn deuren in 1839. De faam van de werken van Hans Memling verspreidde zich razendsnel en wereldwijd. Niet alleen kunstkenner, ook buitenlandse gekroonde hoofden en beroemde kunstenaars vonden de weg naar Brugge. Allen signeerden ze de gastenboeken van het Sint-Janshospitaal. Kijk mee in de oude gastenboeken en ontdek de grenzeloze bewondering voor Memling.

> SINT-JANSHOSPITAAL, MARIASTRAAT 38, 8000 BRUGGE

> OM 11, 14 EN 16.30 UUR (DUUR: 1 UUR)

> RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014, MAXIMUM 3X25 PLAATSEN, RESERVEREN

ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24
APRIL VANAF 9 UUR

NUMISMATICA BRUGGE EN HET VRIJE

CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

TENTOONSTELLING WAAR BLIJFT DE WERELDMUNT?

Munten komen altijd uit een land of continent, medailles zijn echter grenzeloos. Als ze geen 'functie' meer hebben, worden ze grenzeloze verzamelobjecten. Wil je meer weten over medailles die de geschiedenis van de zeehaven van Brugge illustreren, hoe de Euro Europese grenzen liet wegvallen of hoe Brugse exportproducten (bv. kant) op medailles voorgesteld worden? Tekenwedstrijd voor kinderen tot 16 jaar.

> PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

OCMW-ARCHIEF EN PATRIMONIUM

PROF. DR. SEBRECHTSSTRAAT 1
8000 BRUGGE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

TENTOONSTELLING HET HANDSCHRIFT DE DOPPERE, EEN MIDDEL- EEUWSE REISGIDS

In het Brugse OCMW-archief bevindt zich een boeiend 15e-eeuws handschrift van Rombout de Doppere, Brugs clericus en notaris. Het handschrift werd volledig gedigitaliseerd en is nu toegankelijk op www.historischebronnenbrugge.be. Een must voor elke reiziger! Lees waarom je best niet op het achtersteven van een schip plaatsneemt of bekijk de reisroute van Adornes naar Jeruzalem in 1470-71.

> PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE
> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, LEZING OM 17 UUR (DUUR: 30 MIN.)

OPENBARE BIBLIOTHEEK BRUGGE

KUIPERSSTRAAT 3
8000 BRUGGE

TENTOONSTELLING BESTEMMING BRUGGE: TWEEHONDERD JAAR STADSGIDS EN DRUK

Al in de 19e eeuw was Brugge een toeristische trekpleister. De Britse toeristen maakten er een tussenstop op weg naar Waterloo. In 1837 verscheen de eerste reisgids voor Brugge geschreven door Octave Delepiere. Benieuwd wat men toen aan toeristen aanraadde? Bezoek dan de tentoonstelling met Brugse reisgidsen uit de erfgoedcollectie van de bibliotheek en de reisgidsenverzameling van Dirk Michiels.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

→ LOOPT TOT 24 MEI 2014

WANDELING SUIVEZ LE GUIDE. VOLG DE 19e-EEUWSE GIDS

> I.S.M. S-WAN

De Openbare Bibliotheek Brugge bezit een aardige verzameling 19e-eeuwse reisgidsen over Brugge. Deze gidsen laten ons toe om het 19e-eeuwse Brugge opnieuw te beleven, met de trekpleisters, hotels, vervoermiddelen ... van toen. Treed in de voetsporen van de toenmalige toeristen en volg de gids naar plaatsen die James Weale en Adolf Duclos zo bijzonder vonden aan onze stad.

> PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE

> OM 10.30, 11, 14 EN 14.30 UUR

> RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.

ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014, MAXIMUM 6X25 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

LEZING VLAAMSE MIGRATIE NAAR NOORD-FRANKRIJK IN DE 19e EEUW

De Industriële Revolutie zette in de 19e eeuw grote migratiestromen in beweging. Zo trokken duizenden Vlamingen naar Noord-Frankrijk om er in fabrieken te werken. Op de werkvloer zagen de Fransen hen als concurrenten. In het lokale verenigingsleven verliep de aanpassing wel bijzonder vlot. Historica Saartje Vanden Borre (KULeuven) brengt in haar lezing deze Franco-Belgische samenleving tot leven.

> OM 11 UUR (DUUR: 1 UUR), AANSLUITEND APERITIEF

50

LEZING IN GESPREK MET NIC BALTHAZAR

> I.S.M. PATIO EN RODE KRUISOPVANGCENTRUM VOOR ASIELZOEKERS

Het Rode Kruisopvangcentrum De Patio stelt zijn deuren open ter gelegenheid van Erfgoeddag, met koffie en taart. Dit open centrum herbergt heel wat nationaliteiten. Filmmaker en auteur Nic Balthazar spreekt er over zijn recente jongerenroman 'Neeland'. Het is een aangrijpend verhaal over twee asielzoekers in België, gebaseerd op getuigenissen.

> OPVANGCENTRUM DE PATIO,

VLAMINGSTRAAT 55, 8000 BRUGGE

> OM 14.30 UUR (DUUR: CA. 1 UUR)

> RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014, MAXIMUM 50 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

50

PROVINCIALE BIBLIOTHEEK TOLHUIS

JAN VAN EYCKPLEIN 1
8000 BRUGGE
WWW.WEST-VLAANDEREN.BE/BIBLIOTHEEK

TENTOONSTELLING VERHUIZEN MET STIJN STREUVELS

De provincie West-Vlaanderen kocht in 1977 'Het Lijsternest', de eigen woning van Stijn Streuvels, samen met de inboedel. De meubels, voorwerpen, boeken, foto's en documenten verhuisden in de loop der jaren regelmatig voor restauraties of tentoonstellingen. De fototentoonstelling vertelt hoe en waarom de collectie moest verhuizen. Met de beeldbank kan je ook door Streuvels foto's bladeren.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

→ LOOPT TOT 24 MEI 2014

RAAKVLAK

PAKHUIZEN
KOMVEST 45
8000 BRUGGE
+32 50 44 50 40
INFO@RAAKVLAK.BE
WWW.RAAKVLAK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

LEZING DE BERGING VAN EEN SPITFIRE IN TILLEGEMBOS

> I.S.M. PROVINCIE WEST-VLAANDEREN EN GROEP HUYGHE-DECUYPERE

Op 7 september 1942 schiet een Duits jachtvliegtuig een Spitfire neer boven Sint-Michiels. Het vliegtuig crasht in het Tillegembos. De Britse piloot Sergeant Edgar Dickerson overleeft dit niet. Zeventig jaar later, in augustus 2013, wordt het wrak geborgen. Herbeleef deze boeiende, grensoverschrijdende pagina uit de Brugse oorlogsgeschiedenis tijdens een lezing en een kleine tentoonstelling.

- **PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE**
- **OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, LEZING OM 10.30 EN 14.30 UUR (DUUR: CA. 45 MIN.)**

RAINBOW SISTERS

RAINBOWSISTERS@PANDORA.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

WORKSHOP

KOKEN MET EEN VERHAAL

De Brugse groep Rainbow Sisters streeft er al jaren naar om de verschillen tussen allochtonen en autochtonen te overbruggen en dat via tal van activiteiten. Vandaag laten ze je kennismaken met kleurrijke culinaire tradities. Je leert niet alleen nieuwe recepten uit de wereldkeuken kennen, maar ontdekt vooral de verhalen en tradities achter elk gerecht. Grenzeloos culinair!

- **HOF VAN WATERVLIE, OUDE BURG 27, 8000 BRUGGE**
- **OM 12 UUR (DUUR: 2 UUR)**
- **RESERVATIE** +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOED-DAG2014, MAXIMUM 20 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

SOULMADEWORKS

ZUIDERBOOMGAARD 9
8310 BRUGGE - ASSEBROEK
+32 477 75 80 32
INFO@SOULMADEWORKS.BE
WWW.SOULMADEWORKS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 50 48

WORKSHOP

NAAI EEN HUMORISTISCHE NOOT OP DE KAART VAN MARCUS GHEERAERTS

De Brugse kaart van Marcus Gerards (1562) staat vol met fysieke grenzen. En als je goed kijkt, zie je veel leuke details. Met naald en draad gaan we die grenzen en details

accentueren. Je leert meer over borduurtechnieken en gaat naar huis met een uniek borduurwerk van een van de mooiste kaarten van Brugge. Voor jong en oud, met of zonder naai-ervaring.

- **PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE**
- **DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 17 UUR**

STADSARCHIEF BRUGGE

BURG 11A
8000 BRUGGE
STADSARCHIEF@BRUGGE.BE
WWW.BRUGGE.BE/ARCHIEF
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 44 82 60

TENTOONSTELLING

JAPANESE INTERESSE VOOR BRUGGE:

MEER DAN TOERISME

Sinds de tweede helft van de 20e eeuw hebben Japanse historici belangstelling voor de geschiedenis van Brugge. Vele Japanse historici bezochten het stadsarchief, wat resulteerde in wetenschappelijke studies, tv-documentaires en publicaties voor toeristen. Een kleine tentoonstelling focust op de door hen geraadpleegde documenten, toont hun publicaties en een Japanse tv-documentaire over de Habsburgers.

- **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, RONDELEIDING OM 11, 14 EN 16 UUR**
- **LOOPT TOT 30 JUNI 2014**

STADSBEIAARD BRUGGE

STADSHALLEN
MARKT
8000 BRUGGE
FRANK.DELEU@BRUGGE.BE

CONCERT MET DE BEIAARD OP WERELDTOURNEE

- **I.S.M. SOLIDARITEITSKOOR VAMOS EN DIENST CULTUUR BRUGGE**

Brugge, Openbare Bibliotheek, Brugse reisgidsen uit de 19e en 20e eeuw

De Vlaamse beiaardcultuur is sinds 2011 opgenomen in de Inventaris van Immaterieel Cultureel Erfgoed Vlaanderen. De Brugse beiaard bestaat ondertussen meer dan 500 jaar. Samen met het solidariteitskoor Vamos brengt hij tijdens Erfgoeddag een selectie wereldmuziek. Rust even uit op een bankje en luister naar deze unieke combinatie van koor en beiaardmuziek.

- **OM 13 EN 17 UUR (DUUR: CA. 1 UUR)**

S-WAN VZW

HUIS TER BEURZE
VLAMINGSTRAAT 35
8000 BRUGGE
+32 499 72 37 10
INFO@S-WAN.BE
WWW.S-WAN.BE

WANDELING OP WEG NAAR VERRE HEILIGE PLAATSEN

Ook vanuit Brugge vertrokken al van in de middeleeuwen bedevaarders naar heilige plaatsen. Wandel mee in de voetsporen van deze pelgrims en leer meer over de motieven van zo'n tocht, de noden en plichten van een pelgrim voor en tijdens de reis. Ontdek ook bij wie ze op zo'n verre, gevaarlijke tocht bescherming konden vinden. Kijk met de ogen van een middeleeuws humanist naar vreemde culturen.

- **PROVINCIAAL HOF, MARKT 3, 8000 BRUGGE**
- **OM 10.30 EN 14 UUR (DUUR: 2 UUR)**
- **RESERVATIE** +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOED-DAG2014, MAXIMUM 4 X 25 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

TANATS VZW HORA BRUGGE

TANATSHORABRUGGE@GMAIL.COM
WWW.TANATS.BE

WORKSHOP GRENZeloos VOLKSDANSEN

- **I.S.M. BUURTCENTRUM DE DIJK**
Ieder land heeft zijn eigen volksdansen. Waar komen die dansen vandaan? Welke uitwisselingen waren er? Hoe reisden de dansen rond? Wat doet een Franse quadrille in Rusland en waarom wordt die daar niet in een vierkant gedanst? Al dansend gaan we op zoek naar verbanden tussen volksdansen in Europa. Verleg je eigen grenzen en dans mee over de grenzen heen!
- **BUURTCENTRUM DE DIJK, BLANKENBERGSESTEENWEG 221, 8000 BRUGGE**
- **OM 10.30 UUR (DUUR: 1 UUR)**

UNITED KIRAT SOCIETY BELGIUM

GANZENSTRAAT 1
8000 BRUGGE
DILLISUBBA@HOTMAIL.COM

DANSVOORSTELLING DANSEN MET DE KIRAT UIT NEPAL

De Nepalese gemeenschap vormt de grootste groep immigranten in Brugge. Ver van huis, maar helemaal in de geest van hun traditie, laten ze je kennismaken met de Sakela en Chyabrunge nach, twee traditionele Nepalese dansen ter gelegenheid van de oogst van de Kiratbevolkingsgroep. Ze vertellen je over de geschiedenis ervan, dansen op live muziek en nodigen je vooral uit om mee te doen.

- ▶ **BINNENPLEIN GRUUTHUSE, DIJVER 17, 8000 BRUGGE (BIJ REGENWEER IN VRIENDENZAAL GROENINGE, DIJVER 12)**
- ▶ **OM 11, 15 EN 17 UUR (DUUR: CA. 1 UUR)**

BRUGGE DUDZELE

HEEMKRING DUDZELE

WWW.DEGROENETENTE.BE

TENTOONSTELLING DUDZELE, EEN GRENSEVAL?

Dudzele in 1855, de grootste gemeente in N-W-Vlaanderen met 1.000 inwoners op 2.050 ha. Nog geen 50 jaar later wordt Dudzele kleiner door het graven van het kanaal Brugge-Zeebrugge. Ook in 1932, 1970 en 1971 moest Dudzele terrein prijsgeven. Tientallen boerderijen verdwenen door de havenuitbreiding. Allerlei documenten tonen hoe een bloeiende landbouwgemeente veranderde in een rustige deelgemeente.

- ▶ **HEEMKUNDIG MUSEUM DE GROENETENTE, AMAAT VYNCKESTRAAT 2/N, 8380 BRUGGE - DUDZELE**

- ▶ **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

BRUGGE SINT-ANDRIES

ABDIJ ZEVENKERKEN

ZEVENKERKEN 4
8200 BRUGGE - SINT-ANDRIES
BEHEERDER@ABDIJZEVENKERKEN.BE
WWW.ABDIJZEVENKERKEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 40 61 80

LEZING GRENZELOOS - BEGRENSD

Luister naar een getuigenis van een knoop een gesprek aan met een monnik van de Sint-Andries abdij. Je ontdekt het abdijleven, de bewoners, de rol van de monnik in de abdij en in de wereld. Hoe is het om monnik te zijn in een begrensde en grenze-loze wereld?

- ▶ **OM 14 UUR (DUUR: 45 MIN.)**
- ▶ **RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERFgoedcelbrugge.be/ERFgoed-DAG2014, MAXIMUM 3X15 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR**

BIJBELHUIS ZEVENKERKEN

ZEVENKERKEN 4
8200 BRUGGE - SINT-ANDRIES
INFO@BIJBELHUISZEVENKERKEN.BE
WWW.BIJBELHUISZEVENKERKEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 30 04 79

**TENTOONSTELLING
HET BOEK RUTH: VROUWEN
VERLEGGEN GRENZEN**
Ruth is afkomstig uit het land Moab. Ze huwt met een Israëliet, die als economische vluchteling zijn eigen land moest verlaten.

Wanneer haar man sterft, keert Ruth met haar schoonmoeder terug naar het onbekende land Israël. Daar zal ze creatief en vindingrijk moeten zijn om voor haar rechten op te komen. En dat doet ze dan ook. Dit is een verrassend modern verhaal. Kom langs en beleef het mee!

- ▶ **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

COZMIX - VOLKSSTERREN- WACHT BEISBROEK VZW

ZEWEW 96
8200 BRUGGE - SINT-ANDRIES
INFO@COZMIX.BE
WWW.COZMIX.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 39 05 66

TENTOONSTELLING DE KOSMISCHE AFSTANDSLADDER

Is het heelal grenze-loos? Heel wat wetenschappers hebben zich hierover al gebogen. Vele technieken werden ontwikkeld om het hele scala van afstanden in het heelal te berekenen. Maak kennis met de kosmische afstandsladder waarbij elke afstandsmethode de basis is om een andere methode te ijken, waarmee dan weer dieper in het heelal kan worden gekeken. De geschiedenis van een grenze-loze zoektocht ...

- ▶ **OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, LEZING OM 10.30, 11.30, 14.30, 15.30 EN 16.30 UUR**
- ▶ **LOOPT TOT 30 JUNI 2014**

DIENT MONUMENTENZORG

OOSTMEERS 17
8000 BRUGGE
CHRISTOPHE.DESCHAUMES@BRUGGE.BE

RONDLEIDING ZEVENKERKEN, DE WIJDE WERELD IN EEN ABDIJ

- ▶ **I.S.M. ABDIJ VAN ZEVENKERKEN**
- Het ontstaan en de groei van de abdij van Zevenkerken was

letterlijk en figuurlijk grensverleggend. Zowel architecturaal als in de visie en het werk van de paters is een grote diversiteit terug te vinden. De abdij heeft nog steeds banden en invloed in het Verre Oosten en Afrika. Getuigen daarvan zijn de vele 'exotische' elementen in de kerk, het archief en de bibliotheek van de abdij.

- ▶ **ABDIJ VAN ZEVENKERKEN, ZEVENKERKEN 4, 8200 BRUGGE - SINT-ANDRIES**

- ▶ **OM 14 UUR (DUUR: 1 UUR)**
- ▶ **RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERFgoedcelbrugge.be/ERFgoed-DAG2014, MAXIMUM 4X25 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR**

BRUGGE SINT-KRUIS

BRUGS OMMELAND - KON. HEEMKUNDIGE KRING M. VAN COPPENOLLE VZW

MOERKERKSE STEENWEG 194
8310 BRUGGE - SINT-KRUIS
BRUGSOMMELAND@SKYNET.BE
HTTP://GESCHIEDENISBRUGGE.
BRUGSEVERENIGINGEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 35 90 52

TENTOONSTELLING AL DIE WILLEN TER BEDEVAART GAAN

- ▶ **I.S.M. ARSBROEK**

Op bedevaart gaan, betekent je grenzen verleggen. Letterlijk, dichtbij naar een naburige gemeente of soms ver weg naar Lourdes of Compostela. Maar ook figuurlijk, grenze-loos geloof tot het bekomen van een gunst, genezing of vergeving. Ontdek in deze expo hoe devotieprentjes, affiches van bedevaarten, bedevaartvaantjes, maar ook scapulieren of devotiekaarsen je bedevaart compleet maken.

- ▶ **DE ZORGE, MOERKERKSESTEENWEG 194, 8310 BRUGGE - SINT-KRUIS, KERK ONZE-LIEVE-VROUW-ONBEVLEKTE-ONT-VANGENIS, PASTOOR VERHAEGHEPLEIN 13, 8310 BRUGGE - ASSEBROEK**
- ▶ **OPEN TUSSEN 10 EN 12 UUR EN 13.30 EN 18 UUR**

DEBAT CAUSERIE: OP WEG NAAR COMPOSTELA

Ewald Vancoppenolle gaat in gesprek met Karel Dendooven, Dirk Heyns en Karl Vancoppenolle over het Compostelagenootschap en hun persoonlijke belevingen van de tocht naar Compostela. Waarom begonnen ze dit avontuur, hoe beleefden ze het en heeft het hen ook verder beïnvloed? Dit alles vertellen ze je gespekt met leuke en minder leuke anekdotes. Boeiende getuigenissen over een grensverleggende tocht!

- ▶ **OM 16 UUR (DUUR: 45 MIN.)**
- ▶ **RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERFgoedcelbrugge.be/ERFgoedDAG2014, MAXIMUM 40 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR**

BRUGGE SINT-PIETERS- OP-DEN-DIJK

BUURTCENTRUM DE DIJK

BLANKENBERGSE STEENWEG 221
8000 BRUGGE
PATRICK.ANTHON@BRUGGE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 486 65 63 86

WANDELING WEETJESWANDELING OP DE BLANKENBERGSE DIJK

- ▶ **I.S.M. VORMINGPLUS REGIO BRUGGE**
- De Blankenbergse Dijk was

als eerste dijk in de Vlaamse polders van groot belang voor de Brugse geschiedenis. De dijk zorgde letterlijk voor de grens met Brugge en moest vooral de 'grenzeloze' zee weghouden van dit drooggevallen gebied. Daniël Vandepitte van de stedelijke groendienst vertelt je over het ontstaan van de dijk, het belang in de geschiedenis, de heraanleg en de toekomstplannen.

- OM 14 EN 16 UUR (DUUR: CA. 1 UUR)
 - RESERVATIE** +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOED-DAG2014, MAXIMUM 2X25 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR
-

FILMVOORSTELLING WIJ ZIJN SINT-PIETERS

- I.S.M. VORMINGPLUS REGIO BRUGGE
Vroeger was Sint-Pieters een aparte gemeente, nu hoort het bij Brugge. Toch leeft die oude grens nog voort in de hoofden van vele inwoners. De jonge filmmaker Stijn Vandamme trok met zijn camera door Sint-Pieters. Wat is er zo karakteristiek aan deze deelgemeente? Was het vroeger anders en beter? Wat zijn de psychische, emotionele en symbolische grenzen van Sint-Pieters?
 - DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 17.30 UUR (DUUR: 20 MIN.)
-

TENTOONSTELLING DE GRENZEN VAN SINT-PIETERS IN BEELD

- I.S.M. VORMINGPLUS REGIO BRUGGE, DAVIDSFONDS, IMAGO SINT-PIETERS EN DIVERSE HEEMKUNDIGEN
We presenteren een selectie markante foto's die het verleden van de belangrijkste fysieke grenzen van Sint-Pieters laten herleven. Oude beelden van de Blankenbergse Dijk,

het kanaal Oostende-Brugge en de Oude Oostendse Steenweg ... Aansluitend kan je bij Vormingplus een multimedia-presentatie bekijken hoe de nog steeds actuele 'driehoek' rond Sint-Pieters er vroeger uitzag. Ontdek de vertrouwde grenzen van Sint-Pieters in hun oude gedaante.

- BUURTCENTRUM DE DIJK
BLANKENBERGSE STEENWEG 221,
8000 BRUGGE EN VORMINGPLUS HUIS
REGIO BRUGGE, SINT-PIETERSKERKLAAN
5, 8310 BRUGGE - SINT-ANDRIES-OP-
DEN-DIJK
 - OPEN TUSSEN 10 EN 17.30 UUR, MULTIMEDIA-PRESENTATIE DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 17 UUR
-

VORMINGPLUS REGIO BRUGGE

SINT-PIETERSKERKLAAN 5
8000 BRUGGE - SINT-PIETERS-OP-DEN-DIJK
GRIET.PROVOOST@VORMINGPLUS.BE
WWW.VORMINGPLUS.BE/BRUGGE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 33 01 12

LEZING BRUGGES POORT OP DE WERELD: DE GESCHIEDENIS VAN DE ZEEHAVEN

De verbinding met de zee, een open poort op de wijde wereld – als een rode draad loopt dit thema door de geschiedenis van Brugge. Toen in de 19e eeuw de strijd losbrak voor een nieuwe Brugse zeehaven was dat niet anders. Historicus Marc Ryckaert vertelt het verhaal van haar ontstaan, ups en downs en haar impact op economie, toerisme ... en WOI. Of hoe de zeehaven een open poort is, zonder grenzen.

- OM 14 UUR (DUUR: CA. 1 UUR)
- RESERVATIE +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014, MAXIMUM 35 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

LEZING WOI – MULTICULTURALI- TEIT OP DE WEST-VLAAMSE SLAGVELDEN

De Eerste Wereldoorlog was niet alleen een strijd onder Europeanen, zelfs niet in het diepe West-Vlaanderen. Meer dan 50 nationaliteiten – waaronder heel wat Afrikanen, Indiërs en Chinezen – waren aanwezig op de West-Vlaamse slagvelden. Auteur Steven Slos vertelt het multiculturele verhaal van WOI en verwijst naar vergeten sporen van deze 'vreemde' aanwezigheid in het landschap van de Westhoek.

- OM 15.30 UUR (DUUR: 1 UUR)
 - RESERVATIE** +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOED-DAG2014, MAXIMUM 75 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR
-

LEZING DE STENEN GRENS TUSSEN LEVEN EN DOOD

I.S.M. HUISVANDEMENS BRUGGE
Hoe gingen mensen vroeger om met het verlies van een ouder, een geliefde, een kind? Hoe zijn de tradities nu? Anne-Flor Vanmeenen belicht de vormgeving en symboliek van graven, grafschriften, portrettradities en rituelen. Ze staat ook stil bij kindergraven, een beladen stuk funerair erfgoed met eigen gevoeligheden, taboes en gebruiken.

- OM 15.30 UUR (DUUR: 1 UUR)
- RESERVATIE** +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOED-DAG2014, MAXIMUM 35 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

WORKSHOP NEPALESE HAPJES KOKEN

De Nepalese keuken geniet geen grote bekendheid in onze

contreien. Maar wist je dat de grootste groep Brugse migranten van Nepalese afkomst is, en er dus heel wat Nepalese gerechten op Brugse tafels verschijnen? Nirama Pariyar, een Brugse dame met Nepalese roots, laat je proeven van enkele typische hapjes en vertelt je meer over de eetgewoonten in Nepal. Onbekend ... maar verre van onbemind!

- OM 15.30 UUR (DUUR: 1 UUR)
- RESERVATIE** +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014, MAXIMUM 15 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

WORKSHOP TURKSE HAPJES KOKEN

Günnur Karatas, een Brugse dame met Turkse roots, laat je kennismaken met de heerlijke smaken van de Turkse keuken. Samen met haar bereid en proef je een typisch gerechtje. Tussendoor maak je een culinaire reis door de geschiedenis en gewoonten van Turkije. Je leert kruiden en specerijen kennen en verneemt meer over streekgebonden gerechten.

- OM 14 UUR (DUUR: 1 UUR)
- RESERVATIE** +32 50 44 50 48, WWW.ERFGOEDCELBRUGGE.BE/ERFGOEDDAG2014, MAXIMUM 15 PLAATSEN, RESERVEREN ENKEL MOGELIJK VAN 21 TOT EN MET 24 APRIL VANAF 9 UUR

DAMME

UILENSPIEGELMUSEUM

JACOB VAN MAERLANTSTRAAT 3
8340 DAMME
UILENSPIEGELMUSEUM@DAMME.BE
WWW.TOERISMEDAMME.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 28 86 10

TENTOONSTELLING UILENSPIEGEL KENT GEEN GRENZEN

Uilenspiegel trekt zich weinig aan van grenzen. In zijn 500-jarig bestaan overstijgt hij de grenzen van tijd en ruimte. We lezen hem in meer dan 100 talen en heel wat plaatsen tonen je zijn geboorteplaats of grafzerk. Ook inhoudelijk kent het verhaal geen grenzen: Uilenspiegel zoekt bewust de grenzen van het fatsoen, van het taalgebruik, van de geschiedenis ... om ze dan te overschrijden.

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

LOOPT TOT II MEI 2014

DAMME MOERKERKE

HEEMKUNDIGE KRING 'T ZWIN RECHTEROEVER

JACOB VAN MAERLANTSTRAAT 3
8340 DAMME
JAN.HUTSEBAUT@DAMME.BE
WWW.ZWINRECHTEROEVER.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 28 86 10

TENTOONSTELLING GRENZELOOS MOERKERKE

In Moerkerke, aan de grens met Nederland, was smokkelen tot de jaren 1970 een winstgevende bezigheid. De verschillende oorlogen en grensperikelen sinds de 16e eeuw lieten in Moerkerke hun sporen na: het Lapscheurse Gat uit de 17e eeuw, de afwateringskanalen als reactie op het afsluiten van de afwatering door de Nederlanders, bunkers uit de beide wereldoorlogen ...

- SINT-DIONYSIUSKERK, VISSERSSTRAAT, 8340 DAMME - MOERKERKE
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

DAMME SIJSELE

STADSBESTUUR DAMME

JACOB VAN MAERLANTSTRAAT 3
8340 DAMME
JAN.HUTSEBAUT@DAMME.BE
WWW.TOERISMEDAMME.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 28 86 10

TENTOONSTELLING DAMME IN DE GROTE OORLOG

> I.S.M. HEEMKUNDIGE KRING 'T ZWIN
RECHTEROEVER

Wat gebeurt er als grenzen niet gerespecteerd worden? In 1914 verklaart Duitsland de oorlog. Damse jongens worden opgeroepen om de grenzen te verdedigen. Maak kennis met hun verhaal. In Oostkerke onthult Johan Six de installatie 'Huldekerkhof 1914-1918'. Ontdek ook de lokale geschiedenis. Damme ligt aan de grens met het neutrale Nederland en dat had zijn weerslag op het leven.

> STEDELIJKE OPENBARE BIBLIOTHEEK
DANIEL COENS, EIKELBERG I,
8340 DAMME - SIJSELE
> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 4 MEI 2014
☒

DE PANNE

DIENST CULTUUR

ZEELAAN 21
8660 DE PANNE
WWW.DEPANNE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 58 42 97 53

THEATERVERSTELLING LA GRENS, C'EST DE FRONTIÈRE OF QUOI?

☒ Een verdoemd Vlaams meisje ontmoet ergens aan de grens een Franse jongen. Ze hebben nog nooit van grenzen

gehoord, maar ze ondervinden wel dat ze 'anders' zijn. Twee douaniers proberen hen uit te leggen wat een grens is. Een unieke, lichtvoetige voorstelling met Vlaamse acteurs voor de Vlaamse rollen en Franse acteurs voor de Franse rollen. En toch 100% verstaanbaar!

> GEMEENTELIJKE FEESTZAAL,
ZEELAAN 21, 8660 DE PANNE
> OM 15 UUR
> RESERVATIE CULTUUR@DEPANNE.BE,
+32 58 42 97 53, WWW.DEPANNE.BE/
CULTUUR, MAXIMUM 280 PLAATSEN

DEERLIJK

GEMEENTEBESTUUR DEERLIJK

HARELBEKESTRAAT 27
8540 DEERLIJK
ERFGOED@DEERLIJK.BE
WWW.DEERLIJK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 476 48 37 03

WANDELING DE WONDERE WERELD VAN DE SPROOKJES. ER WAS EENS...

> I.S.M. BALLETSCHOOL RAYMONDA,
BIBLIOTHEEK, KERAMIEK DESMET,
KERAMIEK TOYE, POPPENTHEATER MAR-
TIJN, RENÉ DE CLERCQGENOOTSCAP,
TEKENSCHOOL, KONINKLIJK PAROCHIAAL
ZANGKOOR, WERKGROEP ERFGOED EN
CULTUURRAAD

☒ Laat je onderdompelen in de wonderse wereld van de sprookjes. Sprookjes komen van heinde en verre, zijn van alle volkeren en van alle tijden: sprookjes zijn universeel. Schrijf je snel in en ontdek onze sprookjestocht met een tekenwedstrijd (doe mee en win een sprookjesboek), een sprookjesballet, poppentheater en sprookjesliedjes.

> GEMEENSCHAPSCENTRUM D'LEFTE,
HOOGSTRAAT 122, 8540 DEERLIJK

> DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 18 UUR
> RESERVATIE ERFGOED@DEERLIJK.BE,
+32 56 69 47 39,
MAXIMUM 5X25 PLAATSEN
☒

DENTERGEM OESELGEM

GEMEENTELIJKE CULTU- RELE RAAD DENTERGEM

BROUWERIJSTRAAT 21
8720 DENTERGEM
CULTUURFUNCTIONARIS@DENTERGEM.BE

FIETSTOCHT OVER DE GEMEENTEGRENSEN VAN GROOT-DENTERGEM HEEN

> I.S.M. GEMEENTELIJKE CULTUURDIENST
☒ We steken in Groot-Dentergem de gemeentegrenzen over tijdens een leuke fietstocht. De route voert jou en je gezin langs mooie, historische plekken. Onderweg ontdek je leuke weetjes en prachtige schatten: reisverhalen van vroeger, getuigenissen over het smokkelverleden en grensoverschrijdende bedrijven komen in de kijker te staan. We reizen door onze gemeente en door de tijd.

> PARKING KERK EN LEIEHEEM, ROSALIE 'T
FELTPLEIN, 8720 DENTERGEM - OESELGEM
> DOORLOPEND TUSSEN 13 EN 18 UUR
> RESERVATIE CULTUURFUNCTIONARIS@
DENTERGEM.BE, +32 51 57 55 12, WWW.
DENTERGEM.BE/NL/GEMEENTE/PAGES/
CULTUUR

DIKSMUIDE

STADSBESTUUR DIKSMUIDE

GROTE MARKT 6
8600 DIKSMUIDE

WWW.DIKSMUIDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 51 79 30 41

TENTOONSTELLING DIKSMUIDSE NONKELS EN TANTES IN AMERIKA

Tussen 1901 en 1910 vertrokken zowat 264 Diksmuidelingen naar Amerika en Canada met hun hele hebben en houden in enkele koffers gepakt. Het Stadsarchief brengt het verslag van de motieven, de reis en ervaringen van de emigranten die vol hoop België vaarwel zegden. Voor veel Diksmuidelingen begon de overtocht naar Amerika en Canada in de havenloods van de Red Star Line ...

> STADSARCHIEF DIKSMUIDE,
KLEINE DIJK 33A, 8600 DIKSMUIDE
> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
☒ 50

GULLEGEM

WERKGROEP HAGAL

GROTE IEPERSTRAAT 9
8560 GULLEGEM
INFO@HAGAL.BE
WWW.HAGAL.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 478 82 43 43

TENTOONSTELLING VOORCHRISTELIJK ERFGOED, VAN VLAANDEREN TOT LITOUWEN

Werkgroep Hagal focust op het voorchristelijk erfgoed in de Lage Landen en Europa. De tentoonstelling 'Voorchristelijk Erfgoed, van Vlaanderen tot Litouwen' illustreert de verschillende voorchristelijke tradities van het Europese continent aan de hand van divers beeldmateriaal, van boekillustraties en artistieke prenten tot audiovisueel beeldmateriaal en muziek.

> DWARSSCHUUR VAN 'T GOED TE WYNCKELE, PEPERSTRAAT 1, 8560 GULLEGEM
> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

LEZING VOORCHRISTELIJK ERFGOED, VAN VLAANDEREN TOT LITOUWEN

Kenner en ervaringsdeskundige Johan Devriendt gaat dieper in op de levendige voorchristelijke traditie van de Baltische Litouwers, waarbij hij ook de verbanden met de Germaanse en Keltische tradities in Vlaanderen niet onderbelicht laat.

> DWARSSCHUUR VAN 'T GOED
TE WYNCKELE, PEPERSTRAAT 1,
8560 GULLEGEM

> OM 14 UUR (DUUR: 2 UUR)

HARELBEKE

STAD HARELBEKE

MARKTSTRAAT 29
8530 HARELBEKE
FREDERIK.BOSSUYT@HARELBEKE.BE
WWW.HARELBEKE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 486 34 36 31

TENTOONSTELLING DE GRENSZUSSEN ERFGOED EN KUNST

> I.S.M. CANTATE
Voor de expo 'Grenzeloos' doken kunstenaars in het stadsarchief op zoek naar stukken gerelateerd aan een grens: oude kaarten, paspoorten ... Hiermee geven ze hun interpretatie van het fenomeen grens. Wat is een grens? Zijn er nog grenzen, of zijn alle grenzen verloren en verdwenen? Is er een grens tussen erfgoed en kunst? Bezoek deze expo in een historisch pand met authentieke interieurelementen.

> HUIS DEBAERE,
MARKTSTRAAT 100,
8530 HARELBEKE
> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR
→ LOOPT TOT 4 MEI 2014

HEUVELLAND LOKER

GEMEENTE HEUVELLAND

BERGSTRAT 24
8956 HEUVELLAND - KEMMEL
INFO@HEUVELLAND.BE
WWW.HEUVELLAND.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 57 45 04 55

LEZING VERTELCAFFÉ - (EX)DOUANIER

› I.S.M. GEMEENTE HEUVELLAND,
PROVINCIE WEST-VLAANDEREN EN
ERFGOEDCEL C07

Vlaamse en Franse douaniers nemen het woord en vertellen hun strafste grensverhalen, ondersteund door foto- en/of videomateriaal. Verhalen over smokkelaars, achtervolgingen, contacten met de Franse collega's, de florierende horeca aan de grens ... Kom jij ook luisteren naar die typische straffe grensverhalen van toen?

› D'HELLEKAPELLE, DIKKEBUSSTRAAT 171,
8958 HEUVELLAND - LOKER
› OM 14 UUR (DUUR: 1.30 UUR)
› RESERVATIE TOERISME@HEUVELLAND.
BE, +32 57 45 04 55, WWW.HEUVELLAND.
BE, MAXIMUM 50 PLAATSEN

HOOGLEDE

CULTUURDIENST

MARKTPLAATS I
8830 HOOGLEDE
TIJS.BOUSIER@HOOGLEDE.BE
WWW.HOOGLEDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 474 79 59 01

TENTOONSTELLING HOOGLEDE-GITS VOOR EN NA DE FUSIE

De gemeentefusie Hoogdele-Gits in 1975 is nog steeds een *hot topic*.

Waarom? Ontdek via historische foto's en documenten hoe de fusie tot stand kwam en welke reacties ze uitlokte. Volg het panelgesprek met de directe betrokkenen en je bent helemaal mee.

› ZAAL 'T HOGE, HOGESTRAAT 170,
8830 HOOGLEDE
› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18
UUR, PANELGESPREK OM 15 UUR

DEMONSTRATIE HOE WERKT DE DUIVENSPOORT?

De duivensport is alom bekend, maar weet je ook hoe alles in zijn werk gaat? Hoe wordt een duif voorbereid en getraind voor de sport waaraan ze deelneemt? Hoe leer je ze de landsgrenzen over te steken en veilig de weg terug te vinden? Wij tonen je de voorbereidende stappen en laten ter plaatse ook een duif los, die hopelijk op het einde van de dag behouden terugkeert.

› DUIVENLOKAAL GILBERT MAES,
HOGESTRAAT 168, 8830 HOOGLEDE
› OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, DEMONSTRATIE
OM 10.30, 14.30, EN 16.30 UUR

HOOGLEDE GITS

CULTUURDIENST

MARKTPLAATS I
8830 HOOGLEDE
TIJS.BOUSIER@HOOGLEDE.BE
WWW.HOOGLEDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 474 79 59 01

LEZING SEIZOENARBEID

› I.S.M. WOONZORGCENTRUM TER LINDE
Seizoensarbeid vandaag doet ons denken aan de vooral Oost-Europese werkkrachten die in onze streken in de landbouw komen werken. Zestig jaar geleden

ZUIDELIJKE WESTHOEK

Met haar fysieke grensligging is dit thema bepalend voor de identiteit van de Zuidelijke Westhoek.

In De Kazematten in Ieper ontdek je de geheimen van de vestingstad en de Frans-Belgische grens. Of maak een treinreis langs de grillige grenzen van Hollebeke en bekijk het dorp op verschillende oude kaarten. In Astrol AB IRIS in Zillebeke kan je je dan weer laten meevoeren naar de ruimte en haar geschiedenis.

In Poperinge kan je oude medailles bekijken of je laten onderdompelen in de hopcultuur. De Westlandlopers zorgen ervoor dat de oorlogsverhalen van gewone mensen blijven voortleven in het Talbot House. Nog meer verhalen vind je op Lijssenthoek Military Cemetery. 't Pensionaat in Abele confronteert haar collectie postkaarten met hedendaagse foto's genomen door amateurfotografen uit Bailleul.

Kom luisteren naar een van de gidsen op Tyne Cot Cemetery en bezoek de tentoonstelling in het nieuwe Kenniscentrum Passchendaele 1917. In Loker vertellen Vlaamse en Franse douaniers hun strafste grensverhalen. Wandel- en fietstochten tonen je het leven van de seizoenarbeiders en het front van de Eerste Wereldoorlog. In de kerk van de Madonna en in het dorpshuis in Woesten is er een toonmoment van de beeldbank 'WESTHOEK verbeeldt'. En *last but not least* gaat in Mesen op Erfgoeddag het nieuwe bezoekerscentrum open.

INFO

› ERFGOEDCEL C07, SINT-JACOBSSTRAAT 1, 8900 IEPER, WWW.ERFGOEDCEL.C07.BE

was die beweging omgekeerd. Vlamingen trokken toen massaal naar Frankrijk en soms ook naar Duitsland om er op het land te zwoegen. Een aantal inwoners van Woonzorgcentrum Ter Linde maakte de tijd zelf mee. Maak kennis met hun verhalen.

› TER LINDE, GITSBERGSTRAT 36,
8830 HOOGLEDE - GITS

› OM 10.00 UUR

IEPER

ARCHEO7

SINT-LAURENTIUSPLEIN 1
8950 HEUVELLAND
JAN.DECORTE@ARCHEO7.BE
WWW.ARCHEO7.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 57 23 93 19

TENTOONSTELLING ARCHEOLOGISCHE GETUIGENISSEN UIT ONS VERLEDEN

› I.S.M. STAD IEPER

Vondsten uit hedendaagse archeologische opgravingen vertellen het verhaal van het verleden. We kijken over de grenzen van tijd en gebieden heen en tonen enkele unieke voorwerpen uit de rijke geschiedenis van onze streek. Ontdek middeleeuwse insignes uit Ieperse bodem, 14e-eeuwse dobbelstenen van de Grote Markt in Poperinge of aardewerk uit de Late ijzertijd in Oostvleteren.

› DE KAZEMATTEN, BOLLINGSTRAAT 1,
8900 IEPER

› DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 20
UUR

STAD IEPER

GROTE MARKT 34 - 8900 IEPER
WWW.IEPER.BE

TENTOONSTELLING GRENSGEVALLEN: ONT- DEK DE GEHEIMEN VAN DE VESTINGSTAD IEPER EN DE FRANS-BELGISCHE GREN

› I.S.M. DIENST MILIEU-EDUCATIE, DIENST
TOERISME, STADSARCHIEF, GIDSENKRIJG
EN GENOOTSCHAP VOOR GESCHIEDENIS
EN VESTINGBOUWKUNDE

Ieper was eeuwenlang een grensgeval. De beste getuige daarvan is het vestinglandschap, dat nergens anders zo goed bewaard werd. In De Kazematten vertellen we het verhaal van de grensstad Ieper en de evolutie van de Frans-Belgische grens, tot die in de periode 1713/1714 in een definitieve plooi gelegd werd.

- **DE KAZEMATTEN, BOLLINGSTRAAT 1, 8900 IEPER**
- **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 20 UUR, APERITIEFCONCERT DOOR HET KON. SINT-NIKLAASMANNENKOOR OM 11.30 UUR, GIDSBEURT OP VESTINGROUTE OM 14.30 UUR (TE RESERVEREN), LENTEWANDELING OM 14.30 UUR, GIDSBEURT OP VESTINGSROUTE OM 15.30 UUR (TE RESERVEREN)**
- **RESERVATIE TOERISME@IEPER.BE, +32 57 23 92 20**

TENTOONSTELLING GRENZELOOS: VERFPLANTEN ALS GRENSVERLEGEND ELEMENT VAN DE MIDDELEEUWSE GROOTSTAD IEPER

- **I.S.M. DIENST MILIEU-EDUCATIE, DIENST TOERISME, STADSARCHIEF, GIDSENKRING, GENOOTSCHAP VOOR GESCHIEDENIS EN VESTINGBOUWKUNDE EN REGIONAAL LANDSCHAP WEST-VLAAMSE HEUVELS**

☞ 'De ijpersche lakens werden door gansch Europa om hunne schitterende en onnavolgbare kleur geprezen'. Maar hoe werden de kleuren gemaakt? Met verfplanten als wede, meekrap en wouw ontdekken we hoe vroeger kleuren werden gemaakt van planten. Daarna huldigen we de Verftuin boven De Kazematten plechtig in. Doe je ook mee aan de speurtocht?

- **DE KAZEMATTEN, BOLLINGSTRAAT 1, 8900 IEPER**
- **OPEN TUSSEN 10 EN 20 UUR, DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 18 UUR SPEURTOCHT VOOR DE KINDEREN**

IEPER HOLLEBEKE

DE WEGWIJZER

KOMENSEWEG 102
8902 IEPER - HOLLEBEKE
VERA.LANNOO@PANDORA.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 493 53 25 25

TENTOONSTELLING HOLLEBEKE ... WAAR LIGT DAT?

- **I.S.M. STADSARCHIEF IEPER, KENNISCENTRUM VAN HET IFF-MUSEUM EN IEPER VERBEELDT MET STEUN VAN DE STAD IEPER**

Zoek Hollebeke op de kaart. Op een Mercatorkaart, een kaart van de Kasselrij Ieper, van het bisdom Ieper, het Frankrijk van Lodewijk XIV, de loopgraven in de Eerste wereldoorlog Soms binnen en soms buiten de grens of zelfs op de frontlijn waar men de grens probeert te verleggen. Zoek de grenzen van Hollebeke op een vroegere stafkaart en bewonder de kaart van het onafhankelijke Hollebeke.

- **ONTMOETINGSCENTRUM HOLLEBEKE, NEERWAASTENSESTRAAT 10A, 8902 IEPER - HOLLEBEKE**
- **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 19 UUR**

RONDRIJ | ROUTE OP ZOEK NAAR DE GRENZEN VAN HOLLEBEKE

- **I.S.M. BASISCHOOL EN OUDERCOMITÉ, CHIRO EKEBELLOH, FEESTKOMITEIT, IEPER VERBEELDT EN MET STEUN VAN DE STAD IEPER**

☞ Haal een (gratis) treinticket bij het loket in het ontmoetingscentrum en maak een treinreis langs de grillige grenzen van Hollebeke: op de weg, naast de weg, soms dwars door huizen heen. Bij elke halte kom je terecht in een 'grensverhaal' uit het verleden. Je hoort discussies over de nakende fusie en de geplande taalgrens, je ontmoet grensarbeiders op weg naar Frankrijk en de burgemeester doet zijn beklag over al die schoolkinderen van over de grens. Op elke trein is plaats voor 50 personen. Zit de trein vol? Volg dan het parcours per fiets. De uitleg van de conducteur krijg je op papier.

- **ONTMOETINGSCENTRUM HOLLEBEKE, NEERWAASTENSESTRAAT 10A, 8902 IEPER - HOLLEBEKE**

- **TREINRIT OM 10.30, 13.30, 14.30, 15.30 EN 16.30 UUR (DUUR: 2 UUR)**

IEPER ZILLEBEKE

ASTROLAB IRIS

VERBRANDEMOLENSTRAAT 5
8902 IEPER - ZILLEBEKE
INFO@ASTROLAB.BE
WWW.ASTROLAB.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 57 21 87 87

RONDLEIDING WERP EEN BLIK IN DE ONMETELIJKE RUIMTE

- **I.S.M. VLAAMSE VOLKSSTERRENWACHTEN**

Stop bij de 4 haltes en laat je meevoeren naar de ruimte en haar geschiedenis. In de koepel bekijk je de zon door een telescoop. Hoe werd vroeger naar de sterrenhemel gekeken? En hoe dachten de Grieken hierover? Vervolgens maak je kennis met hoe afstanden in de ruimte berekend werden en met de 'kosmische afstandsladder'. Ten slotte word je in de filmzaal meegevoerd naar de grenzen van de Melkweg.

- **DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR, FILMVOORSTELLING OM 10.30, 11.30, 14.30, 15.30 EN 16.30 UUR (DUUR: 45 MIN.)**

IZEGEM

PRIVÉMUSEUM HOUTBEWERKING

ONZE-LIEVE-VROUWESTRAAT 12
8870 IZEGEM
DECONINCKCECILE@SKYNET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 496 80 82 86

RONDLEIDING GRENZELOOS VAKMANSCHAP

Verwonder je over het grenze-loos vakmanschap van Pierre Vangroenweghe, een telg uit een schrijnwerkersfamilie die teruggaat tot in de 17e eeuw. In zijn atelier toont hij je de verschillende exotische houtsoorten en vertelt met passie over zijn minutieuze restauraties van houten creaties en schrijnwerkersmateriaal uit binnen- en buitenland door de eeuwen heen.

- **OPEN TUSSEN 14 EN 18 UUR, RONDLEIDING OM 14, 15, 16 EN 17 UUR (TE RESERVEREN)**
- **RESERVATIE ASTRID@BIENET.BE, +32 51 26 87 49, MAXIMUM 4X20 PLAATSEN**

STADSBESTUUR IZEGEM

KORENMARKT 10
8870 IZEGEM
MUSEA@IZEGEM.BE
WWW.MUSEA.IZEGEM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 485 24 28 76

WANDELING NOOIT MEER OORLOG

- **I.S.M. STEDELIJKE MUSEA EN VRIENDENKRING IZEGEMSE GIDSEN**

☞ Izegemnaars kwamen meestal niet buiten de stads-grenzen. WO1 bracht hen willens nillens in contact met 'vreemdelingen': Duitsers namen het bestuur over, er waren ingekwartierde Duitse soldaten en talrijke Duitse opschriften in het straatbeeld. Maak kennis met het dagelijks leven tijdens WO1. De gids bezorgt je een 'Ausweis' voor Izegems grondgebied.

- **STADHUIS, KORENMARKT 9, 8870 IZEGEM**
- **OM 10.30 EN 15 UUR (DUUR: 1.30 À 2 UUR)**
- **RESERVATIE MUSEA@IZEGEM.BE, +32 51 31 64 46, WWW.MUSEA.IZEGEM.BE, MAXIMUM 2X25 PLAATSEN**

TENTOONSTELLING VRIEND OVER VIJAND

- **I.S.M. STEDELIJKE MUSEA**

Ontdek affiches en cartoons uit 30 landen, waarin de tegenstellingen tussen vriend en vijand extra in de verf gezet worden. Spotprenten en affiches vereenvoudigen de actualiteit en maken die begrijpbaar. Ze dragen bovendien een duidelijke boodschap uit en zijn gemaakt om het publiek te overtuigen.

- **STROBBE DRUKKERIJ, KASTEELSTRAAT 5, 8870 IZEGEM**
- **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

JABBEKE SNELLESEM

DE VELODROOM

WOUDWEG NAAR ZEDELGEM 20
8490 JABBEKE - SNELLESEM
+32 50 81 26 67
NICOLEJONCKHEERE@HOTMAIL.COM
WWW.MUSEUMVELODROOM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 81 26 67

TENTOONSTELLING OP JE STALEN ROS RICHTING FRANKRIJK OF NEDERLAND

Misschien stak je al eens met je stalen ros de Belgische grens over naar Frankrijk of Nederland? In het fietsenmuseum De Velodroom vind je een uitgebreide verzameling met antieke 'vélo's' uit deze drie landen, naast Britse & Amerikaanse tweewielers. Wil je kennismaken met de grenzeloze geschiedenis van de fiets in een notendop? In De Velodroom grenst de collectie soms aan het onwaarschijnlijke!

- **DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR**

KNOKKE-HEIST

GEMEENTE KNOKKE-HEIST

SINCFALA MUSEUM VAN DE ZWINSTREEK
PANNENSTRAAT 140
8300 KNOKKE-HEIST
+32 50 530 730
THOMAS.HOEBERIGS@KNOKKE-HEIST.BE
WWW.SINCFALA.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 53 07 30

LEZING DE ELEKTRISCHE DRAAD- VERSPERRING AAN DE BELGISCH-NEDERLANDSE GRENS TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG

> I.S.M. GESCHIED- EN HEEMKUNDIGE
KRING SINT GUTHAGO

Verneem meer over de elektrische 'draad' aan de grens met Nederland. Vanaf het voorjaar van 1915 sloot de Duitse bezetter de Belgisch-Nederlandse grens af - van Knokke tot Vaals - met een elektrische draadversperring van 2.000 volt. Hoe ging de bevolking met deze kunstmatige grens om? Konden ze deze omzeilen? De lezing wordt verrijkt met origineel film- en fotomateriaal.

> OM 10 UUR (DUUR: 1 UUR)

KOKSIJDE

ABDIJMUSEUM TEN DUINEN

KONINKLIJKE PRINSLAAN 6-B
8670 KOKSIJDE
+32 58 53 39 50
INFO@TENDUINEN.BE
WWW.TENDUINEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 58 53 39 50

LEZING HOOG BEZOEK IN DE DUINENABDIJ: KUSTTOE- RISME AVANT LA LETTRE

> I.S.M. CULTUURDIENST KOKSIJDE,
GEMEENTEARCHIEF EN NAVIGO-MUSEUM

In de voormiddag kan je een rondleiding volgen met focus op de abt van Sint-Idesbald, die vooral na zijn dood een belangrijke aantrekkingskracht uitlokte op bezoekers, lang voor Koksijde een toeristische gemeente werd. In de namiddag kom je tijdens een lezing meer te weten over bekende en minder bekende maar steeds kleurrijke reizigers die de Duinheren om diverse redenen een bezoekje brachten.

> OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR,
RONDLEIDING OM 14.30 UUR,
LEZING OM 16 UUR

DIENST CULTUUR - GEMEENTE KOKSIJDE

ZEELAAN 303
8670 KOKSIJDE
+32 58 53 21 05
SARAH.VERSTAEN@KOKSIJDE.BE
WWW.KOKSIJDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 478 24 49 37

FILMVOORSTELLING KOKSIJDE VAKANTIEFILMPJES

> I.S.M. ARCHIEFDIENST

Een kustgemeente als Koksijde wordt continu bezocht door toeristen die hun 'grenzen' letterlijk - en misschien soms ook figuurlijk - verleggen. Hun avonturen zijn vaak op een heel authentieke manier met de camera vastgelegd. Uit toegezonden filmpjes selecteerden we fragmenten, die verwerkt werden tot één lange collage-film. Komt dat zien in CC Casino Koksijde!

> CC CASINO, CASINOPLEIN 10/11,
8670 KOKSIJDE

> DOORLOPEND TUSSEN II EN 18 UUR

KOKSIJDE OOST- DUINKERKE

ARCHIEFDIENST - GEMEENTE KOKSIJDE

ZEELAAN 303
8670 KOKSIJDE
+32 58 53 34 30
ARCHIEF@KOKSIJDE.BE
WWW.KOKSIJDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 478 24 49 37

FILMVOORSTELLING KOKSIJDE TUSSEN 1945 EN 1965

Herbeleef de vakantiesfeer van weleer met oude filmfragmenten ten tijde van de opkomst van het kusttoerisme. Documentairemaker Werner Rotsaert stelde met materiaal uit het archief van Koksijde een boeiend tijdsdocument samen.

> ERFGOEDHUIS BACHTEN DE KUPE
(RAADZAAL), LEOPOLD II-LAAN 2,
8670 KOKSIJDE - OOSTDUINKERKE

> DOORLOPEND TUSSEN 12 EN 18 UUR

LEZING APERITIEFLEZING: TOERISME AAN DE WESTKUST

Via nostalgische dia's neemt Jozef Ameeuw je mee naar de Westkust aan het eind van de 19e en het begin van de 20e eeuw. Het toerisme komt op gang, de eerste hotels worden gebouwd, een tweede woonst aan de kust wordt populair, trein en tram maken de kustgemeenten makkelijker bereikbaar. In het begin komt de toerist voor een gezondheidskuur. Al vlug wordt ontspanning belangrijker.

> ERFGOEDHUIS BACHTEN DE KUPE
(RAADZAAL), LEOPOLD II-LAAN 2,
8670 KOKSIJDE - OOSTDUINKERKE

> OM 10.30 UUR

KORTRIJK

Komt dat zien! De kermis bracht de wereld naar Kortrijk. Exotische fenomenen, wetenschappelijke snuffies en wereldwonderen kregen veel bekijks in freakshows en panoptica. Uitvinders, ontdekkingsreizigers, charlatans en acrobaten kwamen van heinde en ver hun kunstjes vertonen en het publiek verbazen. De foorfamilies zijn gewiekste ondernemers die vaak al generaties lang de markten en foren van Europa afschuimen en moeiteloos de grenzen achter zich laten. Na de frietkotcultuur wil ook de kermiscultuur zijn erfgoed laten erkennen en voor het nageslacht vrijwaren. Samen met het Kermiserfgoedcomité en het Landelijk Expertisecentrum voor Cultuur van Alledag (LECA) wordt een parcours uitgestippeld op de paasfoor. Bij een twaalfstal attracties roepen we het verleden weer op. Je ziet hoe het vroeger was en ontdekt boeiende verhalen en kermisanekdotes. Het cultuurcentrum brengt een generatieoverschrijdend programma rond het thema van de 'forains'. Het Erfgoedhuis is de draaischijf waar rond een mallemolen van nostalgisch plezier zich beweegt.

INFO

> ERFGOEDCEL KORTRIJK, ERFGOEDHUIS, ONZE-LIEVE-VROUWSTRAAT 45, 8500 KORTRIJK
+32 56 27 74 24, ERFGOEDCEL@KORTRIJK.BE

NAVIGO-NATIONAAL VISSERIJMUSEUM

PASTOOR SCHMITZSTRAAT 5
8670 KOKSIJDE - OOSTDUINKERKE
+32 58 51 24 68
INFO@NAVIGOMUSEUM.BE
WWW.NAVIGOMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 58 51 24 68

RONDLEIDING STRATEGISCHE STRANDEN. FRONTTOERISME TIJDENS EN NA DE GROTE OORLOG

> I.S.M. HET NAVIGO-MUSEUM WERKT SAMEN MET DE CULTUURDIENST KOKSIJDE, HET ARCHIEF EN HET ABDIJMUSEUM TEN DUINEN ROND HET CENTRALE THEMA 'KUSTTOERISME'.

Onze Vlaamse stranden waren tijdens WO I strategische plaatsen. Daarnaast vervulden ze ook de nood aan ontspanning. Na de oorlog werd hun toeristische rol steeds groter bij de opkomst van het kust- én fronttoerisme. Kinderen kunnen terugreizen in de tijd en zo werk en spel van hun leeftijds-genootjes in het interbellum leren kennen. Maak jij ook een retropostkaart?

> OM 14.30 UUR (WORKSHOP VOOR KINDEREN OP RESERVATIE)
> RESERVATIE INFO@NAVIGOMUSEUM.BE, +32 58 51 24 68

KORTRIJK

BILL

SAINCTELETTSQUARE 19
1000 BRUSSEL
WWW.CJP.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 477 91 00 98

WORKSHOP BILL-FOTOGRAFIEWORKSHOP

> I.S.M. ERFGOEDCEL KORTRIJK

Samen met zo'n 30 beginnende én gevorderde fotografen tussen 16 en 26 jaar schaaft je je fotografietechnieken bij. Na een stoomcursus fotografie onder begeleiding van twee professionele fotografen haal je je eigen fotocamera boven. Je trekt de stad in om Erfgoeddag en het erfgoed op een originele manier in de kijker te zetten en zo je kennis in de praktijk om te zetten.

> ERFGOEDHUIS, ONZE-LIEVE-VROU-
WESTRAAT 45, 8500 KORTRIJK

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

> RESERVATIE LYDIA@BILL.BE,
+32 2 204 00 94, WWW.BILL.BE,
MAXIMUM 30 PLAATSEN

ERFGOEDCEL KORTRIJK

ONZE-LIEVE-VROUWESTRAAT 45
8500 KORTRIJK
ERFGOEDCEL@KORTRIJK.BE
WWW.GEHEUGENVANKORTRIJK.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 56 27 74 73

EVOCATIE LANTERNA MAGICA

> I.S.M. KERMISERFGOED COMITÉ,
STADSARCHIEF EN ERFGOEDPLATFORM
KORTRIJK

Ontdek curiosa, filmpjes, foto's en archiefstukken over de paasfoor anno 1900. De foer was toen een venster op de wereld; een mengeling van wetenschappelijke snufjes, exotische curiosa en wetenswaardigheden, vermaak en pure oplichterij. Het kermisvolk zelf

was een internationaal ratjetoe. Via de beeldbank herbeleef je het verleden als in een tijdsmachine. Laat jezelf vereeuwigd in de fotobarak!

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

MULTIMEDIA- PRESENTATIE VAN HEINDE EN VER

> I.S.M. HOWEST

Studenten journalistiek krijgen eerst een initiatie interviewtechnieken en mondelinge geschiedenis. Daarmee gaan ze aan de slag, op zoek naar grenzeloze verhalen. Waar komen die vele stadsgenoten met diverse culturele achtergronden vandaan, en wat is hun verhaal? Je krijgt een impressie van de grenzeloze immateriële rijkdom die zij in zich hebben.

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

LECA

SINT-AMANDSTRAAT 72
9000 GENT
INFO@LECAVZW.BE
WWW.LECAVZW.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 473 96 03 64

WANDELING ALLEZ ALLEZ!

> I.S.M. KERMISERFGOED COMITÉ EN
ERFGOEDCEL KORTRIJK

Tijdens deze erfgoedwandeling trek je erop uit op de paasfoor en ontdek je de boeiende verhalen achter verschillende kermiskramen. Je maakt kennis met internationale families met een grenzeloze ondernemingsgeest. De gids trakteert je op kermisanekdotes en een stukje wereldwijde amusementsgeschiedenis. Laat je helemaal onderdompelen in de kermisfeer!

> STADSCESTRUM KORTRIJK,
GROTE MARKT, 8500 KORTRIJK

> OM 10 UUR

RIJKSARCHIEF KORTRIJK

GUIDO GEZELLESTRAAT 1
8500 KORTRIJK
WWW.ARCH.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 56 21 32 68

TENTOONSTELLING BESCHADIGD BELGIË: DE REGIO KORTRIJK IN PUIN (1940-1945)

Het Rijksarchief beheert 900.000 dossiers over oorlogsschade aan privégoederen. Die bevatten een indrukwekkende hoeveelheid foto's, kaarten, plattegronden ... Een staalkaart hiervan uit de regio Kortrijk wordt voor het eerst getoond. Het oorlogsleed hield geen rekening met frontlijnen en landsgrenzen, of het nu om 'friendly fire' of Duitse bombarmenten ging.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

SCHOUWBURG KORTRIJK

SCHOUWBURGPLEIN 14
8500 KORTRIJK
SCHOUWBURG@KORTRIJK.BE
SCHOUWBURGGORTRIJK.BE

FILMVOORSTELLING LIVING CIRCUS TREASURES

> I.S.M. HET CIRCUSCENTRUM

In Vlaanderen reizen nog steeds verschillende circussen rond. Vaak zijn het familie-ondernemingen die ver teruggaan in het verleden. Het Circuscentrum interviewde negen oude rotten en hun jongere generaties. Deze schat aan informatie over het circusleven van vroeger en nu werd prachtig in beeld gebracht in een reeks van vijf familieportretten, versterkt met boeiend archiefmateriaal.

> DE MAGNEET, VLAANDERENKAAI 9,
8500 KORTRIJK

> DOORLOPEND TUSSEN 14.30 EN 17 UUR,
ELKE GETUIGENIS DUURT 30 MIN.

LEZING VAN PAP TOT PINT: DRIE GENERATIES FOORKRAMERS AAN HET WOORD

> I.S.M. KERMISERFGOED COMITÉ

Ever-Green nodigt drie generaties foorkramers uit. Als één grote familie trekken 'forains' tijdens het foorseizoen met elkaar rond, maar ook letterlijk zijn de familiebanden vaak op enkele namen terug te voeren. Een ervan is Dotremont en van die tak zijn drie generaties aan het woord: grootvader Arthur, vader Jacky en kleindochter Marine, die in april 2014 voor het eerst haar eigen eendjeskraam uitbaat. Samen komen ze vertellen over de foor vroeger en nu en hoe de liefde voor de fonkelende lichtjes, de schallende microfoons en pompende beats met de paplepel werd ingegeven.

> DE MAGNEET, VLAANDERENKAAI 9,
8500 KORTRIJK

> OM 13.30 UUR (DUUR: 1 UUR)

UBA KTK

RIJKSCHWACHTSTRAAT 1
8500 KORTRIJK
INFO@KTK.BE

DEMONSTRATIE MORSE ALS COMMUNICATIE

Morsecodes waren vroeger veruit de snelste manier om een bericht over te maken via de kabel of via de lucht. Morse kende dan ook bijna geen grenzen. Tegenwoordig zijn radioamateurs zowat de laatste gebruikers van dit bedreigd immaterieel erfgoed. Je kan een kleine collectie morsesleutels bewonderen en je ontdekt hoe morse gebruikt wordt en werd.

> ERFGOEDHUIS, ONZE-LIEVE-VROU-
WESTRAAT 45, 8500 KORTRIJK

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

KUURNE

HEEMKUNDIGE KRING CUERNA - VZW KUURNS ERFGOED

KERKSTRAAT 10
8520 KUURNE
RAF@GHEKIERE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 56 32 50 31

TENTOONSTELLING MIGRATIESTROMEN IN KUURNE VROEGER EN NU

> I.S.M. DAVIDSFONDS KUURNE

Kuurne kende vele emigratiestromen: er was de migratie van textielarbeiders naar Noord-Frankrijk, de migratie naar Amerika en Canada, de migratie naar de Waalse kolonijnen en naar de grote steden. Er is ten slotte de huidige immigratie door de globalisering. Kom over dit alles meer te weten in deze boeiende tentoonstelling.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17 UUR

LANGEMARK- POELKAPELLE MADONNA

REGIONAAL LANDSCHAP IJZER & POLDER

IEPERSTEENWEG 56
8600 DIKSMUIDE - WOUMEN
NELE@RLIJP.BE
WWW.RLIJP.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 471 42 22 09

TENTOONSTELLING MADONNA OP Z'N ZONDAGS: GRENZELOZE GESCHIEDENIS VAN MADONNA

> I.S.M. DIENSTEN CULTUUR, TOERISME
EN MILIEU LANGEMARK-POELKAPELLE EN
LANGEMARK-POELKAPELLE VERBEELDT

Madonna is een typisch Westhoekdorpje met een rijke geschiedenis. Kom er alles te weten over de seizoensarbeiders, het smokkelen, de fantastische verhalen van de Madonna... aan de hand van foto's die zo uit grootmoeders album lijken te komen. Je kan er ook ontdekken hoe met behulp van oud kaart- en beeldmateriaal enkele dorpen van vóór WO1 gereconstrueerd werden in 3D.

- KERK MADONNA, KLERKENSTRAAT 163, 8920 LANGE-MARK-POELKAPELLE - MADONNA
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

RONDRIJ | ROUTE MADONNA OP Z'N ZONDAGS: WORD ZELF EEN ECHTE SMOKKELAAR

- I.S.M. DIENSTEN CULTUUR, TOERISME EN MILIEU LANGEMARK-POELKAPELLE EN LANGEMARK-POELKAPELLE VERBEELDT
- Al ooit eens een echte smokkelaar willen zijn? Voor één keer mag het! Zoek zelf met de gps via geocaching de locatie waar je smokkelwaar verstopt zit. Draai aan het rad en ontdek hoe jij het er als smokkelaar vanaf brengt. Word jij gesnapt? Of ben je iedereen te snel af? Breng je smokkelwaar veilig over ons blotevoetenpad van 3 km. Langs de smalle (smokkel)wegeltjes voorzien we talrijke activiteiten voor de geniepigie smokkelaars onder jullie. Lust je achteraf een stukje taart en een verfrissend drankje? 's Middags kan je ook smullen van lekkere beenham.
- KERK MADONNA, KLERKENSTRAAT 163, 8920 LANGEMARK-POELKAPELLE - MADONNA
- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

FIETSTOCHT MADONNA OP Z'N ZONDAGS: SEIZOENARBEIDERS

- I.S.M. DIENSTEN CULTUUR, TOERISME EN MILIEU LANGEMARK-POELKAPELLE EN LANGEMARK-POELKAPELLE VERBEELDT
- De inwoners van de Madonna trokken vroeger massaal naar Frankrijk om daar als seizoensarbeider hard labour te verrichten op de suikerbietvelden. Maandenlang waren de seizoensarbeiders van huis weg en was de streek verlaten. Ontdek tijdens de 14 km lange fietsroute alles wat je nog niet wist en werp een blik op hoe het landschap er vroeger uitzag.
- KERK MADONNA, KLERKENSTRAAT 163, 8920 LANGE-MARK-POELKAPELLE - MADONNA
- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

WANDELING MADONNA OP Z'N ZONDAGS: EEN GRENZELOZE WANDEL- ROUTE

- I.S.M. DIENSTEN CULTUUR, TOERISME EN MILIEU LANGEMARK-POELKAPELLE EN LANGEMARK-POELKAPELLE VERBEELDT
- Madonna: een gehucht met fantastische verhalen. Hoe werden Duitse soldaten om de tuin geleid tijdens WOII? Herbeleef de comotie die ontstond toen beslist werd om het O.L.V.-beeld enkele meters te verplaatsen. Ontdek waar jonge Britten en Duitsers elkaar bekwamen tijdens WO1. Wandel 6 km langs wegen die je leiden naar prachtige plekken in en om de Madonna. We roepen het verleden op met de iPad.
- KERK MADONNA, KLERKENSTRAAT 163, 8920 LANGE-MARK-POELKAPELLE - MADONNA
- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

LEDEGEM

GEMEENTEBESTUUR LEDEGEM

ROLLEGEMSTRAAT 132
8880 LEDEGEM
CULTUUR@LEDEGEM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 495 10 05 15

TENTOONSTELLING WINKELNAARS IN HET BUITENLAND

- I.S.M. HEEMKRING WYNCKEL-CAPELLE
- In de loop der jaren is er heel wat migratie geweest van Vlamingen naar Amerika en Canada, maar ook naar andere werelddelen. Dit was ook zo onder de Winkelse bevolking. We gaan op zoek naar gewezen Winkelnars ver buiten de grenzen van Sint-Eloois-Winkel. Waarom zijn ze vertrokken? Wat dreef hen? Werd hun reis een succesverhaal of een mislukking?
- OUD ARSENAAL, ROLLEGEMKAPELSESTRAAT 16, 8880 LEDEGEM
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 12 UUR EN 14 EN 18 UUR

THEATERVERSTELLING GRENsarBEID, VAN 'FRONTA- LIERS' EN 'FRANCHMANS'

- I.S.M. HEEMKRING LIEDENGHEM, TREFPUNT GENT, AMSAB EN MARC HAUMAN
- Na de teloorgang van de huisnijverheid was er onvoldoende werkgelegenheid. Gaan werken 'in 't Fransche', in het sterk geïndustrialiseerde Noord-Frankrijk, was voor velen pure noodzaak. Mensen moesten overleven, dus grens of taal kon hen niet tegenhouden. Maak kennis met foto's, verhalen en liederen van en over grensarbeiders.
- CC DE SAMENKOMST, SINT-ELOOIS-WINKELSTRAAT 84, 8880 LEDEGEM
- OM 15 UUR
- RESERVATIE LUCIENSEYNHAEVE@SKYNET.BE, +32 56 50 91 62, WWW.HEEMKRINGLEDEGEM.BE, MAXIMUM 250 PLAATSEN

LICHTERVELDE

GEMEENTEARCHIEF

MARKTPLAATS 2
8810 LICHTERVELDE
LUC.HAEGHEBAERT@LICHTERVELDE.BE
WWW.LICHTERVELDE.BE

TENTOONSTELLING LICHTERVELDENAREN IN DEN VREEMDE

- I.S.M. HEEMKUNDIGE KRING
- KAREL VAN DE POELE
- Maak kennis met Lichterveldenaren die uitweken naar Amerika en elders via emigratiedocumenten uit het gemeentelijk archief, krantenadvertenties, foto's, bidprentjes en foto's van missionarissen en ontwikkelingshulpers... Een tweede luik van de tentoonstelling focust op seizoensarbeid in Noord-Frankrijk, meer bepaald in de asten.
- HUIS VANCOILLIE, STATIESTRAAT 179, 8810 LICHTERVELDE
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

MENEN

DIENST TOERISME MENEN

RIJSELSTRAAT 77 - 8930 MENEN
TOERISME@MENEN.BE
WWW.MENEN.BE/TOERISME
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 56 53 23 63

WANDELING OVER DE GRENZEN HEEN

- I.S.M. GIDSENKRING
- Grensarbeid zorgde er in de 19e eeuw voor dat in Menen de Barakkenwijk ontstond. Deze huisjes stonden rond een plein en verdwenen langs Meense kant. Het Franse Halluin biedt nog een 'Cour Devos' en 'Cour Windels'. Ook bijzonder is de 'Ruelle Saint-Jean': een smal straatje tussen twee hoofdstraten. Wandel mee

en luister naar boeiende verhalen over smokkelaars en douaniers!

- STADSMUSEUM SCHIPPERSHOF, RIJSELSTRAAT 77, 8930 MENEN
- OM 10, 14 EN 15 UUR

MESEN

MESEN

CULTUURHUIS MESEN - MARKT I
8957 MESEN
+32 57 42 21 81
INFO@MESEN.BE
WWW.MESEN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 57 22 17 14

TENTOONSTELLING OPENING NIEUW BEZOEKERSCENTRUM

- I.S.M. ERFGOEDCEL C07 EN NIEUW-ZEELANDSE AMBASSADE
- Maak kennis met de geschiedenis van de stad, meer bepaald ten tijde van de Eerste Wereldoorlog. Mese lag vanaf oktober 1914 tot juni 1917 pal op het front. Kiwitroepen bevrijdden op 7 juni 1917 de stad, het begin van een lange relatie tussen Mese en Nieuw-Zeeland. In 1975 verzusterde Mese met de Nieuw-Zeelandse gemeente Featherston. Ontdek meer over deze unieke band!
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, GIDSBEURT DOOR DE STAD OM 13.30 UUR (DUUR: 2.30 UUR)

MIDDELKERKE WESTENDE- BAD

DIENST ERFGOED

POPULIERENLAAN 35
8430 MIDDELKERKE
DAVID.STUYCK@MIDDELKERKE.BE

Mesen, nieuw bezoekerscentrum, Nieuw-Zeelandse troepen bevrijden de stad op 7 juni 1917

WWW.KUSTHISTORIES.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 59 31 91 28

TENTOONSTELLING WESTENDE-BAD TIJDENS DE GROTE OORLOG

> ISM DE CULTUURRAAD, DE CULTUUR-
DIENST EN ERFGOEDCEL TERF
Westende-Bad was voor de
Eerste Wereldoorlog een
internationale badplaats. Na
de oorlog bleef er niks meer
van over. De expo in Villa Les
Zéphyrs toont de vluchtende
toeristen, de bezetting door
de Duitse troepen en de totale
vernietiging van de badplaats.
Bezoek de villa, een gerestau-
reerde vakantiewoning uit de
jaren 1930 met authentieke
interieurstukken van Henry van
de Velde.

> VILLA LES ZÉPHYRS, HENRI JASPARLAAN
173, 8434 MIDDELKERKE - WESTENDE-BAD
> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17 UUR
→ LOOPT TOT 31 DECEMBER 2014

MOORSLEDE DADIZELE

HEEMKUNDIGE KRING DADINGISILA VZW

MANDELLAAN 59
8890 MOORSLEDE - DADIZELE
DADINGISILA@BELGACOM.NET
WWW.DADINGISILA.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 474 43 90 48

LEZING PROFESSOR RIK COOLSAET EN DADIZELE

Professor Rik Coolsaet (°1951) is
gewoon hoogleraar internationale
politiek aan de Universiteit Gent.
Het eerste deel van de lezing
gaat over zijn zoektocht naar een
uitgeweken familie: de Dadizeelse
Coolsaet-familie in Amerika. Het
tweede deel gaat over vertrekken
uit het 19e-eeuwse West-Vlaan-
deren en aankomen in het België

van vandaag: een vergelijking
tussen emigratie en immigratie
toen en nu.

> GEMEENTELIJK DOMEIN 'T TORREKE,
PLAATS, 8890 MOORSLEDE - DADIZELE
> OM 15 UUR (BEVAT 2 DELEN VAN ONGE-
VEER 40 MIN., TUSSENIN EEN PAUZE VAN
CA. 20 MIN.)

OOSTENDE

BIBLIOTHEEK KRIS LAMBERT

WELLINGTONSTRAAT 7 - 8400 OOSTENDE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 59 51 67 21

LEZING OSTENDIANA, GRENZELOOS VEEL WAARDE VOOR OOSTENDE

> I.S.M. DIENST CULTUUR
Dit afzonderlijk fonds bevat
materiaal van vroeger en nu,

over Oostende en Oostende-
naars, gepubliceerd in Oostende
of door een Oostendenaar. De
bibliotheek stelt enkele top-
stukken uit de collectie tentoon
en twee ervaren medewerkers
van het fonds vertellen over de
waarde van dit cultureel erfgoed.
De focus ligt op de geschiedenis
van de ijslandvaart.

> OM 10 EN 14 UUR

LEZING HET OOSTENDS, EEN GRENZELOOS DIALECT

> I.S.M. ROLAND DESNERCK

Denk maar aan de - verbazing-
wekkend vele - invloeden uit het
Engels, Spaans, Noors, IJslands,
Frans en Picardisch. Roland Des-
nerck werkt momenteel aan een
nieuw boek over de etymologie
van het Oostends dialect. Het
wordt een leerrijke en ook wel
grappige lezing.

> BIBLIOTHEEK KRIS LAMBERT
(FORUMZAAL), WELLINGTONSTRAAT 7,
8400 OOSTENDE

> OM 16 UUR

DIENST CULTUUR

VINDICTIVELAAN 1 - 8400 OOSTENDE
CULTUUR@OOSTENDE.BE
WWW.OOSTENDE.BE/CULTUUR
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 59 51 67 21

RONDELEIDING MISSIONERING, EEN GRENZELOOS VERHAAL

> I.S.M. MERCATOR VZW EN GIDSENKRING
LANGE NELLE

Het leven van Pater Damiaan en
het zeilschip Mercator dat zijn
stoffelijke resten van het eiland
Molokaï naar België terug-
bracht, vormt het uitgangspunt
voor het Oostendse verhaal
over missionering. Foto's uit
archieven staven het missio-
ningsverhaal van de Oostendse
paters.

> ZEILSCHIP MERCATOR, MERCATORDOEK
TEGENOVER STADHUIS, 8400 OOSTENDE
> OM 14 UUR
> RESERVATIE CULTUUR@OOSTENDE.
BE, +32 59 56 20 16, WWW.CULTUUR.BE/
OOSTENDE, MAXIMUM 25 PLAATSEN

RONDELEIDING VAN OOSTENDE NAAR IJSLAND EN TERUG

> I.S.M. IJSLANDVISSERS

Laat je meevoeren naar verre en
woeste wateren door een visser
die de Oostendse ijslandvaart
meemaakte en beleef mee de
spannende avonturen die deze
vissers beleefden, soms zonder
'happy end'. De verhalen van
deze vissers worden tijdens
Erfgoeddag ook geregistreerd
voor het nageslacht.

> AMANDINE, VISSERSKAAI 1,
8400 OOSTENDE

> OM 10.30 UUR

> RESERVATIE CULTUUR@OOSTENDE.BE,
+32 59 56 20 16, WWW.OOSTENDE.BE,
MAXIMUM 25 PLAATSEN

CONCERT VLAMSE VISSCHERSLIEDEREN

> I.S.M. BLOOTLAND

Oostendse vissersliederen
werden vaak overgenomen
door collega-vissers langsheen
de kust tot in het noorden van
Frankrijk toe. Het Noord-Franse
koor Blootland brengt visserslie-
deren in het Oostendse dialect.
Ons muzikaal erfgoed wordt
enkel nog door deze Noord-
Franse vereniging bewaard en
overgeleverd.

> ZEEHELDENPLEIN, 8400 OOSTENDE

> OM 13 EN 15 UUR

CONCERT INTERNATIONALE KOOR- KLANKEN MET MATONDO

> I.S.M. MATONDO VZW

De uitwisseling van missionarissen tussen Oostende en Afrika bracht mee dat muzikale tradities uit Afrika in de Oostendse kerkgemeenschap ingang vonden. Het koor Matondo laat je horen hoe Oostendenaars zich het muzikale erfgoed van een cultuur van ver buiten onze grenzen eigen konden maken.

> CC DE GROTE POST (PANORAMAZAAL),
HENDRIK SERRUYSLAAN 18A,
8400 OOSTENDE

> OM 16 UUR

DIENT SAMENLEVEN

VINDICTIVELAAN 1
8400 OOSTENDE
SAMENLEVEN@OOSTENDE.BE
WWW.OOSTENDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 59 51 67 21

DEBAT

MIGRATIE: EEN FENOMEEN VAN OVERAL EN VAN ALLE TIJDEN

> I.S.M. FMDO VZW, FZO VL, VORMINGPLUS
OOSTENDE-WESTHOEK, SDV EN DIENST
CULTUUR OOSTENDE

De gespreksnamiddag wordt ingeleid door de film van Alfons Vandenbussche in opdracht van Herat België en FMDO vzw over Afghaanse families in Oostende. Oostende is een wereldstad, waar meer dan 100 verschillende nationaliteiten vertoeven. We gaan in dialoog met enkele sleutelfiguren uit verschillende gemeenschappen en halen er een geschiedkundige bij die de migratie van en naar Oostende toelicht.

> CC DE GROTE POST (PANORAMAZAAL),
HENDRIK SERRUYSLAAN 18A,
8400 OOSTENDE

> FILMVOORSTELLING OM 14 UUR MET
AANSLUITEND DEBAT

DEMONSTRATIE GRENZELOOS GEKLEED, EEN SUPERDIVERSE

MODESHOW

> I.S.M. FMDO VZW, FZO VL, SDV EN

DIENST CULTUUR OOSTENDE

Waar je eventjes in een andere wereld met deze multiculturele modeshow. Kinderen en volwassen uit de verschillende migrantenverenigingen staken de voorbije maanden met veel enthousiasme de handen uit de mouwen voor deze modeshow met kleren uit hun land van herkomst. Kom meer te weten over de kleren, het land en de verschillende culturen.

> CC DE GROTE POST (PANORAMAZAAL),
HENDRIK SERRUYSLAAN 18A,
8400 OOSTENDE

> DOORLOPEND TUSSEN 12 EN 14 UUR

LEZING INWONER VERSUS TOERIST: REISVERHALEN

> I.S.M. VORMINGPLUS OOSTENDE-WESTHOEK, FMDO VZW, FZO VL SDV EN DIENST
CULTUUR OOSTENDE

Het reisverhaal neemt je mee naar Albanië. Terwijl de 'toerist' Stefaan Segaert zijn ervaring deelt, vult Nerwin Kaca als Albanese het verhaal aan. Want een toerist en een inwoner hebben soms een andere kijk op een land. Het wordt dus niet alleen een boeiende ochtend over Albanië maar een ochtend waarbij je stilstaat bij de verschillen en gelijkenissen tussen de Albanese en de Vlaamse cultuur.

> CC DE GROTE POST (PANORAMAZAAL),
HENDRIK SERRUYSLAAN 18A,
8400 OOSTENDE

> OM 10 UUR (DUUR: 2 UUR)

ENSORHUIS

VLAANDERENSTRAAT 27
8400 OOSTENDE
INNE.GHEERAERT@WEST-VLAANDEREN.BE
WWW.MUZEE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 59 50 33 37

RONDLEIDING ENSORS GRENZELOZE INSPIRATIEBRONNEN

Hoewel James Ensor Oostende zelden verliet, kwam hij toch in contact met de wijde wereld. Dit dankzij de souvenirs uit de winkel van zijn moeder: schelpen uit verre oorden, Chinese vazen, opgezette vissen en maskers. Ontdek de inspiratiebronnen die Ensor prikkelden bij het maken van zijn kleurrijke doeken en humoristische etsen.

> OPEN TUSSEN 10 EN 12 UUR EN 14
EN 17 UUR, RONDLEIDING OM 11,
14 EN 16 UUR

FMDO VZW

IVY@FMDO.BE
WWW.FMDO.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 59 51 67 21

WANDELING 2 THUIZEN, 1 GIDS

> I.S.M. DIENST SAMENLEVEN EN
DIENST CULTUUR OOSTENDE

Dillip uit India en Mariam uit Afghanistan staan klaar om je door Oostende te gidsen. Ze werpen samen met jou een frisse blik op de stad waar ze nu wonen en blikken ook terug naar hun stad en land van herkomst. Ze leggen linken tussen hun leven hier en daar en willen met hun deelnemers komen tot een boeiende interculturele uitwisseling. Proef ook van de lekkere hapjes en drankjes!

> FMDO, DR. L. COLENSTRAAT 7,
8400 OOSTENDE

> OM 12 UUR

> RESERVATIE IVY@FMDO.BE,
+32 494 12 35 34, WWW.FMDO.BE,
MAXIMUM 2X15 PLAATSEN

GIDSENKRING LANGE NELLE

SPAANS HUISJE
CHRISTINA STRAAT 67

8400 OOSTENDE
DISPATCHING@GIDSENKRINGOOSTENDE.BE
WWW.GIDSENKRINGOOSTENDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 59 51 67 21

WANDELING DE GRENZELOZE INSPIRATIE VAN KONING LEOPOLD II

> I.S.M. DIENST CULTUUR

Deze wandeling toont de verwezenlijkingen en dromen van de Belgische vorst die Oostende aanzien gaf. Het Oostendse Leopold II-verhaal wordt geprojecteerd tegen de achtergrond van zijn amoureuze en Congo-perikelen en waarneembare belle-époque herinneringen. De klemtoon ligt tijdens de wandeling op de inspiratie die hij haalde buiten de Belgische grenzen.

> OM 11, 14 EN 16 UUR

> RESERVATIE DISPATCHING@
GIDSENKRINGOOSTENDE.BE,
WWW.GIDSENKRINGOOSTENDE.BE,
MAXIMUM 3X25 PLAATSEN

LITTORALIS

OUDE MOLENSTRAAT 14
8400 OOSTENDE
INFO@LITTORALIS.BE
WWW.LITTORALIS.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 479 51 52 42

WANDELING HOE GRENZELOOS IS DE ZEE?

De zee is een grenzeeloos verhaal van stranddorpen, havensteden en badplaatsen, van oorlogen en wrakken op de bodem, van zeespiegelstijgingen en te lage dijken en van wereldreizen en uitwijken van IJslandvaarders. Tijdens een wandeling in de stad en langs het strand filosoferen we over de invloed van de zee, vroeger en nu. Voor kinderen van 8 tot 12 jaar.

> DE AMANDINE, VINDICTIVELAAN 35,
8400 OOSTENDE

> OM 10 EN 14 UUR (DUUR: 2 UUR)

> RESERVATIE INFO@LITTORALIS.BE,

+32 9 375 31 61, WWW.LITTORALIS.BE,
MAXIMUM 2X20 PLAATSEN

ZOEKTOCHT DE OOSTENDSE QUEESTE

We duiken in de geschiedenis van de stad en gaan op zoek naar de geheimen achter Oostendse gevels. Tijdens dit spannend stadsspel tasten we de grenzen van de stad af, vroeger en nu. Misschien vind jij wel de schat van Oostende? Klaar voor een avontuur?

> KURSAAL (AAN DE LUIFEL),

MONACOPLEIN 2/N, 8400 OOSTENDE

> OM 14 UUR (DUUR: CA. 2 UUR)

> RESERVATIE INFO@LITTORALIS.BE,
+32 9 375 31 61, WWW.LITTORALIS.BE,
MAXIMUM 25 PLAATSEN

MU.ZEE

ROMESTRAAT 11
8400 OOSTENDE
INNE.GHEERAERT@WEST-VLAANDEREN.BE
WWW.MUZEE.BE

RONDLEIDING EEN BELGISCHE COLLECTIE MET GRENZELOZE INSPIRATIE

De collectie van Mu.ZEE focust op Belgische kunst, maar voert een continue dialoog over de grenzen heen. Maak kennis met de banden en inspiratiebronnen van de Belgische kunstenaars met de internationale kunstwereld.

> OM 11, 14 EN 16 UUR

OOSTENDSE KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUN- DIGE KRING DE PLATE

LANGESTRAAT 69
8400 OOSTENDE
STADSMUSEUM@OOSTENDE.BE
WWW.STADSMUSEUMOOSTENDE.BE

TENTOONSTELLING INTERNATIONALE TREINEN VANUIT OOSTENDE

Vanuit Oostende stoomden ooit luxueuze treinen regelmatig naar Basel, Berlijn, Parijs, zelfs Warschau, Sint-Petersburg, Wenen en Constantinopel. Oostende was sinds 1894 het kopstation van de Orient Express, die het continent van west naar oost doorkruiste. Maak kennis met unieke filmbeelden, foto's en affiches.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10
EN 18 UUR

RAVERSYDE

RAVERSYDE - ANNO 1465
NIEUWPOORTSESTEENWEG 636
8400 OOSTENDE
INFO@RAVERSYDE.BE
WWW.RAVERSYDE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 59 70 22 85

RONDLEIDING WALRAVERSIJDE IN INTERNATIONAAL PERSPECTIEF

> I.S.M. GIDSENKRING DE LANGE NELLE
De bewoners van Walraversijde hadden omwille van hun vissersactiviteiten rechtstreeks contact met bewoners uit andere regio's (bv. Engeland), en ook onrechtstreeks dankzij handelsstromen. Zo kwamen ook zaden en vruchten uit bv. Noord-Afrika terecht in de kleine vissersnederzetting. Bovendien trokken de bewoners zelf soms ver op bedevaart, volgens hun insignes. Kom alles te weten tijdens Erfgoeddag.

> OM 10.30, 14 EN 16 UUR

> RESERVATIE

INFO@RAVERSYDE.BE,
+32 59 70 22 85, WWW.RAVERSYDE.BE,
MAXIMUM 6X20 PLAATSEN

WORKSHOP WALRAVERSIJDE INTERNATIONAAL

> I.S.M. VZW GRUUTHUSE HUISHOUDEN

 Kom via workshops, spelletjes en demonstraties alles te weten over de voorwerpen en het voedsel die de middeleeuwse vissers haalden uit andere, soms heel verre landen. Vaarden ze tot in Noord-Afrika of Spanje? Of kwamen de spulletjes op een andere manier bij hen terecht? Kom het ontdekken in de middeleeuwse huizen van uit 1465!

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

DEMONSTRATIE AUTHENTIEKE VERREKIJERS UIT BEIDE WERELDOORLOGEN EN RADIOMATERIAAL

De verre kijker was voor alle legers een belangrijk werkinstrument. Ook op de Atlantikwall werden kijkers ingezet om de grenzen af te tasten. Ontdek de authentieke kijkers uit beide wereldoorlogen en hun gebruik. Ondertussen zorgen radioamateurs voor een rechtstreekse verbinding met hun collega's op sites met een oorlogsverleden in het binnen- en buitenland.

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

PITTEM

HEEMKRING VALÈRE ARICKX

MARKT I
8740 PITTEM

TENTOONSTELLING MOBILITEIT VERLEGD JE GRENZEN

Grenzen zijn er om verlegd te worden en dat kan door mobiel te zijn. Denk maar aan het kind dat met zijn driewieler of met

zijn blikken trapauto de stoep onveilig maakt en de hoeken van de wijk verkent, aan de tiener die met zijn skateboard de grens van zijn durf verlegt of aan de ondernemer die met zijn eerste bestelwagen zijn goederen naar de naburige gemeenten brengt.

> BROEDERS MARISTEN, BROEDERS MARISTENSTRAAT 1, 8740 PITTEM

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

POPERINGE

BEZOEKERSCENTRUM LIJSSSENTHOEK MILITARY CEMETERY

BOESCHEEPSEWEG 35A
8970 POPERINGE
LIJSSSENTHOEK@POPERINGE.BE
WWW.LIJSSSENTHOEK.BE

TENTOONSTELLING IN DE DOOD IS IEDEREEN GELIJK

> I.S.M. SINT-JANS COLLEGE POPERINGE
Lijssenthoe Military Cemetery is de grootste hospitaalbegraafplaats uit de Eerste Wereldoorlog. Van 1915 tot 1920 was het belangrijkste evacuatiehospitaal van de leperboog er gevestigd. Vandaag weerspiegelt de begraafplaats de Grote Oorlog. Tussen de 10.784 graven zijn 30 nationaliteiten broederlijk en grenzeloos naast mekaar terug te vinden. Hun verhalen komen in deze tentoonstelling tot leven.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

HOPMUSEUM POPERINGE

GASTHUISSTRAAT 71
8970 POPERINGE
HOPMUSEUM@POPERINGE.BE
WWW.HOPMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 57 33 79 22

TENTOONSTELLING POPERINGE, 50 JAAR EURO- PESE VERBROEDERING

> I.S.M. STADSARCHIEF POPERINGE,
JUMELAGERAAD EN POPERINGE
VERBEELDT

De hopen cultuur rankt als groene draad doorheen het verbroederingsproces van Poperinge. Tijdens Expo '58 werden de eerste contacten gelegd tussen Europese hoptelers. Diverse bezoeken leidden tot een verbroedersingscharter en een hechte jumelage. We tonen 50 jaar verbroedering met Zateç (Tsjechië) en Wolnzach (Duitsland) in woord, beeld, klank en smaak.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

ONZEN HEERTJE ERFGOEDVERENIGING VZW

DOORNSTRAAT 11A
8970 POPERINGE
HTTP://HVD68@HOTMAIL.COM
ONZENHEERTJE.BE

TENTOONSTELLING GRENZeloos PELGRIMEREND

> I.S.M. OPENBARE BIBLIOTHEEK
DE LETTERBEEK

De mens is nog steeds een pelgrim. Vroeger vocht hij tegen de grens van de pest met boetetocht of ommekeer. Ontdek meer dan 3.800 medailles. Er zijn penningen van Lourdes tot Zaragoza, van China tot Dadizele of Parijs. De 'Wonderbare Medaille' en de Chinese Sint-Jozefspenning brengen voor de devote ziel de hemel dichterbij.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

WESTLANDLOPERS

ZWIJNLANDSTRAAT 11
8640 VLETEREN - WESTVLETEREN
INGEBORG.SOHIER@TELENET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 471 82 52 55

THEATERVOORSTELLING TRANCHEEKEUNS

> I.S.M. TALBOT HOUSE

De Westlandlopers diepten oorlogsverhalen van de kleine man op, verhalen die niet in de geschiedenisboeken staan. Door deze verder te vertellen, willen ze volgende generaties de kans geven om uit deze kleine geschiedenissen les te kunnen trekken. Maak kennis met de eeuwenoude vertel- en zangtraditie, die de Westlandlopers voortzetten.

> TALBOT HOUSE,
GASTHUISSTRAAT 43,
8970 POPERINGE

> OM 13.30 EN 15.30 UUR

POPERINGE WATOU-ABELE

VZW 'T PENSIONAAT

ABELEPLEIN 8A
8978 POPERINGE - WATOU-ABELE
VZW.PENSIONAAT@SKYNET.BE
WWW.ABELE.BE/PENSIONAAT
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 57 33 22 08

TENTOONSTELLING GROETEN UIT ABELE - UN BONJOUR D'ABELE

De uitgebreide collectie 20e-eeuwse postkaarten wordt voor het eerst tentoongesteld, aangevuld met hedendaagse foto's genomen door 'Collectif I4', enthousiaste amateurfotografen uit Bailleul (Fr). Ze fotografeerden het dorp vanuit hetzelfde standpunt als op de oude postkaarten, met verrassende resultaten. De expo wordt aangevuld met voorwerpen uit de collectie van de vzw.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

ROESELARE

BARNUM

STOKERIJSTRAAT 9
8800 ROESELARE
DIETERCAMERLYNCK@HOTMAIL.COM
WWW.BARNUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 484 16 68 15

TENTOONSTELLING BARNUM 1901: CIRCUSTREIN DOORHEEN EUROPA HIELD HALT IN ROESELARE

> I.S.M. R&BREAKFAST

Herbeleef de treinreis van Barnum & Bailey, het grootste circus ter wereld, door Europa in 1901. Deze 'Greatest show on earth' was logistiek een harenstuk en raasde in 1901 niet enkel door Roeselare (13 november), maar ook door 9 andere Vlaamse steden en andere Europese landen zoals Nederland, Frankrijk, Duitsland en Polen. Komt dat zien!

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 17 UUR

CAMPUS TANT (ASO/TSO VAN MSKA ROESELARE)

HUGO VERRIESTSTRAAT 68
8800 ROESELARE
MS.ROESELARE@G-O.BE
WWW.MSKAROESELARE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 493 18 08 45

TENTOONSTELLING EÉN HUIS, ONZE WERELD - MENSEN MIGREREN, ERFGOED OVERSTIJGT GRENZEN

Welke muren werden gebouwd om mensen en hun erfgoed buiten te houden? Hoe/waarom migreren mensen? Welk erfgoed uit onze school/ons stad/ons land werd bekend buiten eigen gebied? Welk erfgoed van buiten België heeft bij ons zijn plaats verworven? Van 'oermensen' tot 'allochtonen', van Rodenbach tot wodka: de leerlingen presente-

ren hun onderzoeksresultaten op bescheiden, maar grensdoorbrekende wijze.

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

ERFGOEDCEL TERF

POLENPLEIN 15
8800 ROESELARE
+32 51 26 87 49
HUGO@BIETERF.BE
WWW.BIETERF.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 496 80 82 86

TENTOONSTELLING MID WEST-VLAANDEREN: MIGRATIE, IDENTITEIT EN DIVERSITEIT IN MID- DEN-WEST-VLAANDEREN

> I.S.M. SOCIAAL HUIS WELWEL, ELIM VZW,
DIENST VRIJE TIJD INGELMUNSTER,
ACV, FEMMA EN ASKOVI IZEGEM, WZC
DE PLATAAN IZEGEM EN BIBLIOTHEEK
HOOGLEDE

Maak kennis met het favoriete voorwerp van autochtonen en allochtonen, met het leven in een diverse wereld ... via een rondreizende babbelbox en mobiele fotostudio. Bezoek je tijdens Erfgoeddag een activiteit in Hooglede, Ingelmunster, Izegem en Roeselare? Dan kun je het resultaat bewonderen in de vorm van een fototentoonstelling en videomontage.

> VOOR DE SPECIFIEKE LOCATIES ZIE
WWW.BIETERF.BE

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

MISSIONAIR ROESELARE

TULPENSTRAAT 15
8800 ROESELARE
J-M.DC.MEESTER@TELENET.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 495 20 95 88

WANDELING STERKE VROUW ZONDER GRENZEN

Ga op weg langs de carrièrebepalende locaties uit het leven van pionier Marie-Louise De Meester

in Roeselare. Ze ruilde haar lokaal voorbestemde leven voor een leven in het onderwijs en de begeleiding van weeskinderen, ver voorbij Roeselares grenzen, tot in India, Congo, de Filipijnen, de Caraïben en Mongolië. Een grenzeloze inzet voor een betere wereld!

> SINT MICHIELSKERK ROESELARE, SINT
MICHIELSSSTRAAT Z/N, 8800 ROESELARE

> OM 10, 12, 14 EN 16 UUR

POLITIEZONE RIHO

POLITIEGEBOUW PZ RIHO
KWADESTRAAT 159 A-B
8800 ROESELARE
KARL.TENHAFF@POLITIEZONERIHO.BE
WWW.POLITIEZONERIHO.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 51 26 26 20

TENTOONSTELLING POLITIEWERK: GRENZeloos BOEIEND

Dagelijks wordt de politie geconfronteerd met de grenzen van het toelaatbare en de grenzeloze fantasie en creativiteit van de burger om de wetgeving naar zijn hand te zetten of te omzeilen. Maak in ons politiemuseum kennis met de vele aspecten van het politiewerk. Ontdek de vele soorten politiekopies van over de hele wereld. Hoe werden vroeger alcoholcontroles uitgevoerd en hoe doen we het nu?

> DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

RODENBACH BROUWERIJ

SPANJESTRAAT 135
8800 ROESELARE
RUDI.GHEQUIRE@PALMBREWERIES.COM
WWW.PALMBREWERIES.COM
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 51 27 27 01

RONDLEIDING RONDJE ROODBRUIN

> I.S.M. BROUWERIJEN BAVIK, BOCKOR EN
VERHAEGHE EN TOERISME LEIESTREEK

BIE-REGIO

Overschrijd de grenzen van tijd en ruimte en maak een zintuiglijke reis door het grenzeloze cultureel erfgoed van de BIE-regio! Zeventien (erfgoed)organisaties, stads- of gemeentediensten, scholen, musea ... zorgen voor de bezienswaardigheden op Erfgoeddag: een circusdoortocht, wielergekte in andere werelddelen, een multiculturele talentmarkt, tijdloze beiaardmuziek, onvergetelijk culinair erfgoed, arbeid over de grenzen heen ...

Verleg je grenzen op zondag 27 april en geniet van de lezingen, tentoonstellingen, ambachten, concerten, proeverijen, wandelingen en rondleidingen in de BIE-regio.

INFO

- > EEN OVERZICHT VAN ALLE ACTIVITEITEN IN DE BIE-REGIO VIND JE OP WWW.BIETERF.BE, IN HET HUIS-AAN-HUIS BEDEELD REGIONALE BIE-INFOBLAD EN IN ALLE BROERE BIBLIOTHEKEN OF ANDERE PUBLIEKE PLEKKEN IN DE BIE-REGIO.
- > ERFGOEDCEL TERF, POLENPLEIN 15, 8800 ROESELARE, +32 51 26 87 49
HUGO@BIETERF.BE, WWW.BIETERF.BE

Liefhebbers van het merk, de brouwerij en het biersegment Zuid-West-Vlaams roodbruin bier weten dat dit een 'grenzeloos' product is. Denk maar aan de export en de duizenden buitenlandse bezoekers die jaarlijks de brouwerij bezoeken. Laat je rondleiden door het brouwproces met een gratis proeverij van het roodbruin bier. Een gratis bus brengt je ook naar de naburige brouwerijen Bavik, Bockor en Verhaeghe!

> DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR

ROESELARSE KLOKKENGILDE

ROBERT LAWETSTRAAT 33
8800 ROESELARE
MYERACX@YAHOO.COM
WWW.KLOKKENGILDE.BE/
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 485 93 83 14

CONCERT GRENZELOZE MUZIEK

> I.S.M. ROESELARSE KOOR EN BANDS
Het eeuwenoude manueel klokkenluiden en de diverse klokkengeluiden zelf klinken meestal onbekend en onbemand in de oren. Luister naar de verhalen hierover en naar de unieke combinatie van grensoverstijgende beiaardmuziek, koor en bands in de privétuin van de deken of in de Sint-Michiëlstoren, Marie Louise Demeesterplein, 8800 Roeselare

> TUIN DEKENIJ, VROUWENSTRAAT 2 EN
SINT-MICHIËLSTOREN, MARIE LOUISE
DEMEESTERPLEIN, 8800 ROESELARE

> OM 10.30, 14.30 EN 16.30 UUR

STAD ROESELARE

BOTERMARKT 2
8800 ROESELARE

MARKT GRENZELOZE TALENTEN- MARKT: TALENTEN VAN EIGEN EN VREEMDE BODEM

- I.S.M. ERFGOEDCEL TERF, CC DE SPIL, CVO ROESELARE, CVO DE AVONDSCHOOL, CBE OPEN SCHOOL, ZELFORGANISATIES VAN TSJETSJENEN, MAROKKANEN, AFGHANEN EN KOSOVAREN EN ELIM VZW VOOR VLUCHTELINGEN, ASIELZOEKERS EN MENSEN ZONDER PAPIEREN IN DE REGIO ROESELARE

Migranten en autochtonen tonen hun talenten: ambachten van het thuisland zoals het fijne fineerwerk uit Marokko of lederbewerking, tapijtknoppen, koperslagerij ... maar ook kookworkshops, kalligrafie, tekenen, schilderen, muziek, dans ... Misschien ontdek je wel dingen die we gemeenschappelijk hebben?

- WIELERMUSEUM, HUIS VAN ELIM VZW, GASSTRAAT 19, 8800 ROESELARE
- DOORLOPEND TUSSEN 13.30 EN 18 UUR

VERENIGING VOOR OUDHEIDKUNDIG BODEM- ONDERZOEK IN WEST- VLAANDEREN - VOBOW

BERGEIKENSTRAAT 48
8800 ROESELARE
INFO@VOBOW.BE
WWW.VOBOW.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 496 80 82 86

TENTOONSTELLING BEVEREN-ROESELARE ONDERSTEBOVEN

- I.S.M. DIENST CULTUUR ROESELARE
Ontdek de recent opgegraven archeologische vondsten, tastbare bewijzen die grenzen van tijd en menselijke activiteiten overschrijden, zoals de lokaal geproduceerde kommen in aardewerk uit een Karolingische waterput of de in Noord-Frankrijk gemaakte silex- of vuurstenen werktuigen uit het

Mesolithicum en het Neolithicum, net als de scherven van een Gallo-Romeinse kruikamfoor.

- STADHUIS (INKOMHAL),
MARKT 2/N, 8800 ROESELARE
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 12 UUR EN 14 EN 18 UUR, GIDSBEURT OM 10, 11, 14, 15, 16 EN 17 UUR

VLAAMS HUIS VAN DE VOEDING VZW

SPANJESTRAAT 141
8800 ROESELARE
INFO@MIUMMM.BE
WWW.MIUMMM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 51 75 02 22

TENTOONSTELLING STREEKPRODUCTEN ZONDER GRENZEN

Ontdek de rijke geschiedenis van enkele traditionele streekproducten, die vaak over de grenzen heen bekend zijn omwille van traditie, vakmanschap, authenticiteit en natuurlijk ook kwaliteit. Maak kennis met de producenten, de herkomst en de ontstaansgeschiedenis van deze producten en ontdek welke weg ze aflegden tot op ons bord. Degusteer een grensoverschrijdende combinatie van enkele klassiekers.

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

WIELERMUSEUM ROESELARE

POLENPLEIN 15
8800 ROESELARE
+32 51 26 87 40
WIELERMUSEUM@ROESELARE.BE
WWW.WIELERMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 51 26 87 40

TENTOONSTELLING VELOMONDO - FIETSGREIS ROND DE WERELD

- I.S.M. SOCIAAL HUIS WELWEL
Ontdek enkele 'nieuwe' wielerlanden, landen die traditioneel niet doorgaan als wielernaties,

maar waar de fiets zeker zijn maatschappelijke rol speelt. Hoe verloopt het leven op wielen van Algerije tot Zuid-Korea? En wat is de plaats van de fiets bij etnisch-culturele minderheden? Kom het bij ons ontdekken!

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

ROESELARE RUMBEKE

BRANDWEERMUSEUM ROESELARE

GUIDO GEZELLELAAN 33
8800 ROESELARE
GDESCHPEPHERHOORNAERT@PANDORA.BE

TENTOONSTELLING DE BRANDWEER OVER DE GRENZEN HEEN

- I.S.M. POLITIEZONE RIHO
Tentoonstelling van fotomateriaal, helmen, kledij, patches, emblemen en trofeën i.v.m. de nationale en internationale wedstrijden en verbroederingen met andere korpsen in binnen- en buitenland. Zowel de schietwedstrijden met geweer als de brandweeredstrijden komen aan bod. Daarnaast is ook de reguliere collectie van oud brandweermateriaal en brandweermodelautootjes en -beeldjes te bezichtigen. Doorlopende kinderanimatie.

- POLITIEKANTOORGEBOUW RIHO ACCENT BUSINESS PARK, KWADESTRAAT 159 A B, 8800 ROESELARE - RUMBEKE
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

RUISELEDE

GEMEENTEBESTUUR RUISELEDE

MARKT I
8755 RUISELEDE
CULTUUR@RUISELEDE.BE
WWW.RUISELEDE.BE

RONDRIJ | ROUTE GRENSVERLEGEND RUI- SELEDE: KNOOPPUNT VAN TRAMLIJNEN EN MOBILITEIT

- I.S.M. HEEMKUNDIGE KRING
OUD RUYSELEDE EN PROVINCIE
WEST-VLAANDEREN

Ruiselede was tussen het einde van de 19e en de eerste helft van de 20e eeuw een knooppunt van diverse tramlijnen. Het tramverleden is echter volledig verdwenen, tot nu ... Ontdek het voormalige tramtraject Ruiselede-Nevele met een retrobus en bezoek de site van de oude tramloods in Nevele en een tentoonstelling over mobiliteit in Ruiselede in de schaduw van de voormalige tramstatie ...

- OUDE TRAMSTATIE, POLENPLEIN 1, 8755 RUISELEDE
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 13.30 EN 17 UUR, RONDRIJ MET RETROBUS OM 13.30 EN 15.30 UUR (TE RESERVEREN)
- RESERVATIE CULTUUR@RUISELEDE.BE, +32 51 70 84 20, WWW.RUISELEDE.BE, MAXIMUM 2X25 PLAATSEN

TORHOUT

STAD TORHOUT - DIENST VRIJE TIJD

MARKT 23
8820 TORHOUT
CULTUURPUNT@TORHOUT.BE
WWW.TORHOUT.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 50 22 07 70

TENTOONSTELLING VAN ZWART AFRIKA TOT CHINA: SCHATTEN VAN MENSEN IN SCHEUT

- I.S.M. SCHEUT TORHOUT
Vele tientallen jaren verlieten Paters van Scheut hun land

richting Azië of Afrika om heel veel later massa's kennis en bagage mee terug te brengen. In het rusthuis van Scheut zwerfen hun herinneringen rond, leven hun verhalen en maak je kennis met die heel andere wereld ...

- RUSTHUIS PATERS VAN SCHEUT, BRUGGESTRAAT 9, 8820 TORHOUT
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

TENTOONSTELLING GROETEN UIT D'ARDENNEN. REISVERHALEN VAN TORHOUT- TENAARS IN DE 20E EEUW

Na WOII kwam er door de veranderende maatschappij langzamerhand een nieuwe beweging op gang. Velen gingen vanaf de jaren 1950 en 1960 voor het eerst op reis naar de kust, naar Lourdes of ander moois. Ontdek enkele reisverzamelingen in een kleine tentoonstelling die een ander beeld geeft van hoe in de tweede helft van de 20e eeuw over de grenzen heen wordt gekeken vanuit een kleine stad als Torhout.

- OUD HOSPITAAL TEN WALLE, BRUGGESTRAAT 27, 8820 TORHOUT
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, RONDLEIDING IN HET OUDE HOSPITAAL OM 11, 14 EN 16 UUR

WANDELING DE WERELD IN TORHOUT

Maak tijdens deze stadswandeling kennis met enkele zichtbare en onzichtbare verhalen over jaarmarkten, het passantenhuis, paardenmarkten, oude herbergenamen, het postsysteem, passanten en vreemdelingen in Torhout.

- STADHUIS, MARKT I, 8820 TORHOUT
- OM 10, 13 EN 15 UUR
- RESERVATIE CULTUURPUNT@TORHOUT.BE, +32 50 22 31 66, WWW.TORHOUT.BE, MAXIMUM 3X25 PLAATSEN

VEURNE

BAKKERIJMUSEUM

ALBERT I-LAAN 2
8630 VEURNE
INFO@BAKKERIJMUSEUM.BE
WWW.BAKKERIJMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 58 31 38 97

TENTOONSTELLING BROOD ZONDER GRENZEN

 We zoomen in op de invloeden van de Turkse en Marokkaanse broodcultuur in België en op het belang van brood met de onlosmakelijke symbolische, rituele en religieuze betekenissen. Ontdek tijdens een thematische bakdemonstratie broodsoorten die hun ontstaan kenden in Turkije en Marokko, en die niet meer weg te denken zijn uit onze eetcultuur. Kinderen kunnen deelnemen aan een speelse zoektocht.

- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, BAKDEMONSTRATIE DOORLOPEND TUSSEN 14 EN 17 UUR
→ LOOPT TOT 2 MEI 2014

CULTUURDIENST VEURNE

STAD- EN LANDSHUIS
GROTE MARKT 29
8630 VEURNE
+32 58 33 55 35
NIKO.GOFFIN@VEURNE.BE
WWW.VEURNE.BE

LEZING VEURNE EN ZIJN POSITIE ALS GRENSTAD

- I.S.M. KASTEEL BEAUVORDE
Verschillende conflicten, verdigingsmechanismen, religieuze spanningen, moeilijke machtsverhouding worden gekaderd tegen de achtergrond van de geschiedenis. Deze lezing wordt aangeboden op twee verschillende erfgoedlocaties. Beide locaties zijn ijkpunten in de

geschiedenis van dit grensgebied en bijhorende conflicten.

- STADHUIS (BIJ DE WANDKAART VRIJES), GROTE MARKT 29 EN KASTEEL BEAUVORDE (RIDDERZAAL), WULVERINGEMSTRAAT 10, 8630 VEURNE
- OM 11 UUR IN HET STADHUIS, OM 15 UUR IN KASTEEL BEAUVORDE
- RESERVATIE CULTUURDIENST@VEURNE.BE, MAXIMUM 2X50 PLAATSEN

VLETEREN

GEMEENTEBESTUUR VLETEREN - DIENST CULTUUR

KASTEELSTRAAT 39
8640 VLETEREN
CULTUUR@VLETEREN.BE
WWW.VLETEREN.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 494 13 11 08

TENTOONSTELLING GRENZeloos

- I.S.M. VRIJWILLIGERS VAN VLETEREN VERBEELDT
Een tentoonstelling met als hoofddoel Grenzeloos Vleteren waarin heel wat thema's worden verwerkt. Duivensport, fusies, grensarbeiders, missionarissen en missiezusters, schippers, uitgeweken personen die beroepshalve heel wat realisaties op hun naam konden zetten. Historisch en cultureel erfgoed komt uitgebreid aan bod.
- DORPSHUIS WOESTEN, WOESTENDORP 46, 8640 VLETEREN
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 12 UUR EN 14 EN 17 UUR

WERVIK

NATIONAAL TABAKSMUSEUM

KOESTRAAT 63
8940 WERVIK

TABAKSMUSEUM@WERVIK.BE
WWW.NATIONAALTABAKSMUSEUM.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 56 95 24 25

TENTOONSTELLING TABAK ZONDER GRENZEN: EEN BEETJE TROOST VOOR DE MILITAIREN EN DE KRIJGSGEVANGENEN ZO VER VAN HUIS. RANTSOENEN EN PAKKETTEN DOORBREKEN OORLOGSBARRIÈRES

- I.S.M. PHILIPPE OOSTERLINCK, DE VRIENDEN VAN HET TABAKSMUSEUM EN STEDELIJKE OUDHEIDKUNDIGE COMMISSIE
Ver van huis in dramatische oorlogstijden, als militair in de loopgraven of als krijgsgevangene, deed het delen van een sigaret met een kameraad soms wonderen, want 'a shared smoke was a way of connecting in a disconnected world'. Wachten op een pakje tabak vanuit het thuisfront of via peters en meters was ongemeen spannend, want het pakje moest een grensgevoelige weg afleggen.
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR, RONDLEIDING OM 11, 15, 16 EN 17 UUR
→ LOOPT TOT 16 NOVEMBER 2014

ZONNEBEKE

MEMORIAL MUSEUM PASSCHENDAELE 1917

BERTEN PILSTRAAT 5A
8980 ZONNEBEKE
EDUCATION@PASSCHENDAELE.BE
WWW.PASSCHENDAELE.BE
CONTACT ERFGOEDDAG: +32 51 77 04 41

TENTOONSTELLING DE GEZICHTEN VAN TYNE COT

- I.S.M. PASSCHENDAELE ARCHIVES
Bezoek onze kleine tentoonstelling met foto's en verhalen van de verschillende nationaliteiten die op Tyne Cot Cemetery begraven liggen of er worden herdacht. Kom alles te weten over de Slag

bij Passendale in 1917 die in het Kenniscentrum uitgebreid aan bod komt.

- KENNISCENTRUM PASSCHENDAELE 1917, IEPEERSTRAAT 1, 8980 ZONNEBEKE
- DOORLOPEND OPEN TUSSEN 10 EN 18 UUR

RONDLEIDING DE GROTE OORLOG, EEN WERELDOORLOG

- Tyne Cot is de militaire begraafplaats met het grootste aantal Britse gesneuvelden in de wereld. Er zijn ongeveer 12.000 graven waarvan slechts 4.000 geïdentificeerd. Onder de slachtoffers bevinden zich Belgen, Nederlanders, Tsjechen, Zwitsers, Japanners en Amerikanen die gestorven zijn in Britse dienst. Zij staken grenzen over en verlegden grenzen. Kom luisteren naar hun geschiedenis.
- TYNE COT CEMETERY, VIJFWEGENSTRAAT 1, 8980 ZONNEBEKE
- DOORLOPEND TUSSEN 10 EN 18 UUR, GIDSBEURT OM DE 20 MIN. (DUUR: CA. 1 UUR), LAATSTE GIDSBEURT OM 17 UUR

This image shows a full page of blank handwriting practice paper. It features approximately 20 evenly spaced horizontal red lines across the entire page, providing a guide for letter height and placement. The background is plain white, and there are no margins, text, or other markings present.

COLLECT

ARTS ANTIQUES AUCTIONS

maakt u wegwijs in de wereld
van kunst, antiek en design

ONTVANG EEN GRATIS PROEFNUMMER!

Stuur vóór 5 mei 2014 uw volledige adresgegevens
door via abonnementen.collect@ips.be
met vermelding 'proefnummer erfgoeddag'
en u ontvangt vrijblijvend een exemplaar van COLLECT.

Een jaar lang leesplezier voor slechts €45

U wilt een jaarabonnement (9 nummers): België € 45 - Europa € 65 - Airmail € 74.

www.collectaaa.be

{50}

50 JAAR
MIGRATIE

Met steun van de
Vlaamse overheid

Waar
{ ben jij thuis? }

{ POST JE ANTWOORD OP
ONZE FACEBOOKPAGINA
EN ONTVANG GRATIS
HET BOEKJE
'THUIS. 50 JAAR MIGRATIE'

WWW.FACEBOOK.COM/VIJFTIGJAARMIGRATIE

GRATIS

deze unieke kalender bij G/Geschiedenis

GRATIS

G-Geschiedenis laat u op een spannende en vermakelijke manier kennis maken met de geschiedenis vanaf het stenen tijdperk tot het heden. In elk nummer nemen wij u mee op een historische ontdekkingsreis.

Maak nu voordelig kennis en ontvang **8 nummers voor slechts € 32,50** én een **GRATIS** kalender. Deze kalender geeft u 4 jaar lang een dagelijks beeld van de gebeurtenissen in WO I, dag op dag 100 jaar geleden.

Wie het heden wil begrijpen, verdiept zich in het verleden, en leest G-Geschiedenis!

Surf naar <http://promotie.abonnementen.be> en vul uw persoonlijke code in **93A14YDB** of bel 078 - 35 33 13 (zonaal tarief)

DANKWOORD

Erfgoeddag zou niet mogelijk zijn zonder de inzet, de creativiteit en de medewerking van vele erfgoedzorgers. Zonder hen zou er geen Erfgoeddag plaatsvinden. Ook alle lokale coördinatoren en de erfgoedcellen verdienen alle lof voor hun ondersteunend werk. Daarom, heel oprecht en terecht: bedankt vanwege de Stuurgroep Erfgoeddag!

DE STUURGROEP BESTAAT UIT

Stefanie Audenaert

ERFGOEDCEL LAND VAN DENDERMONDE,
VERTEGENWOORDIGT DE 22 ERFGOED-
CELLEN VAN VLAANDEREN EN BRUSSEL

Sigrid Bosmans

ERFGOEDCEL MECHELEN,
VERTEGENWOORDIGT DE 22 ERFGOED-
CELLEN VAN VLAANDEREN EN BRUSSEL

Wouter Brauns

AGENTSCHAP KUNSTEN EN ERFGOED
VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE
GEMEENSCHAP

Chantal Brems

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE VAN
HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Leen Breyne

FARO. VLAAMS STEUNPUNT VOOR
CULTUREEL ERFGOED VZW

Roel Daenen

FARO. VLAAMS STEUNPUNT VOOR
CULTUREEL ERFGOED VZW

Bert De Smet

DAVIDSFONDS EVENEMENTEN

Fons Dierickx

HEEMKUNDE VLAANDEREN VZW,
VERTEGENWOORDIGT DE SECTOR
VOLKSCULTUUR

Stefanie Hap

HERITA VZW

Julie Hendrickx

VLAAMSE VERENIGING VOOR BIBLIOTHEEK-,
ARCHIEF- EN DOCUMENTATIEWEZEN VZW,
VERTEGENWOORDIGT DE ARCHIEFSECTOR

Marc Jacobs

FARO. VLAAMS STEUNPUNT VOOR
CULTUREEL ERFGOED VZW

Hans Kerrinckx

TOERISME VLAANDEREN

Serge Migom

VERENIGING VAN DE VLAAMSE PROVINCIES
VZW, VERTEGENWOORDIGT DE PROVINCIES

Leen Ochelen

BRUSSELSE MUSEUMRAAD VZW, VERTEGEN-
WOORDIGT DE BRUSSELSE MUSEA

Hilde Plas

VERENIGING VAN VLAAMSE STEDEN EN
GEMEENTEN VZW

Nele Provoost

HEEMKUNDE VLAANDEREN VZW, VERTEGEN-
WOORDIGT DE SECTOR VOLKSCULTUUR

Tiny T'Seyen

ERFGOEDCEL LEUVEN, VERTEGENWOORDIGT
DE 22 ERFGOEDCELLEN VAN VLAANDEREN
EN BRUSSEL

Kim Van Belleghem

ERFGOEDCEL TERF, VERTEGENWOORDIGT
DE 22 ERFGOEDCELLEN VAN VLAANDEREN
EN BRUSSEL

Karen Van Buggenhout

ERFGOEDCEL PAJOTTENLAND
& ZENNEVALLEI, VERTEGENWOORDIGT DE
22 ERFGOEDCELLEN VAN VLAANDEREN EN
BRUSSEL

Ann Vandeput

ICOM VLAANDEREN VZW, VERTEGENWOOR-
DIGT DE MUSEUMSECTOR

Alexander Vander Stichele

FARO. VLAAMS STEUNPUNT
VOOR CULTUREEL ERFGOED VZW

Tine Vandezande

FARO. VLAAMS STEUNPUNT
VOOR CULTUREEL ERFGOED VZW

Hannes Vanhaverbeke

LOCUS VZW

Gregory Vercauteren

FARO. VLAAMS STEUNPUNT VOOR
CULTUREEL ERFGOED VZW

Lieve Van Daele

KABINET VAN DE VLAAMSE MINISTER
VAN CULTUUR

DE STUURGROEP WORDT VOORGEZETEN DOOR

Marc Jacobs

DIRECTEUR VAN FARO. VLAAMS STEUNPUNT VOOR CULTUREEL ERFGOED VZW.

FACEBOOK

Blijf Erfgoeddag ook na 27 april volgen en sluit je aan bij een steeds groter wordende groep fans. Vind ons leuk op Facebook en blijf op de hoogte! Surf naar: www.facebook.com/erfgoeddag-vlaanderenbrussel

INSTAGRAM

Ga je op Erfgoeddag met je smartphone op stap en maak je gebruik van Instagram? Tag dan je foto's met #erfgoeddag. We laden ze op via de startpagina van onze site.

TWITTER

Wat vind jij van je bezoek? Deel het met ons en de rest van de wereld in 140 tekens. Gebruik de hashtag #erfgoeddag

COLOFON

COÖRDINATIE ERFGOEDDAG

Tine Vandezande (project-medewerker) en Leen Breyne (coördinator)

P/A FARO. VLAAMS STEUNPUNT VOOR CULTUREEL ERFGOED VZW

PRIEMSTRAAT 51
1000 BRUSSEL
T +32 2 213 10 60
F +32 2 213 10 99
INFO@ERFGOEDDAG.BE
WWW.ERFGOEDDAG.BE

PROGRAMMABROCHURE

COÖRDINATIE

Leen Breyne

EINDREDACTIE

Birgit Geudens en Annemie Vanthienen

SAMENSTELLING EN REDACTIE

De lokale coördinatoren, de organisatoren, de erfgoedcellen en FARO

FOTO'S

Philippe Debroe
www.philippedebroe.com

VORMGEVING

Ronny & Johnny
www.ronnyjohnny.be

OPLAGE

55.000 exemplaren

WETTELIJK DEPOT

D/2014/II.524/2

CAMPAGNEBEELD

Zowel de stempels als de duif verwijzen duidelijk naar het begrip 'grenzeloos'. Wanneer je bijvoorbeeld op reis gaat en een douanepost of grens passeert, wordt steeds naar je paspoort gevraagd. Na controle krijg je een stempel in je paspoort en mag je de grens over. Ook postpakketten en brieven dienen bij verzending van de nodige stempels te worden voorzien. En van welke stempels en paperasen wordt ons cultureel erfgoed voorzien wanneer het, al dan niet internationaal, getransporteerd wordt? En de duif? Die trekt zich helemaal niets aan van barrières of grenzen. Zowel post- als sportduiven vliegen ongestoord over alle grenzen heen. Het ontwerp is dit jaar van het vormgeversbureau Ronny & Johnny.

ADVERTEREN IN DE PROGRAMMABROCHURE VAN ERFGOEDDAG 2015?

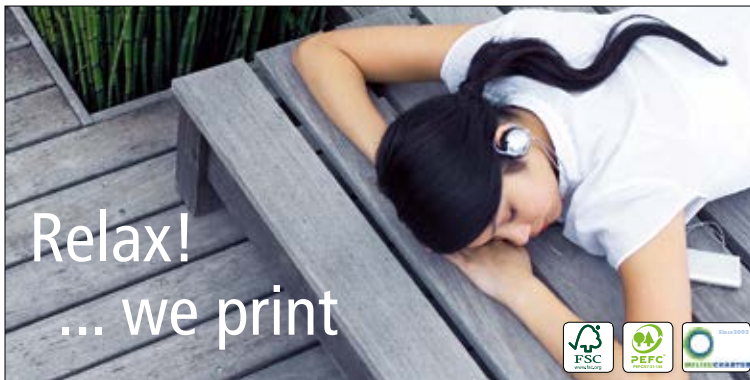
Neem contact op met de Coördinatie Erfgoeddag.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Marc Jacobs, FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw, Priemstraat 51, 1000 Brussel

DEZE PROGRAMMABROCHURE GEEFT DE INFORMATIE DIE DE ORGANISATOREN AAN DE COÖRDINATIE OVERMAAKTEN. DE COÖRDINATIE ERFGOEDDAG IS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR EVENTUELE VERANDERINGEN, ONNAUWKEURIGHEDEN OF ONVOLLEDIGHEDEN IN HET PROGRAMMA.

Relax!
... we print

D R U K K E R I J
DE CUYPER

Zorgeloze grafische producties door meer dan 100 jaar ervaring

Drukkerijstraat 11 | B-9240 Zele | Tel +32 52 45 05 05 | www.decuyper.be

JA, DOE MEE!

digitale week

VAN ZATERDAG 19 TOT
ZONDAG 27 APRIL 2014

DE DIGITALE WEEK
IS EEN INITIATIEF
VAN LINC VZW

www.digitaleweek.be • 016 31 66 08

faro | tijdschrift over cultureel erfgoed

Met een abonnement op *faro | tijdschrift over cultureel erfgoed* houdt u de vinger aan de pols van de brede cultureel-erfgoedsector in Vlaanderen (archieven, waarbibliotheken, documentatiecentra, erfgoedcellen, erfgoedverenigingen, musea, expertisecentra ...). *faro* verschijnt viermaal per jaar (maart, juni, september en december) en bevat actuele bijdragen over de kennis en praktijkervaring op het vlak van roerend en immaterieel cultureel erfgoed en de cultuur van alledag.

Voor een jaarabonnement betaalt u slechts 25 euro. Abonneren doet u snel en eenvoudig via www.faronet.be/tijdschrift. U vindt daar ook alle reeds verschenen nummers.

Met steun van de
Vlaamse overheid

GRATIS FOTO- WORKSHOP

Neem deel aan de BILL-fotoworkshop in Brussel, Kortrijk, Hasselt, Turnhout of Leuven.

Professionele fotografen begeleiden je een hele dag om het perfecte beeld vast te leggen en kiezen nadien per stad de beste foto. Winnaars mogen heel wat publiciteit verwachten!

• INSCHRIJVEN KAN VANAF 31 MAART OP WWW.BILL.BE!

[DE PLAATSEN ZIJN BEPERKT]

EREGGOED NIEUWS!

APACHE.BE

JOURNALISTIEK TOT DE VIERDE MACHT

ONTDEK DE VELE ACTIVITEITEN OP UITINVLAANDEREN.BE/50JAARMIGRATIE

2014 staat volop in het teken van de viering van de migratie-geschiedenissen. Daarom zal UiTinVlaanderen alle activiteiten in verband met migratie voortaan ook bundelen op één pagina:

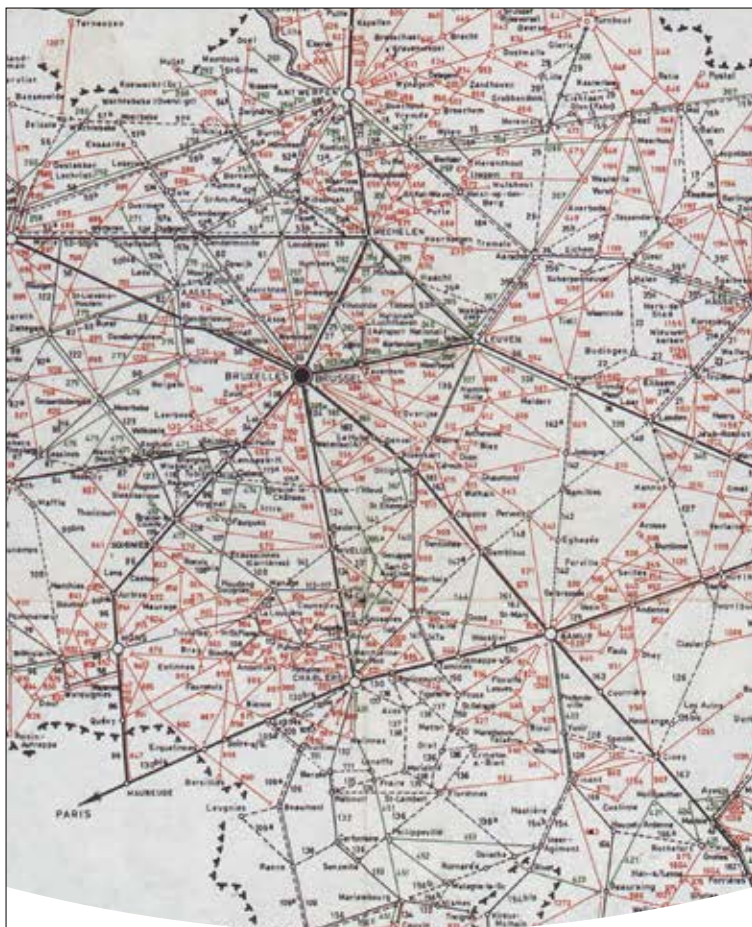
www.uitinvlaanderen.be/50jaarmigratie

Door in de linkerkolom te filteren op 'wat, waar, wanneer' kan je grasduinen door het rijke aanbod.

Organiseer je zelf een activiteit? Voer deze dan in via UiTdatabase.be, mét de extra tag 'migratie'. Zo kan iedereen genieten van de viering.

Handwriting practice lines consisting of multiple sets of three horizontal lines (top solid, middle dashed, bottom solid) for letter formation.

Handwriting practice lines consisting of multiple sets of three horizontal lines (top solid, middle dashed, bottom solid) for letter formation.

Sinds 1835 evolueert de geografie van België op het ritme van de trein.
Van de eerste ertstreinen naar de koolmijnen tot de hogesnelheidstreinen
bouwt NMBS mee aan de economie van het land en hertekent de kaarten.

Erfgoeddag beleef je met de trein.
www.nmbs.be

Open Monumentdag

Erfgoed vroeger, nu en in de toekomst

14 september 2014

Ontdek het hele programma vanaf begin augustus op www.openmonumenten.be

Volg ons ook op Facebook

AMUZ
FESTIVAL VAN VLAANDEREN-ANTWERPEN

LAUS 2014

POLYPHONIAE

22-31 AUGUSTUS

Claudio

OP ZOEK NAAR DE
JONGE MONTEVERDI

Marco Beasley
María Cristina Kiehr
Concerto Soave
Concerto Palatino
La Venexiana
Joshua Rifkin
Stile Antico
e.a.

Erfgoeddag is een initiatief van FARO. Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed vzw,
in samenwerking met de erfgoedgemeenschappen in Vlaanderen en Brussel.

